

תיקון ושליטה במחשבה וברגש

מאת: האדמו"ר מרחלין
כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

מחולק חינם

בהוצאת אוריאל יעוץ ופתרונות בע"מ
רחוב יפה רום 40, גילה, ירושלים ת"ו
ת.ד. 11688, טל': 02-6520002

www.rachlin.org.il

הערה: ספר זה הינו שכתוב, מילה במילה,
של שיעורים שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א ברחבי הארץ
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי

© כל הזכויות שמורות לאדמו"ר מרחלין
כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

תוכן העניינים :

3.....	הקדמה
4.....	הבנייה הרוחנית
12.....	המפה הרוחנית
20.....	המלחמה על המחשבה
31.....	מלחמה במחשבה וברגש
39.....	השליטה על המחשבה - שיעור ראשון
45.....	השליטה על המחשבה - שיעור שני
53.....	השליטה על המחשבה - שיעור שלישי
57.....	השליטה על המחשבה - שיעור רביעי - שער הקינאה
64.....	פחד מהשם והפחד מהחטא
66.....	פחד מעין הרע
70.....	העצבות - השליטה על המחשבה
71.....	סיכום שליטה על המחשבה
74.....	טימטום הלב וטימטום המוח
82.....	תיקון פגם הברית
94.....	חשיבות טהרת המשפחה
96.....	דבקות בשורש
101.....	בירור החכמה
111.....	החזקת האור
120.....	תהליכי ההשפעה הרוחנית
126.....	סוד הגלות, קטנות דמוחין
135.....	ההתגברות על היאוש
143.....	סוד הרצון, התכונות והתפקיד

הקדמה

ישתבח הבורא ויתעלה היוצר, ברוך הוא וברוך שמו הגדול, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה לראות פרי בשל בחיבור זה, המכוון לזכות את הרבים בעבודה הפנימית בדרך שהורנו חז"ל.

יום פוגש אנכי אנשים הרבה הטרודים והסובלים מבולבלים ומחשבות, אינספור ציורים מצטיירים להם במוחם המתייגע ואין יודעים הם כיצד להתייחס למחשבות ורגשות, מהי סיבתם הרוחנית ומהי הדרך לתקנם ולהעלותם לשורשם! הסבל הנפשי רב ועמוק כמלחמת גוג. והנה חנני הנותן לאדם דעת שמשחר ילדותי התעמקתי בכל אלה וחיפשתי דרכים להתחקות ולהתבונן בפנימיות הנפש על מנת לתקן את הדרוש תיקון, וכאשר סוף סוף הגענו אל תורתנו הקדושה ובמיוחד אל פנימיות התורה על גווניה מצאנו דרכים, ראשי פרקים ומובאות המורים לאדם את דרך התיקון וזיכוד פנימיותו. וכל אדם בודאי מתעניין בחלק התורה השייך לו ביותר ושם מוצא מרגוע לנפשו. יהי רצון שחיבורי זה יסייע לגאולה הפרטית והכללית וכל נפש תוכל להזדכך ולהתייחד עם בוראה מתוך שמחה ושלמות! חיבור זה נקרא: "תיקון ושליטה במחשבה וברגש". ובודאי שאילולי השם יתברך מרחם על האדם ומוסר לו את מחשבותיו בידי אדם יכול לשלוט במחשבותיו כלל! אלא על האדם להשתדל להכיר את נפשו ואת תיקוניה, את מחשבותיו ואת רגשותיו ועמם לעבוד את הבורא יתברך. וברגע שהאדם מתעמק ומתאמץ וחפץ בכל נפשו לשלוט במחשבותיו ורגשותיו לעבודתו יתברך, בגדר התעוררות מלמטה, בודאי משמים יסייעו לו, ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו. ולכן האדם הזוכה לכך יהי עניו ולא יחזיק כלל טובה לעצמו, כי רק ברחמיו יתברך ניצל מהנפילה! יהי רצון שנזכה כולנו לשמור על מוחין טהורים ומקודשים!

המחבר

הבנייה הרוחנית

מסופר על אברך אחד שנסע לאיזה מקום ולמד תורה וחזר לצדיק, והצדיק שאלו, מה עשית שם? והאברך ענה, שלמד הרבה תורה. הצדיק ענה כן? למדת הרבה תורה? השאלה היא, מה התורה לימדה אותך? זאת אומרת, עד כמה האברך הפנים מה שלמד? יש תהליכים המתוארים בספרים של האר"י הקדוש שכשהשם יתברך ברא את העולמות, הוא לא ברא את העולמות בבת אחת אלא בשלבים, ולכל שלב ושלב יש את המקום שלו, את המשמעות שלו, את החשיבות שלו ולכל שלב יש סיבה לשלב הבא, יש השתלשלות של סיבה ומסובב.

יש מושג בפנימיות התורה שנקרא: עיבור - יניקה - מוחין. אלה הם השלבים של כל תהליך והתפתחות, גם בעולמות הרוחניים וגם בעולם הזה. כמו שאנחנו יודעים, כל תינוק לפני שנולד הוא ברחם של האם, אחר כך נולד, יונק ומתפתח.

אלה הם השלבים, שנקראים: עיבור - יניקה - מוחין. השם יתברך, לפני שברא את העולם הזה, "עולם התיקון", בהתחלה ברא עולם חשוב מאד שנקרא "אדם קדמון", א"ק בקיצור, אחרי זה הוא גרם למה שנקרא "שבירת הכלים", זה עולם התוהו, אחר כך מעולם התוהו ברא את העולמות: אצילות - בריאה - יצירה - עשיה, שזה עולם התיקון.

זאת אומרת קודם היה צריך לתת שורש לקלוקלים ולחסרונות, ואחר כך מקום לתיקון. זה התהליך. אם כן, כך גם הפרט, האדם עצמו עובר תהליכים של עיבור - יניקה - מוחין. כמו שכתוב שצדיקים "יילכו מחיל לחיל", מדרגה לדרגה, אבל לא עוברים סתם מדרגה לדרגה אלא יש תהליך.

הפרט עובר את התהליכים האלה, וגם עם ישראל ככלל עובר את התהליכים האלה. למשל, מאז חורבן בית המקדש אנחנו לא התקדמנו הרבה מאד. הרי כתוב שדור שבית המקדש לא נבנה בו כאילו נחרב בו.

זאת אומרת כל עוד אנחנו במצב, שבית המקדש לא נבנה, אנחנו כביכול במצב של אותו זמן שהוא נחרב בו. בית שני נחרב בגלל שנאת חינם, מכאן היום אנחנו באותו מצב. בית שלישי צריך להיבנות בגלל אהבת חינם.

אם לא נבנה, סימן שלא הגענו עדין לדרגה הזו של אהבה חינם, איך אדם יכול להגיע לדרגה של אהבה חינם? הרי היום אין אדם שמוכן לעשות דבר, אם אין לו בזה רווח או תועלת. מעט מאד אנשים יכולים לעשות משהו לשם שמים.

אם כן אם אנחנו אומרים שבשביל שיבוא המשיח, עלינו להגיע לדרגה של אהבת חינם וכולנו עובדים לא בחינם, איך נגיע לזה? הנה למשל, יש אהבה שתלויה בדבר ויש אהבה שאינה תלויה בדבר.

אהבה שתלויה בדבר זאת אהבה בין גבר לאישה. אהבה שאינה תלויה בדבר זאת אהבת דוד ויונתן, אם אנחנו רואים, כמה גירושין יש היום וכמה בעיות של שלום בית, הנה אפילו באהבה שתלויה בדבר שיש בה רווח לא מסתדרים, איך אנחנו רוצים להגיע לאהבת חינם. בכלל איך אדם יכול להגיע לאהבת חינם, אם הוא עצמו אינו יודע מי הוא, מה הוא, מה הוא צריך לעשות, מה הוא לא צריך לעשות, איך להבין מה קורה לו, הרי כתוב "ואהבת לרעך כמוך".

זאת אומרת שאדם יכול לאהוב את הזולת, אבל זה עובר דרכו, "כמוך" - כמו שאתה אוהב את עצמך. אם אתה לא אוהב את עצמך, איך תאהב את האחרים, אם אתה צריך להגיע לאהבת חינם לאחרים, אתה צריך להגיע לאהבת חינם של עצמך, ואיך תגיע לאהבת חינם

של עצמך הרי אם אתה מצליח, בדרך כלל אתה מתגאה, אתה מתנפח ולפעמים מתנשא על אחרים, אם אתה לא מצליח, אתה שבור ושרוי ביאוש.

מכאן שלא בכיוון של הצלחה אתה לא אוהב את עצמך ולא בכיוון של כשלון. מה זאת אהבת חניס, איך תגיע לאהבת חניס של עצמך אם כן?

מה קורה לנו, מה קורה לאדם, שלא יודע איך לפרש את המציאות הכי פשוטה של עצמו, מה קורה לו, מה השם רוצה ממנו באיזה מצב אנחנו נמצאים, שלא נדבר על דברים יותר גדולים הקשורים בכלל, שאחד אומר, שצריך לעשות כך, ואחר אומר דבר הפוך מה קורה? מה שחסר אם כן זאת הבניה הרוחנית. איננו בנויים כלל באופן רוחני. אפשר להגיד שתשעים אחוזים מן האנשים לא בנויים בכלל מבחינה רוחנית. לא רק אנשים שאינם קשורים לתורה, אלא גם אלה שלומדים תורה, וכן שיודעים תורה וכן יודעים הלכה.

גם אלה לא בהכרח בנויים מבחינה רוחנית, או מבינים את המציאות ויכולים לפרש אותה בצורה נכונה ולפעול על פיה. מי שמונע את הבניה הרוחנית הזו, כמובן זה היצר הרע הפרטי של כל אחד, והיצר הכללי הפועל על הכלל, שלא מעוניין בכלל שעם ישראל בכלל יתפתח.

כי הרי ברגע שאנחנו נתחיל להתפתח, תהיה לנו בניה רוחנית, ונתחיל להלחם בו. כל פרט יתחיל להלחם ויהיה בן חורין. הוא יפסיק להיות עבד של היצר. כמו שכתוב שצדיקים שולטים ביצר, ואין היצר שולט בהם.

אם כל האומה תתחיל לעבוד, זה יהיה הסוף של היצר. זאת כבר גאולה. וזה המצב שיהיה, בעזרת השם, לעתיד לבוא במהרה בימינו. שלא נצטרך ללמד זה את זה אלא שכל אחד מלבו ידע את שצריך לדעת.

איך מגיעים למצב כזה?

הייתה אצלי ביעוץ אישה שנמאס לה לחיות. למה? היא לא שווה שום דבר, ככה היא אומרת. היא לא מצליחה בשום דבר, לא הולך לה בשום דבר. ועם פנים מאד עצובות.

נתתי לה תכנית נפשית ומעשית שתתחיל לשקם את עצמה והנה שלחתי אותה לבית חולים פסיכיאטרי לעבוד שם, קיבלו אותה באחת המחלקות. אמרתי לה שהנשמה שלה איכותית. עד אז היא חשבה שהיא לא שווה כלום.

היא לא האמינה לי. אחרי שבוע של עבודה, היא חזרה אלי וסיפרה, שכל הצוות של המחלקה החליט, שהיא לא מתאימה לשם. הם התלוננו בפני האחות הראשית, שהיא לא מתאימה לפסיכיאטרייה, והאחות העבירה אותה לגריאטריה - עבודה עם זקנים, אך לא פיטרה אותה.

היא באה ואמרה לי: תשמע, אתה רואה, אמרת שאני איכותית, והנה שבוע אחד לא הצלחתי להיות שם, כל הצוות היה נגדי ושלחו אותי. שאלתי ומה עשית שם? והיא אמרה שהיא דווקא עבדה יפה, עד כמה שיכלה ועשתה כל מה שאמרו לה, אבל פרט לכך במקום לשבת לרכל עם הצוות, היא ניגשה לחולים, דיברה איתם ועודדה אותם, התנהגה אליהם יפה.

למשל היתה בין החולים, אישה עם ילדים במצב קשה והיא עודדה אותה שהיא תצא מבית החולים ושיהיה בסדר. בדקתי את התנהגותה במחלקה, והיתה מעולה ולא רק טובה. שאלתי, איך אם כך קבעו שאת לא מתאימה לפסיכיאטרייה? כמובן שהיא אמרה שהמקום שם זוועתי ושנשתי הצוות "הבריא" מתנהגים לא טוב אחד כלפי השני.

ושאלתי שוב אולי בכל זאת עשית משהו לא בסדר? היא ענתה רק דבר אחד: הרופא בא ושאל אותי מה נשמע? אז אמרתי לו: תשאל את החולים. והוא כעס כל כך הרבה. איך את מדברת? איזה שטויות את מדברת.

ואחרי זה כנראה כבר הלך ודיבר עם האחות הראשית שיוציאו אותה משם. אבל מה בסך הכל התכוונה שהיא לא כל כך חשובה ושישאל את החולים. במשך שבוע, היא לא ראתה שהיה לאותו רופא איזה שהוא קשר עם החולים.

אז הנה היא באה ליעוץ ואומרת הנה גמרנו אני לא שווה כלום. היא שאלה: אבל אני דווקא הייתי הכי טובה, למה אני צריכה לעוף, הם צריכים לעוף?

אמרתי לה, שלפי הפשט אם כל הצוות אמר, שהיא לא בסדר, סימן שהיא לא מתאימה, אבל אנחנו יודעים שחוץ מהפשט, כמו שבלימוד תורה יש פרד"ס: פשט, רמז, דרש וסוד, דרגות שונות של התורה, יש דרגות שונות של הבנת המציאות שאדם עובר.

בפשט, אם פה-אחד אמרו כולם שהיא לא בסדר, מאה אחוז שהיא לא בסדר, מה יש להגיד פה? אבל אני הרי יודע שזה לא נכון. הסברתי לה שמצב ההשגחה שבו החולים האלה נמצאים, הוא מצב של דין.

היא שאלה למה יש אנשים כאלה שמטפלים בהם, שמתייחסים אליהם כמו לבהמות? אגב, זהו אחד מבתי החולים הטובים בארץ. זה לא מקום מוזנח. אמרתי שהחולים שם, זכו לטיפול וליחס על פי מידת הדין.

הטיפול שקבלו מצד הצוות היה הטיפול הראוי להם על פי השגחתו יתברך. אבל לפעמים, יש גם רחמים גדולים והקב"ה שולח אדם מעל לדרגה זו, שמתייחס לחולים ביחס אנושי כמו שהיא עשתה.

אבל לא היה זכות למקום וגם היא עשתה טעות, ולכן העבירו אותה למקום אחר. מה הטעות שהיא עשתה? שאלתי אותה מי שם נראה לך האנשים הטובים והנורמלים?... ומי החולים?...

היא אמרה שהחולים מאד אהבו אותה והיא מאד אהבה את החולים והיה שם איזה בחור מוכשר שידע לנגן באיזה כלי, והיא ניגשה לאחות ושאלה למה לא מביאים לו מורה, שתלמד אותו יותר, הוא אדם מאד מוכשר, והאחות הסתכלה עליה כאילו היא לא נורמלית.

על מה הצוות מדבר? שאלתי. -על כל מיני שטויות, לא על משהו עם תוכן. וכך אם כן לא היה לה קשר עם הצוות. אם כן זאת הטעות שלה. זאת אומרת, אם החולים שם הם באמת במצב של דין ומסכנות, אלה שהם "הנורמאליים" במצב יותר קשה.

החולים מבחינת התורה, פטורים ממצוות. והבריאים, הצוות, לא רק שאינם פטורים אלא הם חייבים מבחינה רוחנית. הם אחראים על החיים של החולים והם יתנו את הדין על המצב שבו החולים חיים שם ולא החולים.

אז מי יותר מסכן? הצוות. אם הצוות לא בסדר, המצב הרוחני שלהם הוא כזה שהם מתייחסים לחולים שלהם כמו אל בהמות. אז מי צריך יותר ישועות שם? הצוות. האישה הזו לא היתה במצב שהיתה יכולה להשפיע על הצוות.

מה עשתה? היא התרחקה, וזו הטעות! מה היתה צריכה לעשות? היא היתה צריכה להבין שהמטרה שלה היא לעשות חסד עם החולים. האנשים באותו מקום לא עושים חסד עם החולים, אלא להפך.

כדי שהיא תוכל לעשות חסד עם החולים, היא צריכה יחסים עם הצוות, ואם היא היתה רוקמת עם הצוות מערכת של יחסים קצת מניפולטיבית. מצד אחד להיות קצת מהחברה, נחמדה, לשאול מה נשמע? כמובן לא לרכל, כי זה אסור.

אילו היתה יוצרת קשרים עם הצוות, לאט לאט, היתה יכולה להשפיע גם על הצוות ולשנות פה ושם. אבל היא במקום זה, דנה אותם לדין וגם הם דנו אותה לדין. הרי כתוב, כמו שהלב

שלך ככה הלב של זה שממולך. אתה דן אותו לחוב, ידון אותך לחוב, תדון אותו לחסד, ידון אותך לחסד.

אם כן בפשט, היא לא מתאימה. בעומק, היא ועוד איך מתאימה. במציאות היא לא קראה טוב את המציאות. היא לא חשבה שהיא יכולה לעשות דבר כזה.

נתתי לה דוגמא כמו הדוגמא של יעקב אבינו. יעקב אבינו היה איש תם יושב אוהלים. ישב ולמד תורה. אבל לאן הקדוש ברוך הוא שלח אותו? ללבן הארמי, הרמאי הגדול בכל הזמנים. וכך איש תם הולך ללבן והוא מרמה אותו כל הזמן, ואחרי שהוא רימה אותו מספיק שנים, יעקב אבינו חזר לארץ והיה צריך לפגוש את עשו ואמר לו "עם לבן גרתי". גרתי זה אותיות תרי"ג. אמנם עם לבן גרתי, אבל תרי"ג מצוות שמרתי. זאת אומרת למרות שהייתי אצל הרמאי הכי גדול, הצלחתי להגיע לרמה של צדיק ולקיים את רצון השם. כתוב "במקום שאין אנשים, השתדל להיות איש".

אם כן, היא היתה צריכה במקום הזה שאין אנשים, להשתדל להיות איש. זה כמו שיעקב אבינו למד להיות צדיק במקום שאנשים לא היו צדיקים והיו ערמומיים, היא היתה צריכה להשתמש בערמומיות של קדושה ולהיות נחמדה עם הצוות על מנת לקיים את רצון השם במקום.

במקום זה היא הלכה 'ראש בקיר' ואז אמרו לה את לא מתאימה לפה. היא שאלה אותי, למה היא לא הבינה את זה לבד? עניתי לה: מי לימד אותך שתביני את זה לבד. לימדו אותך באיזה שהוא מקום? בבית ספר? בבית? אם כן מהיכן תדעי איך להסתכל.

מה חסר לה. חסרה לה בניה רוחנית. היא לא מפרשת את המציאות נכון ואינה פועלת כפי שצריך, אפילו שהכוונה שלה היתה מיליון אחוז נכונה. אנו רואים פה חוסר כלים לבדוק את המציאות לשם שמים ולעשות את הדברים כפי שצריך בצורה נכונה.

זוהי דוגמא אחת. היה עוד אדם, שבא להתייעץ בבעיה של שלום בית, בעיה של שלום בית מסובכת מאד. נתתי לו אבחנה של המצב כולל מה הוא צריך להשתנות, והוא הסכים שהכל נכון, אבל במשך הטיפול הגיע למסקנה הפוכה ממני.

אני אמרתי שלא צריך להתגרש והתיקון שלו זה להשתנות ולעזור לאשתו להשתנות ולבנות אחד את השני והוא החליט שהתיקון שלו זה להיות לבד, להתפטר מהאישה, למרות שהאישה השתנתה מאד מאז שהתחילה את הטיפול.

לא רק זה, אלא נתתי לו אחת מהקלטות לשמוע והוא התקשר אלי מאד שמח שלפי הקלטת הזו ברור לו שהוא צריך להתגרש. זאת אומרת שהשתמש במה שנתתי לו בדיוק הפוך. והוא בטוח שהיצר הרע לא משטה בו ושהוא שולט במצב, יודע הכל והכל מסודר.

יש דרגות בהשתלטות של היצר הרע על האדם. יש והוא משתלט על עשרה אחוזים, חמישים אחוז, יש גם מאה אחוזים. במקרה הזה היצר הרע השתלט על הקודקוד שלו במאה אחוזים. היצר יכול להשתלט על חלקים שונים של אישיות האדם, על הרגש, על מעשים מסוימים, אבל המקרה הקשה הוא, כשהוא תופס את האדם לחלוטין, בצורה שהאדם לא מרגיש כלל, והשיפוט שלו מעוות לגמרי.

זה אדם שיודע הרבה הרבה תורה, לא אדם פשוט. אז איך קורה דבר כזה? מה שקורה זה שהוא לא בנוי מבחינה רוחנית. יש לו ידיעות. אבל ידיעות אינן מספיקות.

בא עוד בחור שמפחד ללכת ברחוב. הוא לא עובד ולא מתפקד. הוא מרגיש שאנשים מסתכלים עליו והוא חושב שחושבים עליו דברים רעים. הסתכלתי עליו, דווקא בחור נחמד, טוב לב, רגיש. הוא הולך לפסיכולוג כל שבוע, נוסע מעיר לעיר זה כבר שנים.

נתנו לו תרופות. והוא באותו מצב. התחלתי להסביר לו שאפשר להלחם במחשבות האלו שיש לו. אפשר להגיע לשורש של המחשבות, להיאבק איתם ולנצח. לכל אדם יש דמיונות ושיגעונות.

השאלה מה עושים איתם, מה ההבדל בין אדם רגיל לאדם שחלה? באיזה שהוא מקום, האדם החולה התאספה אצלו כמות גדולה של דמיונות יותר מאשר אצל האדם הרגיל, אבל גם האדם החולה צריך להלחם ולהתעמק.

כל זה נובע ממה? מחוסר בניה רוחנית. אנשים לא בנויים באופן רוחני. השאלה היא, איך אדם צריך להבנות באופן רוחני? -הלימוד הזה הוא לימוד כולל. קודם כל האדם צריך לבנות יסודות של אמונה של חז"ל, הרי כתוב שהקדוש ברוך הוא הסתכל בתורה וברא את העולם.

זאת אומרת שהעולם בנוי על פי כללים של התורה. כשאנחנו מסתכלים על העולם אנחנו לא רואים את זה, כי אנחנו לא יודעים את סוד התורה. כדי להבין את העולם, להבין איך הוא בנוי על פי התורה, צריך לדעת יסודות של קבלה.

היסודות הפשוטים ביותר. לא צריך להיות מקובל ולדעת קבלה. אבל יסודות צריך לדעת. זה נקרא טעמי מצוות. סתרי תורה זה לא בשביל כולם. אבל טעמי מצוות, כן. את זה גדולי תורה אמרו, האר"י וגדולים אחריו.

אי אפשר להבין את המציאות בלי להבין איך השם מנהל את העולם. איך נדע, איך השם מנהל את העולם? זה כתוב בקבלה. שם כתוב באופן כללי. החלק התיאורטי הבסיסי. האדם צריך לדעת כמה מושגים.

שכר ועונש, גלגולי נשמות, תיקון, כל אדם ואדם והתיקון שלו. נשאלת השאלה, איך אדם ידע מה התיקון שלו? אז יש שני כיוונים: כיוון אחד איפה שקשה לו, שם התיקון שלו. כיוון אחר לפי הכישורים שיש לו.

היתה אצלי ביעוץ בחורה מאד עצובה. כשהתבוננתי הבנתי שהיא קשורה לעולם המוזיקה. הנשמה שלה קשורה למוזיקה. שאלתי אותה והיא אמרה שהיא ניגנה פסנתר עשר שנים והיתה שרה ומנגנת.

ומה קרה? חזרתי בתשובה, והרי זה אסור, הפסקתי לשיר והפסקתי לנגן וכו'. ואז היא בכלל לא מנגנת וזו נשמה עדינה מאד שחיבת מוזיקה. והיא גם הפסיקה לשמוע מוזיקה, כי לא כל דבר מותר לשמוע.

אבל זו נשמה שבלי מוזיקה היא תכנס לדיכאון. זה חלק מהמזון, שהיא צריכה לקבל. לא כל אחד כך, אבל היא כן. זה כמו אדם שמו, תיקח לו את הממתקים שלו, והרגת אותו, כי זה חלק מהנפש שלו.

יש ספורטאים שלא תיתן להם לרוץ הם כמו נמר בתוך כלוב. כל אחד צריך להכיר את הכשרונות שלו, את הצרכים שלו. הסברתי לה שהיא יכולה לשיר, רק שלא ישמעו אותה גברים. היא יכולה לנגן. היא חזרה בתשובה, הרגו לה שלושה רבעים מהאישיות שלה. עכשיו כבר, בעזרת השם, היא תתוקן.

אם כן אדם מצד אחד צריך לדעת, היכן שקשה לו שם יש לו תיקון, ומצד שני, היכן הוא מוכשר. וכל אחד מוכשר להרבה דברים. ושם יש לו לא רק תיקון אולי גם תפקיד. כי ממנו יקח לעבוד את השם. אדם צריך לקחת מהטבע, מכשרונותיו ועם זה לעבוד את השם.

בקשר לנקודה שאיפה שקשה שם התיקון של האדם, נביא דוגמא, אם אדם קשה לו עם אישתו, הרי יש לו תיקון שם. ברור שעם אישה שגרה בעיר אחרת ושהוא לא מכיר, אין לו שום תיקון זה לא נוגע לו ולא מפריע לו. יש אנשים שאין להם בעיות עם האישה, חיים טוב, התיקון שלהם לא בנושא הזה.

יש אדם שמתעצל לקום בבוקר, הוא עצלן, יש לו תיקון בנושא הזה. אחד כל הזמן מאחר, שם יש לו תיקון. זה לא אומר שזה התיקון, אבל זה חלק מהדברים שעליו לתקן. אחד צריך כל הזמן לדבר לשון הרע, לא יכול להתאפק, יש לו שם בעיה.

אחד קשה לו לתת צדקה, הוא קמצן, יש לו בעיה. אם כן זה חשוב מאד לשים לב, היכן קשה לו לאדם, ומצד שני לשים לב, היכן הכשרונות שלו. זה רק באופן כללי. אם כן צריך: (א) ללמוד יסודות בסיסים של הקבלה, של מחשבת חז"ל.

(ב) לבדוק להסתכל, היכן קשה לך. (ג) לראות, היכן הכשרונות שלו. מזה אי אפשר לומר שאתה כבר בנוי מבחינה רוחנית. בכלל לא, אבל מתחיל לעלות על איזה שהוא מסלול. אחר כך צריך ללמוד את כל הנושאים של עבודת הנפש. כל הנושאים שאנו מלמדים: אם זה בספר ואם זה בקלטות. אלה נושאים שבונים את האדם מבחינה רוחנית.

אדם צריך להגיע למצב פנימי שנקרא בפי חז"ל "מתקלה". "מתקלה", זאת אומרת מאזניים. יש דין. יש רחמים. ויש חסד. השם מנהיג את העולם בשלושת הקווים האלה: דין, חסד ורחמים. והאדם המתוקן, יודע מה להפעיל, ומתי. קודם כל בעצמו, על עצמו. ואחר כך במציאות, כשהוא פוגש אנשים אחרים.

ואחר כך, אם הוא כבר זוכה לעניינים של השגחה כללית של עם ישראל, גם שם הוא מתחיל להבין איך לפעול, מה צריך לעשות ומה לא. בשביל להגיע לדבר זה שנקרא מאזניים פנימיים לבחון למה שייך כל דבר, מה נכון כאן ומה נכון שם האדם צריך לעבוד קשה מאד. נדיר ביותר שיש אנשים כאלה. זה לא בגלל שאי אפשר להגיע לזה אלא שאנשים לא יודעים איך להגיע. זה המצב של דור, שלא יודעים איך להגיע לזה. התפקיד שלנו ללמוד את זה: איך להגיע לדברים האלה. קודם כל, האדם צריך להתבונן, בכל מציאות שהוא פוגש, ולדעת שיש פשט ויש סוד. זה לא רק פשט.

אדם אחד שבא אלי ליעוץ סיפר:

"כשהייתי נער, לאבי היתה חנות והייתי בא לפעמים לעזור לו. יום אחד הייתי שם ובא בחור עבריין, שביקש ששים לירות הלוואה. ריחמתי עליו ונתתי לו. אחרי כמה ימים הוא שוב בא והמלווים שלו היו בחוץ והוא נכנס כמו איזה מלך של העולם התחתון וביקש כסף. מסתבר שבכל המרכז המסחרי הזה הם היו גובים דמי חסות מכל האנשים. לא רק שלא החזיר את ההלוואה אלא רצה עוד. אבי ברוך השם, אדם בריא וחזק, לא פחד ממנו ורץ אחריו הבריח אותו מהחנות, ואז הפושע אמר: אתם גמרתם פה אנחנו גומרים אתכם, אנחנו נזרוק רימון ונראה לכם, וכל מיני איומים ידועים.

באמת זרקו רימון, ברוך השם לא קרה כלום ואז המשטרה באה. והוא לא פחד מדברים כאלה והגיש תלונה. כל אנשי המרכז המסחרי לא העזו להגיש תלונה. קראו לנו להעיד. הייתי אחד העדים. כנער. אותו עבריין שם כיפה לראשו, כדי שירחמו עליו. במשפט הוחלט להכניסו לבית סוהר. היו לו תיקים קודמים כי הוא היה עבריין, אבל זה היה התיק שהכניס אותו. אמרו לנו שיתנקמו בנו אבל ברוך השם מאז לא ראינו אותו. טוב הרבה שנים עברו מאז, אך יש לי זיכרון חזותי. היום עמדתי בתחנת המוניות כדי להגיע לביתי והיתה מונית אחת בה היה מקום אחד אחורנית.

אמרתי לנהג, אני מצטער אבל אני לא יכול לנסוע אחורה, כי לא טוב לי לשבת אחורנית. יותר לא אמרתי כלום ועמדתי שם וחיכיתי למונית הבאה. אני בכלל לא שמת לי לב שזה כבר מאוחר, עמדתי שם ולמדתי.

פתאום יוצא מהמונית בחור ושואל, מדוע אני לא נוסע. הסברתי שאני לא יכול לשבת במקום מאחור. הוא הוציא משהי משם וסידר לי את המקום שרציתי והתחלנו לנסוע. מי היה אותו בחור? זה היה העבריין ההוא.

זאת אומרת שמכל האנשים שחיכו שם, דווקא הוא יצא וסידר לי מקום. הוא עשה איתי חסד. האמת היא שאם הייתי מחכה למוניית אחרת הייתי מאחר שעה לביתי".

מה אנחנו רואים פה? אתה חשבת מה השם רוצה פה? בשביל מה שלח לך את הבחור הזה? קודם כל בפה שלך מחלת לו על הכסף שלא החזיר הרי בשביל אגורה אחת שאדם חייב למישהו אחר ולא מחזיר הוא יתגלגל על זה. שניהם יתגלגלו, כדי שהוא יחזיר. השם גלגל שהוא עשה לך טובה. למרות שהיה אדם לא בסדר.

מה אנו רואים בדוגמא הזו? שיש במציאות פשט ויש במציאות סוד. לפעמים אנו זוכים ורואים את זה כמו בדוגמא הזו שזו דוגמא מובהקת. אותו איש זכר אותו וראה את ההשגחה.

ברוב המקרים אנחנו לא זוכרים או לא שמים לב. אם זה מקרה סתם לא נורא, אבל אם זה חשוב כמו במקרה שפיטרו את האישה הזו מהמחלקה הפסיכיאטרית זה היה 'שוק' בשבילה.

חשוב להתעמק. מה השם רוצה פה? פשוט לשאול. הרי אם היא לא היתה באה אלי היום היא היתה נכנסת לדיכאון. והיא יכלה לא לבוא ולחשוב שכל מה שאמרת לה זה שטויות כי אמרת לה שהיא איכותית ובסוף זרקו אותה.

היתה לה בחירה והיא כנראה הבינה שזה לא כפשוטו. ברוך השם שהיא באה יכולתי להסביר לה והיא הבינה והסכימה. עכשיו למחלקה הבאה היא כבר עברה קורס והבינה שצריך להתייחס טוב גם לאנשי הצוות ואין זה מספיק להתייחס טוב רק לחולים וכו'.

אנחנו רואים, שאם האדם לא מסתכל לעומק על מה שקורה, לא רוצה לראות את ההשגחה של השם, הוא צריך פשוט לשאול מה צריך להיות פה בשביל ללמוד, בלי להיכנס להיסטוריה ובלי להיפגע ובלי כל זה. יכול להיות שאדם מפספס דברים חשובים מאד לא רק לו אלא גם לאחרים. כמו למשל החולים האלה למשל שתלויים באנשים.

אם כן תחילת הבניה זאת התעמקות. התעמקות במציאות. צריך לשאול הרי כתוב: "בכל דרך דעהו. והוא יישר אורחותיך" זאת אומרת שאם אדם משתדל בכל דרכיו להכיר את השם, השם יישר את הדרכים שלו, יראה לו מה נכון ומה לא נכון. זאת התחלה של בניה רוחנית. יש בזה עוד הרבה הרבה דרגות שאנחנו צריכים להגיע, אבל זאת ההתחלה.

להתחיל להתבונן. מה קורה לי? מה השם רוצה? ומצד שני מה היצר, להבדיל, רוצה. מה היצר רצה במקרה של האישה הזו, הרי זה ברור. היצר רצה שהיא תתעצבן עלי למה שלחתי אותה לשם.

והרי אני אמרתי שהיא איכותית. ושם הוכיחו לה שזה להפך שהיא לא שווה כלום. היצר רצה לייאש אותה לשבור אותה, וזהו זה. וקודם כל שלא תטפל בחולים, שהיא תהיה בחוץ שתתיאש בכלל מהנושא.

מה ה' רצה במקרה הזה לפי מה שאנו רואים? שהיא תלמד שלא מספיק שיש כוונות טובות לעזור לחולים אלא שיש עוד אנשים באותו זמן אמנם נגדך, אבל אתה יכול לעזור להם. בדרגה הבאה, אתה יכול לעזור להם, אם רק תתאפק מלברוח מהתמודדות.

אם נתחיל להסתכל על המציאות, קצת להתבונן, נקבל שכל מלמעלה, חכמה. לא נולדים עם חכמה. אדם נולד רק עם כלי לחכמה. חכמה אדם צריך לרכוש. חכמה קנית, מה חסרת? אם אדם עושה כלי, הוא מושך חכמה.

הרי שלמה המלך, חכם מכל אדם, ביקש חכמה. ה' נתן לו חכמה והכל. זאת אומרת שמלכתחילה לא היתה לו הרבה חכמה, הוא ביקש ואחרי הבקשה, הוא קיבל חכמה. זאת התחלה של רוח הקודש.

ההתבוננות הזו שאנו מתבוננים במציאות ומבקשים לדעת מה ה' רוצה ומצד שני מה היצר רוצה ומה אני צריך ללמוד פה? בשביל מה ה' שלח את הנקודה הזו, את הלחץ, את הקושי, או את הכשרון או את האדם הזה, מה אני צריך ללמוד כאן? מתפללים לה' ומבקשים, ה' תעזור לי, תגלה לי.

אם אנחנו נתחיל להתייחס לדברים, נמשוך רוח הקודש. הרי כתוב "אני ה' לא שיניתיי", שהשפע כל הזמן זורם, ה' יתברך מעונין להתגלות יותר ממה שאנחנו מעונינים שהוא יתגלה. אנחנו לא תמיד כל כך מעונינים, אבל הוא מעונין.

אז צריך לעשות כלי. וזה הכלי. להסתכל על החיים, לא כפשוטם. תלכו ברחוב תראו איך שאנשים מסתובבים, איך אנשים נראים, ככה תראו מי מתבונן ומי לא מתבונן. תשימו לב שרוב האנשים חיים, חיים טבעיים, לאכול, לשתות, לקום, ללכת, לקחת כסף מזה, כסף מההוא, ליהנות, לעשות איזה מה שהוא ככה, יותר מהר ויותר מהר כי החיים יותר מהירים, וזהו זה.

לא יוצא מזה כלום. אומר המגיד ממזריטש שהיה התלמיד של הבעל שם טוב שממנו יצאו אחר כך כל האדמו"רים שאם אדם דבוק בה', אז ה' יגלה לו במציאות מה ה' רוצה. וגם דרך לימוד תורה מגלה לו.

למשל אדם למד משהו בתורה, דרך זה יוכל לדעת הרבה דברים ממה שקורה לו ביום, בתנאי שהוא דבוק בה', בתנאי שהוא שואל: איך אדם יהיה דבוק? קודם כל יבקש קשר. כמו שרוצים לדבר בטלפון, אם אין קו אי אפשר לדבר. אותו דבר, עלינו לפנות אל השם, לבקש, להתבונן, להתפלל על זה, ואז זה יתגלה.

בזמן בית המקדש, בבית ראשון, היו אורים ותומים בחזה של הכהן הגדול, וכשהיו שאלות כלליות על עם ישראל, אם יצאו למלחמה ואם לאו, היו שואלים את הכהן הגדול והאבנים היקרות בחושן היו מראות את האותיות ולפי זה ידעו את התשובה.

זה לא היה כפשוטו. הוא היה צריך, שתהיה לו רוח הקודש כדי לפרש את מה שהוא קיבל. זאת אומרת, אפילו שהיו אורים ותומים והיה חושן, והיתה אפשרות, והיתה תשובה, היה צריך פירוש לתשובה.

רוח הקודש באה מלמעלה. אדם מתעורר לרוח הקודש. זה כלי. זה בא מהשם. אלו השלבים. גם במציאות היום, יש צורך קודם כל להתבונן, להתפלל, להתעמק, להתפלל גם על הפירוש, לקבל את השכל הנכון לראות בדיוק מה קורה. אם אנחנו נתחיל נקרא אנחנו בדרך הבנייה. בנייה של הדעת. החכמה - הבינה - הדעת. דעת זה קו אמצעי שמסכם את החכמה עם הבינה.

ישראל זה אותיות "לי ראש". והראש אלו חכמה, בינה ודעת. היום, אנחנו כמו אדם בלי ראש, אם אנו נסתכל על האומה כולה, על עם ישראל בכללותו, אין לנו ראש. אנשים מתגעגעים לזמנים שהיו מנהיגים, גם אם לא היו מושלמים, הרי היה מי שהוא שהיה אומר משהו, מחליט.

אין לנו היום ראש אחד לכל עם ישראל, באופן גלוי על כל פנים. יש רבנים גדולים, הם שולטים על ציבור מסוים, לא על כל עם ישראל. אין אפילו אחד שכל עם ישראל מקבל אותו. זה ברור.

זה מכוון מלמעלה כדי שאנחנו נבקש מהשם יתברך שישלח את המשיח שיהיה מקובל על כולם. אבל חסר בתוך האדם עצמו הבחינה הזו של ראש. חכמה, בינה ודעת שזה המשקל, שיקול הדעת, איך לפעול בכל דבר ודבר לפי מה שבאמת צריך. יש לנו עבודה! יהי רצון שהשם יעזור ונצליח.

המפה הרוחנית

שיעור זה בא לפתח נושא בעבודה רוחנית. אנחנו חיים בדור שעומד בהרבה ניסיונות לא קלים בגוף, ובנפש בפרט וגם ובכלל. ניסיונות בקצב מסחרר. גם בנפש שזה החלק הקרוב יותר לאדם, המצב קשה. כתוב בחז"ל: "בתחבולות עשה לך מלחמה". אדם צריך לעשות לעצמו תחבולות במלחמתו הפנימית. דרגת המוכנות של הדור היום למלחמה פנימית היא כמעט אפסית ודרגת הניסיונות רצינית מאוד.

כלומר אנחנו נמצאים במלחמה מורכבת ועדינה מאוד ומתוחכמת, כאשר הכלים העומדים לרשותנו לרוב, דלים מאוד, עד כדי כך שהאדם אפילו לא מודע לכך שקיימת מלחמה, שהיצר עובד והאדם אפילו לא חש בכך.

אם כן יש צורך דחוף לפתח ולנתח את הדרכים לזהות את המלכודות ולהגיע לרמה מתוחכמת של עבודת הנפש כי דרגה פשוטה אינה מספקת. למה אני קורא דרגה פשוטה? למשל חז"ל דיברו בספרי המוסר על המידות הטובות והשליליות של האדם.

אבל היום אפילו אם האדם ידע את הספר בעל פה הרי שזה נשק מיושן לעומת התחכום של היצר המודרני. זה לא יספיק לשמור עליו. צריך נשק מתוחכם. היצר משתכלל והניסיונות מתוחכמים יותר.

יש היום מה שנקרא ירידת הדורות, מבחינת הנשמות והכוחות הרוחניים. היום אנו לא בדרגה שהיו אבותינו, אלא בדרגה יותר נמוכה. היות וכל הזמן הדורות יורדים צריך להתאים את כלי הלחימה לדרגת הדור.

אם מצד אחד היכולת הרוחנית שלנו התמעטה מאוד ואנחנו לא מתאימים את היכולת הרוחנית לניסיונות של היום, אנחנו חסרי אונים. הדור שלנו זה דור המשיח כך כתוב ומשיח צריך לבוא אם לא כמתנת חינוך, אז מפאת העבודה שלנו, אז צריכים להתעורר ולעשות את העבודה.

כמובן שאם השם לא עוזר לאדם, האדם לא יכול לו. כך כתוב, אך אם האדם לא רוצה ולא מתחיל בעבודה, גם השם לא עוזר לו. אדם צריך לעשות כלי, ורק אז השם עוזר. "אשר ברא אלוקים לעשות".

אדם צריך לעשות גם בנפש גם בגוף וגם במציאות. כיום צריכים להתאים את הלימודים הרוחניים למצב של הדור. מצד אחד גילוי של סודות התורה, של טעמי המצוות יסודות הקבלה וספרי גדולי ישראל ומצד שני זה העניין של עבודת הנפש, שהאדם יתחיל להיות מודע יותר ויותר למה שקורה לו פנימה ושירכוש כלים, איך להתמודד ואיך להלחם.

להשתכלל. כמו בכל דבר ודבר. אם בית חרושת כלשהו המיושן יחסית למודרניזציה לא ישכלל את עצמו סופו להסגר, או להצטמצם. כל הזמן יש שכלול בטבע, כך שהאדם חייב להשתכלל גם באופן רוחני.

הנושא של היום הוא קצת מורכב, אך חייבים ללמוד. האדם חייב להכין לו מפה רוחנית של המציאות הפנימית שלו. האדם מורכב מצד רע ומצד טוב. יש לו כוחות שליליים וכנגדם כוחות חיוביים.

קודם על האדם להכיר את עצמו, אילו כוחות השם נתן לו לחיוב ולשלילה. זוהי המפה הרוחנית הבסיסית, שהאדם חייב להכיר. האדם חייב להכיר את עצמו היטב, על מנת שיוכל לעבוד את השם בצורה הנכונה והאמיתית.

אם האדם לא מודע לעצמו, היצר יוליך אותו שולל בקלות רבה והסביבה תשפיע עליו ותיתן לו עצות שונות ובסוף הוא לא ידע בין ימינו לשמאלו. אם האדם השקיע ומשקיע כספים רבים על מנת לחקור את העולם החיצון ואת העולם המדעי, קל וחומר שהאדם חייב

להשקיע משהו על מנת להכיר את פנימיותו, כי בסופו של דבר זה הדבר היקר לו ביותר ובתחום אחריותו, כי זה החלק שהוא צריך לתקן.

מה שאחרים עושים זה החלקים שלהם אך ראשית עליו לתקן את עצמו אחרת אין הוא יכול לעזור באופן אמיתי לאחרים. היצר שקיים באדם הוא מלאך, כח רוחני הרסני, שהשם ברא והכניס לתוך האדם, מטרתו העיקרית להרוס את האדם עד כמה שיכול, אם בעולם הזה ואם לעולם הבא.

"צופה רשע לצדיק" הרשע הפנימי צופה לצדיק הפנימי ורוצה להרוג אותו, כמה שיותר. כמו שבכל מלחמה ישנם תחבולות ושלבבים, תכנונים לטווח קצר ותכנונים לטווח ארוך, כך גם בתוך הנפש, היצר משתמש בכוחות הטובים והרעים של האדם.

אנחנו צריכים לדעת איך אנו מורכבים, אחרת לא נגלה איך היצר עובד עלינו. האדם חייב להכיר את העוצמות שטמונות בו בשני החלקים, בטוב וברע, ואז ידע, איך פועל עליו היצר בשני החלקים.

למשל לא לכל אדם יש אותה נטייה של חסד. כולנו בעם גומלי חסדים ורחמנים, אך לא באותה דרגה, כי לא כל אחד בא מאותו שורש, לא כל אחד בא מאותו מקור רוחני. לאדם מסוים יש עוצמה גדולה מאוד של חסד, ואחר שיש בו חסד, שמתבטא פעמים אחדות בשנה. לאחד יש עוצמה גדולה מאוד של מידת הדין. שופט כל הזמן את עצמו ואת אחרים. ויש אחר ששופט אנשים אך לא באינטנסיביות. אצל הראשון מידת הדין חזקה יותר ואצל השני זה פחות בולט ופחות מרכזי.

זה מראה גם על השורש מאיפה הנשמה באה. יש אדם, שעיקר חולשותיו הם תאוות. חייב לעשן לשתות אלכוהול, לאכול כל הזמן. יש אחרים שאצלם העניין הזה בכלל אינו ניסיון. אצלם הניסיון שונה. האדם יכול להיות גאוותן, פגיע, נעלב מהר, ערמומי, ביקורתי יותר מדי וכו'.

אם כן כל אדם מורכב אחרת, בכוחות הטובים ובכוחות הרעים והיצר משתמש בשניהם, המלחמה היא "סור מרע ועשה טוב". סור מרע - מלחמה נגד היצר. עשה טוב - הידבקות של האדם בהשם יתברך. ולעשות רצונו, במה שיכול ולהרחיב את מקומו של הקב"ה בעולם הזה.

קודם כל "סור מרע" האדם צריך להגיע להכרה לכל התחבולות של היצר ולהכין תרופות ותחבולות נגד ולהלחם, יש הבדל אחד ויחיד בין אדם מתוקן לאדם שאינו מתוקן.

האדם שאינו מתוקן - לא נלחם. האדם המתוקן נמצא בשלבבים שונים של מלחמה. יש אחד שנלחם מאה אחוז והשני בחמש אחוז. אבל בין חמש אחוז לאפס אחוז יש הבדל של יום ולילה. המטרה שאנו צריכים להגיע אליה בדור הזה היא שכולנו חייבים להתחיל ולהלחם באופן מודע נגד היצר שמנסה להרוס אותנו.

לאיזו דרגה כל אחד יגיע, כל אחד לפי מלחמתו ועבודתו, רק שהאנשים לא יהיו פסיביים. יש גם דרגה מעבר לפסיבי. יש גם משתפי פעולה. כשבא למשל היצר ואומר לאדם: אתה טיפש. למה חברך עשה לך רע ולא החזרת לו כגמולו והאדם מסכים עמו.

ומחליט להחזיר לחברו כגמולו. זה נקרא לשתף פעולה עם היצר. הולך באופן פעיל לעשות רע, כשהיצר אומר לאדם את אותם דברים, אך האדם אומר: נכון אני טיפש שלא החזרתי לו כגמולו - אך הוא לא עושה מה שתכנן, הרי הוא משתף פעולה סביל. הוא קיבל את הארס, שהיצר הכניס לו, אך לא יצא לפעולה.

בשיתוף פעולה יש דרגות - זה שרק שומע ומסכים עמו ומתעצל או פוחד לפעול הוא פסיבי. מה זה בן אדם שנלחם? ראשית כל הוא מודע לכך שהיצר מדבר איתו ולא הוא עצמו.

זה כבר ההבדל העצום בין אדם שעובד לבין אדם שאינו עובד, דבר שני הוא אומר לעצמו,

מדוע הוא חייב לעשות לחברו רע? האם זה לפי ההלכה? זו מצווה? אולי הרע שנגרם לי זה מהשמים? מה התועלת בזה להשם יתברך, אולי כן צריך להעמיד אותו במקום.

גם זה יכול לקרות. ביהדות יש קו ימין וקו שמאל. לפעמים האדם חייב להיות תקיף. הוא לא חייב להיות 'כבשה'. אבל השאלה היא לשם מה ולאיזה מטרה ולכן כאשר היצר אומר לאדם להחזיר רעה לחברו האדם חייב לברר מה המטרה בכך.

סתם להחזיר רע אסור. אך אם יש בנייה לטובה בדבר - אז צריך. זו דוגמה בלבד, כך מתחילה להיות מלחמה, היצר תכנן לסכסך את האדם עם פלוני וזה יכול להגיע למערכה שלא שיערו כלל.

היה אדם שטיפלתי בו והוא גילה שמישהו עשה לו עוול גדול מאוד, והוא החליט להסתובב עם נשק "ולהרוס לשני גם כן את החיים". כפי שהתבטא, כאשר האדם מתחיל להפעיל רע, הוא אינו יודע מה יצא מזה.

אולי אחר כך השני יחזיר לו שוב ובמידה הרסנית יותר, אין בטחון בדבר הזה. כשאדם מתחיל להיות מודע ולשאול, מה המטרה של היצר, ומה נכון או לא נכון לעשות באותו מקרה, הוא מתחיל להיות אדם שמתחיל להלחם, אלה הם שלבים התחלתיים, יש עבודה והרבה יותר מתוחכמת, קשה ועדינה.

וככל שהאדם מתפתח כך הניסיונות ששולחים לו לתקן גדולים יותר וכן גם נחת הרוח שהוא עושה להשם יתברך על ידי התיקונים שלו שהם גדולים יותר, וכמו כן גם אם הוא נופל, הנפילות גדולות יותר.

את זה צריך לדעת, "לפום צערא אגרא" לפי הצער והקושי כך גם השכר, ואין בזה בחירה. האדם אינו יכול להחליט להישאר פשוט ולקוות שהכל יהיה בסדר. אין מצב סטטי ברוחניות. או שאתה מתפתח או שאתה מדרדר, או שאתה מנצח או שמנצחים אותך. כמו שאומרים חז"ל "כשזה נופל- זה קס". יעקב ועשו אינם יכולים להיות יחד. או שזה מולך או שזה מולך. זה שיעבוד המלכויות. לכל ויותר שאדם עושה יש מחיר. אין דמיון בין מקרה למקרה.

במקרה אחד חייבים בכל מחיר להיות תקיפים ובמקרה אחר לוותר. לפעמים צריכים לוותר על האגו וללכת בקו של מסירות הנפש ולפעמים אסור לאדם להתמסר לדבר, כי זה כלל לא תיקונו.

איך אדם ידע איך עליו לפעול, זו חכמה מורכבת ומאוד מתוחכמת, אך ניתנת ללמידה, ואם האדם פותח פתח ומתחיל, זה מתחיל לזרום. השם מתחיל להזרים לו את המחשבות הנכונות. ואיך הוא יודע שזה אמיתי? בהתחלה אינו יודע בביטחון, אך לאט לאט הוא מקבל אותות בתוך ליבו, מתי ההחלטות שלו נכונות ועל פי הקדושה.

אפילו אם כל העולם יאמר לאדם בשלב הזה שהוא טועה הוא חייב להישמע לקולו הפנימי. אפילו ביום כיפור אם האדם מבקש לאכול או לשתות והרופא אוסר עליו, שומעים בקול האדם.

כי האדם יודע את צער נפשו, הנפש והנשמה שלו יודעים, אך כיון שאנו לא מתוקנים, המידע חסום ואינו זורם אלינו באופן חופשי, יש הסתר פנים. ישנם קשיים, אך לאט לאט כאשר האדם הולך ומתפתח, האינפורמציה לגבי, איך עליו לפעול, מה מתאים ומה לא-זרמת.

האדם מקבל סיעתא דשמיא, עזרה מהשמיים, בתוך נפשו. ויכול להתחיל לדעת דברים מסוימים, אם כן איך עושים מפה רוחנית בסיסית?

האדם צריך לשבת ולחלק גיליון גדול לשני חלקים. בצד ימין יכתוב את כל מעלותיו, יכתוב לעצמו את 'שיר המעלות' הפרטי שלו. אדם יתבונן בתוך נפשו ויראה אם הוא

מוכשר, אם הוא רחמן, אם הוא בעל חסד, אם הוא ישר, אם הוא אדם שאוהב אמת, ששואף שיהיה טוב לאחרים.

כל המעלות הטובות שיכול לדלות מתוכו, שירשום. אפילו אם הם במידה קטנה או מוסתרת. זה טוב שהאדם יכיר את המתנות שהקב"ה נתן לו. זה לא חוסר ענוה. זו ידיעה שאדם חייב לדעת כי זה חומר הגלם שהשם נותן.

אלה הם הכלים בהם הוא צריך לעבוד את השם. כי היצר אחד הפטנטים שלו לייאש את האדם ולחסלו זה להסתיר את התכונות הטובות שיש בו. למשל, לקחת את מידת הרחמים שיש בכל אדם ולגרום לו לרחם על היצר במקום שירחם על הנשמה שלו.

אם כן האדם צריך לרשום אפילו את כוונותיו ורצונותיו הטובים ואת מחשבותיו החיוביות. ברגע שאדם דן את עצמו לכף זכות גם בשמים דנים אותו לכף זכות. זה דבר חשוב מאוד. גם בסנהדרין היו מתחילים בזכות.

כמה פעמים האדם שבור ונמאס לו מעצמו ומהחיים אם היה מסתכל ונוזכר במעלותיו- זה היה עוזר לו, בעיקר הרצונות, זה הדבר הכי חשוב כי אף אחד לא מצליח לעשות הכל בסדר, אבל אם יש לאדם רצונות טובים קדושים וטהורים זה חשוב ביותר, זה פתחו של מחט שאדם פותח ובעז"ה זה יתקיים כמו שכתוב "מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה".

את הרצונות הטובים יכתוב בצד ימין, בצד שמאל החלק הכבד יותר - המגרעות והמידות השליליות. אם כן: מחשבות שליליות ייאוש, שנאה, קנאה, צרות עין, כפירה, קמצנות, כל מה שמפריע לו. הוא שונא את עצמו. הוא טיפש, הוא מכוער, וכו'. כל מה שהוא חושב שיש בו. זה לעומת זה.

גם הקב"ה כשברא את העולם ברא את הקדושה ולעומתו את צד הטומאה. השלב הראשון זה להכיר, השלב השני הוא לחשוב איך היצר מנצל את הכוחות שלו החיוביים והשליליים. למשל: יכול להיות אדם נמרץ ופעיל, וכל המרץ הזה מתועל לכיוון ריקני וטיפשי. אם היה משקיע את המרץ לאפיק חיובי, היה מביא הרבה תועלת לעצמו ולאחרים. היצר מנצל את מרצו על מנת לשחק קוביות, להמר ולבזבז את חייו.

היצר תופס כח מחריצותו של האדם וגורם לו להפנות את המעלה הזו שבו לשלילה. אני מכיר אדם מאוד חרוץ ופורה בחייו הפרטיים והמקצועיים, אך היצר מנצל את חריצותו, על מנת שיתפוס עמדה וכח ויוכל להשפיל אנשים, לגנוב לעצמו מהצד, לנפח את האגו שלו.

החריצות שלו שבויה בתוך הקליפה. אמנם הוא עושה גם דברים טובים, אך היצר ממריץ אותו לא לשם שמים אלא לשם אינטרסים שלו. לבסוף גם מגיע לידי עבירות רבות. כאשר האדם מתחיל להרגיש בנפשו שמתעוררת אצלו אחת מהנקודות החיוביות או מהשליליות או כמה יחדיו, שיתחיל לחשוב מה המטרה של הדבר? מה קרה לו שפתאום בארבע בבוקר הוא רוצה ללכת לבית כנסת? האם זה מצד הקדושה או שיש פה משהו מוסתר מצד היצר? אולי היצר רוצה שתיפול במשהו אחר למשל, בכך שקמת מוקדם מדי תהיה עצבני ואח"כ תצעק על אשתך, ואז, יצא הפסד במקום רווח.

זה מה שחז"ל אמרו שהאדם צריך לחשב את ההפסד והרווח של הדברים. בדרך כלל היצר נוהג להרכיב, הוא לוקח תכונה טובה ומשעבד אותה לתכונה שלילית. הוא נותן לאדם לעשות משהו, אבל כל הרווח הולך אליו.

הוא לוקח הכל. וכשאדם מבין את ההרכב, צריך לדעת לפרק אותו ולהשתמש בנתונים בצורה הנכונה. למשל האיש שעליו דיברתי, חרוץ ביותר ובקושי החסיר יום עבודה במשך כל שנות עבודתו הרבות.

בגלל האופי הזה הוא הפך להיות אכזרי אל הבריות, כי הוא לא מאמין גם לעובד שמחסיר מעבודתו בגלל סיבה מוצדקת. הוא צועק עליו ומשפיל אותו. החריצות שלו מביאה אותו

לגאווה, לרוע ולאכזריות.

אם כן, האדם הזה צריך להודות לקב"ה, שהוא היה בריא כל הזמן ולא היה עליו להחסיר ימי עבודה, ולהבין שאחרים אולי חלשים וחולניים יותר ואם עובד שלו חולה הוא יכול לאחל לו רפואה שלמה ולא לכעוס.

ואולי בגלל חריצותו למלא את מקומו של החולה. זו עבודה לשם שמים. לוקח את הנוסחאות של היצר, מפרק אותם ומשתמש במידות בצורה נכונה. לא לבטל את החריצות עצמה אלא את הנלווה לחריצות.

צריכים לפרק מוקשים. זו עבודת הבירור וזו עבודתו העיקרית של האדם. זה הבירור הפנימי. אם האדם לא עושה את זה, הוא חי באופן לא מתוקן. אפילו אם הוא לומד תורה כל היום, ושומר מצות.

יכול להיות שכל חייו האדם השקיע, זה לא היה לשם שמים בכלל, ואולי הוא גידל איזו "מפלצת" בצד. הרי כאשר האדם עושה דברים שליליים הוא מגדל קליפה ומאכיל אותה. הוא לא רואה את הקליפה, אך היא גדלה ומזיקה לו בשני העולמות וגם לכל הבריאה. כאשר האדם תומך ברע, הרע גדל ותופח, אצלו וגם בכל העולם.

זו תחילת העבודה, עשיית המפה, הכרת הכוחות. הרכביו השונים של היצר. עבודת הבירור: מה היצר רוצה, ומה השם רוצה. בכל ניסיון יש את הצד של הקב"ה. גם כאשר השם שולח לאדם ייסורים וקשיים יש לו בזה הרבה מטרות חיוביות להתפתחותו של האדם, כתוב בספרים, שלעתיד לבוא אנחנו נראה, איך כל רע היה לטובה. היום זה נבצר מאתנו, אך אם מתאמצים, אפשר לראות בכל רע גם משהו טוב.

עכשיו מגיע החלק העדין והקשה יותר להבנה. יש גם עבודה אחרת ואמיתית, שצריכים לעשות אותה. וזה להיות צדיק נסתר, גם מעצמו ולא רק מאחרים. זאת אומרת העבודה האמיתית היא עבודה בהסתר גמור. למשל: יש אדם שרוצה להביא משיח, יש טוב מזה? הרי אם יבוא משיח, הוא יתקן את כל הפגמים בבריאה. אם אדם רוצה למסור את נפשו, את זמנו וכספו להביא משיח מה טוב מזה? הרי הוא דואג לכל העולם.

אבל יכול להיות שמאחר והוא כל כך רוצה להביא את המשיח הוא גם עובד עם הרבה גאווה. אולי הגאווה לשם שמים? האדם צריך לפעמים להיות עם גאווה במידה מועטת, כדי לעבוד את השם אחרת לא יוכל כלל לתפקד, אך אם אדם עושה פרויקט כזה כמו הבאת המשיח, היצר כבר נמצא שם.

זה דבר קצת קשה וחייבים לנסות להבינו. לאדם יש רצון טוב הוא הולך ופועל, אך אם הוא לא מוסתר בתוך נפשו זה כבר דבר חיצוני והיצר כבר עובד עליו, היצר כבר שולח אותו ומגדל אותו וברור, שכבר לא יצא מזה משיח.

אפילו פרויקט טוב, חשוב ונערץ. כאשר האדם עובד את השם במסירות נפש, הוא חייב לעבוד ולהיות בתוך פנימיותו, לא צריך להרגיש שהוא עשה, שהוא פועל, וכו'. זה כבר הופך להיות אגו. כתוב הרי שהמשיח יבוא בהיסח הדעת.

מבלי שאדם ירגיש. האדם חייב לעבוד את השם מבלי שהוא מרגיש בתחבולי תחבולות. להיות מוסתר בתוך הסתרים גדולים. הרי כתוב שאדם צריך להידבק בהשם ואיך זה אפשרי, להידבק במידותיו, לחקותו.

"מה הוא רחום, אף אתה רחום, מה הוא חנון, אף אתה חנון... " לחקות את מידותיו של השם, אבל המידה הבולטת ביותר של השם זו הענוה שלו וההסתרה, שבה הוא מסתתר. בכמה הסתרים הוא מסתתר.

"יושב בסתר עליון". כך כתוב. האדם צריך להילחם ולראות, את כל מה שהיצר עושה לו. אחרת הוא אבוד, אך הוא לא צריך להיות במרכז העניין, זה נושא קשה להבנה ועדין. הדבר

נעשה כאילו מישהו אחר עושה את זה. לא האדם עצמו. זה נקרא ביטול עצמי. הביטול העצמי הזה תוך כדי עשיה מאומצת, קשה מאוד, אם האדם ישב במערה ויתפלל וייחד ייחודים יכול להיות, שהוא יהיה בביטול יפה מאוד, אבל כאשר הוא צריך להלחם בחיים ולעשות דברים, זה מאוד קשה.

לדרגה הזו אנחנו צריכים להגיע. מצד אחד להיות בעבודה מתמדת עד כדי כך שהאדם ינצל כל רגע, שיש לו בחיים, לעבוד את השם, וזה לא פשוט, ובכל רגע ישקול, היכן היצר תופס אותו, לאן השם מוליך אותו, מה נכון לעשות ומה לא, מה יעשה להשם נחת רוח ומה ההיפך.

עם כל זה שמצד אחד יש לאדם עבודה קשה של בחירה והתבוננות ובדיקה. ומצד שני עליו להיות נעלם בתוך עצמו. אז באופן כללי, היצר נתן להרבה אנשים להתחיל בעבודה, אך לא נותן להם להעלים.

אם קיים ה"יש" בגלוי בתוך נפשם של האנשים, הרי שזו אינה עבודה אמיתית. וזה לא מה שהשם יתברך רוצה. זו לא ענוה אמיתית. ולכן היצר תופס את האדם ומפילו בזה. זאת אומרת קודם כל: היצר עובד על האדם שבכלל לא יתחיל לעבוד, שלא ילמד כלום, ולא יעניין אותו שום דבר רק האוכל והחיים וזהו.

זכה, איך שהוא והתחיל משהו לעשות, אז עושה לו עבודה מאוד שטחית לא עמוקה ולא כלום. ואומר לו: "אל תתעמק, לא צריך" התחיל להתעמק, ללמוד ולהלחם, מכניס לו את האגו שלו, ואומר לו: אתה עכשיו הכי משוכלל "מה שאחרים עושים זה שום דבר". וככה הופך אותו לאגו אחד גדול, והופך את העבודה הקדושה של האדם לעבודה לשם היצר.

סוד העבודה הזו היא העבודה של דוד המלך. דוד המלך לא "הרים את אפו" כפי שאומרים. הוא היה בטל ומבוטל בתוך נפשו.

כמו שאמר "ולבי חלל בקרבי" וזו העבודה, שכולם צריכים להגיע אליה. דוד המלך, זכותו תגן עלינו, כאשר החזירו את ארון הקודש לא התבייש לפזז ולכרכר. שמח כאשר הגיע ספר התורה, ואשתו, בתו של שאול אמרה לו: מה אתה עושה? אתה מבזה את עצמך? זאת אומרת הוא נשאר בביטול כמו ילד תמים. בשמחה. לא התגדל ולא התגאה. הוא היה דוד המלך. נשמת המשיח.

שואלים בחז"ל איך בדורות קודמים היו כאלה אנשים ענקים, עם רוח הקודש, עם נבואה, בית המקדש, וכו'. ולא הצליחו לתקן את הבריאה ולהביא משיח? שלמה המלך, החכם מכל אדם.

ששלט בכל הבריאה באופן מעשי ורוחני. אז איך אומרים שבדור המסכן הזה נצליח להביא משיח? אם אלה לא הצליחו, אנחנו יכולים לגמור את התיקון? ואומרים חז"ל מאחר ועם ישראל אלפיים שנה נמצא בגלות וברדיפות ובשפלות לכן הוא יוכל לעורר את הפרצופים העליונים, על מנת שהמשיח יגיע.

בגלל השפלות ולא בגלל השכלול, הידע או הרושם. לכן צריכים לעבוד חזק תוך כדי ביטול עד כדי כך שאפילו האדם עצמו לא ידע בדיוק, מה הוא עושה. כמו שכתוב: יש בו רוח הקודש עד דלא ידע.

זו דרגה שהאדם לא יודע. לא יודע דבר. ככל שלומד יותר מבין, שאינו יודע דבר. ככל שעושה יותר רואה שלא עשה דבר. ולבסוף הוא לא נמצא כבר, הוא בהעלם. בכל זאת צריך להמשיך לחיות את החיים הנורמלים והרגילים.

וזה לא דבר פשוט כלל וכלל, וכאשר האדם נמצא בדרגה מתמדת של ביטול והעלם להשם, השם הופך להיות מרכז הפנימיות שלו ולא האגו שלו. ואז אפילו אם הוא לא מאה אחוז והוא לא עושה הכל במאת האחוזים, לא יודע את כל התורה.

אך מאחר והוא פינה מקום להשם יתברך בתוך ליבו ושם עצמו בשוליים, הרי שהשם עושה את עבודתו. זה המסלול. בהתחלה זו עבודה שהאדם עושה ומתאמץ ובונה ומתבונן ונלחם וכו'. אח"כ כל זה נעשה מעצמו, השם מגלה לאדם דברים. גם אם נופל, מקים אותו, מטהר אותו וכו'.

כאשר האדם נופל בתחילת דרכו, זו מכה קשה. זה מראה על אגו. הוא לא עובד את השם אלא את עצמו, הוא במרכז. כשלא הולך לו, כפי שהוא רוצה הוא בדיכאון. זה סימן שהאדם עושה עבודה של "יש". אדם לא חייב להיות צדיק גמור, שאף פעם אינו חוטא ולא נופל לעולם, אלא צריך לנסות לפנות מקום להשם יתברך. זוהי בדיוק דמותו של דוד המלך. הרי היו לו כל מיני סיפורים בחיים.

לא הכל הלך לו חלק. היו לו ניסיונות שונים וקשים ובכל זאת הוא נשאר נאמן ודבוק להשם, והשם היה המרכז שלו. לכן זכה להביא לנו את התהילים, מדוע? כי הוא שם את השם במרכז והתהילים האלו הן ההלל שהוא מהלל את השם.

דוד הפך את השם למרכז פנימיותו והשתמש בכלים שהשם נתן לו, לתת ולא על מנת לקבל. זו ההשפעה של "לתת". ולכן כאשר רצה לפתח צינורות השפעה בין השם ועם ישראל, השם גילה לו ברוח הקודש את כל התהילים.

כל התהילים ניתנו ברוח הקודש. לכן היום ובכל הדורות, כאשר יש לאדם צרה, והוא קורא בתהילים זה פותח פתח. בזכות העבודה של דוד המלך הוא משך את התהילים לכאן. זה פתח לצינורות.

וכשאדם אומר את התהילים, השפתיים של דוד המלך דובבות בקבר. כך גם כאשר בן אדם קורא בספרו של צדיק מסוים אחר. זו גם העבודה של רחל. שרחל ויתרה לאחותה ומסרה לה סימנים ולא שמה עצמה כעיקר.

היא שמה את עצמה בשוליים. לכן יש לה כח כזה גדול. שאת התפילה שלה בזמן החורבן שמעו. את התפילה של גדולי ישראל האחרים לא שמעו. וזה דבר גדול מאוד.

איך האדם מגיע לזה? מתחילים במפה, בהכרות ב"ישות", אך האדם צריך כל הזמן להתפלל "השם תעזור לי, שאעשה את מה שצריך, תעזור לי שלא אעשה טעויות, תעזור לי שאעשה לך נחת רוח" וכאשר הוא מתפלל עליו להשתדל לא להכניס את ישותו לתוך התפילה, אלא להפוך להיות שוליים.

להתפלל כאילו שמישהו אחר מתפלל. אדם פועל כאילו מישהו אחר פועל. לא להאמין לדברים שהיצר רוצה למכור לו. לבטל את המחמאות, שהיצר מחמיא לו. הרי איך היצר עובד בעניין הגאווה? הוא מנפח לאדם את הגאווה ואומר לו "כמה אתה חכם, כמה שאתה בסדר".

נותן לו מחמאות ומסתיר לו את המגרעות. כך, האדם מתנפח על מה שלא צריך להתנפח, ולא מתקן את מה שצריך לתקן. הוא משחד אותו בכל מיני דברים, האדם מקבל את השוחד והוא נהיה טיפש.

"כי השוחד יעוור עיני חכמים" לכן לא להאמין למחמאות של היצר. אם האדם לא מתעסק עם עצמו ולא בודק כמה הוא טוב או לא טוב, כמה עולם הבא יש לו או אין לו, אלא חושב על השם. ומתבונן בשם השם זה הופך אותו להיות דבוק לאט לאט בקב"ה. עכשיו בזמן שהאדם מרגיש עונג בחיים הוא צריך להרגיש שזה בא לו מהשם ושהשם נותן לו את זה ולא הטבע כאשר יש לאדם רגעים של עונג הכי גדול שיקריב את זה להשם. יקריב-מלשון קירבה.

שירגיש שהשם נותן לו את העונג. אם מתי שטוב לו כל כך הוא נזכר בהשם, ומרגיש שהשם נותן לו, ולא הטבע, ולא כל מיני דברים, זה הולך ומדביק אותו, זה הולך ומזכך אותו.

כמובן שאי אפשר לתאר כל פרטי הפרטים של כל הדברים, אבל מנסים לתאר תהליכים עקרוניים כדי, שיהיה לאדם כיוון בו יוכל לאחוז וללכת בו, אבל הדברים מורכבים. בעיקר צריך להפוך את הרצון שהשם יתברך ישרה שכינתו בתוכנו ובתוך כל הבריאה- למרכז החיים. גם אם אדם הולך למכולת או עובד, או יישן, או צוחק, לא משנה מה, לאט, לאט, השם מתחיל להיות המרכז של החיים שלו. לא הוא-המרכז, אלא השם יתברך- המרכז. זה מתפתח במשך הזמן, אבל חייבים להגיע.

תלמיד: אם אדם נותן צדקה שלא לשם שמים, למשל: עושה דברים רעים ונותן צדקה להשתיק את המצפון שלו, האם יש לזה ערך?

כ"ק האדמו"ר שליט"א: גם בצדקה יש דרגות, כתוב שכל מצוה שאדם עושה נברא לו מלאך. אם המצוה שהאדם עושה היא בשלמות, גם המלאך נברא בשלמות. אם המצוה אינה בשלמות אז המלאך פגום. אחרי מאה ועשרים שנה האדם פוגש את כל המלאכים שנבראו על ידי המצות שלו וגם על ידי העבירות שלו שבעקבותיהן נבראים מלאכים רעים. יש שם תצוגה נעימה יותר או פחות. אדם שעושה צדקה - אם מטרתו לנקות את עצמו יברא מלאך שהלב והראש שלו פגומים, זה לא מלאך שלם בראש ובלב. הוא לא עשה את זה לשם שמים ממש.

באיזו מידה המלאך פגום? בהתאם למידה שהאדם פגום בתוך פנימיותו. אבל אדם אפילו שבמשך מאה ועשרים שנה חטא, עשה דברים רעים אל יתיימש מן הרחמים ואל יתיימש מלעשות תשובה, אפילו במחשבה אחת של תשובה ברגע האחרון יכול לקנות את כל עולמו. כך שאסור לזלזל. וטוב שאנשים יתנו צדקה ואפילו הם חוטאים, עדיף מאשר ילך הכסף לסמים וכו'. לכן אם אחרי שעשה דברים רעים, הולך לעשות צדקה, כדי להשתיק את מצפונו, זה נחשב. בסה"כ, הוא מודה בקיומו של הקב"ה, מודה שיש שכר ועונש, מודה שהוא לא היה בסדר, מודה שהצדקה יכולה לנקות אותו, עצם ההודאה הזו היא תיקון של הנפש שלו, ואם אח"כ נותן את הכסף לצדקה-זה דבר גדול.

תלמיד: מהי משמעות הקריאה בזוהר?

כ"ק האדמו"ר שליט"א: קודם כל זוהי מצוה "ותלמוד תורה כנגד כולם", שנית - כשקוראים בזוהר, יש תיקון גדול לנשמה, גם אם לא מבינים.

המלחמה על המחשבה

אנחנו מחדשים את השיעור.

בינתיים עברו זמנים לא קלים, ועוד לא נגמרו הזמנים הלא טובים, אבל בעזרת השם המצב משתפר. היום נקדיש את השיעור לנושאים, אולי חלק מהשיעור נלמד, מהספר, לפני כן נעסוק בנושא מעשי.

כבר הזכרתי שכל המלחמות שעוברות עלינו, בעולם הטבע, אלה הם השתלשלויות של המלחמות הרוחניות, כפי שאנחנו יודעים שלכל מה שקורה בעולם הזה, יש שורש רוחני למעלה. הדברים הטובים וגם הדברים הקשים.

כשאנחנו מתנסים במלחמות, כאן בעולם הזה, סימן שקיימת מלחמה רוחנית. הרמח"ל, שהיה אחד מגדולי המקובלים לפני 300-250 שנה, אומר: שכשעם ישראל נוקם באויבים שלו פה למטה, אז בשמיים גם כן מתחילים להכניע את הכח הרוחני שמתנגד לעם ישראל. הרי המציאות של עם ישראל אינה דבר המובן בשכל. כל ההיסטוריונים, הפילוסופים, הסוציולוגים בכל העולם, כל הזמן התעסקו עם השאלה הזו- מה זה עם ישראל, מי אלה היהודים האלה.

ובלי יסודות התורה, יסודות הקבלה, אי אפשר באמת להבין בשכל את המציאות של עם ישראל, את ההיסטוריה של עם ישראל. דבר משונה, מופלא. עם נחצי, שכל הדורות רודפים אותו במיוחד, שכבר אלפיים שנה לא נמצא על ארצו, על אדמתו, ומפוזר בין כל הגויים שגוזרים עליו כל מיני גזירות, שלא נתנו לו להתאקלם בשום מקום, באופן סופי.

אחרי אלפיים שנה העם הזה עוד חוזר לכאן, משיב אנשים מכל קצות תבל, אחד מתימן, אחד מרוסיה, אחד מארה"ב, ויש להם אותן התפילות, אותם המנהגים, אותם הרצונות, ומרגישים אחים, אתה פוגש יהודי ואתה מרגיש שזה חלק ממך.

זה דבר תמוה בעיני כל הבריות, ואפילו בעיני היהודים, בעיני עצמנו זה נראה לנו דבר משונה. יש אולי כאלה שיש להם מעט יסודות, זה נראה להם דבר מובן, מה שאני אומר, אך לרוב העם זה דבר משונה, אם כן את כל המציאות הזאת, את כל התרומה שהעם הזה תרם כל הדורות לאנושות, כי הרי אומות העולם, הם לקחו חלקים לא קטנים מהתורה שלנו. והממציאים ואנשי הרוח, הרבה מהם הם מדענים יהודים, יש פה תרומה מכל התחומים. וזה דבר לא מובן.

התורה אומרת שאנו עם סגולה, גם הגויים מתעצבנים מן העניין הזה. גם לא מעט יהודים אומרים, מה כל כך סגולה יש בנו. הסגולה שלנו זה לא ענין של שכל או יכולת בלבד. למרות שגם זה בא מהקב"ה. עם ישראל זה עם מוצלח, מכל הבחינות, זו סגולה מהותית רוחנית, שהיא מעבר לעניין של שכל או הגבלות. כל אחד מאתנו, מעם ישראל, יש לו נשמה שהיא חלק אלוקה ממעל.

ככה כתוב. זאת אומרת זה סוג נשמות מיוחד. גם לאומות העולם יש נשמות, אבל אלה נשמות משורש אחר. שבעים אומות העולם באים משורש אחר, ועם ישראל בא משורש אחר. לכן השוני הזה וחוסר היכולת להתמזג איתם אפילו כשרצינו.

הכרתי בחוץ לארץ אדם אחד שבכפר במקום שהיה גר, רק הוא היה יהודי. רק הוא ומשפחתו. והוא התחנך כמו גוי לכל דבר, היה הולך לכנסייה עוזר לכומר. הכל כרגיל. כמו גוי. הוא ידע שהוא יהודי.

לא יותר מזה. והוא למד והיה משכיל והחליט להיכנס לחיים הפוליטיים בדרום אמריקה - בארגנטינה. ואז הוא עלה בדרגות שם באיזו מפלגה. וכשהגיע הזמן לשלוח אותו כנציג האזור לממשלה הכללית, פתאום יום אחד פיזרו כרוזים בכל הכפר שלו, לא לבחור בו ולא

לשלוח אותו, כי הוא משתייך לדת שלעולם לא תהיה כמו הדת שלנו. זה כפר שאין בו אנטישמיים מוצהרים, אף פעם לא הפריעו לו. תמיד היה כמו כולם, והוא לא הרגיש בכלל יהודי, וברגע קריטי לפתע הזכירו לו את זה. אני חושב שאפילו הגויים בעצמם שמה, לא כל כך יודעים מה זה יהודי, כי הם אמרו לו פעם שאנחנו לא אוכלים חיה לא טהורה, כי אנחנו מאמינים שהחיה הלא טהורה זה הקב"ה.

משהו כזה. כאילו האליל שלנו זה החיה הלא טהורה ולכן לא אוכלים את זה. הרמה נמוכה מאוד, אבל זה הם ידעו. הוא לא שייך לשם. אשתו גם היא אישה משכילה, חמש דורות בארגנטינה, באו מרוסיה, הם באו לשם עם הברון הירש ב-1890, דיברו כמובן ספרדית מעולה כי היא היתה מתורגמנית, אנגלית-ספרדית.

יום אחד באה מישהי מהכפר ואמרה: איך את יודעת כל כך טוב ספרדית? הרי את לא מפה. וזו שאמרה זאת היתה בת של איזה איטלקי שהגיע לפני שלושים שנה לארגנטינה. היא הרגישה ארגנטינאית.

הגויה הזו הרגישה שייכת לשם. ומובן מאליו שהיא ידעה ספרדית, אבל היא לא יכלה להבין איך האישה המשכילה היהודיה יודעת ספרדית. הרי היא זרה. המשפחה שלה שם מ-1890 הרבה הרבה לפנייה. אם כן יש פה תופעה מעניינת. הגויים מרגישים את השוני.

אם אנחנו מתעמקים אנו צריכים לדעת שיש צד הקדושה ויש צד הטומאה. צד הטומאה במלחמה מתמדת עם צד הקדושה. ככה השם יתברך ברא את העניין.

הוא לא הציב מראש שפע וחיות לצד הטומאה, צד הטומאה יכול לזכות, לשפע ולחיות רוחני וגשמי, רק אם הוא מכשיל את צד הקדושה ומקטרג עליו, וכך הוא יכול לקחת ממנו את השפע.

זה הכלל: צד הטומאה על מנת שיוכל להתקיים צריך להתעסק עשרים וארבע שעות בניסיון להכשיל את צד הקדושה באופן כללי ובאופן פרטי. בתוך נפש האדם, יש בתוכנו חלק של טומאה וחלק של קדושה, חלק חיובי וחלק שלילי. החלק השלילי שחז"ל קראו לו יצר הרע. הוא כל הזמן רוצה להפיל את האדם, להפיל אותו, להרוס אותו, והוא כל הזמן מתכנן. יש לו חכמה בכלל לא קטנה. הוא יכול לשלוט באדם. עד שאדם לא מכיר אותו ולא יודע כיצד להלחם בו, הוא עבד, עבד של יצרו. זה מה שאמרו חז"ל, שצדיקים הם בני חורין. למה? כי היצר לא שולט בהם. והרשעים, אלה שהיצר שולט בהם, הם עבדים.

אנחנו מתקרבים עכשיו לחג זמן חרותינו, חג הפסח. לכן חשוב שנתכוון לקראת החרות הפנימית שלנו.

החרות שלנו יכולה להגיע רק על ידי מלחמה, כל העולמות בנויים על העיקרון הזה של מלחמות. אנחנו יודעים "השם איש מלחמה", זאת אומרת המלחמות נקבעות מלמעלה. הרי זה דבר הכי נורא המלחמה, מה יותר רע לאדם מאשר המלחמה, הוא מפחד, והוא בסכנה, הילדים שלו, הרכוש שלו והעתיד שלו.

ועל מה נלחמים? אי אפשר להבין את העניין הזה, את סוד המלחמה, מבלי לדעת את החלק הפנימי הזה של המלחמה, שזו מלחמה רוחנית. כתב הרמח"ל שצד הטומאה רוצה להחריב את העולם, פשוטו כמשמעו, המטרה שלו להחריב.

צד הקדושה רוצה לקיים את העולם, ויש מלחמה מהותית. ראיתי השבוע ספר ביולוגיה, גם זה מדהים מאוד, איך הגוף של האדם בנוי על מלחמה, הכוחות האלה ששומרים על הגוף, נלחמים בחיידקים שרוצים להיכנס, מלחמה מתמדת.

כל דבר שנכנס, יש צבא שלם שנלחם נגדו. אנחנו לא מרגישים ולא יודעים, אבל זה קיים כך. מהדבר הקטן ביותר הבלתי נראה לעין, ועד המלחמות הגדולות שקורות בין אנשים, זה הכל בנוי ככה, זה בנוי, אי אפשר לברוח. אנחנו יודעים שהשלוש זה אחד מהשמות של

הקב"ה. המלך שלמה, המלך שהשלום שלו. חז"ל אומרים שהשם יתברך לא מצא כלי להחזיק בו ברכה לישראל אלא השלום.

מכאן שהשלום, דבר גדול. גם בסוף ברכת כהנים: "יברכך השם וישמרך, יאר השם פניו אליך ויחונך, ישא השם פניו אליך וישם לך שלום" איך אחד מברך את השני? שלום עליכם. שלום זה דבר עצום.

זו מטרה חשובה מאד. "אין שלום בעצמותי מפני חטאתי" אומר דוד המלך בתהילים. אנחנו יודעים, שנזרקנו מארץ הקודש לפני אלפיים שנה, באו הגויים וזרקו אותנו מכאן, על פי חז"ל ועל פי הנביאים זה קרה כי לא קיימנו את רצון השם.

זה דבר מאד מאד רציני, זה מאד מדהים. פה רואים קשר בין הרוחניות ובין המעשים שאדם עושה ובין התגמול שאדם מקבל. שליחים שהשם שולח לו.

אנחנו יודעים על פי הקבלה שכל נשמה ונשמה שגולה לאיזה מקום היא לא הולכת סתם למקום מסוים, למשל אלה שגלו לארה"ב, או למקום אחר, הדברים מדויקים, כל נשמה הולכת לגלות המתאימה על פי מה שעליה לתקן.

זו מערכת שלמה. אני מדבר היום באופן כללי, לא נכנס לפרטי פרטים, כי לא נגמור, אבל מספיק שנדע שכל פרט ופרט שנולד באיזה מקום פרט לארץ ישראל, הוא בא שמה לתקן דבר ספציפי שקשור עם התיקונים שעליו לתקן.

כתוב בחז"ל "לא הגלה הקדוש ברוך הוא את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתווספו עליהם גרים", זה דבר משונה, על פי השכל הפשוט, אבל על פי הקבלה הדברים מסתדרים מצוין. יש שתי הנהגות: הנהגת המשפט, שכר ועונש. ויש הנהגת היחוד. הנהגת היחוד זוהי הנהגה שהשם מנהיג את העולם ומוליך אותו לתיקון שלו בדרך כלשהי. בסופו של דבר העולם יגיע לתיקונו. מובטח שהעולם יגיע לתיקונו. השם יתברך משלב את שתי הנהגות.

על פי השכר והעונש מצד אחד ועל פי התיקון. כך אפשר להבין את השילוב. כפי שאמרתי "מפני חטאינו גלינו מארצנו". אנחנו לא התנהגנו יפה, הוגלנו לחו"ל. אבל מצד שני חז"ל אמרו שגלינו לחו"ל בשביל להביא משם גרים, ונשאלת השאלה מהי התשובה הנכונה? אך שתי הסברות נכונות ומתקשרות.

מבחינת שכר ועונש חטאנו ולכן גלינו לשם. מבחינת הנהגת היחוד, ההנהגה העליונה הזו שמביאה את העולם לתיקון, גלינו לשם בשביל לתקן את הגרים. מה זה הגרים האלה? הוסבר בהתחלה שיש עולם הקדושה והטומאה. אבל יש עולם ביניים, בין הקדושה ובין הטומאה, זה קליפת נוגה. יש שלוש קליפות טמאות לגמרי, שלושה כוחות שליליים לחלוטין. שלושה שורשים שליליים לחלוטין. ויש שורש אחד שנקרא קליפת נוגה שהוא חצי טוב וחצי רע, זה קשור לעץ הדעת טוב ורע.

זה יכול להצטרף לטוב וזה יכול להצטרף לרע. ויש עולם הקדושה. תפקיד עולם הקדושה הוא לתקן את הקליפה הזו שניתנת לתיקון. לגייס אותה לעולם הקדושה. כל המלחמה היא על קליפת נוגה. גרי הצדק באים מקליפת נוגה. הארצות בחוץ לארץ הן תחת שליטת הקליפות הטמאות, ושם יש גרי צדק השייכים לקליפת נוגה.

כשאנחנו הולכים לשם על ידי עבודה רוחנית שלנו, על ידי הסבל שגם הוא תיקון וכפרה, ועל ידי התגברות ועל ידי התקרבות שלנו להשם והתפילות, ועל ידי כל מה שהיהודים עושים בחו"ל, מצוות, בידועין או שלא בידועין, אנחנו מלקטים משם את נשמות הגרים.

מצד אחד כיוון שעשינו דברים לא טובים נפלנו ונזרקנו לחוץ. מצד שני על ידי זה שהלכנו לשם, כשאנחנו מתגברים מוציאים את כל הניצוצות משם בחזרה ומעלים אותם. בסופו של חשבון כל עם ישראל הרי יחזור לארץ ישראל.

כולם יעלו לכאן. לכן זה נקרא לעשות עליה, "לעלות לארץ ישראל". כי יש פה עליה רוחנית

או ירידה רוחנית, "לרדת מארץ ישראל". לכן חז"ל אמרו שמי שדר בחו"ל דומה שאין לו אלוקה, ועל פי הקבלה אנחנו יודעים שארץ ישראל מונהגת על ידי עולם היצירה, וחוף לארץ על ידי עולם העשיה, לכן יש הבדל רוחני מהותי ברור בין ארץ ישראל לחוף לארץ. היכולת שלנו להחזיק בארץ ישראל לא תלויה בכוח הזרוע. את זה ראינו בחלק מהמלחמות, שלמרות כל העוצמה האדירה של צה"ל, לא נתנו לנו להשתמש בזה. "אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם השם אלוקינו נזכיר, המה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד".

אם כן הכח של יעקב הוא בפה, בתפילה. למה עם ישראל נקרא תולעת יעקב? אומרים חז"ל התולעת הזו אין כוחה אלא בפה. התולעת מכרסמת עם הפה שלה. כך עם ישראל, הכח שלו זה בפה.

מה יש לנו בפה? תפילה, לימוד תורה. החלק הרוחני. ברכות שהאדם מברך בפה. אם כן, לא שאני אומר שאפשר לאחוז בארץ ישראל בלי צבא, זה ברור שלא, הרי יהושוע בן-נון כבש את הארץ בכח, אמנם בניסים.

היה שילוב, למשל יריחו, נפלו החומות מעל לטבע. זה לא היה בטבע, אבל היו צריכים להקיף אותם ולתקוע בשופר, היו צריכים לעשות מעשים, והיו מקרים שהיו צריכים להלחם בחרב, אבל אומרים חז"ל אם ישראל לא היו חוטאים במדבר, היינו נוחלים את הארץ בלי מלחמה, לא היה צורך במלחמה.

כיוון שלא עמדנו בניסיונות במדבר, היינו צריכים להלחם. בדור שלנו מובן, שאם לא היה צבא ולא היה לנו כל מה שיש לנו, זה לא היה מספיק. צריך שילוב של השתדלות ואמונה ביחד.

הנה במלחמה הזאת היה אחד התיקונים שהיינו צריכים לעבור. לראות שלא מספיק רק הכח, ולא מספיקה רק האמונה. צריך את שניהם. כח ואמונה. זה תיקון של חטא עץ הדעת טוב ורע, על ידי השתדלות ועל ידי אמונה מתקנים הפגם של אדם וחווה.

הרי שם כמעט לא היה להם מה לשמור ומה לעשות חוץ מאשר לא לאכול מעץ הדעת, כמעט לא היה צורך בהשתדלות, היה שפע, היה אוכל, היה הכל. רק אחרי זה נענשנו "בזיעת אפך תאכל לחם".

אבל לא על הלחם לבדו יחיה האדם. מצד אחד "בזיעת אפך תאכל לחם" מצד שני אומרים לך "לא על הלחם לבדו יחיה האדם", אלא "כי על כל מוצא פי השם יחיה האדם". זאת אומרת שעם ישראל שהוא זה שצריך לתקן את חטא האדם הראשון, כי אנחנו מהווים את הנשמה של האדם הראשון, כולנו יחד.

עם ישראל צריכים לעשות דברים בפועל וצריכים גם ברוח, באמונה, ביחד. כשאנחנו שילבנו את שני הדברים ביחד, תמיד היה לנו טוב, הצלחנו. כשפעלנו רק בחלק אחד, נפלנו. אם אנחנו רק בטבע, נפלנו.

אם אנחנו רק ברוח, אין לכך אחיזה במציאות, וגם נפלנו. זאת אחת הסיבות שבשואה אנשים צדיקים וכו' נהרגו, כי לא התנגדו. לא פעלו בעולם הטבע. רק הלכו לפי הרוחניות. וזה לא מתאים לעולם הזה, בעולם הזה צריך לשלב את שני החלקים, בעולם של המלאכים מספיקה הרוחניות, בעולם שלנו כאן, אם אדם בדרגה מאד גבוהה הוא צריך פחות השתדלות, פחות עבודה בטבע.

כמו שמסופר במדבר שהצדיקים היו מקבלים את המן ליד הבית, מי שהיה פחות צדיק היה צריך ללכת יותר רחוק לקבל את המנה שלו של המן, של השפע שלו.

אומרים, שהבעל שם טוב היה הולך ודופק בדלת, בזמן שהיה צדיק נסתר, ולפני שהיו פותחים את הדלת, היה בורח. יום אחד, איש אחד רץ אחריו ושאל אותו: מה זה, למה

דפקת בדלת? הוא ענה: השתדלות. הוא דפק בדלת בשביל לקבל צדקה, אז למה הוא לא נשאר? הוא אומר לדרגה שלו מספיק לדפוק בדלת וללכת, השם כבר ישלח לו את הכסף באיזו דרך שהוא ירצה.

אז ההשתדלות שלו היתה רק לדפוק בדלת. מישהו אחר היה צריך גם לדפוק בדלת וגם לשכנע את בעל הבית שיתן לו משהו. זה תלוי בדרגה. מובן, שכשאנחנו כעס היום, בדרגה שלנו צריכים להשתדל בטבע, וגם באופן רוחני.

שני החלקים. אם נתגבר מבחינה רוחנית, המלחמות והלחצים בטבע ירדו. אם אנחנו נשאר באותו מצב זה ימשיך. השאלה שהאדם והכלל צריכים לשאול את עצמם אחרי המלחמה הזאת שהיתה, מה למדנו ממנה? לא רק לקחים צבאיים - היה מודיעין או שלא היה מודיעין? כל השאלות האלה.

אלא באופן רוחני מה למדנו. מה זה נתן לנו. זה היה ניסיון עצום ומעניין שאף אחד לא ציפה לדבר כזה, כולנו התנסינו בזה. אפילו על תינוקות היה לשים את המסכות ולסבול. והשאלה מה הרווח, מה למדנו מן הניסיון הזה? האם נשארנו אותו דבר או לא? אפשר לכתוב ספרים עד אין סוף רק על המלחמה הזו.

באופן רוחני מה קרה פה ומה היה פה. זו השאלה הכללית שהאדם חייב לשאול את עצמו, מה הוא למד מזה? מה הוא יכול היה ללמוד יותר. מה הלקחים?

אם כן אני אומר שיש מלחמה רוחנית. המלחמה היא על הבחירה של האדם. היצר הרע הזה שיש בתוך האדם רוצה לכבוש את מערכת הבחירה של האדם ולהסיט את זה לצדו. הוא משתלט על הרגשות, הוא משתלט על המחשבות, על הדברים, על הרצונות, על המעשים על הכל.

הוא הולך על כל הקופה, על כל המישורים, ואדם צריך להתנגד לו. היום רציתי לתת דוגמא אחת. הרבה פעמים מרוב שמדברים על הרבה דברים, בסוף האדם יוצא ואין לו דבר ביד, אנחנו רוצים שלאדם יהיה משהו ביד, לא רק דברים כלליים.

אם כן, אני רוצה לתת דוגמא על מלחמה מסוימת במחשבה. המחשבה של האדם זה אחד המישורים המרכזיים בו הוא מתנסה במלחמה. ברוך השם שאנחנו לא קוראים את המחשבות של האנשים.

כי לו היינו צריכים לקרוא את המחשבות של האנשים היינו מתפוצצים, כי אי אפשר לתאר מה אנשים חושבים, מה שעובר עליהם בראש. ב"ה השם עושה חסד לרוב בני האדם. לא נותן להם להרגיש מה שאנשים חושבים.

זו צניעות הפרט. המצב מבחינת המחשבות לא מצב קל. אני רוצה לדבר על מקרה ספציפי אחד, של מישהו שבא אלי להתייעץ, כדי שנלמד מזה. כמו שברפואה נותנים הצגת מקרה, מביאים מקרה רפואי וכולם לומדים מזה משהו, כך פה.

אני כמובן משנה את הפרטים כדי שאי אפשר יהיה לזהות במי מדובר. אני נותן את תמצית העניין. בא אלי בחור אחד שחזר בתשובה, היה מאד חילוני ואח"כ נעשה דתי והוא משתדל מאד לשמור כל מה שהוא יכול.

הוא עובד באיזה מקום, ובמקום הזה יש אשת איש אחת שנכנסה לו לתוך הלב. גם הוא נשוי. היא גם נשואה. השם ישמור. זה התחיל במחשבה קלה וזה השתרש אצלו בראש, עד כדי כך שגם כשהיא לא בעבודה, הדמות שלה פתאום מופיעה לו בפנים, מופיעה לו בנפש.

אתם זוכרים, שפעם תארנו את מערכת הנפש כמו מסך כזה. כמובן שהיצר ודאי היה רוצה מאוד להכשיל אותו בפועל, שיעשה משהו עם האישה הזו. אבל הבחור הזה מאד טהור, והיצר יודע את זה.

זאת אומרת המחשבה הזו נכנסה בו, אבל לא לצורך מעשה. הוא לא הולך לעשות כלום,

הוא לא יעשה כלום. הוא יעדיף למות מאשר לעשות חלילה משהו. שלא לדבר על האישה, שהיא אולי בכלל אישה טהורה ולא חושבת על כלום. זה פשוט נכנס בו למטרה אחרת, לא למטרה להכשיל אותו בפועל.

אני מביא את הדוגמא הזאת דווקא כמעניינת. יוצאת דופן. אם זה היה רק בשביל לתפוס אותו לעשות משהו, זה היה דבר פשוט. זה יותר מורכב. מה היצר בכל זאת רוצה? קודם כל הוא רוצה ללכלך אותו, ללכלך לו את הנפש. הוא חי בשקט. עכשיו פתאום נכנס ג'וק כזה, מוציא לו אנרגיה, מעציב אותו. היצר רוצה את העצבות שלו, רוצה לשבור אותו, רוצה לתת לו את ההרגשה שהוא זבל, שהנה כל המאמצים שהוא עשה לא שווים כלום, השתדלת, חזרת בתשובה, אתה מתאמץ כל כך הרבה, ותראה, אתה זבל, חושב על אישה אחרת, תתבייש לך וכו' וכו'.

זאת אומרת היצר בא להחליש אותו, לדכא אותו, להשפיל אותו, להחליש את כח הקדושה. הוא לא חייב להשיג את כל הניצחון שלו במכה ראשונה, כמו שבמלחמה, קודם פוצצו אותם כחודש, ורק אחר כך באו להשתלט, אך קודם התישו אותם.

כך היצר, הרבה מהמחשבות שהוא שולח והדברים שהוא עושה, המטרה שלו אינה לכבוש ממש את האדם, אלא להתיש אותו. לקחת ממנו את הכוחות. היו צריכים להקדיש כח מיוחד של מטוסים כדי לטפל בטיילים.

ככה לפעמים היצר עושה. הוא נכנס באדם במשהו מסוים בשביל שהאדם יתעסק איתו, יבזבז את הזמן שלו, את הכח שלו, את התחמושת שלו. על זה כתבו חז"ל "מבשרי אחזה אלוקה".

זאת אומרת מהמציאות של הברש, של החיים היום יומיים אנחנו צריכים להבין איך הרוחניות עובדת. "מבשרי אחזה אלוקה". הנה מהמלחמה הזו אפשר להבין הרבה תהליכים שהיצר עובד, איך להתגונן, ואיך לתקוף.

העניין הוא קודם כל להתיש את האדם, לבייש אותו, להשפיל אותו, אחר כך להפריד בינו לבין אשתו. זה בחור שיש לו קשר טוב עם אשתו, על כל דבר הוא מדבר אתה, אבל פתאום הוא יבוא וידבר על דבר כזה, לא נעים לו.

אולי היא תהיה מודאגת, אולי היא תחשוב שהולך להיות פה משהו. אז הנה הרווח המידי של היצר, הוא לחצוץ בינו לבין אשתו. אמנם לא דבר גדול, אבל זה כבר משהו. אולי אחר כך הוא יוכל מהפרצה הזו לעשות עוד משהו.

כנראה שהמחשבה הזאת נכנסה לבחור הזה לא סתם. אלא הבחורה ההיא דיברה אליו, חייכה אליו, היתה נחמדה, כמו שכל אדם מחוץ לבית, בעבודה, מנסה להיות נחמד, נכון, האדם נחמד, אבל האדם צריך לדעת, שלפעמים הנחמדות שלו יכולה להכשיל אנשים.

זה לא צחוק. זו אחריות. חיוך אחד נחמד או משהו זה מספיק לפעמים. עובדה. כנראה שהאישה הזו בתמימות היתה נחמדה, והוא בא הביתה ואשתו דווקא לא היתה נחמדה, היתה לחוצה, אני לא יודע מה, כעסה עליו.

אז ישר היצר אמר אתה רואה, כמה היא נחמדה וכמה אישתך כועסת עליך. זאת אומרת בהתחלה היתה הפרדה מסוימת במחשבה שיש כבר משהו שהוא מסתיר מאשתו. שלב ב', הוא מראה לו את הנחמדות המלאכותית בעצם, כי ודאי האישה הנחמדה הזאת, כשהיא הולכת הביתה גם היא צועקת על בעלה כמו כל זוג, אבל כרגע זה נראה דבר נחמד וזהו. זה הצד השני איך שזה מופיע.

עכשיו, יש גם תוספת השפלה לנפש האלוקית שלו. כי פתאום הוא מתחיל לעשות השוואות וכל מיני דברים. זו מערכת שהוא לא רגיל אליה בכלל. מדבר קטן, ממחשבה אחת שנכנסה בו, כמו חיידיק.

נכנס חיידק ראשון ואחר כך תופס את התא ומתרבה. כן כך החיידקים, הוירוסים, נכנסים ומתחילים להתרבות כמה שיותר, ככה נכנסה מחשבה קטנה, התמקדה טוב. ולמה זה התמקד? אנחנו רק מנתחים את הצד של היצר, עוד לא גמרנו, כן.

אבל זה התמקד כי הבחור הזה נבהל. הוא נבהל מהמחשבה הזו. במקום שיש חולשה שם היצר נכנס. לו לא היה נבהל, לא היה קורה כלום. הוא נבהל ותכף נבדוק את הבהלה שלו. על כל פנים זה העניין וזה כמובן הקרין לכל מיני תחומים.

כשהוא רצה ללמוד תורה זה הופיע לו. כשהוא עם הילדים שלו, הוא מרגיש פתאום שהוא לא טהור ולא תמים. וזה כל הזמן משגע אותו. זה מתחיל כבר לשגע אותו. המטרה פה לשגע אותו, להתיש אותו ולשגע אותו.

להשתלט. כמו שאותו שליט עשה כל מיני פעולות, שפך נפט לים, הדליק את הבארות וכו'. מה הוא חשב שבזה הוא באמת יכול להכשיל את האויב, הוא יעצור את המלחמה? הוא לא יעצור, הוא יודע שלא, אבל הוא יטריד.

וכך הוא עשה פעולות צדדיות ומרגיזות ומתישות. ככה היצר. הוא הכניס לו איזה מחשבה. הוא יודע שמזה לא יצא לו כלום. הוא לא ייכשל עם האישה הזו ולא כלום. אבל הוא יטרטר לו את המוח וישגע אותו ועם זה הוא ישתמש לדברים אחרים.

המטרות שלו הן אחרות. זה לא מה שזה נראה, כמו ששם במלחמה, המטרה שלו לא היתה לזהם את הים מה הוא נלחם עם הדגים? אבל הוא משתמש בזה בשביל להפריע לדברים אחרים. כך גם היצר עושה.

אם כן תמיד כשמופיעה מחשבה לא טובה לאדם, שיחשוב, שיבדוק, אולי המטרה אינה מטרה חזיתית, אלא יש מטרות אחרות, צדדיות ולטווח ארוך, שהוא לא רואה אותן. ככה הוא מתכנן עליך והוא מצליח כל עוד אתה לא מגלה אותו. כשאתה מגלה אותו, אתה מתחיל להתנגד. אז הוא עובד בצורה כזו כדי שלא תגלה אותו. זו הערמומיות. זו המטרה מצד היצר.

מה מצד השם? מה השם רוצה פה מאדם זה? הרי אם האדם חוזר בתשובה ומשתדל כל כך הרבה להיות בסדר, למה שייפול לדבר כזה דווקא? יתכן מאד שבמקרה הספציפי הזה בעבר האיש הזה היו לו הרבה מחשבות על נשים ועל נשים נשואות וכל מיני דברים, לפני שהוא הקפיד.

עכשיו כשהוא כבר מקפיד ורוצה להיות טהור ורוצה להיות בסדר, מנסים אותו, זה שמצעים אותו, זה מכפר על מה שעשה קודם, בגלגולים קודמים. לפעמים יכול להיות שעבר אלף שנה מגלגול קודם ומגלגלים לו את זה עכשיו.

מובן, שהוא לא מבין. אבל זה מדויק. כל צער שמצעים את האדם זה מדויק. כל ניסיון שמנסים אותו זה מדויק. הכל מדויק. רק שהאדם לא רואה את זה. לא מבין מה רוצים ממנו. מובן שזה מכפר לו על מה שעשה. לא רק שזה מכפר לו על דברים שעשה, אלא שכל פעם שהוא מתגבר על המחשבה הזאת זה נותן כח לצד הקדושה, להוציא עוד איזה ניצוץ שנמצא שבו.

יש דבר שנקרא "בשער הגלגולים" עבודת צוות. קודם כל אדם כאן בעולם הזה לא בהכרח שנשמתו שלמה. כל אחד חושב שיש לו נשמה. בכלל האריז"ל אומר שרוב רובנו זכינו רק לנפש, לא יותר מזה. אבל גם הניצוץ האלוקי הזה שנמצא, לא בהכרח שזו יחידה בפני עצמה.

ההפך. אמנם אנחנו יחידה בפני עצמנו, אבל אנחנו קשורים בעוד הרבה אלפים של ניצוצות אחרים שבאים מאותו שורש, מאותו מקום, מהאדם הראשון. יש עבודת צוות. כל האנשים ששייכים לאותו שורש המסוים, לא יכולים לשבת במנוחה עד שכל האנשים הקשורים בו

מתוקנים.

נניח שלשורש אחד יש מאה איש. סתם אני נותן מספר, 50 אנשים מאלה כבר מתוקנים במאה אחוזים, הם לא צריכים להתגלגל פה, לא צריכים לבא לפה, לא צריכים ניסיונות. הם מאה אחוז. לא יתנו להם לשבת בשמים ובשום מקום בשקט עד שהחמישים הנוספים לא יקבלו תיקון. איך לתקן זה כבר סיפור אחר. איך לקרב בן אדם או איך להרחיק אותו זו חכמה גדולה. ולא דבר פשוט, אבל אני מדבר על העיקרון, על המציאות הזו. המציאות הזו נובעת מן העניין, שיש אחריות קולקטיבית ויותר ספציפית לאותם אנשים שקשורים לאותו שורש, זה יותר ספציפי, זאת אומרת, יכול להיות שאדם קשור עם מאה, או עם מאה אלף או מיליון ניצוצות, מישהו קשור עם פחות. זה תלוי כמה הוא קשור ומה הוא צריך לעשות.

ברגע שלבחור הזה, שאני מדבר עליו, מכניסים את המחשבה הזו והוא דוחה אותה, יכול להיות שניצוץ אחר שקשור איתו, שהוא נכשל בעניין הזה של אשת איש, בזכות אותה ההתגברות שהבחור הזה סובל ולא מתמסר לרעיון הזה, יש זכות להוציא את ההוא מהחטא שהוא עושה, כמו שכתוב: "יעקב חבל נחלתו". וזה כמו חבל. כולם קשורים. מושכים מפה, את כל הניצוצות.

זה שמנסים אותו בניסיון הלא נעים הזה זה בכלל לא בשבילו, כי הוא לא בדרגה הזאת שייפול בעניין הזה, אלא זה כדי לעזור לנשמות אחרות, שקשורים בו ותפוסות בעניין הזה. על ידי כך שהוא לא נופל, יש כח לקדושה להוציא עוד נשמה משם, מהרשות הזו של היצר. את זה על האדם לדעת.

לפעמים נופלת עליו מחשבה שלא לדרגתו, שלא ייבהל. לא שהוא צריך לחפש את זה. לא צריך לחפש ניסיונות. אסור לאדם לחפש ניסיונות, אבל אם הקב"ה שולח יש לזה מטרות. קודם כל בקשר לכלל יש לזה מטרה, לעזור לעוד נשמות. דבר שני, בקשר לאדם הזה עצמו, המטרה מאת השם, זה להביא אותו לשליטה במחשבה.

קודם לא היה לו התמודדות, לא היו לו ניסיונות, או לא הרגיש בהם. לפעמים אדם כל כך לא מתוקן עד שהוא לא מרגיש מה הוא חושב. פתאום הוא מתחיל לנקות. ראה איזה לכלוך. כך לפעמים בבית לא רואים את הלכלוך עד שמגיע פסח ומתחילים להזיז את הכל, ואז רואים את הלכלוך.

כן, אותו אדם שעכשיו משתדל כל כך להיות בסדר ופתאום הוא רואה את הלכלוך. זה היה גם קודם, אבל הוא לא הרגיש. עכשיו הוא מרגיש. כמו שאומרים על בגד לבן שכל כתם קטן עליו בולט.

אם כן המטרה, שהשם שולח לו את המחשבה הטורדנית הזו, היא כדי שהוא יתנסה, יתגבר, יפתח נוגדנים ושיטות איך לשלוט במחשבות שלו, כמו שביציאת מצרים, יצאנו ממצרים בלי זכות, לא היתה לנו זכות, רק רחמי שמים אינסופיים. היתה התעוררות מלמעלה והשם הוציא את עם ישראל ממצרים. אחר כך מפסח עד שבועות יש ספירת העומר, בזכות ספירת העומר אנחנו יכולים להגיע לדרגה שאנחנו יכולים לקבל את התורה.

ובזכות התורה אנחנו יכולים להיות בני חורין. אבל בזמן גלות מצרים לא היתה לנו זכות. השם נתן לנו 'אשראי' כדי שלא נתקע שם לעולמי עד, כמו שגם במלחמה הזאת, לא היתה לנו זכות, לא היינו מוכנים כמו שצריך, לא היו לנו טילים נגד טילים. ולא היו לנו כל הדברים שהיינו צריכים. אבל כיוון שהיתה סכנה, השם שלח שליחים. ואת הדברים שיעזרו לנו. לא בזכות. לא משום שהיינו זכאים. זו היתה מתנת חינוך, מעין הלוואה.

אותו דבר לפעמים האדם שמתחיל לתקן, הוא כבר רוצה להיות מתוקן. אבל רגע, יכול להיות שנכנסת לתהליך של תיקון בלי זכות, אלא בזכות מישהו אחר, בזכות אבות, או בזכות איזה צדיק.

כך כתוב באריז"ל. בזכות הצדיקים שמוציאים ניצוצות מהקליפה, עכשיו אתה רק יצאת, אתה כבר רוצה להיות מאה אחוזים בסדר. אז תקופה נותנים לך להרגיש טוב אחר כך מכניסים אותך לניסיונות, כדי שתתחיל לעבוד, כדי שמי שקשור בך כבר ייצא משם. מגלגלים זכות על ידי זכאי, כך כתוב. אם כן האדם צריך להיות זכאי ואז מגלגלים דרכו זכות.

אותה המחשבה הלא נעימה, באה בשביל שהאדם הזה יתגבר ויתחיל לתפקד מעל לטבע. הטבע הפשוט של האדם הוא, שאין לו שום התייחסות למחשבות שלו. ההפך, האדם מסור למחשבות לא טובות. את אותו בחור רוצים להביא לדרגה יותר גבוהה, שיתחיל לשלוט במחשבה. מובן שאדם לא יכול לשלוט לבדו במחשבה, אלא אם כן השם עוזר לו. אבל חלק אנחנו עושים, חלק השם עושה.

אם אדם רוצה, השם עוזר לו. כשלאדם לא איכפת, המצב נשאר אותו דבר. זו המטרה פה להעלות אותו בדרגה, לדרגה הזו שיוכל לשלוט במחשבה שלו, ויש עוד מטרות.

כתוב בשמע ישראל- "שמע ישראל השם אלוקינו השם אחד, ואהבת את השם אלוקיך בכל לבבך, בכל נפשך, ובכל מאדך". "בכל לבבך" ולא בכל לבך. שואלים מה זה לבבך בשני בי? אומרים חז"ל: בשני יצרים. ביצר הטוב וביצר הרע. אדם צריך לעבוד את השם בשני יצרים, בשני הכוחות, לא רק ביצר הטוב. אנחנו במקרה הטוב רוצים לעבוד את השם ביצר הטוב. ביצר הרע אף אחד לא רוצה לעבוד, כאן מביאים אותו בכח, שעם המחשבה הרעה הזו יצטרך לעבוד את השם.

עוד מטרה מצד הקדושה והיא, להביא אותו לדבקות. תראו איזה דבר אני אומר: דבקות בהשם.

הרי כתוב, "בכל דרכיך דעהו", זאת אומרת שהאדם מצווה עשרים וארבע שעות להיות קשור עם השם. לחיות לשם שמים, לחשוב לשם שמים, להרגיש לשם שמים. ולדבר לשם שמים. לחיות לשם שמים.

זה קשה מאד. איך האדם פתאום ממצב אגואיסטי רגיל שהוא נמצא בו, יתחיל לחשוב על הקב"ה כל הזמן. הוא יתפוצץ. זה קשה. מי בכלל מעוניין בדבר כזה? אז היות והאדם לא כל כך מבין, שולחים לו מחשבה טורדנית כזו, שהוא ירצה בכח, הוא יצטרך לצעוק להשם, שיעזור לו, כדי להיפטר ממנה.

וכל פעם זו באה ומטרידה אותו. הרי הפתרון לענין הזה, הפתרון הרוחני, למחשבה הזו של אשת איש, כשזה תופס אותו, זה להפוך את האהבה הזאת לאהבת השם. הוא צריך להתפלל שהשם יהפוך את האהבה הנפולה הזו לאישה לאהבת השם.

הרי מי נותן יופי לאישה, ומי נותן כלים לחוש את היופי מהאישה לאדם? הקב"ה. מי נותן תאבון לבן אדם? השם. מי מספק לו את האוכל הטעים כדי שירגיש טוב? הקב"ה. מי השורש של כל העונג? השם יתברך.

בשביל מה הוא ברא את העולם? בשביל לענג את נבראיו, לתת עונג לנבראים. הוא השורש של כל התענוגות, של כל הדברים, כל הצרכים והסיפוקים. פה יש סיפוק, שהוא אסור על ידי התורה, ליהנות מאישה זרה, זה אסור.

מצד אחד יש התעוררות, כביכול, לצורך, ומצד שני, אסור לספק את הצורך הזה. מה הפתרון? הפתרון זה להפוך זאת לאהבת השם. להגיע לשורש של התענוג ולא להשתלשלות שנמצאת במקום הלא נכון.

אם כן מהמחשבה הזו האדם יכול להתעלות ולהגיע לדרגה של אהבת השם, שזו דרגה גבוהה ביותר. מי שחושב על השם כל הזמן, מובן שהשם חושב עליו כל הזמן. התעוררות מלמטה גורמת להתעוררות מלמעלה.

זאת אומרת אם האדם כל הזמן חושב על השם, חושב מה לעשות בשביל השם, אז השם חושב מה לעשות בשבילו. זה ברור. השם מזכה אותו בכל התחומים. זה לא שהאדם צריך לחשוב כך כדי לזכות, כי זה אינטרס. אבל זה ממילא נעשה.

ככה שאת הבחור הזה רוצים לזכות אותו מכל הכיוונים בעצם והוא לא מבין את זה, והמחשבה הזאת רק משגעת אותו ומטרידה אותו ושוברת אותו כשהמטרה היא בעצם לגמרי אחרת.

המטרה היא להעלות אותו למצב מאד גבוה. אם כן הנה תראו דוגמא אחת של מחשבה אחת, של סבל, שהאדם מתנסה, כמה מטרות יש בזה, כמה עומק יש בזה. אילו מערכות שלמות.

עכשיו נשאלת השאלה בכל זאת, מה הוא עושה עם זה? הבאנו את כל המטרות מצד הקדושה ומצד היצר, איך הוא יתנהג? איך הוא יתייחס עכשיו? מה הפתרון שנותנים לו לעניין הזה? קודם כל יפשפש במעשיו.

כתוב: אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסת בו רוח שטות. אם יש לו כבר מחשבה של חטא, כל חטא שאדם עושה זה עובר קודם במחשבתו, אחרת הוא לא חוטא, יש לו כבר מחשבה של חטא, סימן שכבר התחילה להיכנס בו רוח שטות, סימן שכבר נתן לה מקום להיכנס. אם כן, אם אנחנו פה עושים היום ועדות חקירה, לו היה לנו מודיעין ולו היו לנו הכנות למלחמה, הבחור הזה צריך לעשות לעצמו ועדות חקירה, איך המחשבה הזו נכנסה בו. למה זה נכנס בו? איפה הטעות שלו? כמובן שכל מקרה לגופו.

אחד זה ככה, אחר זה אחרת. אצלו באופן ספציפי יש בעיה שצריך לבדוק אותה, אבל באופן כללי יכול להיות שהוא לא שמר באמת על הצניעות כמו שצריך. על הצניעות הפנימית שלו. הרי ברגע שהוא הרגיש שמהו מושך מהכיוון של האישה הזו הוא היה צריך לעצור את זה מיד.

אלא מה, הוא נהנה מזה. זאת אומרת זה כמו אחד שבא לתת שוחד. או שאתה מקבל או שאתה זורק. היצר שלו התחיל לקבל שוחד מהאישה הזאת. ובאותו רגע הוא קיבל, הוא הסכים, נהנה, כנראה אלפית שניה, או משהו, נהנה וזה נכנס בו, נכנס והתחיל. זאת אומרת שהיה פה חוסר שמירה, הוא לא שמר על מחשבתו מספיק. לו היה שומר זה לא היה נכנס. זה נקרא שצריך יותר יראת שמים. תיקון היראה. כשזה נכנס, מה עושים? אז יש כאן כמה אפשרויות, כמה טיפולים.

וכל דבר לגופו. שלא תלמדו מזה לדברים אחרים. מה שמתאים לו, לא מתאים למישהו אחר. לאחד שיבוא ושאל אותי על זה, אני אגיד לו להתעלם, לצפצף, לצחוק. ולמישהו אחר אני אגיד לו להלחם נגד זה.

למישהו אחר אני אגיד משהו אחר. כי צריך הדרכה רוחנית. זה כבר דבר ספציפי. צריך לקלוט את כל האדם, את כל מצבו. את כל מה שקורה לו. כמו בכל רפואה. לא כל תרופה מתאימה לכל אדם, לזה היא מתאימה ולזה לא.

אבל באופן כללי תדעו שיש דרך להתנגד לזה. יש דרך לצפצף על זה, ויש דרך לצחוק על זה.. יש דרך להתפלל. יש כל מיני דרכים.

ברור שכאן הוא צריך להתפלל שהאישה הזו תחזור בתשובה, ותתקן את דרכה. כי מגלגלים זכות על ידי זכאי וחוב על ידי חייב. ואם הוא התחיל להיכשל, אפילו רק במחשבה מהאישה

הזו, סימן שהאישה הזו צריכה לעשות תשובה. כנראה אצלה משהו, אולי לא בכוונה, הקרין משהו שעורר את יצרו.

עובדה. אז אם מגלגלים זכות על ידי זכאי וחוב על ידי חייב, אותה אישה עצמה צריכה תיקון. אם הוא הרגיש בזה מובן שצריך להתפלל לפחות פעם אחת שהאישה הזו תקבל תיקון, ולא תכשיל אנשים. אגב, זו אישה דתייה ובאמת באופן די סטנדרטי היא בסדר, היא צנועה, אבל כנראה בכל זאת משהו קרה. ברור שהתבוננות בשם י-ה-ו-ה זה דבר טוב לדבר הזה. התבוננות בשם ש-ד-י זה דבר טוב. לתת צדקה ולהתפלל על זה, זה טוב. להתקשר עם יוסף הצדיק. הרי כל צדיק וצדיק עבד על דברים מסוימים, התנסה בהתנסויות מסוימות. מי שהתנסה בענין של אשת איש באופן מובהק זה יוסף הצדיק.

זה הניסיון שלו. הוא נקרא צדיק על זה שהוא התגבר דווקא על הנקודה הזו. זאת אומרת שהוא פיתח נוגדן מיוחד לענין. אז אם הוא מומחה, צריך לקבל ממנו הדרכה וכח לעניין הזה. כמובן שהוא יכול לבקש מיוסף הצדיק שיתפלל עליו, שיוכל להתגבר. הוא יכול להתבונן על חיו, יכול לתת צדקה לעילוי נשמתו.

כל דבר שקשור עם יוסף, יכול לתת לו כח להתגבר על הניסיון הזה. למשל נסיון הקנאה, רחל אימנו התגברה על הקנאה שלה לאחותה לאה, שזכתה בבעל לפניה. יש לה כח בעניין של קנאה בנשים אחרות. לכן אישה שיש לה בעיה כזאת יכולה לשאוב כח מרחל. מי שמתעצלת לעשות חסד יכולה לשאוב כח מרבקה, שהלכה ועשתה חסד עם אליעזר, היא השקתה את גמליו ואותו.

מי שקשה לה עם לשון הרע צריכה לבקש בזכות מרים הנביאה שנכשלה בלשון הרע. וודאי שאם נכשלה, היא עשתה תשובה ויש לה כח.

קודם כל צריך ללמוד את חיהם, ולתת צדקה לעילוי נשמתם, ולבקש מהם שיתפללו עבורנו, שיהיה לנו כח, שנתבשם מעבודת השם שלהם. הרי יש בהם אוצר, אוצר של יראת שמים ושל עבודת השם שאפשר לקחת מהם, לבקש שבזכות מה שהם עשו גם אנחנו נוכל לעמוד בניסיון.

מי שיש לו מחשבות של כפירה, צריך לבקש בזכות אברהם אבינו שמסר את נפשו על האמונה וזרקו אותו לכבשן האש משום שהאמין בהשם. להגיד ריבונו של עולם תעזור לי בזכות אברהם אבינו, שמסר את עצמו והאמין בד', שגם לי תהיה אמונה כזאת, תעזור לי שאוכל להאמין ולמסור את עצמי שלא תהיינה לי מחשבות של כפירה.

מלחמה במחשבה וברגש

כמו שהטכנולוגיה מתקדמת, כך גם רמת הידע הנדרשת מהנשמות, היא רמה גבוהה מאוד. זאת אומרת כדי לעבוד את השם בפשטות, אדם צריך להיות מצויד בכמה וכמה כלים רוחניים טובים, אחרת ילך לאיבוד.

המצב הוא כזה שהברורים הולכים ונעשים עמוקים יותר, קשים יותר ולעיתים תכופות יותר. הניסיונות שאנחנו עוברים בדור הזה, נעשים קשים יותר ויותר מיום ליום. אנחנו קרובים, בעזרת השם, לביאת המשיח וצריכים להספיק להתעורר ולתקן כל מה שלא עשינו עד עכשיו.

למעשה צריך להתבונן הרבה, ולעשות מאמצים רבים, ללמוד וללמד את כללי עבודת הנפש והמלחמה ביצר, כדי שיהיה ביכולתנו לגמור את העבודה בשעה טובה ומוצלחת, בע"ה. מה שעובר היום על נפשות בני האדם, קשה לתאר. אי אפשר לתאר כמה הנשמה הטובה והמסכנה שלנו סובלת, איך היצר מתגרה בנשמה, פוגע בה, מחליש אותה ומתעתע בה בלי סוף. זה לא פלא שאנשים נכנסים למשברים, לפעמים אפילו מתמוטטים. הפלא הוא שלא כולם מתמוטטים - זה הפלא הגדול, השם ישמור וירחם. כיוון שע"פ הטבע, המצב קשה, מהבוקר עד הלילה כל נפש עוברת הרבה לחצים, גם של תפקוד, גם רגשות קשים, גם תחושות קשות, גם בשורות לא תמיד טובות וזה עומס רב, הרבה מאוד עומס ומעט מאוד כלים להתמודד עם העומס.

אספר לכם מקרה, בו טיפלתי לא מזמן, כדי שנתבונן בזה ונלמד. ראיתי בזמן האחרון ספרים על שיווק ופרסום. מעניין איך אנשים פיתחו שיטות ומנסחים את הדברים. ישנם ספרים כבדים, תיאורטיים ויש ספרים תכליתיים, ישר ולעניין.

כמובן שמתיאוריות בלבד אדם לא יכול לעשות שום דבר, חוץ מאשר סתם להתפלסף. לכן יש חשיבות לדברים התכליתיים והפשוטים, זה מה שיכול אולי לעזור. כך גם אני בוחר להביא בפניכם מקרה, כדי שנלמד דרכו עניינים תכליתיים.

בחורה אחת, דתייה, באה להתייעץ על כמה עניינים. זו בחורה עם נשמה מאוד טובה. היא רוצה לתקן את עצמה והשאלות שהיא שואלת הן אלו: קודם כל, היא אומרת שיש לה הרהורים לא טובים.

בזמן התפילה, כל פעם שהיא הולכת לברך ולומר את שם השם באה לה תמונה של עבודה זרה מול העיניים, השם ישמור. היא בחורה נורמלית, מוצלחת, ואף אחד לא יודע מזה, זה כבר נמשך כמה שנים וקשה לה מאוד.

דבר שני היא שאלה, מה לעשות עם הגאווה? עם הקנאה, עם תאוות האכילה ולשון הרע, בכל מקום היא שומעת לשון הרע. ברוך השם שהנשמות רוצות תיקון, אפילו בחורה צעירה, מודעת היטב שצריך תיקון, זה דבר גדול. לא היה בכל דור - דבר כזה.

נתחיל אחד אחד, קודם כל בעניין עבודה זרה, ננסה להבין איך היצר עובד עליה כדי שנלמד. אחד יש לו מחשבה של עבודה זרה, חס וחלילה, לאחר יש מחשבה אחרת זה לא משנה. אחד בזמן התפילה והברכה והשני בזמן אחר. מה קורה? קודם כל אנחנו צריכים לדעת שהיצר רוצה לתפוס את האדם באיזו שהיא חולשה ולהבהיל אותו. כמו במלחמה, גורם ההפתעה, חשוב מאוד.

מה עושה מצביא חכם, הוא נותן מכה בהפתעה באיזה מקום ומבהיל את האויב. זה הסוד של הטרור. שמים פצצות, כדי להבהיל את האוכלוסייה, ליצור פאניקה וכו'. כאשר אדם מפוחד הוא לא יכול לתפקד.

הדבר הראשון שהיצר עושה הוא להפתיע את האדם בכיוון לא צפוי, להפחיד אותו, לגרום לו רגשות אשם, ואח"כ שנהא עצמית ואח"כ ייאוש. אחרי שהוא גומר את השלב הזה, האדם בידיו, עד שהאדם יתאושש וילחם.

על האדם להיות מודע לטוהר נפשו, אם הוא מרגיש איזה שהוא שינוי לרעה באיזה שהוא כיוון - להגיב, לא לתת לזה להתמקד עליו אלא להגיב, מהר. אם כן, היצר של הבחורה הזאת, התלבש עליה בעניין עבודה זרה, למה דווקא עבודה זרה? כי זו בחורה שרוצה להגיע לדבקות בהשם, היא לומדת נושאים אלו, היא עדינה מאוד, מתעניינת בחסידות, היא אינה רוצה לעבוד סתם כך את השם באופן אוטומטי.

זאת אומרת שיש לה שאיפה לתיקון רציני, זה ברור. "כל הגדול מחברו, יצרו גדול הימנו". כשאדם רוצה להתקרב אל השם יותר, היצר רוצה לדכא אותו יותר. אם האדם לא מתאמץ, לא אכפת לו, חי את חייו בצורה שטחית - הוא ממילא כבר בידי היצר.

הוא אחד מהקליינטים של היצר. אבל אם אדם רוצה להיטהר, אז הוא מנסה להפריע. הוא עובד על כל אחד בנקודותיו הרגישות כדי להפחיד את האדם, היות ולבחורה הזאת יש נטייה לדבקות בהשם, וקשר עם השם, כמובן שהמישור שהיצר יבחר להתלבש עליה הוא בעניין הכפירה, ועבודה זרה שהיא ההפך מדבקות בהשם. זהו ניתוק מהשם.

אגב, היא יודעת שזה שטויות, היא לא מאמינה בעבודה זרה. גם היצר יודע שהיא יודעת שזה כלום, אבל בכל זאת זה מפריע לה, זה מטריד אותה, כי המטרה של היצר היא לטרטר לה בראש. תארו לכם מאה פעמים ביום זה מפריע ומטרטר לה, זה לא צחוק, זה יכול לשגע בן אדם. אמנם היא יודעת שאין לזה שום חשיבות אבל יש כאן כלל, כפי שאדם רוצה להתקרב לעבודת השם, כך בדיוק היצר ינסה לתפוס אותו.

אם אדם רוצה למשל, לעשות חסד אז היצר יתפוס אותו בחסד של טומאה. זה הסוד שהרבה אנשים התחילו לעזור לבריות, לעשות דברים טובים, ופתאום הנתניה הפכה להיות על מנת לקבל ופתאום עברו על ההלכה.

מרוב שרצו לתת התחילו לעשות דברים שאסור לעשות, עברו את הגבול. כשאדם רוצה לעשות חסד היצר ינסה למנוע ממנו לעשות חסד. אבל אם אדם מתעקש, הוא שולח אותו לעשות חסד בכיוון לא נכון, או בדרגה לא טהורה.

זה הסוד שהרבה אנשים התחילו לעשות חסד, ובסוף סטו מהדרך ועברו עברות צניעות וכדומה, זה קשור לחסד, להשפעה ולעונג ולכל זה. או התחילו להשפיע בצורה מקולקלת, לא לפי התורה. או, עשו את עצמם אלוה, ישנם הרבה כאלה היום לצערנו, עשו עצמם לאלילים. או שהם כבר מפעילים אנרגיה של העולם והם מפעילים את העולם, הם יודעים הכל.

כל אדם צריך הרבה זהירות, התבוננות והסתכלות, כי לפעמים היצר יתפוס אותו ישר לבצע עבירה ולפעמים יתפוס אותו דרך מצוה, כי דרך עבירה אולי אין לו סיכוי אצל אותו בן אדם.

אם כן במקרה הזה של הבחורה הזאת, ברגע שהיא רוצה להגיע לדבקות, היצר מנסה להפריד על ידי עבודה זרה.

רבותינו ז"ל אמרו: כאשר הנשמות רוצות להתקרב לצדיק האמת, כך קוראים לזה, היצר כמובן לא מעוניין כיוון שאם אנשים יתקרבו לצדיק האמת יהיה להם תיקון והוא לא רוצה שיהיה לאנשים תיקון.

הוא מביא להם הרהורים משני סוגים: (א) הרהורים על הצדיק, דמיונות ובקורת לא נכונה על הצדיק. (ב) הרהורים של פגם הברית. אם האדם נלחם בהרהורים האלו ומתגבר - הוא זוכה ומתקרב, ואם לא אז הרהורים האלו מפרידים אותו כדי שלא יהיה לו תיקון.

הבחורה הזאת דיברה על מחשבות של גאווה וקנאה שהם יותר תחושות, רגש. קנאה זה בלב, אדם מרגיש את הקנאה בלב, אח"כ זה מתורגם למחשבות, או להפך שזה בא כמחשבה ואח"כ מרגישים את הקנאה בתוך הרגש.

כך גם הגאווה. באופן כללי אדם צריך לדעת שבעניינים האלו אין לו שליטה, יש כל מיני מציאויות בעולם, אם נכנסה בו איזו מחשבה לא טובה, לא עלינו, מה הוא אשם? "רבות מחשבות בלב איש ועצת השם היא תקום".

זאת אומרת שהרבה מחשבות מסתובבות. למשל אדם הולך לאיזה מקום ורואה אצל חברו אוטו חדש, נניח, ישר באה לו קנאה, חבל שאין לי. הקנאה היא התעוררות היצר להפיל את האדם בקנאה. זו עדיין לא עבירה.

השאלה מה אדם יעשה עם זה. אם האדם מסכים עם זה ואומר: "חבל שגם לי אין", או מצפה שהאוטו יעבור תאונה - יש גם כזה דבר, במקרה הזה הוא בוחר ברע, הוא מתמסר לעניין הקנאה.

אבל אם מופיעה הקנאה והאדם במקום להתמסר בועט בזה, לא מוכן, ואומר ליצר: "אני לא מוכן לקנא, לכל אדם יש מה שהשם נותן לו, הלוואי שכולם יצליחו". הוא מתפלל על חברו ומתפלל על עצמו שגם הוא יזכה לדברים טובים. בעצם היצר לא הפיל את האדם, זה רק העמיד אותו בניסיון, והאדם עובר את הניסיון בהצלחה. זאת אומרת שההרהור הראשוני הזה הוא לא עבירה - זו מציאות.

חז"ל אמרו: שהיצר שוכן בצד השמאלי של הלב והוא מעלה הרהורים למעלה והאדם צריך לדחות את ההרהורים הרעים, אבל עצם המציאות שעולים הרהורים זה מנגנון שלא תלוי באדם. במשך הזמן, אם אדם עובד מאוד קשה, אז גם ההרהורים לא עולים. זה דבר נדיר, זו דרגה מאוד גבוהה.

תראו איך היצר רשע וערמומי, הרי לבחורה הזו הוא בא ומכניס לה מחשבה על עבודה זרה דווקא כשהיא צריכה להתפלל ולברך את השם, זאת אומרת בזמן שהיא רוצה ליצור קשר עם השם יתברך. הוא יודע שהיא יודעת שהיא לא מאמינה בעבודה זרה, היא באמת לא מאמינה, אבל הוא מביא לה את זה על מנת להפריע. הוא מצליח לשבור אותה שהיא תסבול. הרי הוא יודע שזה בא ככה, אם היא לא בוחרת במחשבה הזו היא לא אשמה, זה לא תלוי בה - זה מופיע, אבל אם היא היתה אומרת: עבודה זרה, איזה יופי, אז זה היה עוון קשה.

אבל היא סובלת ולא מאמינה בזה כלל ובכל זאת היצר משתמש בזה כדי לעשות רע. זה לא חייב להיות משהו אמיתי. היצר יכול לשגע בן אדם על משהו שקרי. כולם יודעים שזה שקר, גם האדם עצמו יודע שזה לא נכון ולא כלום, אבל הוא משתמש בזה.

יכולה לבוא השאלה למה דווקא לה בא הדבר הזה? מובן שיש פה תיקונים, זה לא מקרה שעולה לה מחשבה כזו כשהיא הולכת לברך. אלו שאוהבים לדבר על גלגול נשמות, יכולים להגיד שאולי בגלגול אחר היא עבדה עבודה זרה, ועכשיו היא צריכה לתקן את המחשבות האלו של העבודה הזרה, ולכן שולחים לה את זה.

מצד היצר זה בא בשביל להרוס אותה, מצד השם יתברך זה בא כדי שהיא תבעט בזה תתגבר ותתקן.

אנחנו יודעים שכל מה שעובר על האדם זה בהשגחה, ולטובתו, גם אם לפעמים אדם נכשל במשהו והוא נורא מתבייש בזה וזה נורא חורה לו ומר לו, והוא אומר: למה קרה לי דבר כזה? זה לא מתאים לי, הלוואי וזה לא היה קורה, זה הכל הבל הבלים.

כל מה שקורה לאדם, גם אם האדם עובר משבר או נשבר, או נזרק מאיזה מקום, או מביישים אותו, הכל לטובתו האמיתית והנצחית. אמנם באותו זמן קשה לאדם בעולם הזה,

כי מי שלא אריה ונמר ומוכשר קשה לו. יש הרבה עומס והרבה בעיות, אבל האדם צריך לדעת שהקשיים שיש, הנפילות והמשברים זה לטובתו, משתי בחינות: א) זה מכפר על עוונות שעשה, הסבל, הקושי והמסכנות מכפרים. ב) זה שובר את הגאווה שלו, אין דבר יותר מפריד מהשם מאשר הגאווה של אדם.

אם אדם לא תיקן את הגאווה הוא במצב קשה. לפעמים שוברים אותו, הנה, כמו אותה ילדה, שמים לה מחשבה כל כך קשה, שנים היא צריכה להילחם בזה, בודאי שזה שובר - זה לטובת האדם, כל מה שקורה זה לטובת האדם.

אתמול באה אישה אחת להתייעץ והביאה לי תמונה של הילדה שלה, עם בעלה, והיא אומרת לי: תגידי לי מה אתה רואה? אמרתי לה - בת כמה הבת שלך? השיבה - בת 11 שאלתי - אבל פה בתמונה היא בת 5 תראי לי תמונה מהיום, את רוצה לדעת מה היא היום, תביאי תמונה מהיום. השיבה - לא, אמרו לי תביאי תמונה, זה מספיק. אמרתי - זה לא מספיק, מגיל 5 עד גיל 11 יכולים להיות שינויים גדולים. בסוף היא מצאה תמונה מעודכנת בתיק. אני מסתכל ואומר: תראי גברת, קשה ולא נעים להגיד אבל הבת שלך מפגרת.

היא אומרת: את זה אני יודעת, אבל האם אפשר לרפא? אמרתי לה: אני במקצועי מורה למפגרים, הלוואי והיה אפשר לרפא כל מפגר, אם היה דבר כזה - לא היו מפגרים. יכול לקרות נס מעל הטבע, כמו קריעת ים סוף, אבל האם זה קורה כל יום? מפגר הוא מפגר, קצת פחות או קצת יותר מתפקד, אבל הוא מוגבל, המוח שלו פגום.

אמרה האישה: אבל הבטיחו לי, הבטיחו לי. בקיצור היא היתה אצל כל מיני אנשים, לקחו ממנה כספים, מאות שקלים והבטיחו לה שהילדה תתחתן ותדבר. היא הלכה לאחד שקורא כף יד והוא אמר: הבת שלך חכמה והיא מדברת.

כל זה בלוף, הרי היא בכלל לא מתפקדת. בקיצור ולעניין, אחרי שדיברנו אמרתי לה: גברת, אני מכיר אותך מאיזה מקום, אני לא זוכר מאיפה. בדרך כלל אני לא זוכר שמות, אבל פנים של אדם אני זוכר, פה לא ידעתי מאיפה אני זוכר.

שאלתי אותה שם משפחה, ומה מסתבר, יש לה בן מפגר אצלנו בבית הספר, לא בכיתה שלי. אמרתי לה: את האימא של הילד הזה? היא אומרת, כן, עכשיו אני נזכרת שראיתי אותך בבית הספר, יש לה שלושה ילדים מפגרים.

שאל אותי הבעל, מה יהיה? ולמה זה? הסתכלתי על האישה והבעל וברוך השם, הם לא שבורים. אני לא יודע אם אתם מודעים מה זה ילד מפגר, מבחינה תפקודית להחזיק בבית ילד כזה, זה דבר קשה.

הילד שלה אמנם חמוד, אבל הוא שובב מאוד, עקשן, קשה מאוד, יש לו אח קטן אצלנו בבית הספר שהוא גם במצב קשה. הם רצו לדעת למה השם שלח להם דבר כזה? עניתי שבודאי השם יודע למה הוא שלח.

אבל אמרתי: תראי, אני רואה בך שאת אישה טובה ואת עושה חסד ועוזרת לאנשים, היא אומרת: נכון. ואת אישה שמחה, והיא אומרת: נכון. אמנם קשה להגיד דבר כזה, אבל יש לך זכות גדולה מאוד.

קודם כל, כל מפגר זו נשמה גבוהה מאוד. דבר שני, אם השם שלח ניסיון כזה, שלושה ילדים ואת מקבלת את זה באהבה ויש לך אמונה ואת עוד עוזרת לאנשים, על אנשים כמוך העולם עומד, על אנשים כאלה העולם עומד.

האדם עצמו סובל, כואב לו גם בשביל הילדים שלו, כי איזה עתיד יש להם, מה יהיה איתם? אבל, זה בעניינים של העולם הזה. אבל מבחינה רוחנית, אמיתית, האישה הזאת צדיקה, אחת מהצדיקות הגדולות בעולם. השם לא סתם שלח להם את זה. גם לבעל, כואב לו קשה לו, איש מאמין וטוב לב. לכן, מה שקורה לאדם בעולם הזה, זה נמדד למעלה במדדים

שונים לגמרי. אם השם נותן לאדם ניסיון קשה, מורכב, זה מאהבה שהוא אוהב אותו שהוא רוצה לזכך אותו ולתקן אותו ולתת לו זכות.

יש אחד העובד את השם על ידי לימוד תורה, כמו שיש גאונים שיום ולילה לומדים תורה. ויש אנשים שתפקידם לגדל שלושה ילדים מפגרים בבית, ולקבל את הייסורים מאהבה. תמיד צריך להבין שהשם יתברך אוהב את האנשים, אם הוא נותן להם מכות וייסורים זה מסיבה טובה, כמה שזה קשה לסבול, מי יודע?

הרי מסופר על רבנו הקדוש ששלוש עשרה שנה סבל מכאבי שיניים, רבי יהודה הנשיא - אחד התנאים הגדולים, באותו זמן לא הפילה אישה אחת בכל ארץ ישראל.

בא אליהו הנביא, ויש סיפור על איזה חכם שהסתבך איתו והיתה מחלוקת, בקיצור ריפאו אותו, אליהו הנביא נגע בו וריפא אותו. אז אמרו, מסכנות הנשים המעוברות, בארץ ישראל. כי מהסבל שכאבו שינוי במשך שלוש עשרה שנה נשים לא הפילו.

אחר כך יכול להיות שבזכות האישה הזאת שעוברת סבל - זה מכפר על הדור, מי יודע עד איפה החשבונות מגיעים.

נחזור לעניינינו, הבחורה הזאת שיש לה את הסבל של המחשבה הזאת - א) זה בא כתוצאה מהרצון שלה להתעלות. מי שרוצה להתעלות היצר מנסה להכשילו. ב) בהכרח זה בא לכפר על דברים מסוימים. ג) היא צריכה להיות בעצם שמחה מזה, כי זה מראה שהתפילות והברכות שלה חשובות ורצויות. היא בחורה טובה מאוד, תמימה וטהורה. אם הן לא היו חשובות היצר לא היה נדבק בהן להכשיל אותן. כרגע בזמן הניסיון - זה קשה, אבל אם היא תתגבר, בע"ה זה דבר גדול.

נשאלת השאלה איך היא תתגבר? איך אנחנו יכולים להתגבר על דבר כזה? כתוב: "בתחבולות עשה לך מלחמה", אמרתי לה: אני לא אתן לך דרך קבועה, כיוון שאם אני אתן לך דרך קבועה, היצר ילמד אותה.

אלא, פעם צריך להלחם ופעם צריך לצפצף, פעם להתנגד למחשבות באופן חזיתי ולגרש אותם ולצעוק להשם שיציל, לחשוב על שם השם ש-ד-י ולצייר את זה על העבודה זרה שבאה לה כדי לגרש אותה, ופעם לא להתייחס לזה, פעם ככה ופעם ככה וזה יעבור והשם יעזור. דבר אחר, בעומק העניין, היצר בא לנצל את החלק העיקרי שבה - את הרגש. היא נשמה מצד הרגש.

התמונה הזו שמופיעה לה מול העיניים, באה להפריע לה באופן ספציפי בשעת התפילה, הברכות וכו'. אבל על מה היצר מתלבש? על הצינור הראשי שלה, על הרגישות שלה, על חיי הרגש, על זה הוא עובד, כיוון שהוא יודע שזה הצינור הראשי שלה, שם הוא מתמקד להפריע.

אנחנו צריכים לדעת: במקום שבו היצר שלנו מתמקד, שם יש לנו את הכוח. למשל, אנשים שקשורים לבחינת יוסף, לבחינת היסוד, היצר מפריע להם בענייני שמירת הברית, שם הכוח שלהם.

אם יתקנו את זה, מי יודע לאיזה מקום ואיזה דרגה יגיעו, איזה שפע הם יכולים להוריד ואיזה ברכות, לכן הוא בא דווקא שם לקלקל. אנחנו יודעים, במקרה של יהודה ותמר, ער ואונן, שמשם היה צריך לבוא משיח, והם דווקא לא רצו לקיים מצוות פרו ורבו.

אם תמר לא היתה עושה בערמומיות את מה שעשתה, איך היה נולד משיח? דווקא בנושא הזה היתה שם בעיה. זה מכוון, הכל מכוון. מסיפורי התנ"ך, אפשר ללמוד איך היצר עובד, על מה הוא מתמקד בדיוק.

בעניין הגאווה. יש מלכודת בעניין הזה. מצד אחד אנחנו יודעים, שזו מידה קשה שהשם לא אוהב, מצד שני מי שמתחיל להתעסק עם זה, לא יוצא מזה. הגאווה מתעוררת אצל האדם, אולי לאחר שעשה מצוה, או אמר משהו חכם.

עכשיו יש לו בחירה, אם הוא רוצה בזה ובוחר בזה - הוא נפל. אבל אם הוא מואס בזה, מתפלל או נלחם חזיתית, או מצפצף - אז הוא לא נפל. אדם שרוצה להיכנס לתוך זה שלא תהיה לו גאווה - זו הגאווה הכי גדולה, כיון שהגאווה באה לאדם כדי שהאדם יהיה שפל. הגאווה והמידות הרעות באות לאדם כדי שהאדם ידע שהוא רק בשר ודם, היום - צדיק, מחר - מי יודע? היצר עובד עליו, לפעמים משאירים לאדם מידות קשות, ולא מוחקים לו אותם כמו שהיה רוצה, כדי שלא ייפול בגאווה גדולה יותר.

יש על זה סיפור חסידי, על ר' זושא, היו שני אחים, ר' זושא ואחיו ר' אלימלך אחד שאל את השני: נכון שאתה חלק מנשמת אדם הראשון? אמר לו: - כן. שאלו: - אז למה כשהוא הלך לחטוא לא אמרת לו להפסיק, לעצור? למה השתתפת בחטא של האדם הראשון? השיב לו: - דווקא רציתי שיחטא. שאלו: - למה? השיבו: - כי אם הוא לא היה חוטא הוא היה נכנס לכזו גאווה שכבר עדיף שחטא ונפל. אמנם לא צריך לחפש חטאים חס ושלום, אבל אם מתעוררות אצלו מידות כאלה ואחרות, זה מעיד שזה לטובתו אפילו שזה קשה והוא סובל. גם הסבל הזה שהאדם סובל, שהוא רוצה להיות טהור ולא מצליח, זה כמו קורבן שמעלים אותו למזבח. כשהנפש האלוקית מתייסרת, מתביישת, מהזבל שדבק בה, מהטינופת וזה כואב, זה עולה כמו קורבן להשם יתברך.

יש עוד סיפור: צדיק, ראה איש אחד, שהיה לו אור גדול. הוא הלך וראה שהאיש הזה הלך למקווה לטבול, וכשהוא יצא מהמקווה, האור הזה הסתלק ממנו. הוא שאל - למה היה לו אור גדול ודווקא כשהוא יצא מהמקווה וטבל אין לו אור? אז הוא ענה לו: לפני שהוא הלך למקווה הוא עשה משהו לא טוב, הוא הצטער ועשה תשובה, הוא היה מאוד מאוד שבור והיה לו אור גדול של התשובה.

אחרי שהוא טבל במקווה הוא חשב שהוא כבר תיקן, יצא מרוצה, הלב כבר לא היה נשבר כמו קודם ואז האור הסתלק. אתם רואים שהדברים לא הולכים לפי השכל הרגיל והפשוט. מה הפתרון של עניין הגאווה? עניין הגאווה הוא כדי שאדם יתעסק עם השם ולא יתעסק עם עצמו, כל פעם שבאה לאדם גאווה, ישאל את השם, מה אני יכול לעשות שיעשה לך נחת רוח, במה אני יכול לשמח אותך? שלא יתעסק בזה, יעזוב את זה, כי המטרה של היצר היא שאדם יתעסק עם עצמו, ויכניס אותו למעגל סגור.

לפעמים אדם צריך לעשות עבודה עם עצמו, כדי לעשות שינוי או תיקון, ולפעמים צריך לצפצף ולא להתעסק עם עצמו כלל. באופן כללי ככל שאדם יותר נדבק בהשם יתברך, שאר הדברים מיתקנים מעצמם, זה נקרא לחיות לשם שמיים.

בעניין לשון הרע, נשאלה כאן שאלה שהשואלת נכנסת לכל מיני מקומות ושם מדברים לשון הרע, מה היא תעשה? היא מתביישת להגיד לחברות, תפסיקו לדבר לשון הרע, היא גם פוחדת שיצטעקו עליה ולא יתייחסו אליה יפה, ומצד שני - האם תמשיך, לשמוע לשון הרע כל הזמן, מה לעשות?

לצערנו במצב שרוב עם ישראל עוד לא יודעים את התורה, הם לא מודעים לעניין לשון הרע, זה יצר מאוד חזק, יש בזה פיתוי, מה אפשר לעשות, לשתום לכולם את הפה? אי אפשר! לפעמים רואים בעלי תשובה שנכנסו לתשובה באופן רציני, הם מטיפים בסביבה לכולם, ואנשים לא יכולים להיות על ידם, גם זו לא דרך.

זה מביא כעס ונעשה יותר גרוע לפעמים. לכן צריך לעשות בחכמה ולהחליף נושא. אם מדברים על פלוני, או משהו כזה, יש לחשוב מהר על איזה נושא אחר מעניין אפשר לדבר

ולחלף את נושא השיחה, בלי שהשני מרגיש ובלי להגיד לו דבר. אם עוד פעם נכנסים ללשון הרע - שוב לשנות נושא, זה נקרא "בתחבולות".

אם כן, מה אנחנו לומדים בשיעור הזה? אדם צריך ביצר הפנימי שלו וגם ביצר החיצוני להלחם בערמומיות ובמורכבות, ולא באופן קבוע בדרך אחת. "בתחבולות עשה לך מלחמה", לפעמים כך, לפעמים הפוך, לפעמים במלחמה חזיתית, לפעמים לצפצף, לפעמים להתפלל ולבכות, לפעמים לקטרג על היצר, למה אתה בא במטרה לעשות לי ככה? כמו שאדם נוהג ברכב, הוא יודע לנהוג אבל בכביש הוא צריך להיות ערני, פעם לעצור, פעם להחליף מהלך, כל פעם משהו אחר, אם הוא ייסע כל הזמן אותו דבר הוא יגרום לתאונה, כך גם בעבודת השם. באותו עניין של הבחורה, היא שאלה אותי גם על שידוך. היות ויש לה נטייה חסידיה, היא חשבה אולי לחפש חסיד. היא לא מרקע חסידי. למה אני מספר כיוון שזה נושא חשוב, לכל מי שמחפש שידוך. אדם צריך להיזהר, לפעמים היצר מתכנן עליו דברים לטווח ארוך, להכניס אותו לפרוייקט גדול עליו, שאדם לא יוכל לעמוד בו. אדם בוחר בזה, ונכנס לשמחה ואחר כך הוא מפוצץ אותו באמצע וזה קשה מאוד.

לבחורה הזו יש נפש תלויה, היא מחפשת סמכות להיתלות בה. היא מחפשת חום ומסגרת. בקלות היא יכולה להמשך לקבוצה של חסידים, זו או אחרת, מה רע בזה? אפשר להגיד שזה טוב. יכול להיות שכן יכול להיות שלא, אלא מה? אם תמשך לקבוצה חסידיה שבראש הקבוצה אדם כריזמטי, בעל אישיות חזקה, דומיננטי, היא תתבטל בפניו, כי היא תמימה ומחפשת את זה.

אבל כמו שבכל קבוצה ובמיוחד בדור הזה, יש דברים חיוביים ויש דברים שליליים, ובמוקדם או במאוחר היא תרגיש כי היא רגישה מאוד, היא תראה שיש דברים לא מתוקנים. אז מצד אחד היא היתה בביטול גדול והלכה על זה, מצד שני כשהיא תגדל, בגיל שלושים בן אדם נהיה יותר מנוסה, הוא לא מחפש מלאכים שמרחפים בשמים, הוא צריך לעבוד לפרנס, לגדל ילדים לתוך החיים, ובאמת עם השפשוף בחיים אדם רואה הרבה דברים, אז היא תכנס למשבר.

מצד אחד היא תהיה בביטול גדול, מצד שני היא תראה דברים לא לרוחה ואז יהיה לה פיצוץ כזה שהיא לא תוכל לעמוד בזה. לכן צריך תמיד, כשאדם נכנס למסגרת, לשידוך, למקצוע, לנסות לחזות מראש, איך כוחות הנפש שלו יכולים להתמודד עם הדברים שקורים. ומי הוא זה ואיזה הוא שמעוניין להכניס אותך לפרוייקט הזה, האם זה לא מצד היצר?

אמרתי לה שאם היא היתה נולדת במקום של חסידות, היא היתה זורמת כבר בזה, הכל היה מובן. היות שלא, עדיף במקרה הזה ללכת בדרך של יראת שמיים, אבל לא בדרך שאדם מאבד את אישיותו, אלא הוא ממשיך לחשוב, הוא ממשיך להתבונן, גם דרך שקשורה לארץ, קשורה לעבודה לא רק להתנתקות, אם היא תיקח בחור כזה, זה ישלים מצד אחד את החשק שלה לחום החסידי ולפנימיות התורה, מצד שני זה יאזן את החלק השלילי שלה, שזה חלק של התנתקות מהמציאות וככה הזוג יוכל ללכת לכיוון מאוזן.

צריך לדעת: כל אדם שיש לו רגישות רוחנית, חשק לתיקון ולהתעלות, יש אפשרות שהיצר ינצל את זה בשביל להוציא אותו מהמציאות שירחף, שיתייחס לחיים היומיומיים בזלזול, כאילו עבודה זה לא חשוב, להקפיד על זמן זה לא חשוב, ענייני העולם הזה לא חשובים - העיקר הרוחניות.

זו לא הדרך האמיתית, הדרך האמיתית לעבוד את השם היא לקדש את החומר, להיות בתוך העולם, להלחם את מלחמת הקיום ולעשות מצוות מעשיות והכל בכוונה אמיתית רוחנית ומאוזנת, להביא את אור השם לתוך מציאות החיים.

מהמקרה הזה אפשר ללמוד הרבה יותר מאשר תיאוריות כלליות.
תלמיד: אני הרגשתי שכשאני מתפלל או מברך, אני מתבלבל אבל מייד מתקן, האם זה מותר?

כ"ק האדמו"ר שליט"א: תוך כדי דיבור אפשר, רצוי מאוד שכן אדם יתן את דעתו לפני שהוא מברך, שהברכות לא תהינה אוטומטיות ושהוא באמת יחשוב, איזה ברכה מתאימה, וינסה קצת לכוון על זה - זה חשוב, ברכות לבטלה זה דבר קשה מאוד. יותר טוב שאדם יחשוב שניה לפני זה ולא יעשה טעויות.

תלמיד: כשעושים טובה למישהו, כיצד יודעים האם זה טוב, או לא?
כ"ק האדמו"ר שליט"א: אם אדם רוצה שיעזרו לו הוא צריך לעזור לעצמו, אם הוא לא מוכן לעזור לעצמו, צריך להפסיק את העזרה. אבל כשהטוב משרת את היצר של השני זה לא טוב, זה רע. כתוב שדוד אף פעם לא ייסר את אבשלום בנו. לעומת זאת אמו של שלמה בת-שבע, הייתה קושרת אותו לעמוד ומרביצה לו כל יום והוא יצא צדיק וחכם מכל האדם, בזכות המכות שהיתה נותנת לו.

למה היא היתה נותנת לו מכות? היא אמרה ככה: אביך דוד הוא צדיק, כולם יודעים שהוא צדיק, אם אתה תצא לא בסדר יגידו שזה בגללי, לכן היתה מרביצה לו. אבשלום שתמיד פינקו אותו מרד באביו ושלמה המלך שקיבל מכות מלך.

אבל היום האנשים משתחווים לילדים שלהם, טוב, ככה הדור הזה נראה, אני לא אומר שצריך לקשור כל יום את הילד לעמוד ולהרביץ לו, אבל כתוב: "חושך שבטו שונא בנו", צריך שהילד ידע שצריך גם יראה מההורים, אחרת אוי ואבוי, זה מובן מתי הגבול עובר?
תלמיד: תמיד רואים את זה בחיים באופן תאורטי חוץ מתלמידי חכמים שיותר קל להם, אבל בן אדם רגיל, הוא לומד משהו, הוא חושב על זה, אח"כ עובר זמן והוא שוכח, מה בעצם העצה לאדם שעובד ולא כל הזמן לומד תורה, איך יתגבר על זה?

כ"ק האדמו"ר שליט"א: גם אדם שלומד כל היום שוכח, הוא לא תמיד עומד בכל הניסיונות, כי אדם הוא אדם. דבר שני, זה לא משנה אם אדם למד והפנים ורצה ואחר כך שכח. עצם העניין שהוא רצה אפילו דקה, אפילו שניה, הוא כבר עשה תיקון גדול וזה דבר חשוב. צריך עוד פעם להתעורר ועוד פעם ללמוד ועוד פעם לעשות.

למה כתוב: "ותלמוד תורה כנגד כולם" למה כל כך חשוב "ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך"? כי כל זמן שאדם יהיה עסוק בתורה - זה תיקון. כל תיבה בתורה שאדם לומד, זה תיקון גדול לעולמות ולנשמתו.

צריך הרבה שינון עד שבסוף זה יהפוך להיות לו קניין. גם כשאדם לומד תורה צריך לחזור ולחזור ולחזור, אחרת הוא שוכח. גם אם הוא רוצה לשוב אל השם, עליו לעבוד קשה, זו עבודה לא קלה, לכן יש קלטות שאדם יכול לשמוע ויש ספרים שאדם יכול לקרוא על מנת שיתחזק.

האדם צריך להתפלל ולבקש מהשם שהדברים יישארו בלבו והוא יוכל להשתמש בהם, לאט לאט הדבר הולך ונהיה ברור ומתחזק בנפש.

השליטה על המחשבה - שיעור ראשון

השיעור שאנו מתחילים עכשיו, הוא בעניין שליטה במחשבות וברגשות, התמודדות עם מתחים וחרדות. יש הרבה מאוד נושאים בתחום הזה.

הנושא של השיעור הראשון הוא: הסבר המנגנון, קליטה חיצונית והתעוררות פנימית. הקרב על הלב והמוח, המחשבות, הרגשות והחרדות, כשדריים שנקלטים ומשודרים על ידי הקול. מודעות כמכשיר מיון וזיהוי של מחשבות ורגשות.

השאלה הראשונה שאני רוצה לשאול כל אחד פה, זה מה מטרתו של העניין הזה? מדוע עלי לשלוט על מחשבותי? הרי לו זה היה דבר כל כך חשוב, ודאי היו מלמדים זאת בבית הספר. אך כפי שאני מכיר את מערכת החינוך לא יילמדו זאת בבית הספר. אולי אין צורך, מה אתם אומרים? בשביל מה נחוצה שליטה על המחשבה? האם יש צורך לשלוט על כל העולם? את זה שונאי ישראל רוצים.

אתה חושב שאם תשלוט במחשבות תשלוט על החיים? רוב האנשים לא לומדים את זה, אין להם היכן, והם חיים יפה, לא?

האדם פוחד מרגע הולדתו, נוחתים עליו כל מיני דברים בתוך הנפש ובמחשבה, גם ברגשות וגם פחדים. כל מה שקורה לנו מונחת עלינו. מיד נראה אם זה מבפנים או מבחוץ, או משניהם, ואנחנו חסרי אונים. אולי יש סוגים שונים של מחשבות. יש מחשבות שעושות לנו טוב ויש מחשבות שלא. אלו הן מחשבות מלחיצות, מפחידות. כבר אמרו חז"ל שבמקום שהמחשבות של האדם נמצאות, שם הוא נמצא. טיב המחשבות של האדם קובע את הדרגה הרוחנית שלו.

מובן, שכשאני מנסה לענות על השאלה הזו צצים לי פה הרבה מאוד דברים מורכבים. מה זאת המחשבה? איך היא עובדת עלינו? מה הצורך הזה בשליטה עליה? באיזו דרך המנגנונים של המחשבה פועלים?

אם אנחנו אומרים שהאדם הוא בעל בחירה ויש לו בחירה, כיצד הוא בוחר? הוא בוחר על ידי מחשבתו, לכן אם תהיה לו מחשבה כזו או אחרת, אם יבחר כך או יבחר אחרת, החיים שלו יראו שונים לגמרי.

נניח שניקח לדוגמא את זה שחושב עכשיו לכבוש את כוויית, ואפשר שלא חשב שתהיה לו תגובה כזו. אני מתאר לעצמי שלא חשב על כך עד הסוף. לו היה חושב פעמיים או שלוש אולי היה משנה דעתו.

זה בא כמין התקף כזה של מחשבה ורגש, כל מיני מידות שיש אצלו והוא החליט. עובדה שאדם אחד מעמיד על הרגליים את כל העולם. מחשבה אחת מטורפת שנכנסה לו לראש, ללכת לעשות סדר חדש בעולם, תראו למה היא גורמת. אנחנו כבר לא ישנים בערך שבועיים בגללו. וזה בסדר גודל עולמי גלוי. אבל ההשפעות של המחשבות לא רק גלויות. המחשבות עוברות גם מאדם אחד לשני בצורה נסתרת. זה ברור שאם אנחנו בעולם הזה צריכים כל הזמן לבחור, ואין לנו ידע על המחשבות, לא על הרגשות ולא על מקורן לא על מטרותיהן ולא על היוזמה שלהן.

באיזו דרך לסלק אותן או לסנן אותן, הרי שאנו במצב קשה. לפני שבוע חזרנו בלילה מאיזה מקום, ופגשנו בחור צעיר שהחליט לעשות התעמלות על הכביש. הוא הלך רגיל חיכה שמכונית תבוא במהירות ואז נשכב על הכביש לעשות שכיבות סמיכה, אך בעזרת השם לא קרה לו דבר, כי בשניה האחרונה המכונית הצליחה לבלום.

בכל אופן זאת היתה המחשבה שלו. המנגנון שלו לא עובד נכון. אין זה המקום הנכון לעשות התעמלות. ומחשבה כזו יכולה היתה בקלות לגרום לתאונה או למוות. מה האחרים אשמים

בגלל המחשבה שלו?

חז"ל אמרו: "חיים ומוות ביד הלשון". חיים ומוות גם במחשבה. יש מתכונת כיצד כל הדברים האלה מתנהלים. הדברים האלה מבוררים היטב בקבלה, מסבירים שם את המגנונים. כיצד הם מנוהלים בלשון הקבלה אנחנו אומרים "מבשרי אחזה אלוה" האדם צריך להתבונן, כיצד השם יתברך מנהל את העולמות, כיצד הוא משפיע, מספיק שיתבונן על בשרו ועל עצמו.

כמו שיש עולם גדול, כך אנחנו עולם קטן. ההשתלשלויות הללו הן הספירות. הספירות מחולקות לשלוש קבוצות. ג' ראשונות הם בבחינת הראש-כתר חכמה בינה. אח"כ שלש אמצעיות והכוונה לבחינת חסד גבורה תפארת מהחזה ועד הטבור, ושלוש אחרונות נצח הוד יסוד-מהטבור עד סוף הגוף. כל קבוצה כזו של ספירות הוא בבחינת פרצוף שלם. הספירות אלו הן הצינורות שדרכם השם מנהל את העולם.

האדם הוא הרכב של כמה מישורים, יש גוף, נפש, רוח, נשמה, חיה ויחידה. כתוב גם, "זה לעומת זה עשה האלוקים". כשם שעשה עולמות של קדושה, ספירות שהזכרתי של קדושה, כך יש בטומאה, מטרת הבריאה היא להיטיב לנבראים, אבל אין הטבה כמתנת חיים אלא רק על ידי זכות, ולכן השם ברא את שתי המערכות, על מנת שתהיה מלחמה והאדם במלחמה הזו ינצח או להיפך. על פי עבודתו כך יכולתו לקבל שפע. זאת כל הקבלה על רגל אחת.

אם כן כמו שיש אדם בקדושה, כך יש אדם בטומאה, זה לא שיש פה ויש שם. זו מערכת של עולמות וזה משפיע על כולם. כל אדם ואדם יכול למשוך לתוך עצמו מחשבות חיוביות, טובות, בונות, רגשות חיוביים, בונים או ההיפך. כמו סוכנים ומשווקים שכל אחד רוצה למכור את הסחורה שלו. כל אחת משתי המערכות האלה של טומאה וקדושה רוצה למכור לנו את המסרים ואת הסחורה שלה.

כמו במאה העשרים שמערכת הפרסום מתוחכמת וחזקה ומשקיעים בה. זה הקרב להכניס לציבור לראש כל מיני רעיונות ואנחנו נפעל לפי זה ביודעין או שלא ביודעין.

הרי יש את הסיפור הידוע שעשו פרסומת למשקה מסוים באמצע הסרט ואח"כ בהפסקה, אנשים רצו מיד לקנות את המוצר. הפרסומת עובדת על תת המודע. או שיש כל מיני קוסמים שיכולים לתת לנו רמזים בגופם אומרים משהו ועושים איזו שהיא תנועה שאנחנו אפילו לא קולטים אותה, הנפש קולטת וזה משפיע עלינו.

גם ההיפנוזה מבוססת על זה. ישנן הרבה אפשרויות כיצד ניתן להשתיל מחשבות לאנשים: (א) על ידי האדם עצמו. האדם עצמו יכול להשתיל מחשבות באופן מתוכנן. (ב) בלי לתכנן. יש כל הזמן משא ומתן.

לכולנו יש פתח שנכנסות דרכו המחשבות. יש שעבוד בתוך הנפש. ויש כמו חדר מיון ששם ממיינים את המחשבות לאן כל מחשבה הולכת. ואח"כ יש השתלטות של המחשבה על כל המערכת, לפעמים זה לא תופס את כל המערכת ולפעמים כן.

אם האדם לא יודע למיין, לא יודע לבדוק, לא יודע להלחם ולזרוק את המחשבה הזו הלא נכונה, אז הוא עבד, הוא עבד למה שהוא קולט. לפי הקבלה והחסידות יש בתוך האדם כח שנקרא היצר הרע.

זה שוכן בלב של האדם מצד שמאל. כך מובא בספרי הקבלה. הוא לא כולל רק את האדם עצמו. זה לא רק דבר אישי שלו שמנותק מן הסביבה, זה סניף של היצר הכללי, נקרא לזה, של עולם הטומאה הכללי.

כמובן שכל אחד יש לו כמות של מחשבות שליליות ורגשות שליליים בהתאם לכוח וליכולת שלו, לא יתכן שאדם יספוג מעבר למה שהוא יכול. אם מדברים על ניסיון, אז יש בחירה,

צריך שהאדם יבחר, צריך להיות מאוזן.

נניח שאדם ימשוך את כל הטומאה על עצמו, מלכתחילה יולד עם כזו טומאה, שאין לו סיכוי בכלל להלחם בה. היכן הניסיון פה? הדבר הזה הוא אומנם נתון התחלתי אבל הוא משתנה. כשם שאדם יכול למשוך לעצמו מחשבות טהורות וחיוביות כך הוא יכול לעשות ההיפך, מעבר למה שמכיל הסניף הפרטי שלו.

כמו שבאיזה סניף של בנק יש יותר כסף התחלתי, נגמר להם הכסף מביאים מהסניף הראשי. יכולים להזמין להם גם מיליונים בהתאם לביקוש. גם פה יש ביקוש. בהתאם לביקוש האדם יכול למשוך לעצמו איכות וכמות של מחשבות כאוות נפשו, כרצונו.

הרי בתורה מסופר על בלעם הרשע שרצה לקלל את עם ישראל. הוא לא קם בוקר אחד והחליט שהוא מקלל. הוא היה צריך הכנה. הכנה של טומאה, גם כדי למשוך כוחות של טומאה צריך הכנה, גם מעשים, מחשבות, דיבורים שהאדם צריך לעשות.

הוא היה מטמא עצמו עם אתונו. הרי כתוב שהוא היה קשור אל האתון שלו. וזו התחלה של התעוררות כוחות הטומאה. יש כאלה שהולכים לישון בבתי קברות, ועוסקים בכל מיני מעשה טומאה. יש הרבה דברים והרבה דרכים, שלא נדע.

אם כן מרגע שאדם מושך את הטומאה אל עצמו, הוא הופך להיות מרכבה לקליפה. מרכבה לעולמות הטומאה. יכול להיות אדם שמושך כח עצום של רע ומקבל כח רציני.

וגם להיפך, אדם יכול למשוך מחשבות טובות ולהפוך להיות מרכבה לקדושה כמו כל הצדיקים הקדושים, שהיו גם אנשים מעשיים שעשו דברים מאוד חשובים, לא רק בענייני דת אלא בכל תחום ותחום, אדם משך כוחות ועשה דברים מועילים וחיוביים.

אם כן האחריות של האדם על מחשבתו היא מעבר למה שהוא בתור אדם פרטי. הוא יכול לגרום בממוצע, בסך הכל מחשבות איומות, הממוצע הכללי של המחשבות יכול להיות חיובי או שלילי, לא רק שלו, גם של כל האנושות.

זה בכח. הנה דוגמא פשוטה, מספיק שמשוגע אחד רוצה להרוג ולעשות רע, מחליט ואומר- ואז, אלפי אנשים קונים מסכות גז ונכנסים לפאניקה, רואים: איך כמה מילים וכמה מחשבות משפיעות על "השלווה" של המוני אדם, וזה רק בעקבות מה שאמר.

מה קורה כשהאדם חושב? מחשבות משפיעות. זה ברור שהן משפיעות. גם הרגשות. נכנסים לחדר ויש אנשים מתוקנים ומחשבות טובות, אז ישנה הרגשה מאוד נעימה ואין לחץ, האדם מרגיש טוב, הרגשת טעם גן עדן.

הוא לא רוצה לצאת, הוא רוצה להישאר. אם אדם נכנס למקום שבו האנשים כעוסיים ועצבנים, מרגישים את זה באוויר, זה משפיע.

ניקח לדוגמא את תאונות הדרכים הרבות, כולנו אומרים שזו טעות אנוש. טעות, באמת טעות במחשבה. טעות בשליטה על הרגש. הרבה טעויות. כמו שמלמדים את חוקי התנועה לילדים קטנים שהולכים ברחוב ואומרים להם להיזהר, עם כל מערכת הזהירות גם בתחומים אחרים, אני חושב שאולי הכי הגיוני שינסו ללמד אותנו זהירות במחשבה, זהירות ברגשות, שנכיר את המנגנון ונדע איך לעבוד, לא נהיה עבדים.

המטרה של הבריאה זה לא שהאדם יהיה עבד, המטרה שהאדם יהיה בן חורין. אנחנו צריכים להיות בני חורין. בן חורין יכול להיות רק אדם שעובד על עצמו, שמבין מה קורה לו, שיש לו כלים להלחם ולבדוק.

כמובן שאין אדם מושלם אין אדם שיהיה תמיד במאה אחוז בסדר ושאיף פעם לא תהיה לו מחשבה שלילית. אבל אנחנו צריכים לפחות להתחיל להתמודד עם המחשבות והרגשות השליליים כדי שנוכל להתמודד איתם, ושהן לא יחנקו אותנו.

במסגרת יעוץ שאני נותן לאנשים, באים לעיתים קרובות אנשים עם קשיים לא קטנים.

כשאתה בודק ממה זה נובע, בסוף אתה מגלה תמיד שיש טעות במנגנון הזה באיזה שהוא שלב או בכמה שלבים.

האדם הזה בחר לא נכון. טעה. ירד מהכביש, נכנס לשביל צדדי ונתקע. אם כן אנחנו דברנו קצת על המנגנון הכללי. עכשיו איך ההשתלשלות? ההשתלשלות היא כזו: הרצון, מחשבה, רגש, דיבור ומעשה.

בכל אחד מן הדרגות האלה קיימת הבחירה. ברצון יש בחירה. יש רצון טוב ורצון לא טוב, יש מחשבה כזו או מחשבה הפוכה, יש רגש כזה ורגש אחר, דבור כמובן, ומעשה. זו התשתית המינימלית והתיאורטית כדי שאנחנו נוכל להתחיל את הקורס.

כל אחד פה התנסה כבר בחייו. בסבל שמחשבה זו או אחרת גורמת לו, או סבל שרגש כזה או אחר גורם, זוגות נפרדו בגלל דברים כאלה. אדם קלט משהו וזה תפס אותו והוא לא יכול היה לצאת מזה.

אני חושב, שלו היינו צריכים להתחיל לכתוב על הסבל הזה, ועל חוסר השליטה שהוא גורם לעולם, לא היינו גומרים קיימות דוגמאות לאין ספור, אבל כיון שכל אחד צריך בסך הכל לשלוט במנגנון שלו, נכנס תיכף לעניין הפרטי.

קודם כל בעניין ה-D.N.A. מה שקורה בגוף הפיסי זו השתלשלות של הדברים הרוחניים. זאת אומרת הקובץ הגנטי של האדם זו תוצאה, זו לא סיבה כשלעצמה. היא מתחילה אח"כ להיות סיבה אח"כ במישור הגשמי. אבל יש לכך סיבות קודמות רוחניות.

האדם מקבל את המחשבות שהוא צריך, וגם את הרגשות שהוא צריך. המחשבות והרגשות של האדם הם התיקון האישי שלו. זה פשוט.. אבל לפני שהאדם נולד קובעים לו אילו מחשבות הוא יקבל.

מה שלא קובעים לו זה מה שהוא יעשה איתם, זו עבודתו. זו האמונה שלנו של ההשגחה. לא במקרה אדם אחד מקבל שיגעון כזה ואחר שיגעון אחר. יש חומר גלם. לא נותנים לך בבת אחת את כל חומר הגלם.

נותנים לך חלק. כפי מה שאתה עובד עליו אתה מקבל בהתאם לזה. האדם הוא כלי, ויש בו מה שהכניסו בו. מה שהכניסו בו מלידה, ומה שנכנס בהמשך, במשך חייו גם הדברים שיש בו וגם אילו שאין בו.

אילו שהוא הוציא ואין בו. המחשבות הרגשות וכו' באים על פי התיקון של האדם, הכל בחבילה אחת. זה גם קשור ליסודות האדם. יש ארבעה יסודות שמרכיבים את האדם: אש, אדמה, מים ואויר.

כל אחד מורכב מזה. כל אחד בפרופורציה אחרת. אדם שמורכב מיסוד של עפר יהיה בו הרבה עצבות, כבדות, ייאוש. אני מדבר על הצד השלילי, בכל יסוד יש השפעה שלילית וחיובית, אדם שיש בו אש יהיה כעסן, קנאי.

מים זה תענוגות יהיה מפונק. רוח זה אדם בלתי יציב. ישנם עוד הרבה סודות בדברים. האדם לא בוחר מאילו יסודות הוא נברא, כך הוא נולד. "מצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה" גם כך המחשבות, מחשבה גוררת מחשבה ורגש גורר רגש.

כמו שחוליה של מחבלים חודרת דרך הגדר לארץ, ולא מיד תוקפת, משתדלת להיות בשקט שלא תתגלה. אחרי כחודש מבצעים פיצוץ או פיגוע. לפעמים כך גם המחשבות והרגשות. נכנסים מבלי שאנחנו נרגיש, משתלטים עלינו, ואנחנו לא שמים לב.

נכנס בפנים, ויכולה להופיע גם התוצאה: השתלטות לטווח ארוך. והחשבונות הם אינסופיים, כי נאמר שהאדם קיבל את החבילה שלו, והמחשבה "מנדנדת" לו במוח, וזה בעצם משפיע על החבילה.

בע"ה משפיע לטוב אבל יכול גם להשפיע לרע. מבחינת האחריות כל השפעה זה כמו הריון,

השפעה משותפת. מאיפה יש לנו בכלל את הביטחון שנוכל לשלוט במחשבות? מי מבטיח לנו את זה? מי אמר שנצליח? קיימת הבטחה קודם כל: "רבות מחשבות בלב איש ועצת השם היא תקום".

יש הרבה מחשבות בלב איש, ובכח האדם להגיע לזה שעצת השם תקום. זאת אומרת שהוא יוכל לקחת את המחשבות החיוביות ולהשליט אותן.

ספר "השולחן ערוך" כיצד פותח? "שיויתי השם לנגדי תמיד". "הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים, אשר הולכים לפני האלוקים". מצוה של אמונה, שהאדם מאמין, שהשם נמצא בכל מקום. אבל יש פה משהו תכליתי, שהאדם צריך לחשוב על שם השם כל הזמן.

"שיויתי השם" שזה י-ה-ו-ה - שם השם. "לנגדי תמיד". כמובן חוץ ממקומות טמאים, כמו השירותים וכו'. האדם מצווה, באחת מעשרת הדברות "לא תחמוד". לאדם יש צווי שלא יחמוד.

אתה יכול להגיד לו, אל תיקח, אבל מה זה לא תחמוד? חמדה זה כבר משהו שבלב או משהו שבראש, לא משהו שבמעשה. אם כן, אם השם יתברך ציווה עלינו כזה צווי יש בכוחנו את היכולת למלא אותו.

לא שאין קשיים. יש קשיים. כשיש צווי יש גם את המערכת ההפוכה שמנסה למנוע. אבל ישנה דרך שניתן להגיע, אחרת לא היינו מצטווים. אין גוזרים גזירה על הציבור, שאיננו יכול לעמוד בה, לקיים את התורה במלואה זה מחייב במעשה, אך גם במחשבה ובלב, יש דרישה להגיע למצב כזה, זו אחת מעשרת הדברות, "לא תחמוד" ויש גם הלכה "שיויתי השם לנגדי תמיד".

אם השם יתברך דורש מהאדם סימן שיש לאדם כלים ויכולת פוטנציאלית להגיע לכך. מובן שאדם יכול לשמור כל מיני דברים מתוך הרגל, מתוך שעמום, מתוך פחד, מכל מיני סיבות, זה עדיין לא מביא אותו לדרגת שליטה במחשבותיו או ברגשותיו. הלוואי והיה כך. עכשיו נגיע למנגנון האישי.

באופן כללי אומר האר"י ז"ל, שבמוח שוכנת הנשמה. בכבד שוכנת הנפש ובלב שוכנת הרוח, זה מצד הקדושה. מצד הטהרה. בלב, בצד שמאל שלו יש את החלק השלילי, אשר מעלה הרהורים למוח.

האם לתת לו להשתלט עלי או לא? בואו נעשה תרגיל. כל אחד שינסה לחשוב על דבר מסוים לא טוב, שלילי. לכל אחד הרי יש מאגר במעמקים, מחשבה שלילית, לנסות לראות איך היא עולה ותופסת ואם הוא יכול להחזיק אותה במוח או להוציא מהמוח? זה יקח כמה דקות. בסדר? תסגרו עיניים ותנשמו. נסו לראות איך המחשבה עולה, תנסו להיאחז במחשבה לכמה זמן. עכשיו נסו להיפטר מהמחשבה.

זה שאדם רוצה לחשוב מחשבה שלילית ולא מצליח, כביכול מראה שאנחנו מתוקנים, אך מצד שני כרגע אנחנו לא מתוקנים.

רק נלך לרחוב ומישהו יעשה לנו משהו, נראה שתתעוררנה המחשבות השליליות. תתעוררנה ועוד איך. הכוח השלילי הזה שדברנו עליו בהתחלה, כשאנחנו מתחילים ללמוד אותו ולחקור את עבודתו הדבר הראשון שהוא עושה זה להסתיר את עצמו.

מונע מאיתנו להכיר אותו. הרי אמרתי שנתחיל לחשוב מחשבה שלילית. אז מי לא מעוניין שנכיר את המנגנון הזה? זה היצר הפרטי של כל אחד והיצר הכללי. כי אם אנחנו נתחיל להכיר את המנגנון ואיך להפעיל אותו - לא כרגע שנזכר לנו פה בכורסא, עכשיו זה לא משנה כל כך - אבל בחיים עצמם, אם נכיר את המנגנון, אז נוכל להעלות ולהוריד לפי רצוננו את המחשבות לאחר מאבק בין המחשבות השליליות לחיוביות תיוצר אצלנו דחייה למחשבות

השלילות וכמיהה למחשבות החיוביות, וליצר קשה יהיה לסבול זאת. היצרים האלה לא מתגברים סתם כך. יש השתלשלות: רצון, מחשבה, רגש, דיבור ומעשה. המעשה אינו נופל בפתאומיות, הוא תוצאה של מחשבה הנוצרת ממאבק היצרים, לפעמים הדברים עוברים מאוד מהר ואנחנו לא כל כך חושבים.

אך העובדה שלא שמנו לב לדבר אינה אומרת שהדבר נעלם, אלא הוא נישאר קיים. עכשיו התרגיל השני: תרגיל של מיון. לסגור את העיניים למספר דקות, ולנסות לראות אילו מחשבות עולות ולנסות למיין אותן.

לא להחזיק אותן, רק למיין אותן. האם זו מחשבה שלילית, חיובית, מה היא רוצה? מאיפה היא באה? כמה כוח יש לה? מיון, כמו שרופא ממיין בחדר מיון בבית החולים. תנו למחשבות לזרום חופשי ורק תנסו לזהות אותם, לפי הכלים שיש לנו.

מטרת התרגיל לפתח קצת מודעות אצל האדם על מה שעובר לו בראש. כדי שאדם יגיע לשליטה אמיתית, צריך להכיר את קצב המחשבות, את רצף המחשבות. כוונת התרגילים להתחיל להכיר את המנגנונים.

קורה לפעמים שמחשבה רודפת מחשבה, שרשרת של מחשבות. מתחילים לחשוב על דבר מסוים וזה גורם לאסוציאציות על דבר אחר. יכול להיות שכל פעם שאדם מתחיל לחשוב על דבר מסוים, יחזור פחות או יותר לאותם הדברים, אז אם יש מנגנון כזה שלילי והאדם מתחיל לזהות את התחלת ההשתלשלות הזאת, אז עליו ברגע שהוא קולט כבר את ההתחלה, וקשוב לעצמו, ילמד להשתלט על כך, וימנע מעצמו את כל השאר, כל החבילה שבאה אח"כ. זאת אומרת מדבר קטן נוצר דבר גדול. ערמה שלמה של חול נוצרת מגרגיר קטן. חשוב שנהיה מודעים לעניין הזה. ושנדע למיין אם זו מחשבה שלילית או חיובית. אי אפשר כמובן שאדם ישב כל רגע מחייו ויחשוב על המחשבות שהוא חושב.

אבל בהתחלה טוב לעשות את התרגילים 3 פעמים ביום. בתור התחלה, במקום להעלות מחשבה שלילית, ניתן להעלות מחשבה חיובית. האדם באופן טבעי לא נוטה לחשוב: "מה אני חושב?" הוא חי את הרגע וזה לא מעניין אותו.

לא מייחס חשיבות לתהליך. והתרגילים האלה מקנים שליטה לאדם והדרכה כיצד צריך לעבוד. אם לא - אי אפשר לשנות, והאדם נשאר כפי שהיה, באותה הרמה. כמו אדם שרוצה ללמוד נהיגה, יכול ללמוד הכל אבל, עד אשר לא ישב מאחורי ההגה ויפעל - לא יוכל לשלוט ברכב.

המטרה שהכלי, שאנחנו קוראים לו חשיבה יהיה בידי האדם. והוא יוכל לחשוב מחשבות חיוביות כאשר ירצה, ויוכל למחוק מחשבות שליליות כרצונו. כחומר ביד היוצר. ואז כל אדם יוכל לחשוב כרצונו מחשבות על פי אופיו ורצונו. יש הבדל כשעולה מחשבה שלילית במוח האדם, אם הוא נכנע או נלחם. האדם קובע. אפשר לפעול ואפשר להישאר פסיבי. היצר לא ירצה שהאדם יגיע לעשות יחודים, התבוננות בשם השם. במקום טומאה הוא יסכים היכן שאסור. איפה שמותר הוא לא מעוניין שהאדם יתבונן בדברים עמוקים שניתן להפיק מהם תועלת. לכן צריכים להיות מסוגלים להעלות ולמחוק מחשבות כרצונו. זו התחלה של שחרור. הכרתי ודברתי עם אנשים שהיו עבדים של מחשבותיהם בצורה מצערת וכואבת.

כשהיו הולכים למקום מסוים, השתלטה עליהם מחשבה שלילית מסוימת, ולא ידעו מה לעשות. זה גורם לסבל נורא. אנחנו ב"ה לא יודעים מה קורה בראשו של השני בדרך כלל. אבל כשמזדמן לאדם לטפל באנשים ולראות, ובאים אנשים מכל הסוגים, מכל השכבות, מכל המקצועות. ורואה מה שקורה להם, כדאי ללמוד לשלוט במחשבה. ניתן למנוע הרבה צער. לסכום: עקרון השיעור שניתן לדחות מחשבה לא טובה, זה בבחירתו.

השליטה על המחשבה - שיעור שני

בשיעור הראשון הגדרנו את הצורך בשליטה על המחשבה ותרגלנו מספר תרגילים, שאותם חשוב מאוד לעשות.

אם האדם שומע ואח"כ לא משתמש, זה כמו מי שזורע ואינו קוצר, לפי חז"ל, זורע משהו ואינו משתמש בו. ללמוד את הדברים האלה ונושאים עמוקים יותר אפשר ללמוד הרבה מספרי המוסר והקבלה, אך מה שחסר בדרך כלל זה החלק המעשי, התרגול. בהקדמה ל"מסילת ישרים" שזה ספר של מוסר שכתב הרמח"ל, הוא כותב: "החיבור הזה לא חיברתיו ללמד לבני אדם את אשר לא ידעו, אלא להזכיר את הידוע להם כבר ומפורסם אצלם פרסום גדול.

כי לא תמצא ברוב דברי אלא דברים שרוב בני אדם יודעים אותם ולא מסתפקים בהם כלל, אלא כפי רוב פרסומם וכנגד מה שאמיתותם גלויה לכל, ככה ההעלם מהם מצוי מאוד והשכחה רבה.

אם כן אין התועלת הנקלט מזה הספר יוצא מן הקריאה בו פעם אחת, כי כבר אפשר שלא ימצא הקורא בשכלו חידושים אחר קריאתו, שלא היו בו לפני קריאתו אלא מעט, אבל התועלת יוצאת מן החזרה אליו וההתמדה.

כי יזכרו לו הדברים האלה הנשכחים מבני אדם בטבע, וישים אל ליבו חובתו שהוא מתעלם ממנה. ותראה אם תתבונן בהווה ורוב העולם, כי רוב אנשי השכל המהיר והפקחים והחריפים ישימו רוב התבוננותם והסתכלותם בדקות החכמות ועומק העיונים.

איש איש כפי נטיית שכלו וחשקו הטבעי, כי יש שיטרחו מאוד במחקר הבריאה והטבע, ואחרים יתנו כל עיונם לתכונה ולהנדסה, אחרים למלאכות, ואחרים יכנסו יותר אל הקודש, דהיינו לימוד התורה הקדושה, מהם בפלפולי הלכות, מהם במדרשים ומהם בפסקי הדינים.

אך מעטים יהיו מן המין הזה אשר יקבעו עיון ולמוד על ענייני שלמות העבודה, על אהבה, על היראה, על הדבקות ועל כל שאר חלקי החסידות. ולא מפני שאין דברים אלה יקרים אצלם, כי אם תשאל להם כל אחד יאמר שזהו העיקר הגדול ושלא ידומה חכם שיהיה חכם באמת, שלא יתבררו אצלו כל הדברים האלה, אך מה שלא ירבו לעיין עליו הוא מפני רוב פרסום הדברים ופשיטותם אצלם, שלא יראה להם צורך להוציא בעיונם זמן רב.

ולא יישאר לימוד הדברים האלה וקריאת הדברים מזה המין כי אם אצל אותם שאין שכלם כ"כ דק וקרוב להיות גס, שאלה תראה אותם שוקדים על כל זה ולא יזוזו ממנו, עד שלפי המנהג הנוהג בעולם כשתראה אחד מתחסד לא תוכל להימנע מלחשוב אותו לגס השכל. ואולם תולדות המנהג הזה רע הוא מאוד לחכמים ולבלתי חכמים כי גורם שמאלה ומאלה יחסר החסידות האמיתית ויהיה יקר מאוד למצוא אותו בעולם. כי יחסר מן החכמים למיעוט עיונם בו, ויחסר מן הבלתי חכמים למיעוט השגתם אותו עד שידמו רוב בני האדם שהחסידות תלויה באמירת מזמורים הרבה ווידויים ארוכים מאוד, צומות קשים וטבילות קרח ושלג כולם דברים אשר אין השכל נוח מהם ואין הדעת שקטה, והחסידות האמיתית הנרצה והנחמד רחוק מציור שכלנו.

כי זה דבר פשוט. ואף על פי שכבר קבועים בלב כל האדם הישר התחלותיו ויסודותיו. אם לא יעסוק בהם, יראה פרטיו ולא יכירם. יעבור עליהם ולא ירגיש בהם." עד כאן דבריו.

אם אדם לא עוסק בזה באופן מעשי, ידע את התאוריות, אבל כשיגיע לתכלית הוא לא ידע כלום. ימשיך להיות אותו בן אדם כפי שהיה.

עוד נאמר שם "ראה כי אין דברי החסידות וענייני היראה והאהבה וטהרת הלב, דברים

מוטבעים באדם, עד שלא יצטרך אמצעים לקנותם, אלא ימצאו אותם בני האדם בעצמם, כמו שימצאו כל תכונותיהם הטבעיות כשינה והיקיצה, הרעב והשובע וכל שאר התנועות החקוקות בטבענו.

אלא ודאי שצריכים הם לאמצעים ולתחבולות לקנות אותם ולא יוצרו גם כן מפסידים להם שירחיקום מן האדם. ולא יחסרו דרכים להרחיק מפסידיהם.

אם כן איפה ואיך לא יצטרך להוציא זמן על העיון הזה לדעת אמיתת הדברים ולדעת את הדרך לקנותם ולקיימם.

מאין תבוא החוכמה הזאת בלב האדם אם לא יבקשנה, ומכיוון שכבר התאמת אצל כל חכם צורך תמימות העבודה וחובת טהרתה ונקיונה שזולת אלה אינה נרצת ודאי כלל אלא נמאסת ומתועבת".

זה מאוד חשוב - מי שלומד כך חוכמות ולא על מנת לקיימם ולא על מנת לעבוד על עצמו כמו שצריך, החוכמה נראית אצלו כנמאסת ומתועבת.

"כי כל לבבות דורש השם וכל יצר מחשבות הוא מבין. מה נענה ביום תוכחה אם התרשלנו מן העיון הזה והזנחנו דבר שהוא כל כך מוטל עלינו ושהוא עיקר, מה השם אלוקינו שואל מעימנו?" הרמח"ל היה מקובל אדיר, הוא היה מועמד להיות משיח בן יוסף.

ואומרים שהוא גלגול של רבי עקיבא. הוא קבור לידו. והגאון מוילנה אמר שלו היה חי בדורו הוא היה הולך ברגל את כל אירופה עד שהיה משיגו ומקבל את פניו, ומה הוא אומר שלא הכל החוכמה והידיעות אלא העיקר הוא עבודת השם האמיתית, עבודה של הלב.

התיקון של האדם, של נפשו, שהאדם יהיה נקי ויעבוד לשם שמים. יש לנו את האר"י ז"ל, את הרמח"ל ואת בעל הסולם, אלה המאורות הגדולים בקבלה מאז האר"י ז"ל, כמובן גם הבעל שם טוב.

בשיעור הקודם למדנו: הסבר המנגנון, קליטה חיצונית והתעוררות פנימית, הקרב על הלב והמוח, המחשבות, הרגשות והחרדות כשדריים שנקלטים ומשודרים על ידי הכל. מודעות כמכשיר זיהוי ומיון של מחשבות ורגשות, זה בעניין שלמדנו בפעם הקודמת.

אמרנו שיש לכל אדם המטען השלילי שלו, זה היצר הרע. אך יש גם יצר טבעי שמכניס לנו מבחוץ דברים, זוהי הקליטה החיצונית לתוך הנפש, ואמרנו שזה בא דרך הלב ועולה למוח, ואז יש בחירה מה לעשות עם זה, להסכים או לדחות.

היום אנו נדבר על הנושאים האלה. בכל מחשבה ורגש יש ניצוץ אמיתי, בהמשך נסביר על שבירת הכלים ורפ"ח ניצוצות, כל מחשבה או רגש צריכים בדיקה לעומק מהיכן באו המחשבה או הרגש, מה מטרתם בטווח קצר, בינוני וארוך.

בתרגיל השני שעשינו בפעם הקודמת היה עלינו למיין את המחשבות לשליליות, לחיוביות ולסתמיות. היו פה כאלה שאמרו, שקשה להם להגיד שהמחשבה הזו כולה שלילית או מחשבה אחרת כולה חיובית, זה מעורב, בכל מחשבה שלילית יש תמיד משהו אמיתי, שקר-משהו שלילי לחלוטין, לא יכול להתקיים.

בשביל שהוא יתקיים הוא צריך לקחת חלק חיובי, חלק אמיתי, חלק מן הקדושה. זה מה שחז"ל אומרים שהסיטרא אחרא יונקת מן הקדושה חיות, שמבלי הקדושה ובלי החיות אין לסיטרא אחרא קיום.

השם יתברך ברא את המערכת הזו מלכתחילה בכוונה, כדי שהיצר ישתדל בתפקידו. כמו סוכן שהולך למכור איזה שהוא מוצר לא נותנים לו משכורת, רק אחוזים, אז הוא צריך לרוץ אם הוא לא ימכור לא יהיה לו כסף ולא תהיה לו משכורת ככה יצר הוא סוכן באחוזים, אין לו משכורת מלכתחילה, הוא צריך לרוץ למכור את הסחורה שלו, עליו להפיל את האנשים, לשגע את כולם, והוא חי מזה.

אם כן, מה השורש הזה?

אנחנו יודעים שהשם יתברך כשברא את העולמות, לא ברא אותם בבת אחת, אלא בהשתלשלות, שלב אחרי שלב, יש מספר עולמות שהוא ברא. יש את עולם העקודים והנקודים.

עולם הנקודים זה העולם שהיה בו תהליך שבירת הכלים. מי שיזכה ללמוד בקורס של קבלה אנו נתעכב שם יותר על כל המושגים מהתחלה, איך נראים כל השלבים. מה ששייך לנו פה לקורס הזה של שליטה על המחשבה, זה להבין את השורש של ערבוב הטוב עם הרע. השורש הזה בא בעיקר לכתחילה מהתהליך הזה שנקרא: שבירת הכלים. שבירת הכלים, אומר האריז"ל היו דמויות רוחניות שקראו להם המלכים של אדום, שהם מלכו ומתו, מלכו ומתו. לפני שהיה מלך בישראל היו מלכי אדום, באופן כללי אנחנו קוראים לזה: עולם התורה.

לפני עולם התיקון יש את עולם התורה, מה זה עולם התורה? הכלים האלה הרוחניים שקראו להם מלכי אדום, הם כלים שמשכו הרבה שפע בעיקר לעצמם לא בדרך מתוקנת. השם נתן להם אפשרות והם משכו ואז הם גרמו לשבירת הכלים שלהם, כמו אחד שאוכל, אוכל ואוכל עד שהוא מתפוצץ, כמו שאנחנו אומרים, או כוס שאנו ממלאים וממלאים עד שהשפע מתפזר.

וזה מה שקרה שם. והחלקים של הכלים האלה שנשברו והאורות שהיו בתוכם נפלו לתוך הקליפות, בענין העולמות יש את העולמות העליונים ומתחתם יש את עולם הקליפות. ובאופן כללי נפלו הכלים השבורים לעולמות התחתונים וכן לתוך הקליפה, ואלו היו רפ"ח ניצוצות של קדושה שנפלו שם.

השם יתברך התחיל לתקן אותם בעצמו ומהערבוב הזה של טוב ורע שהתערבבו, השם התחיל להרכיב מחדש עולמות חדשים שאלה הם עולמות התיקון. אצילות, בריאה, יצירה ועשיה. ולא תיקן את הכל אלא השאיר חלק לא מתוקן, את החלק הזה עלינו לתקן. זה התפקיד שלנו. אח"כ כשנוצר וכשנברא האדם הראשון גם הוא חטא וערבב את הטוב והרע אפילו יותר, "עץ הדעת טוב ורע". ערבב את הניצוצות של הקדושה עוד יותר. אח"כ במשך הגלגולים שלנו כל אחד לפי הגלגול האישי שלו, אז הוא פגם באופן אישי הרס גם. זאת אומרת שיש פה כמה שלבים של ערבוב הטוב והרע. עד שהגענו למצב של היום שהשכינה בגלות - בקליפה. מלכות הקדושה משועבדת למלכות הטומאה.

התפקיד שלנו היום ובכל הדורות זה להקים את השכינה מעפר. זאת אומרת להוציא את הניצוצות של הקדושה מהקליפה. איך נוציא אותן? הנה דוגמא פשוטה: כמו בטהרן שיש בני ערובה, הרשע תופס את הנשמות האלה ולא מוכן לתת אותם. איך אפשר יהיה להוציא אותם? ישנן 2 דרכים: שוחד או מלחמה.

סתם לא יצאו. "ישועת השם כהרף עין" - אך אנו מדברים מבחינת הטבע. כך הניצוצות בתוך הקליפה. הקליפה לא מעוניינת לשחרר אותם בשום אופן ואז "בתחבולות תעשה לך מלחמה". כל מיני תחבולות להוציא את הניצוצות האלה מהקליפה, וזה עיקר עבודת הצדיקים.

כל הניסיונות שאנחנו עוברים, זה לא פעם בחיים שיש ניסיון, שאדם אין לו פרנסה, או שידוך. אלה הם ניסיונות גדולים. אבל יש ניסיונות בכל רגע ורגע, ובכל רגע ורגע אפשר להוציא ניצוצות מהקליפה.

כל הניסיונות מתחילים בלב או בראש, ברגש או בשכל או בשניהם או ברצון. זאת אומרת שאם נשפץ קצת את מערכת השליטה במנגנון הזה נוכל גם לבחור יותר נכון. נוכל גם לעמוד בניסיונות יותר נכון.

נוכל להוציא את הניצוצות שקשורים בנו מהקליפה. אם לא נהיה מתוחכמים, נגיד: מספיק ללמוד תורה ולקיים מצוות, מספיק להיות צמחוני וכו'. לא נעשה את התפקיד שלנו והניצוצות האלה יישארו.

אם כן בכל מחשבה ואפילו שלילית חייבים למצוא מהו החלק החיובי שמחיה אותו. זה הניצוץ האלוקי שמחיה את המחשבה, וזה באופן פרטי בעניין המחשבה. גם בתוך הרגש זה אותו הדבר.

גם בכל ניסיון הקשה ביותר והמר ביותר יש דברים חשובים מאוד, שהם ניצוצות הקדושה, שצריכים לתקן אותם ולהעלות אותם, אנחנו צריכים להתבונן, לחפש מה רצון השם בתוך הניסיון הזה, ומה בכל זאת מסתתר מאחורי זה, מה טוב בעניין הזה. את הטוב לקחת ואת הרע לזרוק.

יש סיפור בגמרא על ר' אלישע בן אבויה, "האחר" היה אחד מגדולי החכמים, הוא נפל ונעשה אפיקורס וחוטא. היה לו תלמיד בשם ר' מאיר, שהיה לומד ממנו תורה. אפילו שהוא היה רוכב על החמור בשבת, שזה חילול שבת, היה ר' מאיר מתלווה אליו ולומד ממנו תורה, אמרו לו: איך אתה לומד מרשע כזה תורה. היה אומר: מצאתי פרי, קליפתו זרקתי, תוכו אכלתי, זאת אומרת ר' מאיר היה בדרגה כזו שיכול היה למצוא בתוך מצב כל כך רע ש"אחר" נפל שם, את הטוב והתורה שהיו בתוך האיש הזה, לקח את התורה וזרק את הקליפה.

כמובן שאנחנו לא ר' מאיר ולא מוכשרים ללמוד מאדם מקולקל בתורה ולהוציא ממנו את הטוב ולזרוק את הרע. אלא הסיכויים הכי גדולים שהטוב שבנו ישבה בקליפות, ולכן חשוב מאוד שאדם יבדוק ממי הוא לומד תורה.

מי האדם הזה, מה הכוונות שלו ובמה הוא עוסק, מה הוא חושב, איך הוא מעביר את הדברים, לא רק מבחינה שכלית אלא מבחינת "קשוט עצמך תחילה ואח"כ קשוט אחרים". אם כן כל מחשבה או רגש כשהם עולים כביכול הם מציעים את עצמם. יש לנו כמו מסך בתוך הנפש. מסך כמו של מקרן ודברים שונים מוקרנים עליו. ואנחנו צריכים למיין אותם. צריכים כמה נקודות בתהליך המיון. קודם כל צריכים להתבונן במחשבה ולשאול מה השורש של המחשבה הזו ומאיפה היא באה.

דבר שני: מה מטרתה? וזה הכי חשוב, לאיזה טווח היא באה לעבוד עלינו. טווח קצר, בינוני או ארוך? יש מחשבות שאנו נותנים להם להיכנס, לא שמים לב אליהם והם ישפיעו עלינו לטווח של 10 שנים.

נכנסו לנפשנו ובשקט וברגע המכריע זה יוצא לאור. מסופר על אחד שהוא 40 שנה לא דיבר לשון הרע ואז הגיע איזה רגע מסוים והוא דיבר לשון הרע. אז אמרו: 40 שנה לא שמענו ממנו מילה אחת, ודאי שמה שהוא אומר עכשיו נכון.

וזה לא היה נכון. אומרים שהיצר עזר לו 40 שנה לא לדבר לשון הרע כדי להפיל אותו ואת הציבור במקרה הספציפי הזה. כלומר יש השפעות שהאדם לא יודע אותם. נכנסים בתוך האדם אפילו מילדות, אפילו מינקות, זה נשאר שם, ובאיזה שלב זה פורץ.

מובן שאנחנו לא דוגלים בפסימיות ובגישה הזו של הפסיכולוגיה, שמה שקרה לאדם כשהיה קטן, הרס לו את כל החיים. ומי יודע איך יוכל להתמודד עם זה ואולי רק ישלים עם זה. למרות שיש כל מיני השפעות, תמיד אם אדם לומד איך להלחם, הוא נלחם, בלי חוכמות, אפשר להלחם ואפשר לתקן. לאף אחד אין את החטא הקדמון הזה שהפסיכולוגיה כל כך מדברת עליו.

נעשה תרגיל: צריך להעלות מחשבה מסוימת ולשאול שתי שאלות: מהיכן היא באה ומה מטרתה בהתחלה לא חשוב אם זו מחשבה שבאה מהשם או המצאה של האדם.

הדבר הראשון: קודם כל הבדיקה, המודעות, לחשוב, להסתכל, לשאול השאלה זה הכלי. אם אתה מזדכך זה בא מהשמים. אם לא זה מכיוון אחר, לאט לאט אדם מתחיל להבין את כל המערכת, והדברים מתבהרים, אך דבר ראשון וקודם כל על האדם לשאול. הנה מישהו אומר כאן בשיעור שהיתה לו מחשבה, כשהיה ילד שאל את עצמו, מדוע הוא חי אם אח"כ מתים ממילא? מה המשמעות של החיים? ויש פה שאלה מאיזה צד זה בא. האם מצד היצר או מצד הקדושה? אז בא נגיד ככה: כתוב בחז"ל שהיצר הטוב הוא טוב, והיצר הרע הוא טוב מאוד, כי בזכות היצר הרע אנחנו יכולים לעבוד את השם. לו לא היה לנו יצר הרע, היינו כבר מלאכים. לא היתה בחירה. יש בו תועלת, אלא מה במשך התיקון של 6000 שנה בינתיים היצר הרע הוא רע מאוד. לבסוף כשתתגלה אחדותו של השם יתברך ויראו מה הוא עשה ולמה הוא עשה וננצח אותו, אז נראה שהיה טוב מאוד, כמו שאומרים במדרש שאחרי שתבוא הגאולה והשם ישחוט את היצר הרע, הצדיקים יגידו איזה הר ענק זה היצר. איך טפסנו את ההר הזה? ואילו לרשעים זה יראה כחוט השערה. אם כן פה במחשבה, שהיתה לו בתור ילד, יש גרעין של טוב וגרעין של רע. ברגע שנזרעה במוחו המחשבה הזו היו 2 אפשרויות: או שאדם מתקדם לכיוון השלילי ואומר "אכול ושתה כי מחר נמות".

ואז הוא מתמסר לידי היצר, בשביל מה לחיות? ממילא נמות. בוא נעשה חיים, נעשה עבירות, נעשה מה שבא. והיו כאלה שהלכו בדרך הזו. או שהאדם אומר רגע, בשביל מה חיים? בא נחפש את המשמעות.

זה אברהם אבינו, הוא הכיר את בוראו, הוא התחיל לחפש. האם יש בורא עולם? והוא הגיע להיות צדיק, מאותה המחשבה. יש את החלק השלילי שהוא מוליך את האדם לסוף המר, ויש את האפשרות להשתמש בזה בחיוב, להתפתח ולהפוך לצדיק מאותה מחשבה עצמה. הניצוץ האלוקי ששרוי בו זה עצם השאלה הזו על מהות החיים.

הרי היצר הרע כך הפיל את חוה. התחיל לשאול אותה שאלות, מה השם אמר לכם לא לאכול וכו'? שאלות של מהות, מה הוא אסר? מה מותר? למה? התחיל לשגע אותה עם פילוסופיות, אך אם האדם תופס את השיטה, או אם עוזרים לו משמיים. דווקא מנקודה זו הוא יכול להגיע אל השם. אם לא, ואין לו זכות, הוא יכול לפול קשה מאוד.

חז"ל אומרים שצריך ללמד את התינוקות ללמוד תורה ולעשות מצוות על ידי פרסים ולהגיד להם שהם יהיו תלמידי חכמים. ואומרים ש"מלא לשמה יבוא לשמה". יש על זה הרבה דעות. אני חושב שבדור שלנו אם אנחנו מתרגלים בהתחלה "שלא לשמה", נשארים כל הזמן ב"לא לשמה". זה בא מצד היצר, שרוצה שאנחנו נשאר בגבול הטבעי הזה.

לעשות דברים רק בגלל שיוצא לנו משהו מזה, או ייצא לנו משהו מזה, זה יכול לקלקל את כל העבודה של האדם. מחשבה מטמאת את תמימות העבודה, שיהיה בשביל אינטרס, כמו סוחר שרוצה להרוויח, זו הנקודה הרגישה ביותר בעבודת השם.

מסופר על הבעל שם טוב כשרצה לעלות לארץ ישראל ועשה כל מיני מאמצים. מהשמים לא רצו שיגיע לארץ ישראל. לקחו לו את המוחין, הוא הפך להיות כמו הפשוט שבפשוטים, אדם פשוט ועם הארץ גמור.

ואז הוא אמר: ברוך השם, עכשיו איבדתי את השכל, איבדתי את העולם הבא. עכשיו אוכל סוף סוף לעבוד לשם שמיים, לא בשביל פרס. וזו המשמעות.

כמובן שאדם יש לו אינטרס, הוא מצפה לשכר, וזה מקלקל את כל העבודה עלינו להגיע באמת לעבודה לשמה.

כאשר האדם רוצה לדעת, זה רצון לקבל, הוא רוצה לקבל ידע. זה לא פסול, השאלה היא בשביל מה הוא רוצה לדעת, אם הוא רוצה לדעת את זה לשם שמים ולקבל ע"מ לתת, הרי

זה מתוקן.

אם הוא רוצה לדעת כדי לדעת הרי כתוב למשל שאדם יכול ללכת ללמוד תורה בשביל שיקראו לו רב או עבור רוח כספי וכדומה, הלימוד לא לשם שמים, וזה דבר קשה, יש קיום מצוות לשם שמים, ויש גם לימוד לשם שמים, אם כן הרצון לקבל כשהאדם רוצה לדעת, הוא צריך לבדוק מאיפה החשק הזה לדעת מגיע אליו.

האם זה בא מהנחש כמו שהצליח להפיל את אדם וחיה בפת. האם הידע הזה נגד השם או שהאדם רוצה לדעת ע"מ להיות מוכשר יותר ע"מ לעבוד את השם. זה מכוון היצר הטוב "דע את אלוקי אביך ועבדהו" זוהי מצוה, אם החשק לדעת בא מצד הרע, הגאווה, החלק לשלוט, צריך להתפלל שאנו לא רוצים לדעת דבר, אלא מה שירצה לתת לנו בלבד.

האוזניים-בכל אופן בעולמות הם שורש הנשמה. זה מקום גבוה מאוד, האורות שיצאו מן האוזן-יש שער שנקרא שער אח"פ = אוזניים, חוטם, פה. האם הרצון לדעת בא מן החלק האינטלקטואלי שלו, השכלתני או שזה בא מן הנשמה.

"אחת שאלתי מאת השם אותה אבקש, שבתני בבית השם כל ימי חיי, לחזות בנועם השם ולבקר בהיכלו", זה דוד המלך שהיה השלמות של עבודת השם. הוא ביקש לחזות בנועם השם. זה רצון לדבקות, הצימאון, "צמאה לך נפשי, כמה לך בשרי" הצימאון החשוב ביותר - הצימאון להשם.

שהנשמה רוצה להידבק בהשם יתברך. זה הדבר העליון ביותר שיכול להיות.

שמעתם על כף הקלע? זה אחד העונשים אחרי שאדם נפטר מהעולם שמקרבים אותו כביכול לאור ומרחיקים אותו, כדי שיראה מה הפסיד. שיכול היה להשיג את השם ולא הלך אחריו.

תדעו לכם דבר בדוק ומנוסה, מלחמת המחשבות ברגשות, זוהי לא מלחמה בלתי פוסקת עד בלי סוף. אין דבר כזה, האדם יצליח אם הוא יתאמץ, מובטח לו, אך כשאדם רוצה, היצר יוצא נגדו.

אבל אם כל פעם האדם עושה את עבודתו ומתגבר על היצר, זה לא יקח הרבה זמן, והוא יצליח. הוא ישלוט במחשבות וברגשות שלו. הוא יפול מדי פעם, כי האדם הוא לא מלאך, אבל הוא יכול לשנות את פנימיותו כחומר ביד היוצר.

זה לא רק אפשרי אלא זו גם מצוה, ומי שצריך באמת להתייחס זה דווקא היצר. שימו לב איך היצר הזה עובד עלינו כבר אלפי שנים באותה הצורה, הוא לא מתאמץ כלל. קצת ייאוש והוא מצליח.

למשל המקרה עם בחור אחד, קנה ציוד, ורצה לעשות עסק. הוציא 30,000 שקל. כל החיים חלם על העסק הזה, קנה ופעל, קיבץ כסף מהוריו, הפך את העולם. יומיים לאחר שפתח את העסק, הגיע אלי ואמר שהוא חושב לסגור אותו כי זה לא זה.

היצר בא, לחש לו באוזן וייאש אותו. והוא כבר היה מוכן לפרסם שהוא רוצה למכור בלי כל מחשבה נוספת, אחרי כל מה שהשקיע. כאן רואים את היצר בכבודו ובעצמו, שעל ידי לחישה קטנה של יאוש גמר את האדם. ולא לדבר על כמה זוגות שנהרסו ושלוס בית שנפגעו מדברים פעוטים.

העניין של יאוש, זה אחד הדברים הקשים ביותר. הנפש של אדם זה כמו מסך, לפעמים הוא קולט דברים שקורים בכל מיני מקומות אפילו בארץ רחוקה, והוא לא יודע מאיפה זה בא.

אדם פתאום קולט תמונה מסוימת, או נזכר באדם מסוים, ולאחר מספר דקות הוא אכן פוגש אותו. ודאי נתקלתם בתופעה זו. זה החלק של הנפש שקולט דברים מבחוץ. כשבאות תמונות מאוד לא מבוקרות סימן שהנפש קלטה משהו מאיזה שהוא מקום רחוק.

כמובן שאם אדם מתמסר לזה ומתמכר לכאלה סוגים של מחשבות הוא יכול חס וחלילה

להשתגע. אז אם באות מחשבות כאלה, בעיקר אם הם לא מרעננות ונעימות, כדאי להיפטר מהן ולעבור הלאה.

היום אנחנו מתחילים רק לקבל כלים מסוימים מינימליים להתייחסות למחשבות, היינו צריכים ללמוד על כך כבר בגן הילדים, ולדאבוננו רק היום לומדים את זאת. המחשבה הזו שבאנו לעולם הזה רק על מנת לעשות מצוות ומעשים טובים, זו לכאורה מחשבה של הקדושה. מה יותר טוב מזה? הטוב ביותר שיכול להיות זה אם אדם חושב כך, אבל הנה הוא גילה שזה לא דווקא מצד הקדושה. זה היצר המשתמש בקדושה על מנת להפיל את האדם לטווח רחוק.

תמיד כשיש מחשבה חד סטרית וקיצונית, צריך לבדוק אותה היטב. נכון שאחד כמו משה רבנו-מחשבה כזו התאימה לו, כי הוא היה באמת עבד נאמן, אבל הוא עשה הרבה עבודה עד שהגיע לכך. אנשים כמונו, בדור הזה שיש להם מחשבות של קדושה חזקות מאוד פתאום, צריכים לחשוב מהיכן זה בא ולאיזה מטרה? לטווח קצר מחשבה כזו היא מעולה, הנה אדם נהיה צדיק בן רגע.

רק עברה בו מחשבה והוא נעשה צדיק. אבל לטווח ארוך, לו היה קונה מחשבה כזו היה מפסיק ליהנות מהחיים, ובסוף היה מתייאש, מעיף את הכל וחוזר לחייו מלאי ההנאות הקודמים.

אך אם אדם מונע מעצמו מגע עם העולם, לדוגמא לראות סרט, או לא לראות סרט. לפעמים האדם רוצה להיות כ"כ צדיק וכ"כ טהור ונקי, שהיצר מאוד עוזר לו שיהיה כזה, ובסוף הוא הורס אותו, דוגמא ידועה: המקרה של שאול המלך.

כתוב: בן שנה במולכו, כשהיה מלך היה כבן שנה, הוא לא טעם טעם של חטא ואז היה כ"כ נקי וכ"כ מושלם. בפעם הראשונה כשהוא נפל ולא קיים את דבר השם אליו-לחסל את עמלק - הוא התרסק.

לא רק נפל הוא התיאש. לא יכול היה לעשות תשובה. לא ידע מה לעשות.

כששואלים חז"ל, מדוע דוד זכה להיות מלך המשיח ומלך ישראל? כי קופת שרצים תלויה על גבו. הוא עבר הרבה בחיים, עבר בהם שלבים קשים מכל הסוגים, מצד החסד ומצד הדין, עליות ונפילות. היה אמור לסבול כ"כ הרבה, כך שנהיה אדם "משופשף". זכה במלחמת היצר ונצחו. כתוב "ולבי חלל בקרבי" שהרג את היצר הרע שלו. הוא היה חזק בעבודת השם.

לעומת קודמו שהיה נקי, טהור ומסודר, גדול ישראל. אבל חז"ל אומרים שהוא נפל ולא יכול היה לקום. אם כן כשאדם ביום יום רוצה להגביל את עצמו מאוד, ולהיזהר בכל, צריך לבדוק מי אומר לו את זה, אם אין זה היצר.

לצערנו היום החינוך מטעה לא פעם את האדם בכיוון הזה, "בתחבולות תעשה לך מלחמה" האדם צריך להיות חכם. אדם צריך לדעת איפה הוא נמצא ושלא יחשוב שהוא כבר צדיק גמור, ואחרי זמן קצר יפול ולא יוכל לצאת מזה.

הדור הזה מוכיח לנו שמי שרצה להסתגר ולהימנע מהחיכוכים עם היצר ומנסיונות ומפתיונות, זה לא עזר לו. וכשאח"כ בא במגע עם הדבר הקטן ביותר - נפל. לכן צריך לחנך את הילדים ללכת בדרך השם, איפה שלא יהיה ועם מי שלא יהיה.

ואם אסור לדבר לשון הרע, מנסים לא לדבר לשון הרע, ולא לשמוע לשון הרע, וזה לא חשוב איפה אתה נמצא. אדם יכול להיות עם אנשים שאינם יודעים דבר, ולא נזהרים בשום דבר. ואם הם רואים שבאופן עקבי אתה לא מדבר לשון הרע, הם לידך לא יעשו כן.

אנשים לומדים ומכבדים את זה. אם אנחנו נתחיל להסתגר בתוך צנצנת של זכויות לא נוכל לחיות. תמיד היצר מראה לנו שיש צורך גדול מאוד, במיוחד בעניין של לשון הרע צריכים

להיזהר. לפעמים יש עניין לברר בעבודה או לטפל בנושא מסוים - אז צריכים לחשוב לשם מה לעשות זאת, אם זה למטרה טובה ונחוצה או לספק את היצר שלנו. כל מקרה ומקרה צריכים לבדוק לגופו של ענין וצריכים לדעת את הכללים, ואיך ליישם אותם. וזה לא פשוט, היצר עובד על זה טוב מאוד.

העניין הזה של לשון הרע חמור. זה הלשון של הרע. הנחש מדבר דרך האדם באותו הזמן. האדם נותן את כל גופו מרכבה לקליפה. זה פוגע באנשים וזה לא דבר פשוט. אי אפשר לתת תשובה חד משמעית שקושרת את כל האנשים האלה בחטיבה אחת, לא את הדתיים ולא את החילוניים. יש כל מיני דרגות, ברור שכאשר אדם עושה משהו זה מצוה לשם שמים, מכל לבו, זה מתוך חלק פנימי עמוק של הנשמה שלו. פנימיות הלב זה החלק העמוק ביותר שיש בנשמה של היהודי. וזה דבר יקר מאוד, אבל זה בא לו מעצם היותו נשמה טהורה, זה גם חלק מהעבודה. יש גם אנשים חילוניים שעושים מצוות, לא באופן מלא אולי, אבל הם מתאמצים.

הרי כל ישראל הם צדיקים, כתוב שאפילו הריקים שבישראל מלאים מצוות כרימון. אפילו אדם חילוני, שאינו יודע כלום יכול לעשות מצוות עצומות. אבל חז"ל שאלו: מי גדול יותר? המצווה ועושה, או זה שאינו מצווה ועושה? נגיד ככה: אדם חילוני שאף פעם לא למד כלום הוא גם מצווה אבל כאילו לא מצווה, כי הוא לא יודע וזה לא בראש, חז"ל אמרו שהמצווה ועושה, גדול מחברו, כי המצווה יש לו את היצר שבא להפריע לו.

אדם חילוני שעושה מצוות היצר נותן לו לקיימן כי דרך הזכות הזו של המצוה שהוא עושה, היות והוא חילוני ואינו עובד את השם באופן מודע וכו', הרי שירוויח היצר יותר. כי יתן לו לעשות איזו מצוה גדולה ואח"כ יפילו בגדול כדי לינוק ממנו את כל שכר המצוות שעשה. אז הוא לא כ"כ מפריע לו כי הוא קליינט בטוח, אין לו חשש שאדם זה יתחיל פתאום לעבוד את השם. הרבה פעמים אדם חילוני עושה משהו לא מתוך עבודת השם אלא כי העניין נראה לו צודק אמיתי או מוסרי.

הוא יכול לעשות משהו במסירות נפש עצומה אך היצר יעזוב אותו, מדוע? כי בדברים אחרים הוא בידיו, משועבד. כשאדם חוזר בתשובה ורוצה להיות דתי וכו', הוא מטריד את היצר יותר, כי את עיקר האישיות שלו הוא כבר מפנה לקדושה באופן מודע, מבחינת היצר הוא הופך יותר מסוכן, ואז היצר בא ומנסה להחטיא אותו.

ובמצב זה מתחילה העבודה האמיתית. זוהי מלחמה רצינית. גדולי הצדיקים לא נהיו כאלה בקלות, הם עברו הרבה מלחמות, לכן היום בדור שלנו, הגיע הזמן לפרט את הדברים האלה לפרטי פרטים על מנת שכולם ידעו שאין זה מגיע לאדם ללא מאמץ וללא עבודה.

לאנשים אלה היו בעיות כמו לאנשים רגילים, של נישואין, עבודה ופרנסה, אבל הם עבדו קשה והגיעו לזכוך ועבודה אמיתית. גם להם היה צער ותקופות משבר. בזכות שעברו והתגברו הגיעו למה שהגיעו ולא משום שלא עברו דבר בחייהם.

אם כן אדם שמתחיל לעבוד, ורוצה לעבוד את השם לשם שמים, מתחילות לבוא כל המחשבות שלא לשם שמים. זה חומר גלם ועל זה צריך לעבוד.

השליטה על המחשבה - שיעור שלישי

דחיית מחשבות בכוח, העלאת מחשבה ודחייתה בכוח. לסירוגין. הרגש כעבד של המחשבה. "מח שליט על הלב". ההשתלשלות מתרחשת כך: מחשבה, רצון, רגש, דיבור ומעשה. בכל אחד מהשלבים יש בחירה. "לעשות רצונך אלוקי חפצתי ותורתך בתוך מעיי".

זאת אומרת שגם את הרצון אדם יכול לבחור, להדביק עצמו ברצון טוב או להדביק עצמו ברצון רע. אנשים לפעמים חושבים שכל מיני תאוות שולטות בהם, לכן למשל, שמנים נשלטים על ידי האוכל, או מעשנים על ידי העישון, לא חשוב על איזו תאוה מדובר, האדם חושב וחש שהוא עבד של התאוה ושהוא חייב לספק את תאוותו, אבל עד הרגע שהוא באמת כבר חייב לעשות כן, יש כמה שלבים של התעוררות קודם לכן, האדם אינו מתעורר פתאום ורוצה לעשן סיגריה או רוצה לאכול גלידה, פותח את המקרר ומחפש משהו לאכול, יש בזה שלבים אם הוא תופס את עצמו בשלבים הראשונים המאבק יהיה קל יותר, אם ברצונו לעצור את הרכבת, אחרי שהרכבת יצאה כבר מהתחנה זה כבר יותר קשה, זה לא פשוט, השלב הראשון הוא התעוררות הרצון "אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ" עד שתחפץ- צריך לעורר.

אם כן יש תמיד שלבים. כמו כן כתוב "בדרך שבה אדם רוצה ללכת- בה מוליכים אותו" רוצה ללכת בה, מוליכים אותו, קודם כל הוא רוצה, ואחר כך כבר תהיה לו הזדמנות, הגילוי והפיתוי והוא ילך בדרך שהוא רצה ללכת בה.

לכן חשוב להתפלל על הרצון, לבקש מהשם יתברך שיהיו לנו רצונות חיוביים, ושרצונותינו יהפכו להיות רצונותיו, שתהיה חפיפה ברצון. שיווי הצורה ברצון, ואז כבר שאר השלבים קלים יותר.

רוב רובנו לא קולטים כלל שיש רצון כזה או אחר, אנחנו מודעים רק בשלב התאוה עצמה. אך אם נעשה ניסיונות מספר ניראה שקיים בהחלט השלב הראשוני של הרצון, יתכן שזה שלב קצר מאוד אך הוא קיים.

לפעמים האדם בנערותו פוגש מישהו או מישהי מהמין השני, מוצאים חן אחד בעיני השני וקיים רגע שהאדם מחליט שהוא מתאהב. אם האדם מחליט שהוא לא מתאהב אז זה לא קורה, ואחר כך הוא שוכח שהוא החליט.

האהבה יכולה גם להתפתח לאהבה חזקה ואמיצה, אך היא התחילה מאותו רגע שהוא החליט להתאהב. מאין באים לאדם הרצונות האלה? את הרצונות הטובים מביא לנו היצר הטוב, שהוא מהשתלשלות של עולמות הקדושה.

הרצונות השליליים מוצעים לנו על ידי היצר הרע. מובן שזה לא שחור לבן אחרת הבחירה היתה קלה ביותר. לפעמים בא היצר הרע ומציע משהו חיובי, אך מאחוריו עומדת כוונה רעה. ב"מסילת ישרים" מדובר על כך שהאדם צריך משקל לחסידות.

אדם צריך לבדוק כל דבר וכל מעשה, מה התוצאות הרחוקות של המעשה, יכול להיות שבתחילה זה ניראה רעיון טוב, אך התוצאה רחוקה מלהיות תמימה, יכול להיות גם להיפך. לפעמים עושים מעשה מאד קשה שנראה שלילי, אך לטווח ארוך הוא חיובי ביותר. אדם רגיל חי בשטחיות, בקושי שוקל מחשבות ורצונות. אחד הסימנים של יראת שמיים זה שאדם שוקל ושוקל, מתבונן ובוהן. מובן שאדם יכול להתבונן מתוך אינטרסנטיות וערמומיות וכולי, אך אם אדם בקדושה ומתבונן בכל התמונה, מה היא תוליד לטווח רחוק, זו אחת מסגולות הצדיקים.

"איזהו חכם? הרואה את הנולד". הרואה. זו תכונה שעלינו להתחיל לרכוש. על מנת שנוכל

לבחור את הרצון המסוים, עליו להציג את עצמו בפנינו, ואז אנחנו בוחרים. אם נהיה מספיק קשובים לתוך הפנימיות שלנו ונרצה שהרצון שלנו יהיה נקי וזך, כך שכאשר מתעורר איזה שהוא רצון מיד נדע מאיזה צד הוא בא. מצד הקדושה או מצד הקליפה. אם אדם מתחיל לעשות את מה שניקרא "ברור הרצון" הוא מגיע אח"כ לברור המחשבה ולברור הרגש וכולי. על המחשבה לשלוט על הלב וזה נקרא "מח שליט על הלב".

הארי ז"ל אמר שמשכן הנשמה הוא במוח. משכן הרוח - בלב. משכן הנפש - בכבד. כמובן ששלושתם משפיעים על כל הגוף ולא נשארים בחלק האחד בלבד, כל אחד והצינורות שלו אך יש השפעה כללית.

אומר בעל התניא, שיש מנגנון שבצד השמאלי של הלב שוכן היצר הרע. בצד הימני זה פנימיות הרצון - השפע של הנשמה - הנקודה הפנימית של הלב היהודי, שם שוכן היצר הטוב. כל אחד מנסה לכבוש את הצד השני וגם לכבוש את המוח.

המוח מבצע את הפקודות של שניהם, אם יש למישהו פגיעה מוחית זה פוגע לו באיזה שהוא תפקוד, פגיעה בלב פוגעת בדברים אחרים, יש שלוש דרגות: צדיקים, בינוניים, רשעים. צדיקים הם אלה שהרגו את היצר הרע כמו דוד המלך. אצלם אין כבר מציאות של ניסיון. היצר באופן כללי לא מגיע אליהם אלא אם כן השם יתברך רוצה להעמידם בניסיון יוצא דופן. הבינוניים - אצלם יצר הרע קיים ומנסה להפילם אך הם דוחים אותו בכוח.

לפי ספר התניא זוהי העבודה שרב בני האדם צריכים להגיע אליה, ולואי שהיינו בינוניים, אנחנו מרגישים בהתעוררות של היצר הרע ודוחים את זה, היצר הרע עולה למעלה למוח מעלה הרהורים ואז יש בחירה, יש מלחמה בין יצר הטוב ליצר הרע על שליטה במוח.

לפי התניא בינוני הוא אדם שאינו עושה שום עבירה לא בדיבור ולא במעשה, הוא טוען שמי שעושה עבירה ולו הקטנה ביותר נקרא "רשע" עד שיעשה תשובה ואז יקרא "צדיק גמור". הוא חזק בהגדרות שלו.

הרע כובש את הלב וכובש את המוח. הוא מגדיר את הלב כעיר קטנה ואת המלחמה, בין היצרים כמלחמת כיבוש העיר. אבל יש מנגנון של מוח שליט על הלב, שהמוח יכול לשלוט בלב. רק שעלינו להפעיל אותו.

לפעמים קיימים כל המנגנונים וקיימות כל האפשרויות ולא מפעילים. במלחמת יום כיפור היה צבא, היו תכניות, אבל לא הפעילו את המערכת בזמן והתוצאה היתה חורבן. אנחנו מחויבים לחדד את החושים על מנת להגיע למצב שהמח שליט על הלב.

לפעמים יש ערבוב של הדברים וקשה להפריד ביניהם. לפעמים מעלים מחשבה על אדם מסוים, וכבר באותו זמן חשים בלב את השנאה, מבלי יכולת להפריד קודם בין שני הדברים.

בקשר לעניין של התאפקות, חז"ל אומרים "תולה ארץ על בלימה" השם יתברך מחזיק את הארץ בזכות אותם האנשים שבולמים את עצמם. ברגע הנכון לא להיכנס לויכוחים ולכעסים, משה ואהרון כאשר עם ישראל התלונן עליהם, מה אמרו? "אנחנו מה?"

נתתי ארבעה תרגילים: תרגיל ראשון להעלות מחשבה שלילית, לראות כיצד היא עולה מהלב למוח, להחזיק אותה ולדחות אותה. זה די פשוט. רואים תמונה שלילית כלשהי. היא מייצגת משהו.

דרך אגב גם הנביאים היו רואים תמונות, היה להם חזון. יש כאלה שהיו שומעים קול מדבר, ויש כאלה שהיו רואים תמונות והשם היה נותן להם גם את החכמה לפרש נכון את התמונות.

התרגיל השני היה לא להעלות שום תמונה. לסגור את העיניים, לראות איך המחשבות עוברות ולמייין אותן. לצד החיובי, השלילי או סתמי.

התרגיל השלישי היה לחשוב מאיפה המחשבה באה ולאיזה טווח היא באה, טווח קצר, בינוני או ארוך.

זה מאד חשוב. נאמר, שמעביד של אדם פגע בו, לא התנהג כשורה, לאותו אדם יש אפשרות להיפגע ולהחזיר לו או להיפגע, לשתוק ולהמשיך לחשוב על זה בעומק הלב או לרכל על זה, או לתכנן איזו נקמה, או לא להיפגע בכלל.

או אולי אפילו להתפלל בשבילו שיחזור בתשובה. אלה הן דרגות של תגובה למקרה מסוים שנכנס באדם דרך המחשבה ודרך הרגש נאמר שהאדם גוער בעובד שלו שהזניח את תפקידו ולא עשה את המוטל עליו למרות שהדבר אינו נכון. על הנפגע להוציא את החיישנים שלו ולהתחיל לבדוק את החומר הזה שנכנס אליו עכשיו למעבדה, מה זה בא לעשות לו? לטווח קצר זה פוגע באדם, מכניס אותו למצב רוח רע. גורם לו גם לנפילה של חוסר אמונה, משום שנראה כאילו למעביד יש כוח לקבוע לו דברים ולא השם.

לשכוח את השם, אבל זה שליח של השם. דבר ראשון יש כאן כמה שלבים של המלחמה בבחירה. הדבר הראשון האם הוא נפגע מהמעביד או שהוא רואה בו שליח שהשם שלח מכל מיני סיבות.

לטווח קצר יש ליצר קרב על הבחירה שלנו. מטרתו הראשונה לנתק אותנו מהדבקות ומהאמונה בהשם ולהתרכז באדם. אחר כך האדם דן אותו. ככל שדנים את האדם ושופטים אותו, כך גם נופלים יותר במידות.

שוכחים, שאין נוגעים באדם כהוא זה אלא אם כן מכריזים על כך מלמעלה. הכל בהשגחה וזה מעבר לעניין מדוע ההשגחה בחרה דוקא באדם הזה כשליח לדבר עבירה "מגלגלים זכות על ידי זכאי, וחוב על ידי חייב".

אותו אדם שהשתמשו בו על מנת לפגוע בעובד לא סתם השתמשו בו יש לו איזה פגם בעניין הזה, אך לפני שישתכל מה אצל המעביד שלו לא בסדר, שיבדוק אצלו "קשוט עצמך תחילה ואחר כך קשוט אחרים".

צריך לבדוק מה הניסיון פה? מה צריך לתקן? אולי יש משהו אמיתי בפגיעה הזו ואולי לא. אם האדם מאומן, מכיוון של צדיקות, הוא מיד מבין שהיצר תפס אותו פה.

הוא שולח אותו מעליו ונרגע. ברגע שהוא נזכר שיש השגחה, הוא כבר נירגע. כבר מתחבר חזרה עם הקדושה, אך אם האדם לא נרגע אלא עונה לו, ואז האדם נכנס לקונפליקט עם הבוס, יכול להיות שיקלקל לעצמו את מקור הפרנסה, יקלקל עמו את היחסים.

ילך מדחי אל דחי. והבוס לא יסלח לו בכלל. לכן צריכים לקחת בחשבון תוצאות לטווח ארוך. באופן חיצוני, המטרה של היצר במקרה הזה להרוס לך את הקשר עם בעל הבית, את הפרנסה. ואז גם נפגע שלום בית בגלל הפיטורין או בגלל שהאדם כבר עצבני. כמו אדם שנפל עליו צבע וכל מקום שהוא נוגע בו נשאר צבע, כך גם הנפילה הזו. לאן שהוא פונה הוא נופל וגם מפיל. היצר מרוויח בכל מקרה.

כמו הבנק שמרוויח בכל מקרה. אדם שנפל וחושב שהוא צודק ולא מבין שהוא נפל, מרגיל את עצמו בעצם לסוג מסוים של תגובות, יביא אותו למצב כזה שיהיה יותר ויותר עבד ליצר. הוא יאמץ לעצמו דפוס התנהגות מסוים, שיחזור על עצמו שוב ושוב.

עוד מטרה לטווח ארוך פנימי: למנוע ממנו להתעלות, שהרי השם שולח לאדם ניסיונות על מנת שיתעלה למרות הכאב שבדבר. כאן היצר מפיל אותו ומונע זאת ממנו. א. מפיל ומדרדר אותו. ב. מונע ממנו את הטוב. "אל תמנע טוב מבעליו". אחרי שהפיל אותו והשתלט עליו הוא כבר בידיים שלו. יכול להיות שיפסיק לעבוד וכולי. לו האדם הזה היה במצב מתוקן יותר ולא נפגע מהבוס או נפגע מעט ומתקן זאת, הבוס היה ממשיך להתנהג אליו כאילו לא קרה דבר.

אגב, רוב השליחים האלה, שמבצעים שליחויות שליליות, לא מודעים בכלל למה שהם עושים. לא מבינים את העוול שהם עשו, כמה הם פגעו באדם השני. הבוס חושב שעשה בסדר כאשר השפיל את העובד.

שזה ממריץ אותו לעבוד טוב יותר. הדבר המתקן ביותר באדם הוא שלא נפגע ומייד מתקשר עם השם ומנסה לקבל מידע מלמעלה מה קורה וגם מתפלל על האיש הזה שיפסיק להיות שליח רע, הרי הוא עשוק.

כי הוא עצמו נופל בדברים רבים, אולי העובד אם יעשה את הדבר המתקן, יוכל אחר כך אפילו לתקן את המנהל בדרך זו או אחרת, תהיה לו זכות. "מגלגלים זכות על ידי זכאי", ובה הוא לא נפל הוא רכש לעצמו זכות, ובפעם אחרת המנהל עצמו לא יעשה את אותו דבר למישהו אחר, יחשוב פעמיים. יש כאלה שבכלל לא חושבים, כיצד הם הורסים אנשים. אם העובד לא יפגע וידבר איתו, יכול להיות שהמנהל ישמע לו כי דבריו נאמרים מתוך יראת שמיים. "מי שיש בו יראת שמיים דבריו נשמעים".

אז לו האדם היה ירא שמיים באותו מקרה ולא נפל, היה יכול לגרום לתיקונו של השני. זו דוגמא פשוטה מחיי היום יום. אבל כשרואים למשל אנשים שבאים ליעוץ, ואני מקבל תמונת מצב של שנים, עשרים שלושים או ארבעים שנה שעברו על האדם, ואני מקבל את הסרט כמו בבנק, כל הפעולות שהיו בבנק עד לתאריך הזה, אני רואה ומקבל כל מה שעבר על האדם עד לתאריך הנוכחי, ואיך זה השפיע עליו, מה זה עשה לו ואיזה תוצר קיבל.

מי עומד מולך עם כל הדברים הטובים והלא טובים, ואז אתה רואה איך היצר תפס אותו, מה הוא עשה לו במשך החיים, ואיך האדם הזה פועל כרגע. לפעמים יש כאלה נפילות שאתה בקושי יודע מה להתחיל לומר, כי האדם כל כך "תפוס" מכל הכיוונים, ויש לו עבודה רצינית ביותר לעשות, ולפעמים לא יודעים אפילו מהיכן להתחיל.

העבודה חייבת להיעשות מנקודת ההתחלה. כיום גם בחינוך המיוחד, למשל, מנסים לאתר את הילדים החריגים בגיל מאד מוקדם אפילו בינקות. כשרואים שיש לילד איזה מום, מתחילים לטפל בו על ידי גירויים שונים וכולי.

פעם היו מגלים פיגור אצל ילדים בשלבים מאוחרים, ולא ניתן היה לעשות דבר על מנת לשפר את מצבם, יש גם מקרים שלא גילו חירשות אצל ילדים במשך שנים, היום עושים את האבחונים כבר בטיפת חלב, ואם מגלים מידע קטן ביותר מיד מטפלים בנושא. אותו דבר בטיפול במחשבה וברגש וכולי. חייבים לגלות את הדברים בנקודת ההתחלה. זה עניין של "מוח שליט על הלב".

השליטה על המחשבה - שיעור רביעי - שער הקינאה

הקינאה היא ענף מן הכעס.

הראשון שהשתמש במידת הקינאה בבריאה הוא הנחש. הוא עשה זאת על מנת להחטיא את חוה. הוא אמר שהשם לא רוצה שאדם וחוה יאכלו מן העץ כי אם הם יעשו כן ויאכלו, הם יהיו כמו השם. הוא עבד לחוה על מידת הקינאה, שהשם יתברך הוא גדול ואילו אדם וחוה בינתיים קטנים לעומתו.

יש להשם משהו שחסר להם. ואם הם יאכלו הם יקבלו מה שיש לו, כמו שיש לשכן אוטו מודל חדש למשל ולך יש אופניים. אז נכנסת הקינאה. למה יש לשכן מכונית ולך אין? אחר כך חוה הפילה את אדם הראשון גם כן מתוך קינאה.

כאשר היא ראתה שהיא נפלה אחרי שהיא אכלה מעץ הדעת, למה היתה צריכה להאכיל גם את אדם? על מנת שלא יביא לו אשה אחרת לאחר שהיא תקבל את עונשה מהשם. זו קינאה, אם כן יש לנשים תיקון בעניין הזה, הן באות מחוה, נשים קנאיות מאד.

כתוב בספר אורחות צדיקים בשער הקינאה "הקינאה היא ענף מן הכעס, ואין אדם נמלט ממנה. כי אנחנו רואים שכל בני האדם נמשכים איש אחר רעהו, כי כאשר הוא רואה שחברו קונה קניין מענייני העולם, הן ממיני מאכלים, הן ממיני בגדים, או בונה בית או מאסף ממון, אז הוא טורח לעשות כמותו, כי הוא חושב חברי יש לו זה, גם לי יהיה כך.

ודבר זה רמז שלמה המלך בקהלת: "וראיתי אני את כל עמל ואת כל וכשרון המעשה כי הוא קינאת איש מרעהו". מי שהמידה הזו מתגברת עליו הוא מגונה מאד. כי הקינאה מביאה לידי חימוד.

כי כשהאדם אינו נותן אל ליבו מה שיש בידי אחרים, אינו חומד. התורה אמרה: "לא תחמוד אשת רעך" ואדם אשר החמדה עליו קרוב לעבור על עשרת הדיברות, ומעשה באדם אחד שהיה לו שכן והיה כותל מפריד ביניהם, והיה הרשע חומד את אשתו וקצת מחפציו. יום אחד היה שומע שהאיש אומר לאשתו: רוצה אני לעלות לסחורה וכן עשה. מה עשה הרשע? הלך בליל שבת ושבר הכותל שביניהם. הרי עבר על "שמור וזכור" ואנס את האישה. הרי עבר על "לא תנאף" ואחר כך כשהתחיל לגזול את הממון צעקה האישה, ועמד עליה והרגה.

הרי עבר על "לא תירצח", וכשגזל וגנב מה שחמד הרי עבר על לא תגזול, על "לא תגנוב", "ולא תחמוד" עמדו אביו ואמו והוכיחוהו. עמד עליהם והיכם, הרי עבר על מצוות "כבד את אביך ואת אמך".

אחר כך הוא בא לפני בית דין והעיד הוא וחבריו בני בלייעל שאלו החפצים משכון שלו היו שמשכן לו בעל האישה וחזר והאמינם לו ולא יכול להוציאם מידו, עד עכשיו, ששברו הליסטטים את הכותל שביניהם והרגו האישה, שמע האיש ונכנס גם הוא ולקח עבוטו.

הרי עבר על "לא תענה". ובכל מקום שהיה בא היה נשבע שלא פשע כלל הרי עבר על "לא תישא". בסוף נגלתה רעתו ונתפרסמה פשעתו, ומחמת הבושה יצא לתרבות רעה וכפר באלוקים חיים, הרי עבר על "אנכי השם אלוקיך".

לבסוף היה אדוק בעבודה זרה והשתחוה ועבד לה, הרי עבר על "לא יהיה לך אלוהים אחרים על פני, לא תשתחוה להם ולא תעבדם". וכל זה גרם לו החימוד, נמצא שהחומד קרוב לעבור על כל התורה".

"אך יש דרך אחרת להשכיל ולהבין. איך הקינאה והחמדה מקולקלת מאד. וזה על דרך שאמר שלמה במשלי פי' כ"ג/י"ז: "אל יקנא לבך בחטאים כי אם ביראת השם כל היום".

כשאדם מקנא בחוטאים ורואה עושרם והצלחתם ורואה צדיקים מתדלדלים מתייסרים בייסורים ומתוך כך תיגעל נפשו ביראת השם ובמשפטיו ובחוקיו וימאס לומדי תורה ומקיימיה כעניין הנאמר במלאכי: "חזקו עלי דבריכם, אמר השם, ואמרתם מה נדברנו עליך, אמרתם שווא עבוד אלוקים ומה בצע כי שמרנו משמרתו וכי הלכנו קדורנית מפני השם צבאות, ועתה אנחנו מאשרים זדים, גם נבנו עושי רשעה גם בחנו אלוקים וימלטו" וזה הדרך מביא הוללות לדעת בני אדם וישיב ליבם אחורנית בראותם רשע וטוב לו צדיק ורע לו ומתוך כך הולכים בשרירות ליבם ואומרים, פלוני ופלוני עושים כך והם עשירים וכן נעשה גם אנחנו ומה שיקרה להם יקרה גם לנו, וכל זה מחמת קינאה, שמקנא ברשעים וחומד עושרם ושלוותם ולפיכך פורקים מעליהם עול המצוות, אבל הצדיקים אינם מקנאים ברשעים ואינם חומדים ממונם ולא שלוותם כי יחשבו שעושרם שמור להם לרעתם, ושלוותם להאבידם, מרב טוב הצפון לצדיקים.

ויחשבו שעוני הצדיקים ודוחקם כדי לצרפם וללבנם ולהגדיל מעלתם לעולם הבא. ואין ספק מי שחושב כך לא יחמוד ולא יקנא אלא ישמח בראות שלוות רשעים ויאמר: "אם למכעיסיו כך, לעושי רצונו לא כל שכן? ויתן ויחזור ויתן.

הקינאה באה מגריעות הנפש, אם הוא מקנא ביופיו של אדם, בגבורתו או בעושרו הרי אינו חפץ במה שגזר הבורא יתברך וזה דומה לעבד שיש לו תלונות על מעשי אדוניו ואינו מתרצה בעינין אדונו.

אין זה עבד נאמן וכל שכן שאין להתרעם על הבורא יתברך שכל מעשיו ישרים ונכוחים, שאין להרהר אחריו. מן הקינאה תבוא המחלוקת כמו שתיראה בקורח שקינא בכבוד אליצפן בן עוזיאל מתוך כך נאבד הוא וסיעתו. אפילו יונקי שדיים. הקינאה לבני אדם כחולי הגוף והיא מביאה שחפת".

הסבר: הקינאה היא מידה מסתעפת, כמו שהנחש היה קנאי. הוא הולך בדרכים עקלקלות מתחת לסלעים מתחת לקש.

אין זה משהו גלוי וישר. כך גם הקינאה, אדם שמקנא, יכול להיות שהוא מקנא במישהו, היום נתפס לקינאה וזה ישפיע עוד עשר ועשרים שנה גם כן. זה נשאר בפנים ואף אחד לא יודע. האדם כבר שכח אך פתאום הוא שונא את חברו ואינו יודע מדוע, זה מהקינאה שקינא בו ולא טיפל בקינאה הזו בזמן הנכון.

היא חדרה פנימה, תפסה אותו והשפיעה פתאום בכיוון בלתי צפוי. אם כן הקינאה מסתעפת להרבה כיוונים ומשפיעה בדרכים שונות, היא גם גורמת למידות אחרות להתעורר. פה ניתנה הדוגמא של החמדה, אך הקינאה יכולה גם להביא כעס, הרס, רצח וכולי.

כמו מה שקרה בין קין להבל. קרבנותיו של הבל התקבלו על ידי השם יתברך ושל קין לא, ומקינאה הרגו. הוא הרוצח הראשון. חז"ל אומרים שהוא לא ידע מאיפה יוצאת הנפש, אז נתן ונתן לו מכות בכל הגוף עד שהרגו.

אם כן הקינאה חמורה ומסוכנת ומסתעפת. היצר משתמש היטב במידה מגונה זו. הטיפול בקינאה לפי הנאמר בכתוב לעיל אינו טיפול בדרגה הגבוהה ביותר. אינו טיפול נקי. אלא מין השלמה עם העניין.

להתנתק. כאילו הרשעים טוב להם, אבל בסוף להם יהיה רע ולי יהיה טוב. אין זה פותר את הקינאה. זה נותן פתרון לא מהותי ושורשי אלא שיטחי יותר. המשך מתוך הספר, "אמר החכם לבנו, הישמר לך מן הקינאה, כי היא נכרת בכך שפניך משתנים מרוע לב ולמה ישמח שונאיך וינקום בך! המקנא חומס נפשו כי הוא מתאבל תמיד ושכלו מתחסר מרוב קינאה הטמונה בקירבו ואין ליבו פנוי ללמוד ולהתפלל בכוונה ולעשות מעשים טובים.

כל אדם מוצא טעם ערב במאכלו חוץ מן המקנא שאינו טועם טעם טוב במאכלו עד שתסור הטובה מחברו. לכל שינאה יש תקוה שאם ישנא חברו עבור שגזלו, תסור השינאה כי ישיב לו אותו דבר.

וכן כל שינאה התלויה בדבר אחר, כשיתוקן הדבר ההוא תבטל השינאה. חוץ מן השינאה מחמת קינאה. אמר החכם לבנו אל תקנא באחיך על אשר יש לו כי הוא ינעם בחייו ואתה תשבע דאגה וצער, ואמר החכם לא נברא המקנא והחומד אלא לכעס."

"החכמים הראשונים היו מתפללים שלא תהא קינאתנו על אחרים ולא קינאת אחרים עלינו. למה היו מתפללים על אחרים בזאת המידה יותר ממידות אחרות? אלא כך העניין כי הרבה בני אדם גורמים שיתקנאו בהם ויחמדו אותם, לכן הם מתפללים על אחרים, כי אולי הם גורמים הקינאה לאחרים והתורה אמרה ולפני עיוור לא תיתן מכשול.

לכן מידה טובה באדם שלא ילבש בגדים נאים משובחים יותר מידי, לא הוא, לא אשתו ולא בנו, וכך גם לעניי המאכל ושאר עניינים, כדי שלא יקנאו בו אחרים, אך מי שהשפיע לו הבורא יתברך עושר ונכסים יהנה מהם לאחרים, לעשירים ולעניים ויתנהג עימם בנחת, ויעשה עימם חסד.

וכבר הארכנו בדבר כמה טובה בזה שיהא נאהב לבריות, וכשהוא נאהב לכל אדם, לא יקנאוהו ולא יחמדו משלו. אך ראוי לאדם שיעלה אל המעלות הטובות, ויקנאוהו ויחמדו לעשות כמוהו, ומי שנוהר שלא יקנא, אין גופו כלה ואין התולעים שולטים בו דכתיב ורקב עצמות קינאה, כל מי שיש לו קינאה בליבו עצמותיו מרקיבים.

כל שאין לו קינאה בליבו אין עצמותיו מרקיבין, לכן יתרחק האדם מן הקינאה ומן החמדה ולא יחמוד שום דבר ממה שבידי אחרים ולא יאמר: אחמוד בענייני חברי ואתן לו מעות עבור אותו עניין, שאם אין דעתו למכור ענייניו, אז אסור לזה להפצירו כי זה יתבייש להשיב פניו ריקם, אם כן הוי כמו אונס.

וכל שכן אם זה החומד איש נכבד שאם ישאל שאלה אור פניו לא יפלו, שאסור לשאול מחברו מתנה אם אינו יודע שיתן לו בנפש חפצה. משלו משל חומד וקנאי פגע בהם מלך אחד, אמר להם המלך: אחד מכם ישאל דבר ממני וינתן לו לחברו בכפלים.

הקנאי לא רצה לשאול תחילה, שהיה מתקנא אם ינתן לחברו בכפליים והחומד היה מתאוה שניהם, דחק החומד את הקנאי לשאול, שאל לנקר לו עין אחת ולחברו שתיים. כמה רעות תלויות בקינאה! נחש הקדמוני נתקנא באדם הראשון וגרם מיתה לעולם, ועליו נגזר על גחונך תלך ועפר תאכל.

וכן ראה מה ארע לקין, לקורח, לבלעם, לדואג, לאחיתופל, לגיחזי, לאדוניה, לאבשלום, לעוזיה שנתנו עיניהם במה שאינו שלהם. לא די מה שביקשו לא נתן להם, אלא אף מה שבידם נטל מהם.

מכל אלה ילמד אדם שיתפרש מן הקינאה ומן החמדה, אם אפילו מה שבידו אינו שלו, כי מחר בא ואינו, ומה יועיל לו שאינו שלו? שכר גדול יש לאדם הנוהר מן הקינאה ומן החמדה כי ברוב העבירות אם אדם עובר עליהן ומתבייש ומונע עצמו בשביל הבושה, מונע עצמו מן הגזילה והגניבה כי ירא שמא יתוודע, ויתגלה ויפרסמוהו, ויתבייש ויפסיד הרבה, אבל הקינאה והחמדה הן בלב.

אין אדם מכיר בו אם יחמוד או יקנא, והוא דבר המסור ללב, ועל זה נאמר ויראת מאלוקיך". "אף על פי שהקינאה היא מידה רעה מאד, יש מקום שהיא טובה מאד, והיא מידה עליונה, שישים קנאתו על יראת שמיים כעניין שנאמר: "אל יקנא לבך בחטאים כי אם ביראת השם כל היום.

ועל דרך זה אמרו רבותינו ז"ל קינאת סופרים תרבה חכמה, כי יראה אדם שלומד יתפוש

קינאה בליבו ואומר, זה לומד כל היום, גם אני אעשה כן. וכן לעניין כל המצוות יקנא כל אחד בחברו ויתפוש מעשי חברו הטובים".

ביאור: אגב, הדבר הזה, לא מוכיח את עצמו כל כך. אדם שמתחיל לקנא בחברו ביראת השמיים שלו וכדומה, א. הוא מתרגל להיות קנאי. אינו מתקן את זה בשורש. ומי אומר שאחר כך הוא לא יקנא במשהו אחר? וזה גם עושה שינאה וקינאה אפילו אם זה לשם שמיים.

ראיתי אנשים ואעפ"י שהתחילה הקינאה ביראת שמיים, לא תמיד זה נגמר בטוב. השורש הוא לא לשם שמיים אלא נובע מן הקינאה עצמה. המשך המספר: "אם יראה רשע ויש בו מידה אחת טובה, יקנאהו על אותה המידה ויעשנה גם כן.

אבל המקנא בחברו שהוא עוסק בתורה ובמעשים טובים, ואינו מקנא בו שיחשוב הוא עושה כך גם אני אעשה כן, אלא יחשוב בליבו ויקנא בו מפני שיש בו מעלות טובות יותר ממנו, מחמת כן הוא נכבד בעיני העולם יותר ממנו ומחשב תחבולות כדי לבטלו ולבלבלו מתורתו הרי זאת הקינאה היא רעה חולה והוא חוטא ומחטיא שותפו של ירבעם בן נבט". "לעולם יכבד אדם יראי שמים ועוסקים במצוות, ויתן להם יד, ויסייע להם בגופו ובממונו, ואז יקנאו אחרים ויחשבו, אם אנחנו עושים כך, יכבדו ויעזרו גם לנו. ומתוך שלא לשמה בא לשמה.

אמר הקב"ה, קנא לי! שאלמלא הקינאה אין העולם עומד, אין אדם נוטע כרם, ואין אדם נושא אישה, ואין אדם בונה בית, כי כל אלו העניינים באים מחמת שאדם מקנא בחברו. אם יבנה בית גם אחר ישים דעתו לעשות כן.

וכן לעניין אשה, כל אחד מקנא בחברו. וכיון שקיום העולם תלוי בקינאה, ישיב כל הקינאות לשם שמיים. אם יבנה בית, יבנה בו חדר ללימוד תורה ושיהא ביתו בית ועד לחכמים, ולהכניס בו אורחים, ולעשות שם בו חסד לבני אדם.

וכך אמרו אילולא שקינא אברהם לא היה קונה שמיים וארץ, ואימתי קינא? כשאמר למלכי צדק כיצד יצאת מן התיבה? אמר לו, בצדקה שהיינו עושים שם. אמר לו, וכי מה צדקה היה לכם לעשות בתיבה? וכי עניינים היו שם? והלא לא היו שם אלא נוח ובניו, ועם מי הייתם עושים צדקה? אמר לו, עם הבהמה, חיה ועוף.

לא היינו ישנים אלא היינו נותנים לפני זה ולפני זה כל הלילה, אותה שעה אמר אברהם, ומה אלו אלולי שעשו צדקה עם בהמה חיה, ועוף לא היו יוצאים, וכיון שעשו צדקה יצאו. ואני אם אעשה צדקה עם בני אדם שהם בצלמו של הקב"ה על אחת כמה וכמה אותה שעה ויטע אשל בבאר שבע.

אכילה שתייה לוויה, ועל דרך זה ירבה אחד קינאה. וכן יקנא בחטאים וברשעים להילחם כנגדם ולהוכיחם, כאשר אמרו רבותינו ז"ל הבועל ארמית קנאים פוגעים בו. משה קינא את המצרי שנאמר: ויך את המצרי.

וכן מצינו באלוהו שאמר: קנא קינאתי להשם אלוקי צבאות כי עזבו בריתך בני ישראל. וכן נאמר: קנא קינאתי בתוכם, והשם יתברך נתן לו גמולו על כך כמו שנאמר: הנני נותן לו את בריתי שלום ונאמר: לא תגורו מפני איש, מי שהוא ירא השם יתברך ימסור נפשו על קדושת השם יתברך שנאמר: מי להשם אלי, ויאספו אליו כל בני לוי, ונאמר: וירא פנחס בן אלעזר בן אהרון הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רומח בידו, וחובה על כל ירא שמיים אשר הוא טהר לב להעיר קינאה" עד כאן מתוך הספר.

ראינו שקינאה זו מידה קשה. כל גלות מצרים נגרמה בגלל הקינאה. שהבנים של יעקב אבינו התקנאו ביוסף, ומכרו אותו, רצו להרוג אותו, והלך החבל אחרי הדלי. סך הכל עם ישראל ירד לגלות מסיבה זו.

במה התקנאו? בכתונת הפסים שעשה לו אבא. תארו מה שזה גרם. כאשר אדם מקנא הוא אינו מוכן גם לשמוע תוכחה. "הכל צפוי והרשות נתונה". אין שום פורענות שנגזרת שחייבת להתקיים.

יש מייד בחירה לבטלה. אם הם היו מתגברים על הקינאה ולא מוכרים אותו, יכול להיות שהדברים היו מגיעים לתיקון בצורה חיובית ולא שלילית, מה שהשם מבטיח לשלילה, לא חייב להתקיים.

מה שהוא מבטיח לחיוב, תמיד מתקיים. אבל אם הוא מבטיח לשלילה והעם עושה תשובה, הדבר מתבטל. יכול להיות שהיו יורדים למצרים גם כן, אך מצבם היה שונה. לא היו עבדים, היה יותר קל ופחות זמן וכולי.

עכשיו השאלה היא: מה שורש הקינאה? כתוב "שאין הדינים נמתקים אלא בשורשם". כשיש דין או קטרוג אי אפשר להמתיק אותו אלא אם מתקנים את השורש. אגב, זה פרק חשוב בספר יסוד במלכות: עבודת השורש.

את זה צריך ללמוד היטב. להבין את הכתוב, זה לא כל כך פשוט. צריך ללמוד ולהשתמש. שורש הקינאה הוא הכפירה בהשגחה פרטית. זה שאדם לא מאמין שהשם נותן לו מה שהוא צריך.

ונותן לשני מה שהוא צריך. כל כלי יש לו את האור המיוחד לו. כל נשמה באה ממקור מיוחד, לפעמים יש נשמות שבאות מאותו שורש, מאותו איבר של אדם הראשון. אבל בכל זאת יש לכל נשמה את התפקיד המיוחד לה, ולא תפקיד של מישהו אחר, אם יש לה תפקיד, יש לה גם תקציב.

יש לה גם שפע שמגיע רק לה, והיא מקנאה במה שיש לשני, זה סימן שהיא לא מאמינה שהשם נותן לכל אחד מה שהוא צריך לקבל. זאת אומרת שאדם נמצא בכפירה בקשר לתהליך של השגחה פרטית.

פעם אחד ניכנס בחורצ'יק אחד לאדמו"ר הראשון של חב"ד ואמר לו: תיראה רבי, יש לי בעיה. אני מאמין בהשם אבל לא מאמין בהשגחה פרטית, לא מבין. ענה לו: בא לחלון. אתה רואה שם יהודי הולך ברחוב.

מה הוא עושה? ענה לו: הוא לוקח קש אחד מערימת קש גדולה ומנקה את השיניים. אמר לו: נכון. אתה יודע מי זה היהודי הזה? ענה לו: לא. אמר לו: היהודי הזה הוא אחד מל"ו צדיקים עליו עומד העולם.

יהודי שנראה כיהודי פשוט. ואתה מבין מה הוא עושה עכשיו? אמר לו: לא. ענה לו: מנקה את שיניו כי רוצה להתפלל ואינו רוצה שהלכלוך בשיניו יפריע לו בעבודה זו. התפילה שלו קובעת לכל העולם.

כל הכפר הזה קיים ונוצר כדי שהוא יקבל את הקש הזה מהערימה, ויוכל לנקות את שיניו על מנת שיוכל להתפלל להשם. אתה מבין? זוהי השגחה פרטית. כך הוא אמר. הכל מדויק. אפילו הקש שבו אדם מנקה את שיניו, מה שהאדם מקבל מכוון מלמעלה.

מכאן שאם אדם יודע שאין אדם נוגע במה שמוכן לחברו - הוא לא מקנא. ברגע שהוא שוכח את זה - מקנא. המטרה הפנימית של הקינאה היא לעורר את האדם לקשר עם השם. לאמונה, לקשר, לתפילה.

שימו לב, כל פעם במדבר, היה חסר לעם ישראל שפע, והם התחילו להתלונן, והיו צריכים להתפלל לעמוד בניסיון, ואז בא השפע. אם זה השליו, אם זה המן, אם זה המים מהסלע. עשה את האימהות יפות, חכמות אך גם עקרות, למה? אם היו גם פוריות לא היו מתפללות אליו.

יצר צדיקים ויצר גם חסרון. ואז האדם מתקשר אל השם ומקבל את מה שהוא צריך. אז

אם האדם היה חי באמונה אמיתית, לא היה מקנא באף אחד, ברגע שאדם מקנא עליו לעשות תשובה על שאינו מאמין בהשגחת השם.

הקינאה באה לעורר את האדם שיבין שחסר לו משהו. זה כמו פיוז. מכשיר נגד התחשמלות משהו קורה ובין רגע אין אור. האור ריק. וזה הסימן שכאשר האדם מקנא זה הרגע בו הסתלק ממנו האור.

חסר לו משהו. שיתחיל להתפלל ולבקש, אבל את מה שהוא צריך ולא מה שיש לאחרים. אדם עתיד להרפא דוקא מרופא מסוים, מצמח מסוים, ביום מסוים, בשעה מסוימת. הוא ילך לרופא אחר, שלא יוכל לעזור לו, עד שיגיע לרופא המתאים, שני רופאים יתנו אותה תרופה, אחד ירפא אותו והשני לא.

למה? כי זה השליח. כך הוא נבחר להיות השליח, לרפא את האדם המסוים הזה, מישהו אחר לא. אותו הדבר לפעמים עם צדיקים, נותנים מים או ברכה, והדבר כביכול לא טבעי אבל זה משפיע.

מדוע? כי אותו הצדיק היה צריך באותו הזמן להיות שליח לאותו עניין. ואותו הצמח או אותה הברכה או אותם המים, היו מספיקים לעניין הספיציפי הזה. כיוון שיש בדבר הזה עניין של אמונת חכמים, שאדם מאמין שלצדיקים יש קשר עם השם ויכולת להוריד שפע על ידי תפילה.

"צדיק גוזר והקב"ה מקיים, הקב"ה גוזר והצדיק מבטל". ברגע שאדם מאמין שיש לצדיק כוח להוריד שפע, ומבקש סגולה או ברכה והצדיק האמיתי נותן לו, זאת אומרת שהאדם נמצא בדרגה של אמונת חכמים, ואמונה בהשם, ואמונה בתורה.

הוא התעלה מדרגה של טבע, לדרגה של אמונה, ואז יתכן שדרך צמח, דרך מים ודרך ברכה דרכים לא מקובלות, האדם מקבל ישועה, האדם מקבל כוח. האדם צריך לדעת שברגע שיש בו קינאה הוא נקרא להתעוררות הוא צריך להתעורר ולהתפלל אל השם: תן לי מה שחסר לי.

אני לא יודע מה חסר לי. יש אחד שבראש השנה, מאחר שאינו יודע להתפלל, אומר לקב"ה את כל הא-ב, זה מה שידע, ואמר: השם יתברך, עכשיו אתה תערבב את כל האותיות ותיצור את התפילה הטובה ביותר האפשרית, והתפילה שלו קרעה את הרקיעים, כך מסופר.

אם כן כשאדם מקנא צריך להתפלל, כי חסר לו דבר מה, מצד שני זה יתרון חשוב שיתפלל על חברו. "אין מגלגלים זכות אלא על ידי זכאי". אם אדם מתקנא בחברו הוא זיכה אותו, ואז צריך להתפלל עבורו.

וכך תהיה אהבת חינוס, יהיה קשר אמיתי. תראו איך היצר נכנס להרוס את עם ישראל. להרוס את האנשים, מספיקה קינאה לא צריך יותר מזה. היום היה אצלי בחור אחד, הוא רצה לדעת מה יעלה בעתידו.

אם הוא יתחתן או לא. אפשר לחשוב איזה רווק זקן הוא, סה"כ בן 27 שנה. למה שלא יתחתן? בחור נחמד, יפה ומוצלח. הוא לא סומך על אף אישה, חושד בכולן. אך בכל זאת רוצה להינשא. זה היצר זו המטרה של הקינאה.

ברגע שאדם מקנא במשהו או במישהו, כך הוא יודע שחסר לו משהו, מתפלל עבורו ועבור חברו שהתקנא בו. כך הוא מעלה את הקינאה לשורשה. מה השורש, אמרנו, מתקן את הכפירה, התפילה בהשגחה פרטית שיקבל מה שחסר לו ומה שהוא זקוק לו.

כלומר פתאום הוא מאמין בהשגחה הפרטית. וכך הוא העלה את הנפילה שלו של כפירה משורשה והדין נמתק, וגם לחברו נמתק הדין. תפילה פשוטה מהלב דרך הפה, תפילה שעולה ישר למעלה. אנשים חושבים לעצמם שהמידות שהשם נתן להם מרגיזות אותם.

בשביל מה אני צריך את הרע הזה את הקינאה הזו, את העצלנות הזו? כל אחד ומידותיו הוא. אך האנשים לא יודעים שמתוך מידות אלו, הם נדרשים לעבוד את השם. שאם היו יודעים איך להשתמש בזה היה כוח אדיר. איך אפשר להשתמש בעצלנות? כאשר מדברים לשון הרע, צריך האדם להיות עצלן. וכל מיני עבירות אחרות. "אני עייף, אין לי כוח לדבר". חסך לעצמו רכילות. זה בפשטות. בצורה מעמיקה יותר: כשאדם בתוך העצלות והוא נהנה ממנה, אנחנו בפנימיותינו לא חומריים אלא רוחניים. רוצים לשבת וליהנות מזיו השכינה.

לא רוצים לעבוד כשאדם עצל הוא חייב להרגיש את העונג של העצלות ולהרגיש אותה כאהבת השם, צריך לעבוד את השם גם כן. המידות שניתנו גם הן על מנת לעבוד את השם, ולא בשביל לבטל אותן.

מסופר בסיפורי חסידים. היו עובדים על המידות. היו אדמו"רים גדולים ורציניים שהיו מדריכים את העם בעבודת המידות ובעבודת השם באופן מפורט. אדם היה מכתת רגליו זמן רב מאד על מנת להגיע לרב שלו. ואחר כך היה צריך לקבל הדרכה מהחסידים הותיקים ורק אחרי שהיה מתקן את עצמו, היה נכנס לאדמו"ר שלו בחיל ורעדה, אומר לו מספר מילים, והפגישה הזו השפיעה על כל מהלך חייו. זה היה מעמד עליון.

לא כמו היום. שכל אדם זוכה להיכנס לאיזה שהוא צדיק והאדם בעצמו אומר לצדיק מה לעשות. למשל בחסידות חב"ד: החסידים הותיקים היו אומרים לחסיד החדש שבא אליהם: "מה שאסור - אסור, מה שמותר - מותר, זה היה הפתגם שלהם.

תעבוד באופן זה שלוש שנים, ואחר כך תבוא לרבי. וכך היו מדריכים במאמץ אדיר, בעל התניא לא היה מוכן להתעסק בכלל עם אנשים בענייני העולם הזה.

היו רבנים שענו לאנשים על השאלות הקיומיות ביותר שישנן. השיטה הזו יוצרת קודם כל תלות ומסכנות אצל אנשים וגם נותנת הרגשה שהצדיק יעשה את העבודה הקשה בשבילך, העבודה שלך היא רק לקבל ברכות, ואילו על האדם אין להתאמץ ולהתפלל ולעשות דבר בכוחות עצמו.

הדור הזה קשה לו, אך דווקא כאשר קשה, לא צריך לוותר. אני, שקטונתי מכולם, אומר שצריך לטפל בכל הדברים, בגשמיות, אך גם באמצעות הגשמיות לעבוד את השם, לא רק לתת ברכות של הצלחה, ושהאדם לא יעשה דבר.

צדיקים צריכים להדריך בכל, גם בדברים הגשמיים, הנפשיים, הרגשיים וכולי. ללמד את האדם שיהיה בעל מקצוע בעבודת השם. היצר טוען, שלאנשים היום אין עם מה לעבוד את השם. שזהו דור ריק. אדם יכול לעבוד את השם בכל מצב בו הוא נמצא. אם הוא שמח - דרך השמחה. עדיף כך. אך גם אם הוא במצב זמני של עצב - לעובדו דרך העצבות. אם יש לו כסף - דרך כסף. "בכל דרכיך דעהו". השם יתברך נותן לכל אדם מה שהוא צריך ברוחניות ובגשמיות, לא פחות ולא יותר. אם הוא מעכב יש לו סיבה, צריך לחפש את הסיבה. להתעורר. אולי השם יתברך רוצה שהאדם יקבל את היסורים באהבה? גם זו סיבה, "נסתרות דרכי השם". היום אנחנו נמצאים בזמן קריטי מאד מבחינה רוחנית, אתמול נתתי שעור חריף מאד על כל התקופה הזו, צריך שינוי מהותי בכל ההשקפה הרוחנית. אם לא יהיה שינוי כזה ובמהרה, דברים יתעכבו. אנשים היום כל כך מיואשים שמעדיפים כבר שתהיה מלחמת גוג ומגוג העיקר שיבוא משיח. כל זה במקום לעשות את העבודה ולהשתנות, במקום לעשות מאמץ. "פיתחו לי כפתחו של מחט, ואני אפתח לכם כפיתחו של אולם". השם יברך מבקש רק פתח של מחט. זה לא קשה, וזה לא נורא. רק דורש קצת עבודה ומאמץ. אנשים מעדיפים לא להתאמץ בכלל ולא מבינים מה התוצאות. כאילו שאם תגיע מלחמת גוג ומגוג, חלילה, יהיה קל יותר. השם ישמור.

פחד מהשם והפחד מהחטא

פחד מהחטא הוא חיובי, על כך נאמר "אשרי אדם מפחד תמיד". פחד מהחטא הוא פחד, הנשמה לא רוצה שהאדם יעשה מעשה לא חיובי, מפחדת מהסתלקות האור, מריחוק מהשם, מהחושך.

יש גם פחד מהעונש. גם זה פחד מהחטא אך הוא בדרגה נמוכה יותר. אם אדם לא חוטא בגלל פחד מעונש זה יותר טוב מעשיית חטא, כמובן, אבל מבחינת עבודת השם זו דרגה נמוכה מאוד. אדם לא צריך לחטוא בגלל רצונו לא לעשות דבר נגד רצון השם.

אם כן, אם זה דבר חיובי לא צריך לתקן אותו, אבל גם לא צריך להישאר במצב זה, זו דרגה התחלתית. כנ"ל בענין הפחד מהשם יתברך. יכול להיות פחד מתוך פחד מעוצמת השם שיכולה להורגו, לפגוע בנפשו, ברכושו, בכל מיני דברים אחרים.

וזה דבר טוב, אומרים חז"ל שאם לאדם לא היה בכלל פחד מהשם, פחד מעונש, היה חוטא. זה שומר על האדם. אך להישאר רק ברמה הזו זה לא חיובי. אומרים המקובלים שלא רצוי לאדם שרוצה לעבוד את השם בדרגה הנכונה שירבה רק מפחד מעונש ופחד מהשם.

יש מה שנקרא יראת הרוממות. שהאדם רואה את קטנותו לעומת גדלות הבורא ומתיירא ממנו. יש גם פחד מגילוי של השם. שהשם פתאום מתגלה. השם יכול להתגלות בנבואה, יכול להתגלות ברוח הקודש או בבת קול.

לעיתים לבוא כולנו נתנבא. תהיה לכל עם ישראל נבואה. זה גילוי של השם. ובאמת מי שלא רגיל בדברים כאלה זה יכול מאוד מפחיד. לפעמים הפחד מהתגלות השם מונע את התגלותו, צריך מסירות נפש, היכן אנחנו רואים את הפחד מהתגלות השם? בקבלת התורה. כאשר השם דיבר אל עם ישראל - פרחו נשמתם. לא יכלו לשאת את גילוי השם, ובקשו שידבר עם משה ומשה יעביר להם את הדברים, אחרי שתי דיברות ראשונות העם לא יכול היה לשאת יותר את הגילוי.

זה היה תפקידו של משה, משה - לא פרחו נשמתו. הוא נכנס לאוהל מועד והיה לו גילוי כל הזמן, היה רגיל לכך. השם דיבר אליו פנים אל פנים. זאת אומרת היה קשר מאד רציני, שאר הנביאים התנבאו באספקלריה שאינה מאירה.

פנים אל פנים והוא לא פחד כי היה ביטול, הוא היה ענו מכל אדם, הוא לא הרגיש את עצמו יישות. לא הרגיש את עצמו "יש", אז מה יש לו לפחד? כשהוא מרגיש את יישותו, אם יש לו גוף, יש לו כסף, יש לו נפש, יש לו חיים ויש ויש ויש, האדם מפחד שה"יש" הזה פתאום יעלם, אבל אם אדם בביטול אמיתי מבחינת הענוה של משה רבינו, שלא הרגיש את עצמו יישות - "ונחנו מה?" אפילו לא אמר אנחנו.

ביטול זה כח מה - חכמה. חכמה באה מהביטול - "חכמה מאין תצמח". "אין" ההיפך של "אני". כשאדם מבטל את האני שלו השם יתברך מתגלה. בנו יש הרבה יישות לכן אנחנו פוחדים, יש לנו רכושנות.

אדם שאיננו מתוקן - מפחד. משה רבינו לא פחד. עתה, להבדיל, יש פחד מאנשים. זה ברור שזו יראה נפולה. אם כבר לפחד, לפחד מזה שברא את האנשים. יש להיזהר מאנשים - כן. ישנם אנשים שיכולים להיות שליחים רעים.

לא צריך לפחד מאנשים, אבל זהירות צריך. היכן שיש סכנה הסיטרא אחרא מקטרג. אדרבא, אדם הוא חשוב, ומרגיש ששליחותו חשובה, חייב להיזהר. צריך להקפיד בכך עד כמה שיכול.

יש עוד ענין שאדם פוחד שאנשים יחדרו לפרטיות שלו או לתוך ביתו או לתוך גופו או לתוך כיסו או לתוך נשמתו. זה נובע מפגיעותו של אדם רגיש שמפחד שיפגעו בו או יעשו לו רע.

לפעמים זה מוצדק ומבוסס על ניסיונות לא נעימים בעבר, אבל איך שלא יהיה הפחד מאנשים זה קלקול.
אין זה דבר אמיתי, צריך לתקן זאת "ולא תגורו מפני איש" זה ציווי. מי שמפחד מאנשים צריך לומר לעצמו "ולא תגורו מפני איש", ולא לוותר. אני מכיר אנשים שפחדים לפגוש מישהו. אם נפגשים במקרה, הם עוברים למדרכה השניה, פחדים.
אין צורך בכך אלא אם כן האדם הזה יכול להזיק. אם זה רק פחד נפשי, רצוי להתמודד. יש מה שנקרא גם פחד מקהל זה הכל יראה נפולה. אדם יכול להתנתק מהפחד. פחד מדומם, צומח וחי אלה שוב יראות נפולות שהאדם פוחד משליחי השם.

פחד מעין הרע

הרבה אנשים מפחדים מאוד מעין הרע, כמובן שיש לזה ביסוס מחז"ל. אבל לא כל אחד יכול לעשות עין הרע בכל מקרה.

אנשים נוטים ליחס בדרך כלל את הדברים שלא בסדר אצלם לעין הרע, וכך הם מורידים מעצמם את האחריות, עשו לי עין הרע בגלל זה לא התחתנתי, לא למדתי, וכו'. זה מאד קל להטיל כל כשלון על העניין הזה.

יש כוחות של טומאה ויש כישופים וכדומה. אך לא כל אחד מוכשר לעשות דברים כאלה. אדם שחי באמונה עין הרע לא יכולה לפגוע בו. "אני בחסדך בטחתי, יגל ליבי בישועתך, אשירה להשם כי גמל עלי".

"הבוטח בהשם חסד יסובבנו". קודם כל העניין הזה של לקבל על עצמו ארבע מיתות בית דין. מופיע בכוונות האריז"ל של התפילה. בכל תפילה ותפילה אדם אמור לקבל על עצמו ארבע מיתות בית דין.

ולא פעם אחת ביום אלא כמה וכמה פעמים. זה מופיע גם בכוונות של קריאת שמע שעל המיטה. מה זה בא להגיד? איך זה פועל? למה האדם מפחד? כי זו יראה נפולה. פוחד מכל מיני דברים טבעיים ולא פוחד מהשם.

אדם שנמצא בתוך פחד, שבאמת פוחד, אז או שמנסים לשכנעו שאין לו מה לפחד. אם זה לא עוזר. זה קשה. יראה נפולה נובעת מניתוק הקשר עם השם ומחוסר יראת השם. ברגע שאדם מבוגר מפחד והוא מעלה את הפחד לשורש שלו- הפחד נגמר.

השורש של הפחד הוא יראת השם. ומה השיא של יראת השם? זה שאדם מקבל על עצמו תורה ועול מצוות. הפחד בא משום שהאדם חטא. לפני שאדם הראשון חטא הוא לא פחד מהשם. אחרי שהוא חטא הוא הסתתר.

לכן התיקון של החטא יתקיים על ידי כך שימסור את עצמו על קידוש השם. ארבע מיתות בית דין שאלה הם העונשים הכי כבדים, שהשם יכול לתת על העבירות הקשות ביותר, זה מתקן. זה מקשר אותך עם השם. בקושי תפחד מהסביבה ומהטבע.

הפחד צריך לשמש את האדם על מנת לעורר בו את הזהירות. אבל לא לפחד סתם. "כל העולם כולו גשר צר מאוד, והעיקר לא לפחד כלל". באיזון הדברים מתקיימים, כאשר האדם עוזב את האיזון הוא נמצא בסכנה. אז גם העניין של עין הרע הוא דבר שצריך להיזהר ולא לפחד ממנו יתר על המידה. לא צריך לחפש את זה.

אומר "הבן איש חי" שאדם לא יבליט את עצמו, את משפחתו ואת ילדיו לפני אחרים, ולא יתלבש מדי יפה, ולא ילך עם כסף וזהב וכו'.

יש בזה משהו כי זה סתם מעורר קנאה באנשים. אין צורך לעורר קנאה כי יש מספיק בלי שנעורר אותה. אבל גם לפחד יותר מדי אין זה בריא. פגשתי אישה לא מזמן, מבוגרת שלא התחתנה.

אישה נחמדה שהיו לה הרבה הצעות ולא נענתה להם. ופגשתי עוד בחור נחמד וגם הוא רווק. יש בדברים האלה לפעמים פחד באופן נפשי עמוק ופחד מלתת למישהו אחר, יהיה קשר פנימי מחייב. לא רוצה שמישהו יתקרב אליך יותר מדי. גם זה דבר חמור וצריך לטפל בו. אבל קיים פחד מלהכניס אדם לתוך הבית, ולכן הרבה אנשים לא מתחתנים, כי יש להם הבעיות האלה וצריך להיגמל מכך. צריך, לעבוד על זה מבחינת נתינה להתמסר להשם.

פחד מתלות זה פחד חיובי. זה לא טוב להיות תלוי. קחו לדוגמא רב שכל החסידים שלו תלויים בו, כי הוא מנהיג כריזמטי. עכשיו המנהיג איננו, ויש אנשים שלא יכולים לשאת את זה.

זוהי התלות. לא טוב להיות תלוי באנשים, ולא טוב שאנשים יהיו תלויים בך. זה אחד הדברים החשובים. הכל במידת היכולת. אין אי-תלות אבסולוטית כמובן. לא לטפח את זה. אם אדם מרגיש תלות זה לא טוב. צריך להיות תלוי רק בהשם. אנשים היום פה מחר אינם. השם יתברך הוא נצחי והוא זה שעוזר. זה מה שחשוב.

אם יש תלות במישהו, זה לא אומר שצריך דווקא להתנתק אבל צריך לנתק את התלות. לא לתת לתלות להתפתח. כמובן שילדים תלויים בהורים וזה טבעי. יש תלות שאדם לא קשור עם השורש. אלא קשור עם הסיבות. אם האדם קשור עם השורש, הוא לא תלוי באף אחד. זה אחד הנושאים הקשים שקיימים.

יש אנשים שחיים בטבע. אנשים מאמינים בטבע. רוב האנשים, אם תשאל אותם, יכחישו, אך למעשה הם מאמינים בטבע. בהשתדלות שלהם, במוגבלות.

ואם האדם מוגבל ומאמין בטבע, גם מלמעלה מגבילים אותו. אם אדם חי באמונה ומאמין ביכולת השם להושיע ברוחב יד "תשועת השם כהרף עין". בלי להיות תלוי במתנת בשר ודם והלוואתם.

אם אדם מאמין בזה, פותחים לו פתח. אם אדם לא מאמין, לא פותחים לו פתח והוא תלוי באנשים. זה אחד הדברים הכואבים במסגרות של העבודה. כשרוב האנשים מאמינים שהם תלויים בבוס.

מאמינים שהפרנסה, בגלל היחסים הטובים שמפתחים עם המעביד. וכו'. זה לא נכון. פרנסה קשורה על פי מה שנקבע למעלה. מראש השנה עד ראש השנה. כמה האדם מקבל, איפה יקבל, מה יצטרך לעשות על מנת לקבל.

זה לא תלוי בבני אדם. גם זה פחד מתלות, צריך לפחד מתלות. מצד שני לא צריך להגזים צריך לשלב את ההשתדלות עם האמונה. לא רק אמונה ולא רק השתדלות, אלא שילוב של שניהם, אבל האמונה צריכה להיות חזקה.

דבר כל כך פשוט כמו אמונה זה חשוב ביותר אך, אנו לא מצליחים בכך. אנו חיים בחוסר אמונה, בחוסר בטחון, בחוסר קשר עם השם. לצערנו יש אמונה בטבע, בסיבות ובאנשים, אך זהו ניתוק מהשם, זה הסתר פנים.

סגולה כללית לכל הפחדים היא לקבל על עצמך ארבע מיתות בית דין. שהאדם יהיה מוכן למות. להגיד את זה לחשוב על זה, בכל פעם שהאדם מפחד. על ידי כך הוא מעלה את היראה הנפולה ליראת השם.

אדם מוסר את עצמו, ואם הוא עושה כך, ממה יש לו לפחד? אנחנו נעבור עכשיו לתוכן של שיעור נוסף. שימוש בשמות קודש זה הדבר שהשתמשו בו רק גדולי המקובלים. הם עושים כל מיני כוונות ויחודים וכדומה.

לא בזה מדובר. יש אפשרות להתבונן בשמות השם במטרה לעזור לנפש לא בשביל דברים שמעל הטבע. אלא כדי להלחם בדברים. זה מאוד חשוב. הרבה פעמים אם האדם נתפס לפחד, לדאגה או לאיזה שהוא רגש של אהבה אסורה או קנאה.

זה תופס את האדם ומוציא אותו מן האיזון, מכניסו לייאוש וכו'. צריך קודם כל לדעת שהדברים האלה מתלבשים עלינו ונדבקים בנו כמו מדוזה. זה לא אנחנו. אפשר להסיר את זה ולזרוק.

זוהי קליפה. משהו חיצוני אבל נדבק חזק. אנחנו צריכים קצת כלי עזר על מנת לזהות את הדברים. כל פעם שהאדם מרגיש רע נפשית, יש לו איזה סיבוך או איזו בעיה. שיתבונן וינתח מה קורה עכשיו.

איזה מידות מתעוררות עכשיו? קנאה, כעס או פחד? אהבה לא במקום? מה בדיוק קורה לו ומה בדיוק היצר מפעיל אצלו. אדם צריך לשאול, והוא מקבל דעת, בשעה שהאדם עושה

כלי על ידי השאלות, השם נותן לו תשובות.

קודם כל כמו בכל מחלה צריך זיהוי של הסימפטומים ככל שהאדם יכול. האדם צריך לשאול בלי לחפש תשובה, להתפלל. לקשור את ליבו עם השם. ולצפות בסבלנות. ואז השם יתברך מתגלה.

נניח שאדם לא חש בטוב, ופתאום מבין שהוא פשוט עצוב. ישנם אנשים שלא מבינים שהם עצובים. לפעמים העצבות לא ברורה. לפעמים היא באה מאיזה חטא שהאדם עשה. הוא לא מזהה את המקור מאיפה זה בא.

לפעמים מישהו הלחיץ אותך והדחת את זה, אבל הנפש נפגעה וזה נשאר כמשקע. והאדם לא מרגיש טוב ולא יודע מדוע. הוא היה שמח וטוב לב ופתאום משהו מחלחל בפנים, שלא היה קודם. מהיכן זה בא? אפשר לפעמים להתעלם מזה, וכך לגמור את העניין. לפעמים זה עובר, אך הרבה פעמים זה לא עובר. בפרק "עבודת השורש" בספר "ייסוד במלכות" כתוב שאדם צריך לחפש את שורש העניין של העוקץ שעוקץ אותו באותו הזמן.

אחרי שמצא אם אינו מצליח למחוק את זה בעצמו לנטרל את ההשפעה השלילית, הוא יכול להלחם בשמות השם. בעזרתם. השם הכי בסיסי לענין הזה, זה השם ש-ד-י. האדם ממקד את התחושה שתופסת אותו מצייר בדמיון את השם ש-ד-י על התחושה ודוחף בכח פנימה. וזה משחרר אותה, קודם מרחיקים את הקליפה, אחר כך כאשר רוצים להרגיש בטוב אלה האותיות י-ה-ו-ה. זה פועל באותו אופן ברגש, במחשבה, בפחד, ובכל דבר. זו עזרה חיצונית. אומנם זה קושר אותך עם השם, עם האמונה וכו'. אך זה מעין אור מקיף, לא משתמש בו באופן פרונטלי נגד הקליפה. אבל הכי טוב זה להגיע לבירור של העניין. להתעמק ולהבין בדיוק איך היצר תפס אותך, ומה הוא עושה לך.

אנשים שליליים מפילים אותנו באופן נפשי. למשל אם יש איזה בוס והוא איש רע, קמצן, רשע שתלטן וכו'. לא חסרים לצערנו כאלה, והוא מכניס את הפחד הזה לתוך העבודה ולתוך העובדים שלו.

אדם כזה מפיל אותך. הוא עצמו נמצא במצב קשה. עכשיו בא אדם טוב, רוחני, שעובד על עצמו, פוגש אותו והקליפה של הבוס מצליחה להרשים את הנפש שלו. אז הוא גם מתחיל לפחד לפתע.

קודם לא פחד והיה מרוצה ופתאום זה נתפס אצלו בנפש. הקליפה של הבוס השתלטה על נשמתו. תפסה אותו בשבי, צריך להיזהר מאוד. ישנם אנשים שהם שליחים לרע. מי שבמצב רע מפיל את האחרים.

תראו איזה אחריות יש לבן אדם. כאשר האדם הוא במצב טוב הוא מעלה את האחרים. כאשר האדם במצב רע, הוא יכול להפיל את האחרים. זה לא צחוק. פתרון לענין הזה יש בספר "ייסוד במלכות" בפרק הטיפול בדינים.

יש הרבה ניתוחים לנושא הזה. צריכים להיות מודעים לא לתת לקליפות של אנשים אחרים להכניע את הקדושה. אדם לפעמים בא מלא אמונה, שמח וטוב לב למישהו, ואותו אחד אומר לו: תגייד לי מה יהיה? מה אני צריך לעשות? אין תקווה לשום דבר.

סוגר את כל האפשרויות. סגר את האמונה. ברגע שהוא לא מתייחס לזה שהשם יעזור והשני נכנע לו וממשיך בשיחה ברמה שלו, אם הוא לא מודע לדבר הוא יוריד אותו לדרגתו לבסוף ימצא את עצמו מאמין גם הוא שהשם לא יעזור.

שזה דבר ערטילאי. ואחר כך מוריד אותו גם לייאוש שלו. השבוע פגשתי מישהו כזה ביינוץ אצלי. הוא חייב חמישים אלף שקל, לקח הלוואות. מרוויח אלפיים שקל בחודש בלבד. נתתי לו עצה מסוימת איך לעשות עוד אלף שקל. אך זה לא התאים לו וכל יתר העצות לא התאימו לו, מלא תלונות. זה אדם שנכנס לשליליות ולייאוש והוא מצפה לקחת לאותה

רמה גם את השני. תראו שזו נפש שנדבקת לאחרים. צריך להיזהר. לא צריך להירתע ממגע עם אנשים אך צריך להיזהר בהחלט. כל אחד משפיע על השני. "אל תאפשר שכל אחד ישפיע עליך. השפעה זה כמו הריון. זה חיבור בין משפיע למושפע.

לכן שמור על ראשך אוזניך, עיניך ופיך. שלא יכנס לשם שפע מעוות, מסר כוזב, רעיון אינטרסנטי", שנים על שנים אני מייעץ לאנשים. עברו תחת ידי כל הגילאים, הסוגים והצבעים, וכמה הצטרכתי למחוק מפנימיותם של האנשים את פנימיותם של אנשים אחרים.

אנשים נדבקים משליליות הזולת הרבה יותר מהר ובהשפעה הרבה יותר הרסנית מהמסוכן שבחידקים.

כלל יהיה בידך לא מספיק מה שהמשפיע אומר. לא מספיק מה שהמשפיע עושה. חשוב מאוד מה שהמשפיע מקרין, כי בזה אי אפשר לסלף. בטח לא לאורך ימים.

אז פה יש איזו מין נוסחה בקשר למשפיעים ומניעיהם הרוחניים, הפוליטיים וכו'. אבל גם בקשר למה שאנשים עושים לך.

לפעמים אדם מביא רעיון נפלא, אבל מקרין רוע. זה יוצר פיצוץ. וגם ההפך. לפעמים הרעיון לא כל כך טוב, אבל האדם הוא בסדר. אז זה בסדר. לא נורא.

עכשיו אנחנו נעסוק בנושא נוסף. מלחמת היצר וההתגברות. יש בזה הרבה כללים והרבה פרטים. באופן כללי האדם צריך לדעת שהוא נמצא במלחמה כל הזמן. גם כשהוא לא מודע אליה. מלחמה אכזרית בין הקדושה לבין הטומאה. מאז שנברא העולם ועד סוף תיקון העולם.

עד שהרע ייגמר אנחנו במלחמה. במלחמה יש שתי גישות. או להתעלם מן המלחמה או להלחם. כל אחד יודע מה קורה כשמתעלמים. וכשלא מגיעים מוכנים לקרב, זה הגרוע ביותר. בקיצור, זוהי מלחמת היצר וזוהי ההתגברות. ואת זה צריך להכיר ולדעת.

העצבות - השליטה על המחשבה

אנחנו נדבר היום על העצבות.

כל המטרה של היצר הרע זה להכניס את האדם לעצבות, האדם בעצבות נמצא בידיו. השם יתברך אוהב שמחה, "ושמחת בחגך" - "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד". העצבות באה מיסוד העפר, אחד הדברים המרכזיים של יסוד העפר, מצד שני- העפר מצמיח, מאפשר צמיחה.

יש כאלה שאומרים שאין בעפר שום דבר טוב, אך אפשר לעבוד את השם מתוך עצבות, גם כן. בדרך כלל העצבות באה כתגובה על נפילה. כתוב באריז"ל שכאשר האדם חוטא, האור מסתלק. האור האלוקי שבו מסתלק למעלה והאדם נשאר בחושך.

אבל העצבות אין בה ממשות. והיא תוצר של חוסר לא של "יש", כמו שחושך זה חוסר של אור. העצבות גם היא חוסר של אור. זה גם סוג של עבודה זרה, כי אדם עצוב הוא כופר, הקנאה היא שורש של כפירה, והעצבות זה גם כפירה שהשורש שלה הוא הגאווה, האדם חושב שמגיע לו דבר מסוים, או שהוא חושב שהעולם צריך להתנהל בצורה אחרת משופרת. ואז רע ומר לו. הדברים לא מתנהלים כמו שהוא רוצה, אדם שנמצא בביטול תמיד שמח. זה אחד המדדים למדוד עד כמה האדם קשור להשם מתוך הקדושה או קשור לצד השני. השם יתברך ברא את עולמות הטומאה ואנחנו קוראים להם: הסטרא אחרא.

הצד האחר, קדושה זה הפנים, הצד האחר זה אחר. הסתר פנים. עצבות זה חוסר של אור. כל האור, של הקדושה מסתלק. כל העניין של העצבות הסתלקות הדעת, כשהאדם עצוב, הכל מר וקשה לו, הכל נראה לו כמו ענן כבד ומחניק.

הכל נראה שחור. אך באחריות מלאה אפשר להתגבר לחלוטין על המידה של העצבות. וזו לא עבודה כל כך קשה כפי שזה נראה לעין. ניתן להתגבר על זה.

יש שני טיפולים לעשות: להוסיף אור ולהלחם בחושך. אומנם יש כאלה שגורסים ש"מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך" שאם אדם יעשה הרבה מעשים טובים ממילא לא יהיה עצוב. יהיה לו אור מהאור של המצוות. אך אנחנו יודעים שאדם יכול לעשות טוב וגם להיות עצוב.

הגורם לכך הוא היצר הרע. זו הארס. זה הזוהמה של הנחש. ברור שצריך להוסיף מעשים טובים. אדם עצוב אולי טוב לו ללכת ולתת צדקה, זה ינקה לו את הפגמים שבתוך הנפש ויחבר אותו אל החסד, שזה אור והשפעה.

כתוב באריז"ל שכל אדם שמעורר בעולם הזה איזו שהיא דרגה של השפעה מלמעלה, הוא הראשון המקבל שכר. העיקר שהוא מזכה את הרבים, עיקר העצבות הוא תיקון פגם הברית, פגם הברית זה שהאדם אינו שומר על צניעות, הוא לא שומר על טהרת המשפחה, או שניהם ביחד.

גם מאכלות אסורים מביאים עצבות, גם אם האדם אינו יודע את הדברים, זה משפיע עליו בצורה שלילית. לכן כשהאדם חוזר בתשובה הוא חייב להעלות את כל הנ"ל בדרגה. אם הוא יעשה מאמץ לעשות תשובה אמיתית, הוא יפטר מן העצבות.

אדם חדור אמונה יודע שכל דבר קורה בזמן הנכון ובמקום הנכון. למרות שיש דברים שאנחנו לא מבינים. זאת נקראת אמונה פשוטה. האדם מאמין בהשגחה הפרטית, וכל מה שקורה זה לטובה.

סיכום שליטה על המחשבה

באופן כללי השם ברא את העולם זה לעומת זה. הוא ברא מערכת של עולמות קדושה, ולעומתה מערכת של עולמות טומאה.

עשר ספירות מצד הקדושה ועשר ספירות מצד הטומאה. ארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה ועשיה, של קדושה ואותו מספר במערכת הטומאה. עשה את משה רבינו אב הנביאים מטעם הקדושה, את בלעם הרשע מטעם הטומאה.

וכך כל דבר שיש בקדושה, יש גם בקליפה. כמו שיש דרגות בתוך הנפש: רוח, נשמה, חיה, יחידה, כך גם בצד הקליפה. השפע יורד בשביל עם ישראל. בזכות עם ישראל כל העולמות מתפרנסים.

אבל אם עם ישראל לא בסדר, השפע הולך לקליפה. יוצא שלקליפה אין חיות משל עצמה אלא רק מה שיכולה לינוק מהקדושה. אם כן הדבר שהקליפה תהיה מעונינת לעשות כל הזמן הוא להחטיא.

זה כמו סוכן שעובד על אחוזים. אין לו משכורת. אם הוא לא מוכר, אין לו רווחים. אם הוא מוכר, מקבל רווחים גדולים.

לכן הקליפה מעונינת להחטיא. איך אפשר להחטיא אדם? כמו שבספירות יש ספירות של ראש, שזה ג' ראשונות- חכמה בינה ודעת.

ואח"כ יש את הספירות של הגוף חג"ת- חסד גבורה ותפארת. ואח"כ יש נהי"ם - נצח הוד יסוד ומלכות. מהטבור למטה. כך גם החטא מתחיל מלמעלה, מתחיל לצוץ אצל האדם במחשבה, מתגבר אח"כ במידות ואח"כ בא לרגלים שאלה המעשים.

והמלחמה היא על כל הקופה וכל השלבים. דרך הרצון, המחשבה, הרגש, הדיבור והמעשה. שם היצר מנסה לגנוב את כל הקופה. לכן החשיבות של הקורס לתת לפחות כלים ראשונים לאדם לזהות את המציאות הזו השלילית שנמצאת בתוכו וכיצד היצר מפתה אותו לכיוונים שליליים שונים. גם לאנשים מפותחים יותר יש נסיונות. הרי כתוב: "כל מי שגדול מחברו, יצרו גדול ממנו". זאת אומרת אם אדם נמצא בדרגה יותר גבוהה, יש לו נסיונות גדולים יותר. ואם זה אדם שנמצא, למשל, בשלב של התיקון הפרטי שלו בעיקר, יש לו נסיונות פרטיים.

אם זה אדם שקשור עם הכלל, טעות שלו פוגעת בכלל. זה יותר מסובך ויותר מורכב. יכול להיות שהוא מחליט החלטה לא נכונה ולא בכוונה רעה, אבל היצר מטעה אותו, מסתיר ממנו את האמת וכו'.

אנחנו יודעים שאברהם אבינו היה הגדול שבגדולים וכשהוא הולך לעקוד את יצחק יש מדרש: איך היצר מנסה למנוע ממנו את העקידה. פעם נראה לו כזקן, ופעם נראה לו כנער, וכך בכל שלב ושלב, ככל שהוא מתקרב יש עוד מכשול נוסף בדרך, כאשר כבר שלח את ידו אל הנער, אל יצחק, אמר לו: זהו, עמדת בניסיון.

המלאך אמר לו זאת. והשם עוד לא אמר לו זאת. גם ברגע האחרון ניסה להטעותו. יעקב אבינו שהיה צריך להלחם עם שרו של עשיו. נלחם איתו כל הלילה עד שהצליח. אין זה דבר פשוט ומהיר.

דוד המלך שחז"ל אומרים: "שמי שאומר שדוד חטא אינו אלא טועה". בשביל מה הוא חטא בשביל להראות את כח התשובה. שהוא עצמו יעשה תשובה ויוכל ללמד את האחרים שלא להתייאש.

אם דוד מלך ישראל שהוא נשמת המשיח, נפל באשת איש או במה שנפל, על אחת כמה וכמה כל יהודי אחר בכל תקופה אחרת יכול ליפול במה שיפול. לא צריך להתייאש. כמו

שהשם קיבל את תשובתו של דוד, כך גם יקבל את התשובה של אנשים קטנים ממנו, לכן הוא נפל.

משה רבינו ואהרון, שנפלו במי מריבה, היכו בסלע במקום לדבר, לא ניתנה להם האפשרות לעלות לארץ. מכל מיני סיבות. האדם הראשון שכלל ארבעה עולמות. וכלל את כל הנשמות, בכל זאת נפל והסתבך. והנסיון לא היה נסיון פשוט. היו דברים עמוקים. על כל פנים האדם הראשון שכלל את כל הנשמות, בנופלו הפיל את כולן. עד היום אנחנו צריכים לתקן זאת. כך שלא נחשוב ולא נטעה, שאם עברנו קורס כלשהו והתקדמנו במשהו יהיה לנו קל יותר. לא, אדרבא. זה מביא לנסיונות קשים יותר ודקים יותר, אבל בענין זה אין בחירה. אם אדם מתפתח, יש לכך מחיר. מחד יש אחריות גדולה ומאידך גם שכר גדול. כמו בצבא. לש"ג יש אחריות מסוימת, ולרמטכ"ל יש אחריות שונה.

אחריות, אבל גם שכר אחר, כבוד, מצב אחר, מעמד אחר וגם ענין שונה, כל אחד על פי מה שעליו לעשות, לכן ללימוד הזה יש התחלה, אבל אין לו סוף. אפשר ללמוד את ההתחלה ולהתחיל להלחם ולהתמודד, אבל בהתאם לכך, ישלחו לאדם גם יותר נסיונות. המצב היום הוא שרוב עם ישראל לא עושה את העבודה הזאת בכלל, ורוב גדולי ישראל לא מדריכים בכיוון זה, אלא יותר בכיוון של הלכה ומוסר. פחות נכנסו לפרטים של תורת הנפש ועבודתה.

ונוצר מצב שהעם נמצא בסיטואציה שהפרט וגם האנשים היותר חשובים יכולים בקלות להסתבך וליפול מבלי להבין, מה קורה להם ומהיכן זה בא. מה היצר מתכנן להם וכו'. ניסיתי בכל השעורים לתת קצת כלים, כיצד היצר פועל וכיצד למיין ולבדוק את הדברים. כמו חבלן שנקרא לפרק חפץ חשוד, עליו לבדוק האם זה אמיתי או אזעקת שווא. לפי כל מיני סימני זיהוי ושיטות, ובכל פעם יש שכלולים וטכניקות מתקדמות והוא חייב להיזהר יותר ויותר.

כך גם עם היצר. ברור שיש כל מיני גישות שונות ומשונות לעניין הזה של השליטה במחשבה. מה שהבאתי מבוסס על על חז"ל ועל התורה. לא על תורות מזרחיות ועל שיטות דומות. ברור לאדם שמאמין בהשם: "אם השם לא ישמור עיר, שווא שקד שומר, אם השם לא יבנה בית, שווא עמלו בוניו".

זאת אומרת שאם אדם חושב שבטבע ובמאמצים שלו בלבד הוא יכול לשמור על העיר שלו כלומר- ליבו, ויכול לבנות משהו- זו כפירה וזה דמיון. אדם יכול לתכנת את הכל ואח"כ היצר יאמר לו משהו הרסני והוא יפול.

התיקון שמביאה התורה הוא מן השורש. אם דיברנו על פחד- יראה נפולה. אם יש מחשבות לא כשרות וכו' זו מחשבה נפולה. זה השורש וזה התיקון. אין זה רק משהו טכני איך להתנגד, גם כשאנחנו מתנגדים בנפש לדבר מסוים איך למדנו להתנגד, על ידי מה? על ידי שמות השם.

להתבונן ולצייר את שמות השם. זאת אומרת, מחד אתה עושה השתדלות, בכדי להתנגד, ומאידך אתה עושה זאת בעזרת שמות השם- אין זה הידע שלך או האגו שלך. זה פשוט תמיד עם הקב"ה. והמטרה בשליטה על המחשבה, אין זה שאף פעם לא תהיינה לך מחשבות שמטרידות אותך.

אין המטרה שיהיה לאדם שקט. זה רעיון מפותח מאד אצל הבודהיסטים. הם חיפשו שתהיה להם מחשבה צלולה ורגועה- אם המוח שקט אז אין גלים.

וכל מחשבה חורצת גל במוח וזה חבל. שלא יהיו גלים כמו שאומרים. וזה על מנת להגיע לאושר עליון. איננו מחפשים את האושר העליון ולא את השקט. הרי כתוב: "ביקש יעקב שלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף". נהיה לו גרוע יותר. יהודי- התפקיד שלו לתקן את עצמו

ולתקן את העולם. אם ירצה לשבת בשקט, לא יתנו לו. יפלו עליו מעמסות נוספות. אם כן- כשאנחנו מדברים על שליטה במחשבה הכוונה היא - לא שלא תשארנה מחשבות לא טובות אלא שננתב אותן ונתקן אותן ונעלה אותן לשורש, אנחנו אומרים, שכל מחשבה זה ניצוץ שבא לתיקון.

מופיע בנפש, מופיע על המסך ואנחנו צריכים למיין מחשבה זו לתקן אותה. אנחנו לא מאמינים שזה סתם משהו אלא שלכל מחשבה יש את מטרתה, תיקנו את המטרה, זה לא יופיע יותר.

כמו שאדם כעסן חושב שהוא יהיה כעסן כל החיים. אם הוא עובד נכון, לא יהיה כעסן יותר, זה היה ונגמר. אם הוא לא עובד מספיק נכון, הניסיון הזה יתמשך. כתוב בהלכה שלמשל צריך לקום מוקדם בבוקר וללכת להתפלל.

כתוב בשולחן ערוך שאם האדם יקום חמש פעמים, זה יהפוך לו להרגל. זה כבר לא יהיה קשה. זאת אומרת שיש איזה שהוא שלב, שאפילו אם אתה עצלן כרוני ולא יכול לקום, אם תתאמץ מספר פעמים, בסוף ירחמו עליך מן השמים ותוכל לקום בקלות. כתוב: "פתחו לי כפתחו של מחט, ואני אפתח לכם פתחו של אולם". הדבר שאנחנו ניסינו כאן ללמוד הוא, כיצד לפתוח פתח של מחט, על מנת שהשם יעזור לנו ונוכל לצאת מכל הבעיות הפנימיות המרובות.

טימטום הלב וטימטום המוח

זה נושא שנקרא על פי חז"ל "טימטום הלב וטימטום המוח". בכל שבוע אני משתדל לחשוב, מה הנושא החשוב והדחוף שצריכים לדבר עליו, נושאים יש בלי סוף, השאלה מה יותר דחוף לפרט ומה יותר דחוף לכלל.

המצב היום דחוף מאוד, קשה מאוד ומסובך מאוד לפרט וגם לכלל. לכל אחד יש חבילה לא קטנה. אנחנו במצב חירום, ישנה מלחמה רוחנית אכזרית, קשה מאוד, בין צד הקדושה לבין צד הקליפה.

כמו שבכל מלחמה, האויב מנסה לתקוף אותנו במקומות חשובים, כך גם במלחמה רוחנית האויב מנסה לתקוף את המקומות המרכזיים באדם, שזה במח - היכן ששוכנת הנשמה, והלב - היכן ששוכנת הרוח.

אפשר לדרג את הלב ואת המח בשלוש דרגות: לב של קליפה, לב של טבע ולב של אלוקות - מח של קליפה, מח של טבע ומח אלוקי. היצר הרע ששוכן בתוכנו, שהוא שלוחה של היצר הכללי, מנסה להשאיר אותנו ברמה של לב ומח של קליפה, לב ומח של טבע.

אנחנו יודעים מהקבלה שיש מושג שנקרא: "גלות השכינה" או בלשון האר"י שהמלכות נפלה בתוך הקליפות, מלכות דקדושה נכנסה בתוך הספירות העליונות של עולם הקליפה. ישנה מערכת של ספירות ושל עולמות של קדושה ולעומתם קיימת המערכת של הקליפה עם הספירות והעולמות שלה.

כמו שיש נביא גדול מעם ישראל שהוא משה רבינו, כך יש גם נביא גדול באומות שהוא בלעם להבדיל מצד הטומאה. בלק ובלעם מקבילים לצד הקדושה ורצו להחליף את צד הקדושה. אם כן היצר נלחם להשיג שליטה בלב ולהשיג שליטה במח, לטמא ולטמטם.

יש פה תחבולה עיקרית אחת שאני רוצה היום לפרט, מייד אסביר איך הטמטום הזה מתבטא, אנחנו יודעים ומכירים שישנם אנשים חכמים מאוד בטבע, פרופסור לדבר זה או אחר, אנשים שצברו ידע ומתפקדים יפה במציאות, תורמים הרבה לחברה וכולם מתעצמים איתם בנושאים שלהם, זה נקרא שיש להם יכולת מבחינת המח הטיבעי, יכול להיות שמבחינת המח האלוקי הם אפס, הם מטומטמים לחלוטין, המח האלוקי שלהם לא פועל.

יכול להיות אדם שמבחינת הלב שלו הטבעי הוא מעולה, יכול להיות שהוא סופר או מלחין או מנגן על איזה כלי, הוא אמן ויש לו רגשות עדינים ומיוחדים, מורכבים ועמוקים, ועדיין לב של טבע, יכול להיות שמבחינה אלוקית ליבו סתום לחלוטין.

זאת אומרת שבחיי היום-יום, שני המקרים האלה שהזכרתי יכולים לתפקד מצוין ולתרום ולעשות דברים טובים, יכולים גם להיות רחמניים ולרחם על הבריות, לעשות מהפיכות. דוגמא של לב מטומטם מבחינה אלוקית ואיך שהוא מפותח מבחינה טבעית זו המהפכה הקומוניסטית שהיתה בזמננו.

הם ריחמו על המסכנים ורצו שתהיינה לכולם הזדמנויות שוות לפרנסה וכו' וכו'. מבחינה טבעית זה יפה מאוד, מבחינה אלוקית זה טמטום. לקח 70 שנה של סבל עד שהעולם הבין. הרי מה שלא הולך על פי האלוקות חייב באיזה שהוא שלב להתפורר.

עם ישראל זה עם השם ולכן הוא נצחי ואינו מתפורר לעולם. אומות העולם הגיעו לשבירת הכלים, משכו שפע בצורה לא מתוקנת ולכן האימפריות הגדולות התרסקו. אחד הסימנים של טמטום המח הרוחני זה לנסות להשוות את עם ישראל לשאר האומות.

זאת אומרת אם כל האימפריות נפלו גם עם ישראל יכול ליפול. כל הנסיונות להשוות את עם ישראל לאומות העולם, נובעים מטמטום המח הרוחני. בשכל הישר זה הגיוני להשוות, אלה בשר ודם ואלה בשר ודם, אבל אם אנו מסתכלים בהיסטוריה אפילו במח הטבעי נראה

שזה לא אותו דבר, משום בחינה, כאן השם יתברך השאיר בכל זאת אות וסימן לבאי עולם שיוכלו לא לטעות בין עם ישראל ובין האומות - זה שעם ישראל נשאר נצחי למרות כל הרדיפות ולמרות כל ההרג והגזירות וגם למרות כל התיאוריות שקמו כנגד התורה: ההשכלה, הקומוניזם, ההתיוונות, בזמנו כל תורות העבודה הזרה, כולם ניסו לנגוס, כולם הצליחו במידה מסוימת ועם ישראל נשאר אותו עם ישראל, אותן המצוות, אותה התורה, בא יהודי מתימן ובא יהודי מברית המועצות ובבית הכנסת מתפללים אותה התפילה, יש אותן המצוות, אם כן, בכל זאת השם השאיר לנו מקום להיאחז בו, גלוי, שנוכל להיאחז בו ולא לטעות אחרי טמטום המח הרוחני שמנסה להשוות את עם ישראל לשאר העמים, לעם ישראל יש את התפקיד שלו, לשאר העמים יש לכל אחד את תפקידו הוא.

אנחנו יודעים שבמצרים היתה עבודת פרך, מה זו עבודת פרך? אומרים חז"ל שהגברים עשו את תפקיד הנשים והנשים היו חייבות לעשות את תפקיד הגברים, זו עבודת פרך. באופן כללי בקשר לאומות זה אותו הדבר, האומות מנסות להוכיח שהם העם הנבחר, שהתורה שלהם היא הנכונה ולא של עם ישראל ושהם לא התפקיד של עם ישראל, זו עבודת פרך, זו עבודת רוחנית, אין לזה תכלית וגם אין לזה קיום, אם כן, קצת דיברתי על טמטום הלב וטמטום המח מבחינה כללית.

עכשיו צריך גם לראות איך הדבר עובד גם באופן פרטי, ולצערנו במידה זו או אחרת כולנו נגועים בזה, אין אחד שברח מזה, לא גדול ולא קטן. טמטום הלב: הרי למשל לרחם על מי שלא צריך לרחם באותו הרגע, וחז"ל אמרו "מי שמרחם על האכזרים סופו שיתאכזר אל הרחמנים", לפעמים האדם מרחם על עצמו בזמן שלא היה צריך לעשות זאת, או מרחם על חבר בצרה ובמקום לתפקד בתפקידו שלו הוא רץ להציל אחד בזמן שיכול היה להציל חמישים.

או במקרה של מנהיגים רוחניים שהאישה קובעת הכל, אמנם יש מנהיג אבל לא זה מה שקובע, כי ישנם השיקולים של אישתו. לו אשתו היתה המנהיגה המוצהרת הרי שזה מובן, אך אנשים סומכים עליו ואילו הוא מושפע ממישהו אחר.

לא משנה אם זו אשתו, חברו או מישהו מקורב אחר, זוהי רק דוגמא לאדם שיש לו תפקיד והוא חייב למלא אותו. מצפים ממנו וסומכים עליו ולא על מישהו אחר, ואילו הוא מקבל הוראות מכיוון שונה לחלוטין.

זה טמטום, שהאדם הזה לא שומר את הכלי שלו זך ונקי ואינו מתפקד כפי שצפוי ממנו לתפקד, אלא מושפע מכיוון אחר. האדם הזה מרחם ומתחשב באשתו והיא קובעת, האם לעשות דבר מסוים או לא, כשיש לה האינטרסים האישיים שלה ולא של הכלל, כך יכול להיות שהוא פוגע באלפי אנשים כתוצאה ממה שהוא עשה לו באוזן, כי היה לה איזה שהוא חשבון אישי, זה נקרא טמטום הלב.

ישנן עוד דוגמאות: זוג שהגיע לחובות של 120,000 שקל כי נכנסו לעסק מסוים והם מצפים שהעסק יוכיח את עצמו, אך כל חודש וחודש אין להם אפילו כסף לשלם שכר דירה. זה לא עניין של יום או יומיים אלא של שנתיים, כל חודש עוד 1000 ש"ח.

אלה הם אנשים חכמים, שניהם אנשים טובים ומשכילים, אך כאשר אתה מנסה לנתח מה יש להם, אתה מגלה שיש להם טמטום הלב וטמטום המח, טמטום הלב זה שאין להם רחמים על אותם אנשים שהם לוקחים מהם כל הזמן כספים, וטמטום המח שהם חושבים שהעניינים יסתדרו, על סמך מה?

כלומר אם העסק היה לפחות מחזיק את עצמו אפשר היה לקוות שגם יתאושש, אך זה עסק שמלכתחילה רק גבה הוצאות וכספים, זה כמו לעשות בוטיק באמצע המדבר כשאין מי שיתלבש כלל, ואנשים חושבים שזה מעין רעה שאין פרנסה, זה יכול להיות, אך קודם הם

צריכים לתקן את הטמטום שלהם, גם הטמטום למעשה יכול להגרם לפעמים מעין הרע, אבל הוא נברא בדרך כלל מהאדם עצמו, האדם גורם לזה.

יש מקרה של אדם מבוגר, בן שישים פלוס, שכבר שלוש שנים אינו מדבר עם אשתו והחליטו להתגרש ומדוע? כי היא לבשה לאיזה אירוע שמלה קצת לא צנועה והוא לא הסכים לזה. כנגדו היא טענה שזה איננו מעניינו ומאז הם אינם מדברים ביניהם.

אגב, אנשים אלו חיכו עשר שנים עד אשר זכו לבן, הם גם התחתנו מאוחר באופן יחסי ושניהם היו רווקים, אז עד שהשם זיכה אותם בכזה דבר היו צריכים לשבת יחד כל היום, לחייך ולהיות מרוצים, היא רצתה בן זכר וקיבלה אותו למרות חוסר האמון של הסביבה, בן בריא וכו', זה טמטום הלב וטמטום המח.

יש אנשים שחיים בלב טבעי ויש בלב של קליפה. ויש הבדל בין קליפה ובין טבעי, טבעי זה איך שהוא הגיוני ומחובר למציאות. בקליפה יש כבר רוע ממש.

איך יכול לקרות ואיך יכול להיות שאנשים לא קולטים מה קורה להם? לא מבינים מה זה הטמטום הזה? באיזה מצב אנחנו נמצאים?!

אתמול למדנו בספרים שזה נובע מפגם הדעת. הדעת בא מחטא עץ הדעת טוב ורע. הטמטום הזה הוא אולי להט החרב המתהפכת המונעת מהאדם להתקרב לעץ החיים. פגם הדעת הזה: "אין עני אלא מדעת" כשהשכינה בגלות כל העם בגלות פיסית ונשמתית, השם יתברך קוראים לו מלך אביון, יש פה מערכת משולבת היטב, אם עם ישראל מתנהג כמו שצריך וכן הפרט, אזי פמליא של מטה נותנת כח לפמליא של מעלה. השם יתברך יכול להשפיע מוחין של קדושה, מוחין דגדלות ואז כולנו בהתעוררות אמיתית, ומגיעים לדרגה הנכונה שלנו ואז אנו יכולים להפוך להיות אור לגויים.

אבל אם עם ישראל והפרטים שבתוכם לא בוחרים בדרך הנכונה, אין היחוד של הפרצופים העליונים למעלה בספירות, השפע לא יורד כפי שצריך, המוחין דגדלות אינם יכולים לרדת ואנו נשארים במוחין דקטנות, וזה הטמטום, אדם מטומטם- הכוונה לאדם שאין לו מוחין. האפשרות לקיום או לאי קיום מוחין תלוי בניסיונות שהאדם עובר כפרט ושהכלל עובר. אם עוברים את הנסיון בצורה נכונה, יש איחוד של העולמות העליונים ויורד שפע, והקב"ה מתגלה. אם בניסיונות נופלים הרי שאין שפע.

אם קמים - זוהי התשובה, תשוב האות ה' ומחברים מחדש את השם י-ה-ו-ה והשפע זורם מחדש. לכן אומרים ש"כלו כל הקיצין ורק התשובה מעכבת". זאת אומרת שמבחינת התכנון יכולנו כבר להיגאל מזמן רק התשובה שלנו מעכבת את הגאולה.

הגאולה - זה מצב של גילוי פנים, של התאחדות הפרצופים והספירות. זהו מצב של מוחין דגדלות וכן גילוי של הבחינה הנשמתית הגבוהה ביותר והיא "היחידה" תתגלה בע"ה בימות המשיח.

ככתוב בחז"ל, שהמשיח יצליח למשוך לעולם הזה את האורות הגדולים ביותר שהם אורות ה"יחידה" ודרך זה העולם יתוקן והשם יתברך יתגלה, הכלים יהיו מוכנים וזכים ויוכלו לקבל את האור.

אז השאלה היא: איך נגרם הטמטום הזה? כיצד היצר מסדר אותנו? הרי אף אחד לא רוצה להיות מטומטם, לא בלב ולא במח, איך בכל זאת הוא מצליח לעבוד עלינו? הרי כתוב: "אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסת בו רוח שטות", רוח השטות הזאת עושה את הטמטום.

בא אלי אדם לייעוץ גם בקשר לאשתו, הוא מתקרב למצוות ולדת ואילו היא מתנגדת. הוא הביא לי תמונה של אשתו וראיתי שהיא אשה מאוד טובה, אמיתית, חיובית, יש לה כמה בעיות כמו שיש לכולם, ודווקא היצר משתמש במידות הטובות שלה על מנת להרחיקה מהשם, מבלי שהיא תדע.

באמיתיות שלה היא שופטת את העולם הדתי ומחפשת מה לא בסדר וכך היצר מטמטם אותה על מנת שלא תוכל להתקרב. אך כאשר היא מסתכלת על עצמה, היצר אומר לה: "את אשה טובה, את אשה אמיתית, את נותנת צדקה ועושה מעשים טובים, מתנהגת כשורה, הכל מאה אחוזים", מה היצר עושה למעשה? מראה לה את הלב והמח של הטבע, שבטבע היא בסדר.

כל יהודי יש לו טבע חיובי. ישראל רחמנים בני רחמנים, מאמינים, גומלי חסדים, זה בדם. הטבע הזה מולד, צריכים רק לכלכל אותו אך הוא קיים מלידה. כשאדם מתחיל לבדוק את עצמו, היצר מראה לו עד כמה הוא בסדר, וזו האמת.

אך כך, הוא מקלקל את החלק האלוקי. היצר אומר לאדם שישאר תמיד בטבע, שלא יתחבר עם השם, שלא יתפתח מעל הטבע. אנו צריכים להגיע לאישיות האלוקית, בכלל ובפרט. כל אחד מאיתנו וכל עם ישראל כיחידה אחת, יש לכל אחד אישיות טבעית ואישיות אלוקית.

הרוב נמצאים באישיות הטבעית וחלק מאיתנו גם באישיות הקליפתית - בתוך הרע. אם כן הפטנט העיקרי שהיצר מפעיל זה, היסח הדעת. לכוון את האדם לדברים הטובים שיש בו על מנת להסתיר את הדברים האחרים השליליים, שלא יוכל לתקן אותם.

עצם העובדה שהאדם בדרך כלל לא מוכן להתבונן ברע שיש בו גם זה מצד היצר. אבל ברגעים שהוא בודק הוא חייב לעשות זאת כראוי. למשל אדם שחולה בסכרת, עושה מידי פעם בדיקת סוכר, אם לא יסתכל על התוצאה של הבדיקה הוא ימשיך לאכול סוכר, יחלה וימות. בזמן הבדיקה האדם צריך להיות אמיתי ולראות מה התוצאות האמיתיות, באיזה מצב הוא נמצא.

יצר הרע אינו יכול להפיל אדם אלא אם כן יש לו אחיזה, באיזה שהוא פגם. הפגם העיקרי שגורם לטמטום הלב והמח אלה הם פגמים של צניעות, פגם הברית.

כידוע תאי הזרע באים מהדעת. כאשר פוגמים בעניין הזה של צניעות יש טמטום המח וטמטום הלב האלוקיים. זה קשור בזה, וקיים מעגל סגור ביניהם. אלה הם הפגמים של דור המבול "שכל בשר השחית דרכו", עד כדי כך שהקב"ה היה חייב למחוק את היצורים האלו, ורק נח מצא חן בעיני השם, למה? כי היה איש צדיק.

"צדיק יסוד עולם". למה יוסף היה צדיק? כי התגבר על הניסיון עם אשת פוטיפר, זה הכח שלו. לכן היום אנו צריכים להגיע ל"דעת" אמיתי. רק כך נגיע ממצב של גלות למצב של גאולה. היצר יודע את זה, ולכן הוא תוקף בכיוון הזה. "מצווה גוררת מצווה, ועבירה גוררת עבירה".

מה זאת ה"דעת"? ה"דעת" מסדרת בין חכמה ובינה, חכמה - זה הזיק הראשוני, ההארה. הבינה - מבארת ומנתחת את החכמה. הדעת - עומדת באחדות ומסכמת את שניהם. זאת אומרת שיש התעוררות של רצון אמיתי, יש אחר כך ניתוח איך להוציא את זה לפועל, והדעת מכריעה איך לבצע את זה בצורה הנכונה. אם לאדם יש כוונה טובה והביצוע נכשל וגרם לתוצאה הפוכה, הרי שיש פגם ב"דעת". אני חושב שהסיבה לזה, שהאדם עצמו לא היה מתוקן מספיק.

כשהקדושה מתעוררת, מביאים את כל הניצוצות על מנת שהקדושה תוכל לתקן אותם. הניצוצות מורכבים מטוב ורע, מה זה נקרא להעלות את הניצוץ, לקחת את הטוב ולזרוק את הרע.

אם מערכת הקדושה לא מספיק חזקה באותו זמן, היא יכולה ליפול. לא רק שלא תציל, אלא תיפול בעצמה. כתוב בכוונות האר"י שאדם יכול לכוון בזמן שהוא עושה נפילת אפיים ולהוציא את כל הניצוצות מהקליפה, אך אם הוא אינו מספיק צדיק

באותו זמן לא רק שלא יוציא ניצוצות אלא שנשמתו תלך לקליפה, כלומר נעשקת על ידי הקליפה חס ושלום.

אם כן זו מלחמה, ואנו מצווים היום להגיע למצב של טהרת הלב וטהרת המח מבחינה דתית. לשם כך עלינו לזכך את הכלים שלנו, למשוך אור ולשמור עליו כדי שהיצר לא יוכל לתפוס אותו.

צריכים לדעת שהיצר הרע מתוחכם מאוד. הוא עובד בכמה כיוונים בבת אחת. טומן פח בצד אחד ועובד איתו ואז מצד שני טומן פח שני. ישנם כל מיני ניסיונות, האדם צריך להיות מאוד קשוב למה שקורה לו, לפתוח עיניים ולהסתכל מה השם מראה לו, כל דבר ודבר, "בכל דרכיך דעהו", לשים לב ולהתבונן. בכל ניסיון וניסיון השם נותן גם את הפתרון עצמו. פרעה חלם חלום ויוסף פתר אותו. יוסף אמר לפרעה "לאלוקים פתרונים". אלוקים זה מידת הדין, בחינת המלכות. אנו יודעים בתפילה כשיורדים המוחין, בהתחלה מקבלים מוחין דקטנות, אלה הם שמות אלוקים.

רק אח"כ באים מוחין דגדלות והם בחינת שם י-ה-ו-ה הרומז למדת הרחמים. בהתחלה בכל ניסיון יש דין, יש לחץ, יש הסתר פנים וקושי, אם אדם מתחיל להתבונן ומנסה לא ליפול, וגם אם נפל, מנסה לעצור את הנפילה מהר ככל האפשר ועושה מאמץ לחזור למציאות הרוחנית שלו הגבוהה כמה שיותר מהר, אז אח"כ הוא ימשוך את הגילוי שזה שמות י-ה-ו-ה מוחין דגדלות.

זה התהליך. אם האדם לא מוכן לסדר את שמות אלוקים בהתחלה לא יקבל אח"כ שום דבר. דוד המלך עליו השלום כתב "ואני קירבת אלוקים לי טוב", בתוך קירבת אלוקים, יש את הטוב המוסתר.

בתוך כל החושך, יש משהו טוב. לא סתם מנסים אדם, אין מקריות. "סתם" זה באופן סתום. האדם לא גילה, אך זה נמצא. השם יתברך מדבר איתנו כיום דרך בחינת שם "אלוקים", ואם נקבל זאת באהבה ונדבק בו, הוא ישלח לנו רחמים גדולים ויגאל אותנו. יש בכל דור צדיקים שיש להם בחינת דעת דקדושה. יש ציווי שאנו צריכים לשמוע דברי חכמים, נאמר בתורה "ושמרת לעשות ככל אשר יורוך" ועוד נאמר "ולא תסור מן הדבר אשר יגדו לך ימין ושמאל" למה דווקא ימין ושמאל? אנו יודעים שימין זה חסד ושמאל זה דין, אך יש עוד כוונה, הצדיקים האמיתיים הם בחינת דעת.

דעת זה אחדות. הם יודעים כמה להקדיש לכל דבר, כמה לימין וכמה לשמאל. כמה אדם צריך להשתדל בטבע וכמה באמונה, כמה אדם צריך להתעסק בבעיה זו ולא בבעיה אחרת. כשאדם בא לקבל הדרכה הוא צריך לשמוע מה שאומרים לו, במידה וזה בונה אותו הרי זה בסדר.

הדרכה נכונה צריכה לגרום לשינויים מהותיים בתוך האדם. לפעמים גם במציאות זה קשה, כי לפעמים יש כבר לאדם חבילה זו או אחרת והוא נזכר להגיע ליעוץ בשלב מאוחר, לפעמים צריך לבטל גזירות בתוך המציאות וזה דבר קשה.

לפעמים הצדיק חייב לשנות סידרי בראשית, והקב"ה אינו אוהב לשנות סידרי בראשית, אם כי יש בכוחו של צדיק לגזור והקב"ה מקבל מה שהצדיק אומר. השם נתן כח גדול מאוד לצדיקים על מנת שיוכלו לבטל גזירות ולגזור דברים שיתקיימו, אך הדבר תלוי גם באדם שבא לשאול ולבקש ישועה.

האם הוא ראוי או לא ראוי, איך הוא מתחבר? מה הוא רוצה? איפה הוא מוסר את עצמו? עד היכן הוא מוכן? ראיתי הרבה אנשים שבאו עם צרות לא קטנות, נפשיות או חוסר פרנסה, שגעונות, דכאוניות וכו', אם הם מוכנים לשמוע, באים בענווה פנימית - הם נגאלים, לוקח זמן וזה פועל, השם מושיעם.

אך ישנם אנשים אפילו עם בעיות יותר קטנות אך יש בהם עקשנות או גאווה והחיבור הזה ביחד לא מאפשר לאדם לשמוע. למרות כל מה שאומרים לו, הוא נשאר תקוע או יותר גרוע, מדרדר.

המצב שלנו היום זה שהרבה אנשים נמצאים במצב של טמטום קשה, ולא יכולים לצאת מזה בעצמם. זה נקרא: "אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים", אסיר לא יכול בדרך כלל לצאת בכוחות עצמו.

המטרה היא להגיע למצב שהאדם יוכל לכוון עצמו בצורה נכונה על מנת שיוכל לפתור לעצמו את הבעיות, להתקרב להשם יתברך ולהתפתח. יש שלבים, שלב ראשון צריכים ללמוד את המקצוע וזה מקצוע רציני.

שלב שני לעבוד לפי זה, נותנים לך כלים, תשתמש בהם, קצת תצליח וקצת תיכשל, תברר מדוע ותמשיך הלאה. יש אנשים שבאים במצב כזה שאפילו לא רוצים לקבל כלום, רק לפי הדמיון שלהם.

אפילו אם תציע להם משהו יהיו להם תירוצים שונים ויצאו אפילו במצב גרוע יותר משנכנסו. צריך להיווצר מצב שיקומו אנשים שיגיעו לידי דעת אמיתית, יראו אדם, יבינו, מה קורה לנשמה שלו, יוכלו להדריך אותו איך לשפץ את המצב הזה, איך לשפץ את עצמו. צריכים לקום אנשים שיעשו עבודה אמיתית ולא מתוך גאווה, לא לשם האגו שלהם, לא בשביל הכסף, רק בשביל לעשות את רצון השם, שיוכלו לעמוד בניסיונות הם בעצמם, יתקנו את עצמם, אח"כ יוכלו לעזור לאחרים "איש את רעהו יעזורו".

זה המצב של אחדות, אם כל אחד לא יודע איך להתמודד עם מה שקורה לו, איך לשנות ומה לעשות, איזו אחדות תהיה לו עם מישהו אחר?

היום הרצונות שלנו חיצוניים, רוצים אחדות, אהבת חינוך וכו', רוצים הרבה דברים - זה חיצוני. בפנים כל מי שרוצה באמת את הדברים הנ"ל יש דרך ויש שלבים, אם הולכים בדרך הזו אפשר להיות בן-חורין, לא שהאדם לא יפול אף פעם, זה חלק מהעניין, אבל הוא יכול לקום. מה זה צדיק? שיכול ליפול ויכול לקום.

זה דוד המלך לעומת שאול המלך. שאול נפל ולא יכול היה לקום, לכן לא התאים למלוכה. דוד המלך נפל וקם, ובסוף הקים גם אחרים "הרחמן יקים לנו את סוכת דוד הנופלת". בשביל לשנות היום את המצב לכלל ולפרט מכל הצרות שיש, אנו צריכים להתגבר על טמטום המוח וטמטום הלב, זה חייב ללכת מהקבלה בראש ובראשונה ועד ההלכה כולל הכל, וכולל תורת היצר, להכיר טוב טוב את המלחמה. אנו נמצאים בתוך מלחמה אכזרית כמעט בלי שום כלים, וצו השעה להנחיל את הכלים כמה שיותר ויותר ליהודים שירצו לקבלם.

לא דיברנו על מכירת יוסף הצדיק, למה רצו למכור אותו? מה השורש של הרצון למוכרו? לא רצו לשמוע בקולו, הוא רצה לתקן את אחיו "מה פתאום אתה תתקן?" התחילה הקינאה והתחילו הבעיות ונוצרה הגלות.

הדבר הזה שורר גם היום זאת אומרת שהאדם אין לו מודעות עצמית. תאוריות יש הרבה, אך צריכים דרכים שיוכלו להביא אותנו למודעות אמיתית בתוך החיים, שנוכל להשתנות לטובה ולהטהר. למשל, גברים צריכים ללכת למקווה לטבול, זה כבר נותן משהו.

אמנם לא מספיק אך בכל זאת נותן משהו, נשים צריכות להיות צנועות. צריכים להשתדל לא לדבר לשון הרע, לא לחשוב גם לשון הרע. לא להאמין בטבע כל הזמן, להאמין בהשם אבל לעשות השתדלות בטבע.

לא לומר: אני עכשיו מאמין בהשם ואלך למקום מסוכן בלי נשק השם ישמור עלי, זה לא נכון. צריכים בקיצור לקחת את כל המאזנים, מאזני צדק, "צדק צדק תרדוף". זה לא רק

שהאדם צריך לבדוק את השני לראות אם הוא צודק, זו לא הכוונה, אלא "מאזני צדק", שהאדם ישפוט הכל במאזניים הפנימיים שלו, שירכוש את המאזניים האלה, בשביל זה צריך לימוד תורה, צריכים תיקונים וכו'..

"יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק", השם יתברך מחכה שאנשים יתעוררו, אמנם עכשיו אנחנו לקראת הסוף, לכן מה נשאר לנו? צריכים להתפלל, לומר הרבה תהילים, זה עוזר הרבה, זה מעורר את הכח של דוד המלך. להגיד בשביל עצמו בשביל משפחתו וכן בשביל עם ישראל ובעבור השם יתברך. צריך להפוך את המחשבות הפרטיות האגואיסטיות ליותר כלליות. אולי כך אם נעבוד קשה, ימצא איזה כח שיעזור קצת לשנות את המצב.

מצד אחד אנו זוכים עכשיו להעלאת ניצוצות רצינית מכל היהודים שעולים לארץ, זה נס גלוי. מצד שני השאלה מה נעשה איתם פה, והשאלה לא רק מבחינה חומרית אלא גם רוחנית. איך נקרב אותם? אלה יהודים רחוקים מאוד וצריך היום לא רק לדעת הרבה חומר, אלא להעביר חומר נכון.

יש הרבה מאוד חומר בספרים, כולם קדושים וכולם טהורים, השאלה מה יכול להועיל? בבית מרקחת ישנם תרופות רבות השאלה היא: איזו תרופה יש לקחת? רוב הספרים כתובים בשפה שרוב העם אינו מבין, רוב עם ישראל לא מבין, לא ייגש מלכתחילה לספר כזה, אם רק יראה את הכריכה - יעזוב, גם אם יפתח - לא יבין, זה כתוב ברש"י או באותיות קטנות, מושגים של חז"ל בשפה תורנית, מי מבין כל אלה? ההתבוללות בארצות הגלות גדלה מיום ליום, נשואי תערובת וכו', זה מצבינו.

מנסים ללמוד משהו עמוק ורציני והדבר קשה לנו. צריכים להגיע לתכלית, לעבודת הנפש וחקר מלחמת היצר. לא מספיק לדעת ספירות וכוונות, תלוי גם מי המכוון ולא רק למה מכוונים.

אם המכוון עושה הכל לפי הספר אך כאדם הוא לא במצב מתוקן הרי שקיימת בעיה. ברור שהכוונות גם מזככות את האדם, אך אין זה מספיק, אמנם כל דבר טוב שאדם עושה, מוסיף אור, השם מרוצה.

ברור שאדם המתחיל לעשות טוב ולהשתנות לא יכול לעשות זאת בבת אחת אלא זה תהליך הדרגתי, אך מצד שני האדם צריך לדעת שזה לא סוף פסוק, וצריכים להתקדם ולהתפתח כל הזמן.

פעם קראתי על אחד מגדולי המכוונים הספרדיים בדור הקודם, בשביל לזכות בכוונה, מה הוא לא עשה? כמה טהרות וכמה מסירות נפש, כמה ייסורים ובסודי סודות עשה זאת מבלי שאף אחד יידע כלל שהוא מכוון, היה מתפלל בכוונות בבית ולא היה הולך לבית הכנסת, רק מגיע לחזרת הש"ץ, בתפילה היו כועסים עליו מדוע איננו מתפלל.

איש לא ידע שהוא מכוון, הכל היה בסתר, הוא גם עבד לפרנסתו, כל חייו לא היה מוכן לקבל חינוך דבר מאף אחד, רק מעבודתו. אז איפה העניין הזה ואיפה אנחנו? מצד אחד היום לא מספיקה עבודת הנסתרים כי אם כולם היו נסתרים, איך אחרים יתקרבו וילמדו? מצד שני גם אלה שעוסקים בכך באופן פומבי בתוך הלב צריכים להיות נסתרים, אחרת היצר ינצח ויקח הכל לעצמו.

איך קוראים להשפעה של הסטרא אחרא? הוא יונק ושואב, מה הפעולה הזו של שאיבה? שהבקבוק נשאר בקבוק אך התוכן כבר איננו. כך היצר נותן לאדם ליצור ולעשות דברים, אח"כ הוא נוטל את התוכן ומשאיר את היצירה ללא תוכן כמובן שאף אחד לא עושה את הדברים מתוך רוע לב אך חייבים להיות מודעים לתופעה.

"בכל דרכיך דעהו" מדובר על השם יתברך, ולהבדיל חייבים להתייחס כך גם אל היצר, בכל דרך שאתה הולך בה, חפש היטב איפה הוא אורב לך. אם כן טמטום הלב וטמטום המח: א. מקלקל לאדם בעולם הזה, ב. מונע ממנו להגיע למח האלוקי וללב האלוקי שלו, זה הצער הגדול ביותר. זה שאדם מסתבך בעולם הזה ונכנס לחובות זה מצער אך זה זמני. אך העיקר - נמנע ממנו להגיע לפנימיותו, לפתח אצלו מוחין דקודשה, לב קדוש ואמיתי, זה מה שהיצר מונע, מבזבז לאדם את הזמן, לאף אחד מאיתנו לא בוער כלום, אומרים שיש זמן וכך עוברים לנו החיים.

ישנו סיפור על אחד התנאים, שניגש אליו אדם בשוק וביקש ממנו צדקה, ענה לו התנא "חכה עד שאחזור ואתן לך" כאשר חזר - האדם כבר לא היה בחיים. אנו חושבים שאין לנו צורך להתאמץ, יש מספיק זמן לעשיה, כך אנו רגילים לחיות, אך החיים נגמרים לפתע, לא תמיד בהתראה, ולא נשאר זמן.

המלחמה היא על הזמן, בע"ה אנו מתקדמים לאט לאט אך חייבים להזדרז. זריזות מהירה מדי גם היא אינה חיובית, זה מריץ את האדם ללא פרופורציה, שוב יש כאן מאזניים - המאזן. למאזניים האלה חייבים להגיע, כל אדם באופן אישי - וזה המח האלוקי, מח דקדושה.

אם היינו מצליחים להתגבר ולעבור ממצב של טמטום הלב וטמטום המח לטהרת הלב וטהרת המח - התחברנו ופתרנו את הבעיה. אם נופלים מידי פעם, אין נזק - קמים מחדש. זה השלב שצריך לעבור גם הפרט וגם הכלל, ואז אם האדם ירצה לעשות נחת רוח להשם, הרי שכל הבחירות שלו במשך היום תהיינה שונות, כל דקה ודקה תהיינה מחושבות אצלו. איך ינצלן? ואפילו אם יתחיל לדבר לשון הרע, הרי שיזכר בהשם ויפסיק בו במקום, כי הוא הרי מבין שהוא למד והתפתח ואם ידבר לשון הרע הרי הוא מאכזב את אביו שבשמים. הטמטום נפסק באמצע.

אם אדם כועס על אשתו, למשל, והנה הוא נזכר שזה מביא לטמטום לו ולאשתו הרי שיפסיק מיידי. אותו אדם שהיה אצלי ביעוץ ולא דיבר עם אשתו שלוש שנים הסביר לי, שעכשיו הוא בסדר והתחיל שוב לדבר איתה.

הוא כלל לא מבין עד היום את הפגם שבו, הוא גם לא יקשיב לי אם אסביר לו, זה יפגע בו. זה מצב שאין יכולת להבהיר לו את הדברים, הוא מרוצה שהוא מדבר איתה, נותן לה רשות לאכול לידו, סך הכל זה לקח "רק" שלוש שנים, כל המצב הזה, הוא הבין לבד שהמצב צריך להשתנות, והסיבה לכך היא שחלוקת הרכוש במקרה של גירושין לא היתה מקובלת עליו והגיע למסקנה שעדיף שישנה את היחס לאשתו.

זה אדם מכובד שאי אפשר לדבר איתו, נשמתו בגלות, זה מצב של טמטום. האדם המטומטם בטוח שהוא בסדר, ומי שרואה את הדברים כפי שהם באמת, מנוע מלומר לו, הוא איננו מאפשר זאת.

בא אלי אדם שביקש שאומר לו את כל האמת ושהוא מוכן לשמוע הכל, גם את הדברים הקשים ביותר, וכאשר עשיתי כבקשתו הוא טען שנעשיתי קצת אכזרי, כעס עלי שאני אכזרי. להיות אכזרי זה לא לומר לו את האמת, להשאיר אותו במצב שהוא נמצא - זו האכזריות.

אך הכוונה צריכה להיות טובה ואמיתית ולא על מנת לפגוע אלא על מנת לתקן.

תיקון פגם הברית

כל תפקידו של עם ישראל לתקן את חטא אדם הראשון ולהעלות את הניצוצות שנפלו בשבירת הכלים, לפני שנברא האדם הראשון.

במשך הדורות היו ניסיונות וניסיונות חוזרים לתקן ולהעלות את כל הניצוצות של הקדושה שנעשקו, וברוך ה' זכינו במשך כל הדורות לתקן הרבה מאוד. כשתיגמר העלאת הניצוצות יגיע סוף התיקון.

אז יבוא המשיח. העלאת הניצוצות זה נושא בפני עצמו - איך מעלים ניצוצות? ע"י קיום תורה, מצוות ומעשים טובים מעלים את הניצוצות. ע"י בחירה נכונה של האדם הוא מעלה את הניצוצות.

כל אחד מעלה את הניצוצות הקשורים בשורש נשמתו, כל הדברים האלה מוסברים יפה מאד בקבלה, בחסידות, בשער הגילגולים של האר"י, פלא פלאים. מה שברור, מה שצריך לציין, שכל העלאת ניצוצות עולה במאמץ.

זה מאמץ, זו מלחמה. דבר לא הולך בקלות. גם מי שמעלה ניצוצות מבחינת כוונות של הקבלה, צריך לדעת איך לכוון, צריך להיות ראוי לכוון, וצריך לכוון לשם שמים, וכל זה דורש שנים של הכנה, ובודאי שזה הכל במאמץ.

זאת אומרת גם כשאנחנו מתפללים: 'מה, ע"י איזה ייחוד שאדם מייחד הוא מתקן את העולם? כיצד יכול להיות, סתם איזו מחשבה שהוא חושב משפיעה כל-כך? עד כדי כך שהרמח"ל העיד על עצמו שהוא זכה למגיד מהשמים וזכה לדרגה הרוחנית העצומה שלו בזכות, שהיה מייחד יחוד כל רבע שעה! מה הבעיה לייחד יחוד? אבל בכדי לייחד ייחוד כל רבע שעה האדם צריך לעבור כבדת דרך של הכנות, התמדה ומלחמה ביצרו וכו' וכו'.

ז"א שגם כשאנחנו אומרים שאפשר להעלות ניצוצות ע"י כוונה, ע"י כוונת התפילה בשכל או ע"י כוונה בלב, תמיד זה נעשה ע"י מאמצים. התעוררות מלמטה כרוכה תמיד במאמצים, זו תמיד גבורה, להתעורר להיות גיבור כארי, להתעלות מעל למצב, ולהלחם ביצר, להכות בו, בלי זה אין שום דבר.

רק מאמצים, כל הזמן. יגעת ומצאת - תאמין. יגעת, ומצאת את הדרך - מצאת את הניצוץ, תאמין שזה ברחמי שמיים. לא יגעת ומצאת - יש לך עוד עבודה. לא קיימת מציאה בלי יגיעה. צריך להתייגע מאד מאד בגוף, בנפש, במחשבה, בדיבור, ברגש ובמעשה.

זו מלחמה כוללת כל הזמן. ובדור שלנו, שנקרא "הדור האחרון", מאז האר"י ז"ל, צריך להגיע לסוף תיקון העלאת כל הניצוצות. ודווקא בדור הזה הניצוצות שקועים. אלה שעוד נשארו הרי הם שקועים בעמקי הקליפות.

בתחתית החבית, למטה, שם קשה ביותר להגיע. צריך בשביל זה מצד אחד, נשמות גדולות בעלות עוצמה גדולה מאד, שיוכלו להיכנס לתוך עומק הקליפות ולהוציא משם את הניצוצות במסירות נפש, וצריכים להיות מסוגלים לרדת בתוך העולם החומרי הגשמי החשוך, מצד שני - צריכים להיות מסוגלים לעלות.

יש כאלה שיכולים לרדת ואח"כ לא מצליחים לעלות ר"ל. זה המצב שהיה במצרים, לכן השם יתברך בעצמו היה צריך להוציא אותנו ממצרים. לא ע"י שליח, לא ע"י מלאך כי לו היה יורד מלאך היה נטמא.

לא היה כח להוציא את הניצוצות. עד כדי כך שקענו בתוך הטומאה. גם בדור הזה. מצד אחד יש אנשים שקועים, נשמות שקועות וניצוצות, גם בעולם הזה וגם בעולמות העליונים, שקועים עדיין בתוך הקליפה ואלה ניצוצות היקרים ביותר, כיוון שכפי גובה שיעור-הקומה כך הנפילה, ז"א כשנופל אדם שבא משורש גבוה נפילתו עמוקה ונמוכה ביותר זה "עקבתא

דמשיחא".

עכשיו אנחנו מבררים את הניצוצות מהעקבים של "האדם הבליעל". כביכול יש אדם דקדושה - ראש תוך סוף. ויש אדם דטומאה - ראש תוך סוף. וכשאדם דקדושה פגם, הנשמות נכנסו בתוך הראש של אדם בליעל - אדם של טומאה, ושקעו, שקעו עד העקבים שלו.

כגודל הפגם כך גודל הירידה, עומק הירידה, בתוך העקבים, בתוך הגוף. וכדי להוציא אותם יש לברר אותם ועושים זאת כל פעם ע"י הצדיקים, "ועמד כולם צדיקים". בכל פעם שיהודי מתעורר או שיהודיה מתעוררת לתקן משהו, להתפלל, לעשות מצוה, לברך ברכה, עולה עוד ניצוץ אחד מתוך הקליפות.

יש להעלות אותו למעלה, כדי שיהיה לו תיקון ואח"כ יהיה לו תיקון בתוך הקדושה. זה על רגל אחת. אם כן, הנשמות הגבוהות ביותר נפלו למקום הנמוך ביותר ושם אנחנו נמצאים. מצד אחד - אנחנו אנשים פשוטים, אנשים בהמיים וגסים ומתנסים בניסיונות בהמיים, שלא יעלו על הדעת בנשמות גבוהות, ומצד שני - אנחנו נשמות גבוהות, ויש גם בדורנו נשמות גבוהות של צדיקים, שמתפקידם כתוב כך בזוהר הקדוש, יבואו בדור האחרון כל הצדיקים הגדולים כדי לרדת לעומק הקליפה להוציא משם את כל הניצוצות האחרונים ולסיים את התקון.

זאת הסיבה שלא תבוא הגאולה, עד שנגמור את הברור. הברור הזה הוא פלא. כיוון שנניח, אדם כאן בעולם הזה, מתחיל לתקן מה שעליו לתקן, ולהעלות את הניצוצות שלו, את כל הניצוצות של שורשו, יכולים להיות אלפים של נשמות שכבר היו בעולם וקבלו את התיקונים הם באים ושומרים על האדם הזה, מסייעים לו.

כל שורשו שורה עליו ומסייע בידו שימשיך בחינת "יעקב חבל נחלתו", אנחנו כמו חבל, וקשורים בו כל הדורות כל הגלגולים, פלא פלאים. חלילה וחס, אם האדם הזה במקום לתקן פוגם, מסתלקים ממנו כל הניצוצות, והוא נופל במצב קשה.

זאת העבודה שעלינו לעשות. בדור הזה הניסיון העיקרי שאנחנו מתנסים בו הוא תיקון העניין של פגם הברית. פגם הברית זה ניסיון עץ הדעת טוב ורע ובחינת כל העניינים של צניעות, ותאוות.

העניינים האלה שקשורים לצניעות צריכים התמודדות גדולה מאד, עד כדי כך שאין ספר שאינו עוסק בעניין הזה, מצד אחד מתוארים בספרים גודל הפגמים שיש בזה ומצד שני גודל השכר למי ששומר את הברית וגם נותנים עצות ועידוד להישמר מכשלון.

בכל זאת אנחנו רואים שבדור שלנו הנושא הזה צריך תקון דחוף ככל האפשר. צריכים להכשיר את האנשים כדי שיוכלו להתמודד, כדי שיוכלו לתקן. לא להכשל ולא להכשיל. העניין הזה קשור לזכרים וגם לנקבות.

הנשים וגם הגברים צריכים להיזהר בעניינים האלה ולתקן ולהעלות את העניין הזה לשורשו, ואז זה סוף העניין. לכן מצד אחד רואים מה שרואים בדור. מצד שני יש נשמות שמתעוררות ועושות תשובה מאהבה.

תשובה מאהבה זהו תיקון לפגם הברית, יש צורך להפיץ את פנימיות התורה, כיוון שפנימיות התורה זה שמות ההויה. שמות ההויה זה בחינת רחמים, בחינת אהבה י-ה-ו-ה. והדינים שזה הלכות, זהו החלק הנגלה שבתורה, זה יונק משמות אלוקים שזה דין, מה מותר מה אסור.

ע"י הדינים לבד אי אפשר לגמור את התיקון, צריך תשובה מאהבה - כאשר החובות הופכים להיות זכויות. זה העניין הזה שאנשים לא מבינים כיצד חוב יכול להפוך לזכות. זה העניין של העלאת הניצוץ.

כשהניצוץ נפל אז זה חוב. כשהניצוץ עולה מתוך התעוררות של אהבה לה' ולאמת במסירות נפש הוא הופך להיות זכות. מעלים אותו לדרגה של זכות. מוציאים אותו. ואם זו תשובה מיראה, החובות הופכות להיות שגגות, כביכול - רק באמצע הדרך, עוד לא הצלחנו להפוך את זה לחיובי. אלו השלבים של העלאת הניצוץ. קודם כל, תמיד יודעים שכשעושים תשובה מיראה זה "סור מרע", זו ההתחלה. ההתחלה של ההוצאה - להוציא את הניצוץ, זה ע"י יראה, זה ע"י גבורה, ואח"כ צריך להעלות אותו לשורש - זה בחינת אהבה ואז זה הופך להיות זכויות.

ככל שהניצוץ היה שקוע יותר, ניצוץ זה חלקי נפש, חלקי קדושה, בתוך עמקי הקליפות, ומעלים אותו למעלה - ככה מתגדל ומתקדש שמו יתברך. כשהרחוקים ביותר, הגרי-צדק ובעלי התשובה מתקרבים, זה עושה כבוד לה' יתברך- בחינת יתרו וכל מיני בעלי תשובה, הם גורמים לגילוי כבוד ה'.

הנה היינו בתוך החומריות, היינו בתוך "הטבע", היינו בתוך כל התענוגות האפשריים, מאסנו בכל, בחרנו בה' ובתורה. "שום תשים עליך מלך" שמנו על עצמנו הגבלות, קודם היו לנו חיים חופשיים כמו שאומרים, כ"א עשה מה שרצה, כפי הישר בעיניו.

פתאום הנשמות האלה אומרות - די, אני לא רוצה יותר, אני ירא את ה', אני אוהב את ה', אני רוצה לעשות רצונו, ואז אני בוחר באמת, ואני שם הגבלות על עצמי שקודם לא היו לי. מה עוד שבדור הזה, כל האנשים שלא דתיים זה בבחינת תינוקות שנישבו שלרוב בכלל אין להם ידיעות בתורה, זה בכלל עושה נחת רוח.

איך אנשים שלא היה להם שום ידע שום קשר שום כלום, מתעוררים ורוצים לעבוד את ה'! זה נותן כבוד, כביכול, שמו יתברך מתגדל בעולם ע"י העבודה הזו. לכן הדור מצד אחד אין לו מוחין דקדושה, לא יודעים שום דבר, חייהם בהמיים ופשוטים.

מבחינה שניה: עוד מעט כשיקבלו את המוחין ויקבלו את דרכי התיקון ויעלו, יתקדש שמו יתברך, כפי שלא התקדש בדורות קודמים. ודווקא כל מיני נשמות שהיו עשוקות בעול קשה, יקבלו את התיקון.

לפעמים באים לפה אנשים ואתה מסתכל, אתה רואה מסכת של יסורים נוראית, אנשים בלי מזל, מצב נוראי, ואדם, איך אומרים, מחזיק מעמד, שורד. החיים שלו לא חיים, לא פרנסה, לא משפחה, לא כלום והוא מחזיק מעמד למרות כל היסורים שלו, למרות כל הקשיים שלו, זה פלא.

אז אומרים: מה יש לי מכל העולם הזה? ומה יצא לי? ובאמת לפעמים יש כאלה שלא ישתנה מזלם וככה, הם יסבלו, לא עלינו, כל החיים. אבל "לפום צערא אגרא" לפי גודל הצער, גודל השכר.

האנשים האלה הם האנשים הגדולים, הם מחזיקים את העולם. כשיגיעו למעלה, לפי הצער, לפי המלחמות, לפי כל מה שהם עברו, ככה יהיה השכר שלהם במקום שלהם. פה בעולם הזה אנחנו מסתכלים על החיצוניות אם בן אדם נראה נחמד, אם הוא מוצלח, אם הוא חכם - אנחנו מעריכים אותו.

ואם הוא מסכן כזה, מקסימום מרחמים עליו. אבל בשמים זה הפוך. ז"א אנשים שה' נתן להם פה מסכת רצינית של תיקונים, הם עושים נחת רוח אפילו אם פה הם סובלים. זה לא אומר שאדם צריך לחפש להיות מסכן חס וחלילה, כל אחד לפי מה שה' נותן לו.

מי שה' נותן לו ברווחה יעבוד את ה' בשמחה, ומי שה' נותן לו יסורים, לא עלינו, יקבל אותם מאהבה, ויעבוד את ה' מאהבה.

הנושא של השעור הזה הוא נסיון לתת כמה עצות ודרכי תקון בענין הזה של פגם הברית. יש ללמד זכות על עם ישראל שהרוב זה תינוקות שנשבו, הם לא יודעים בכלל את חומרת

המצב, ולא מרגישים בחומרת המצב. זה נראה להם דבר רגיל, דבר נורמאלי, אפילו דבר טוב, לא לשמור על צניעות וכו' וכו', כי הם לא קבלו שום ידע, אין להם שום הבנה. עובדה שכשאנשים כאלה כן מקבלים הבנה ומקבלים אותה בדרכי אהבה ובדרכי נעם, הם מוכנים להיות צנועים, הם מוכנים לתקן.

רק שאנחנו צריכים להתאמץ יותר ויותר כדי להגיע לכולם שיוכלו להבין את הפנימיות, את טעמי המצוות, טעמי תיקון פגם הברית, ואז בודאי מליונים יתעוררו ויעשו תשובה אמיתית במהרה.

אם כן, איך אנחנו יכולים לצאת לרחוב ולא להתרסק? איך אנחנו יכולים להקים בית כשר ולשמור על צניעות? איך אפשר שהמחשבה תהיה נקיה? הדברים האלה הם הדברים הבסיסיים ביותר של היהדות, ולצערנו לא כל כך מדברים עליהם, לא כל כך מדריכים בהם מפאת מורכבותו של הנושא, וזה חבל מאד.

בעניין הזה יש עניין של סור מרע ועשה טוב. ראשית עצה מאד חשובה לדורנו - להתחנך צעירים. מי שרוצה לשמור על ברית הקודש צריך להתחנך צעיר. לא לאחר את החתונה. כמובן במידה שזה תלוי בו, מבחינת ההשתדלות שלו.

אין בזה שום היתרים ושום עניינים לא של לימוד תורה ולא של כלום. מי שרוצה ללמוד תורה ילמד בטהרה כשיהיה נשוי.

יש יוצאי דופן נדירים מאד, שבאמת היצר לא תוקף אותם והם יכולים ללמוד עוד כמה שנים תורה. בסדר, אבל מי יכול לערוב על עצמו שככה יהיה. כמו שאמרנו לא פעם אם אדם מצד אחד רוצה לדעת תורה ורוצה להתקדש ומצד שני הוא פוגם, מה עשינו? זה כמו אחד שממלא את החבית ויש בה חור למטה.

זה דבר חמור. לא רק זה, כשאדם לומד תורה ופוגם, לומד תורה ופוגם, התורה הופכת לו לסם מוות, ר"ל, זה הסוד של התורה שהופכת להיות סם המוות במקום סם החיים, כיוון שהנשמה לא יכולה לסבול את הסתירה בין הלימוד היראה והאהבה שאדם רוכש בלימוד לבין הפגמים האלה.

זה יוצר זעזוע כזה שבסוף האדם הקרוב אצל עצמו, ואינו יכול לשמור על עצמו בלי סוף. בסוף הוא אומר, מה אני אשנא את עצמי? אני אשנא את התורה? וככה הוא מתחיל להתנתק ולהתרחק מהתורה ומהאמונה.

אין דבר שהוא פוגם ומחשיך את הנפש יותר מפגם הברית. אין דבר שמכניס אור קדושה וטהרה ומזכך את הנפש משמירת הברית. מי צדיק? מי ששומר את ברית קודש. אין חכמות בזה.

מי שרוצה להיות צדיק צריך לעמוד על העניין הזה ככל שיוכל. ודאי שאי אפשר במכה אחת. זה תקון שלוקח שנים, לפעמים לוקח כל החיים אבל לא עליך המלאכה לגמור, מצד שני חייבים לעבוד.

אין חכמות בענין הזה. כיוון שאני נשאל על כך כל יום וכיוון שדבר זה מרכזי בעבודה שלנו בדור הזה, צריך קצת לפרט. כבר אמרנו את העניינים האלה בקלטות אחרות, בשיעורים אחרים ובהזדמנויות שונות אבל מידי פעם יש חידוש וצריך להגיד.

אני חושב שבענין הזה צריכים לעסוק הרעיונים וגם הנשואים שהרי פגם הברית יכול להיות גם אחרי החתונה. אם אדם לא ישמור על עצמו, יצר הרע אומר לו להיות פרוץ, מה יש? לכן אדם חייב לתפוס את עצמו, חייב להלחם בו, אין חכמות.

או שהוא נלחם בו ושם גדרות בפני העבירה או שהוא נופל, אין בזה שום פשרות. הייתי אומר שצריך בשלושה קווים מקבילים לעבוד על זה: קו אחד: שאדם יצייר לעצמו בתוך נפשו שהתאווה הזו תאווה טפשית ומטומטמת ואין בה כלום.

ובאמת זה ככה, ז"א זו תאוה שמאוד מפתה אבל בגללה לא כדאי להפסיד את העולם הזה ואת העולם הבא, בהחלט לא. זה סתם. ובודאי שזה צורך שיש לאדם. אם הוא לא נשוי, זה לוחץ וזה קשה.

מצד שני בעמקו של עניין אין בזה כלום. קו שני - צריך לדעת שאנחנו עברנו שטיפות מח מתרבות אדום, הם הפכו את הענין הזה לעיקר, עיקר החיים. ז"א לשיטתם אם טוב לו בענייני אישות, הוא מאושר עלי אדמות ואם לא טוב לו יותר טוב שימות. שיתגרש, שיהרוס את הכל. כאילו על זה עומד העולם, על העונג הזה המדומה שיהיה לאדם. זה סילוף עצום ורוב וצריכים לעקור אותו מהשורש. היהדות לא פוסקת כך ולא גורסת כך אלא ההפך הגמור.

זה שאדם נהנה, טוב, ככה ה' ברא את האדם אבל זו לא המטרה. המטרה היא מטרה קדושה. כך שצריכים להוציא את העוקץ. כלומר הדבר הראשון זה להבין שזה דמיון, באמת זה תעתוע שנראה מאד רציני, מאד מושך, אבל הכל שטויות, זה פשוט ריק מתוכן. ואדם שזכה קצת לעלות במדרגות של קדושה אם פעם הוא קצת לא מקפיד בנושא הזה של צניעות חלילה, יש לו קצת נפילה מהקדושה שלו, אח"כ הוא מרגיש כל כך חשוד, כל כך רע, כל כך לא מתאים, צריך לעשות כל כך מאמצים לעלות חזרה, כאב כזה בנשמה, שבאמת הוא מבין שזה הכל טיפשות והבל רוח ואין בזה כלום.

אלה שטיפות מוח נגדיות שאדם צריך לעשות לעצמו והלוואי שהיו עושים את זה בתקשורת ובכל המקומות, להוציא את העוקץ מהעניין הזה, לא לעשות מזה עבודה זרה. כאילו זה עיקר העניין, עיקר החיים, שזה הנושא המרכזי וזה מעסיק את האדם כל הזמן... כי האמת לא ככה, האמת שאלו סתם שטויות. זה כמו שעשו גם מהאוכל עניין עקרי. כמה מסעדות, כמה קורסים, כמה רצפטים, כמה מדברים על האוכל! מה זה כבר אוכל? אם אדם אוכל ככה או ככה זה משנה? אחרי שניה הוא שוכח מה הוא אוכל בכלל! אבל עשו מזה את עיקר החיים - אוכל.

אם כן, צריכים להוציא את כל העניין שיש בזה כי אין בזה שום דבר מיוחד. זה לא אומר שאדם צריך למאוס באשתו ולעשות צרות בעניינים האלה חס וחלילה, אבל גם לא שיעשה מזה עיקר החיים, ועיקר העניינים, וכל היום יחשוב על זה.

לא מי שרווק ולא מי שנשוי. בשום אופן לא. כל העניינים האלה של פגם הברית באים רק מהרהורים. הסתכלות והרהורים. כדי לעצור את פגם הברית אסור לאדם להרהר, בטח לא להסתכל.

אם בא לו להסתכל על משהו לא עלינו, פשוט יוציא את העיניים שלו בכוח. נכשל, יעשה תשובה. עוד פעם יוציא את העיניים, כל פעם שיש לו אפשרות יפנה את המבט הצידה, אין חכמות בעניין הזה.

זה סור מרע, פשוט מאד. ואם הוא הולך ברחוב יכול להסתכל למעלה יכול להסתכל למטה, יכול בד' אמותיו להסתכל. להשתדל שלא ללכת במקומות שיש שם עניינים כאלה, להשתדל בכל כוחו.

סור מרע. אם באים הרהורים, חס וחלילה, לסלק אותם מיד, לסלק אותם! לא להרהר. "ברגע אחד גאלתיך" זה שבא לאדם הרהור זה לא נפילה, זה ניסיון. אם הוא מסתכל ומהרהר בזה, זו נפילה.

פשוט כל הרהור שבא, לסלק אותו. לכעוס, לכעוס על היצר. "לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר רע". להתרגז על היצר הרע. אח"כ להתפלל שזה יהפוך להיות אהבת ה', אהבת התורה ז"א האהבה הנפולה הזו, יעלה אותה לשורש ולהתפלל שתהיה אהבת ה'. קודם כל אמרנו להוריד את העוקץ מהעניין כל פעם שבאים לו מחשבות ועניינים ורצונות

שנראה לו שעל זה עומד העולם וזה החשוב ביותר, להגיד, זה שטויות, זה הבל הבלים, זה דמיון, ככה פשוט, וכמו שאמרנו אח"כ אם חלילה זה תופס אותו, פשוט להלחם במקום. אם הוא עם עיניים עצומות, יפקח אותן. אם הוא לבד בחדר, יצא החוצה - "ברגע אחד גאלתיך". לא ימשיך להרהר. אם הוא לא ממשיך להרהר הוא ניצל. יבוא עוד פעם, עוד פעם ילחם בו. אחד על אחד, מכה כנגד מכה.

זה בחלק של "סור מרע" עכשיו יש את החלק של "ועשה טוב" שזה לעסוק בהתבודדות זה לא שלב אחר. אדם צריך לדעת, חייב לדעת איזה חלק בתורה מחייה אותו, כל יום באים לפה בחורי ישיבה וכל מיני אנשים מכל מיני מקומות ויש להם בעיה עם התורה. התורה לא מושכת אותם אינם מתרכזים בלימוד. קשה להם וחולמים. אני שואל אותם ובמה שאתה אוהב אתה כן מתרכז? ודאי שכן. ז"א אין להם בעיה של ריכוז, ואין להם בעיה של זיכרון.

יש להם בעיה שהם לא קשורים בתורה בחלק שמחייה אותם. אדם צריך לטעום מכל חלקי התורה ויסמן לו, מה מחייה אותו. מה משמח אותו ובוזה יעסוק. זה התיקון שלו, חלק זה ימשוך אור אלוקי לתוך נפשו.

וממילא כשאדם עסוק בחכמה, כשאדם עסוק בשורש נשמתו, קשור לשורשו בתורה שאר הדברים לא יעניינו אותו כל כך, זה לא מעניין. העונג הרוחני שיש לאדם, שעוסק בחלק של התורה שקשורה אליו, הוא כל כך חזק עד שבין זה ובין כל עונג גשמי אחר אין בו ממש, כי במצב כזה אדם מרגיש בתוך הלב השראת השכינה, זה דבר עצום.

אדם חייב להקפיד כל יום ללמוד מה שהוא אוהב. גם אם הוא בישיבה ויש סדרים אחרים, חוץ מהסדרים של הישיבה, כל פעם שיש לו זמן בהתחלה, באמצע ובסוף, כל פעם ילמד מה שהוא אוהב.

אוהב חסידות - חסידות, אוהב תנ"ך - תנ"ך, אוהב תהילים - תהילים, מה שמחזק אותו, מצווה גדולה ביותר ללמוד בזה. זה התיקון החשוב ביותר שלו. זה ייתן לו אח"כ כוח גם ללמוד את החלקים האחרים בתורה שפחות מעניינים אותו.

זה יכניס אור לתוך המקומות שאין לו בהם אור. היכן שאין לו חשק. זה לא חייב להיות שעות, זה יכול להיות רבע שעה, יכול להיות חמש דקות, שתי שורות, חצי שעה, אבל כך שיהיה קשור לחלק הפנימי שלו בתורה.

זה העניין הזה "שבראתי את יצר הרע, בראתי לו תורה תבלין". כמו שבאוכל צריך לשים את התבלין המתאים בכל מאכל, זה התבלין שלך, זה מה שמתאים לך. אם אתה תלמד את זה, "אין אדם למד אלא במקום שליבו חפץ", איפה שליבו חפץ הוא לומד והוא מרוצה ומקושר עם זה כך ממילא כבר כל מיני פועלי אוון עוזבים אותו.

כי הוא עסוק בעניין שלו, הוא מחובר לצינור שלו והוא שמח. אנחנו יודעים מסתרי הפנימיות שהפלונית זה בחינת יגון ואנחה, פגם הברית, זה עניין של יללות, יגון ואנחה, עצבות. אנחנו רואים תמיד כשאדם עצוב זה כי הוא פגם.

בזמן כזה או בזמן אחר אבל זה פגם. וכשהוא שמח זה קדושה, ולכן כדי להיות שמח על האדם לינוק מהצינור שלו. וכשהוא יונק מהצינור שלו הוא כולו מקושר, מלא, מלא כוח ולא יכולים לגעת בו.

כמובן שאח"כ כשהוא עוזב את הלימוד הוא בסכנה כל הזמן, אבל האור הזה שנשאר אצלו שומר עליו. הדבר השלישי שצריך לעבוד עליו במקביל: הרי אחרי שאדם זכה קצת להתרוממות הלב וזכה סוף סוף לקבל אור מהתורה שהוא קשור אליה הוא קצת מרוצה, טוב לו בנשמה ברוך השם.

הוא צריך לדאוג מאד לא לאכזב את השי"ת ולהכניס לעצמו ללב ולראש: יריבונו של עולם,

אני לא רוצה לטנף את עצמי, אני לא רוצה לאכזב אותך. לא משום שאני מפחד רק מהגהינום, שזה נקרא יראת העונש, 'אלא אני מפחד לאכזב אותך, אתה הקב"ה אתה יודע את מחשבותיי, אתה יודע מה שקורה לי, אני אוהב אותך ואני לא רוצה אחרי שעליתי, ליפול שוב. לא רוצה ליפול כי אתה סומך עלי. אני רוצה להיות נאמן לך' זה בחינת משה רבנו שהיה עבד נאמן. מה זה עבד נאמן, זה עבד שלא פוגם באדונו. הוא ייתן את נפשו ולא יפגום באדונו. עניין פגם הברית זו האכזבה הגדולה ביותר שהשי"ת יכול להתאכזב כביכול מבן אדם, זה שהוא עולה ואח"כ הוא נופל שוב. על האדם להיות ירא מאד לא לעשות דבר שחלילה וחס יאכזב את השי"ת, עליו לעשות דברים כדי לשמח אותו. זה בחינת אברהם אבינו שעבד את ה' במסירות ובאהבה כדי לשמח אותו.

כל מה שעשה עשה בשביל לשמח את ה'. איזה דבר יפה, כמה טוב לחיות ככה, החיים הופכים להיות גן-עדן עלי אדמות. כשאדם שמור בבריתו, כשאדם שומר ברית יש לו גן-עדן פה. כל רגע ורגע בחיים שלו מקודש, הוא עושה נחת רוח לה' ית' ומתקדם בכל העניינים. אם היום אנשים לא זוכים לרוח הקודש, אם אנשים לא זוכים להתעלות מעל טבעם, אם אנשים לא זוכים לדבקות בה', זה בגלל פגם הברית. משום שלא עובדים על זה כנדרש. צריך לעבוד על זה.

אלו הם שלושת הקווים המקבילים שמוליכים אל על. עכשיו, בזמן שאדם מתחיל להרגיש חלילה שהוא נחלש. או היצר מתחיל לפתות אותו חלילה, או משהו כזה, צריך להתבונן על השם ש-ד-י.

אנחנו חייבים להשתמש באותיות שמות הקודש כי זה מקשר אותנו ישר עם ה' יתברך וזה מוריד לנו ישר את השפע ואת הכוח להלחם. זה מכניס אור ויש ענין שאם אדם מצליח לחשוב על עניין שהוא בקדושה, הוא מסלק מחשבה שאינה בקדושה. מעט מהאור דוחה הרבה מהחושך. צריכים להיות רגילים ל-י-ה-ו-ה-י לנגדי תמיד". י-ה-ו-ה, ש-ד-י, אלו שני השמות המנימליים שאדם צריך לעסוק בהם ככל שהוא יכול, וזה יטהר אותו.

אולי אנשים לא יודעים מזה, הם לא כל כך מודעים לעניין הזה. אבל ככה זה עובד. זה לא חשוב אם האדם מבין כיצד זה עובד או אינו מבין כיצד זה עובד, אם זה נראה לו או לא נראה לו.

שאלו פעם מה זה ייחודים? ייחודים זה רק לקדושי עליון! קודם כל זה לא ייחודים! זה רק התבוננות בשני שמות פשוטים. אבל גם ייחודים, יש ייחודים בשער הייחודים של האר"י ז"ל נגד כל הפגמים.

למי הוא נתן את זה? לאנשים שלא פגמו או לאנשים שפגמו? למי נותנים תרופה? לאדם בריא או לאדם חולה? ברור שזה לאנשים החולים. אז זה לא אומר שצריך ללכת עכשיו ישר לספר "שער הגלגולים" ולהתחיל לייחד ייחודים.

במיוחד כשאדם לא מוכן ולא מתאים וכו'. אבל התבוננות בשם י-ה-ו-ה, מטהרת את האדם ומקשרת אותו עם השי"ת ומזככת אותו, משמחת אותו מביאה לו ענווה, ענווה גדולה באמונה וגילוי פנים, מעוררת את שורש נשמתו, וזוכה לכל הטובות שבעולם.

כל זה מהתבוננות רק על שם י-ה-ו-ה, זה הכל. אפילו אם אדם נמצא באיזו דרגה שתהיה, איפה שהוא נמצא שיתבונן בשם ש-ד-י זה מביא לו יראה, זה מביא לו שמירה, שומר דלתות ישראל. כשאדם חלילה מתחילה איזו תאוה או איזו מחשבה או איזה הרהור, יצייר מיד על המקום הזה שזה תופס אותו, ש-ד-י בדמיון שלו וידחוף את זה חזק בפנים, יסלק את היצר מעליו.

זה: "בתחבולות עשה לך מלחמה". אנחנו חייבים שתהיינה לנו תחבולות לכל העניינים האלה. חייבים! על זה נבחן האדם, האם הוא סלק את המחשבה שלו או לא סילק. האם הוא ראה חלילה איזו תמונה וישר הוציא את העיניים או שהמשיך להסתכל אלפית השניה הזו - זה ההבדל בין גאולה לגלות הנשמה.

המהפך בין צדיק לבין רשע, קורה באלפית השניה ר"ל, שם המלחמה, שם צריך למסור את נפשו! כמובן שיש עוד הרבה עצות שמובאות בספרי החסידות, כמו לטבול במקוה. צריך לטבול במקוה ומי שיכול לטבול 310 פעם, זה דבר חשוב וגם במקוה צריך צניעות. לצערנו בדור שלנו צריך צניעות וזהירות בכל מקום. על זה צריך אדם לתת את הדעת. כתוב בספרים שכל התאוה הזו היא ענין של כלי חסד שבורים.

כמו שאמרנו אהבות נפולות. ע"י זה שאדם דואג לכלל הוא מתקן את זה. ואם הוא אוסף צדקה למטרות של קדושה ואפילו אם הוא מקבל על זה בושות וביזיונות, זה עוד יותר טוב. אם הוא מזיע, זיעה של מצווה, כל הדברים האלה מתקנים את פגם הברית.

קריאת שמע שעל המיטה לפני השינה צריך לכוון בה שיהיה תיקון לפגם הברית בכל הדורות ובכל הגלגולים. הן שאנחנו פגמנו, הן שגרמנו לאחרים לפגום. עכשיו עניין מאד חשוב: האדם אסור לו להקרין פריצות לא גבר ולא אשה. צריך להיזהר מצחוק וקלות ראש. לפעמים נפוץ הדבר הזה. אשה צריכה להיות צנועה שלא יהיו לה שום הקרנות שמושכות. להשתדל שלא! הדבר הזה צריך תיקון גדול.

לא בגדים מושכים, לא צבעוני מדי, לא דברים כאלה שיכולים חלילה לגרום הרהורים. אחד שעושה דבר כזה מחטיא את הרבים. יכולה האשה להיות לבושה לפי ההלכה, אבל זה רעשני או מושך תשומת לב או כל מיני דברים, לכן צריך זהירות, בדיבור עם אנשים יש להשתדל לא להסתכל בעיניים, לא לצחוק, לא להרבות במחמאות במיוחד אנשים שעובדים יחד. קורים הרבה אסונות בעניין הזה. צריך להיזהר זהירות גדולה.

גבר אסור שתהיה לו קביעות עם נשים. אסור שתהיה קביעות, אסור שיהיו חברים יותר מידי.

גם זוגות חברים, שנפגשים יחד בשבתות ובחגים, ונמצאים יותר מדי ביחד צריכים זהירות, יצר הרע אורב. וגם אם אדם חייב לעבוד או אשתו חייבת לעבוד, יעשה הכל בצניעות.

לא להקרין שום חביבות, שום חברות, שום נחמדות. עדיף כמה שיותר קרירות. יש אנשים שנראה להם כל זה כדבר מותר, ושזה לא נורא, אך זה לא כך, על עניין זה עומד עם ישראל. אנחנו באנו לתקן את פגם האדם הראשון ושם הייתה הבעיה של העניין הזה של הנחש, של הפיתוי, של התאוה, חוסר התאפקות, חוסר גבולות, חוסר צניעות, חוסר נאמנות של חווה. זה התיקון שלנו. שאלות?

תלמיד: מה יותר חשוב, להתחתן עם מי שהיא משורש נשמתו, או להתחתן בגיל צעיר? **כ"ק האדמו"ר:** אדם צריך להשתדל להתחתן עם בת זוגתו, ואם הוא לא זוכה בדיוק בדיוק לבת זוגתו, ומי יודע אם זו בת זוגתו? אדם רגיל לא יודע שום דבר, אבל לפחות שיתחתן עם אשה שמתאימה לו, שיהיה לו טוב בחיים, שתהיה הרמוניה, שיהיה שלום בית שתהיה עבודת השם, שתהיה פרנסה, שיהיה חינוך, שיהיה כל מה שצריך.

מי שעוסק קצת בענייני שלום בית, רואה איזה גיהנום זה כשהזוג לא מתאים. זה גיהנום עלי אדמות ובמקום שיהיה תיקון לכל מה שצריך לתיקון, יש רק פגמים מכך. כל הזמן מריבות. גם פגם הברית וכל מיני דברים איומים שלא נדע, לא חסר.

חילול ה', ורשימה עצומה, אז ודאי שצריך להיות מאד דייקן ככל שאדם יכול לברר ולבדוק ולהתעמק, האם זאת בת הזוג שתעזור לו בעבודת ה' או תהרוס אותו. זאת צריכה להיות השאלה האם זאת בת הזוג שלי לעבודת השם, לדרך הרוחנית שלי, או חלילה היא תגביל

אותי ותעשה לי את המוות ובגלל שהיא יפה אני אתחתן אתה? בגלל שיש לה כסף, או בגלל שהתרגלתי, או בגלל שאמרו לי? זה צריך להיות מישהי מתאימה כדי שיהיה תיקון ולא קלקול.

מצד שני - אמרתי להתחתן צעיר. כתוב בספרים שהרבה מאד מהאנשים לא זוכים לבת הזוג האמיתית שלהם. אבל אנחנו רואים הרבה זוגות שעובדים ביחד את ה' וטוב להם ביחד ויש קדושה ביניהם ויש ילדים צדיקים ויש תיקון.

רואים שזה מפעל של תיקון לא מפעל של קלקול. לזה אדם צריך לשאוף. הוא צריך להתחיל בגיל 18 לשאוף, לשאוף ולפגוש, עד שבעזרת ה' יזכה. אם הוא לא זכה ונהיה בן 20 ובן 22 ובן 25 וגיל 30 ו- 35, עד כמה הוא ימשיך לחפש את בת הזוג המושלמת? עד שיהיה בן 120? ומה עם פגם הברית בינתיים, וכל מה שהוא עושה? ז"א שככל שאדם מתרחק מגיל 18, 19 כלפי מעלה צריך להבין שהוא לא זכה.

אבל אם אדם לבד והוא פוגם, הוא לא מתקן. זה העניין, זה המדד. אם אדם עוסק בתורה ובמצוות הוא יכול לאחר קצת את הזיווג שלו במספר שנים, בתנאי שהוא לא פוגם, אבל אם יש לו פגם הברית, הוא לא מתקן, זה לא תיקון זה קלקול.

לכן יבחר לו בעזרת ה' ובסיעתא דשמיא מישהי שהיא הקרובה ביותר למה שאפשר, שתהיה לו אהבה אליה, שיהיו תנאים מנימליים טובים, שיהיו מטרות משותפות כמו שמוסבר בספרנו "נשמת המלכות" במאמר על זה, ויתחתן.

ולא ידחה, ידחה וידחה משום שהוא רוצה מישהי שלא זכה לה. יש גם להבין כי כשאנשים מתחתנים צעירים הם עדין תמימים ויש להם עדיין אידיאליים, פחות חומרניים, פחות תובעניים ויותר קל להם לבנות ביחד.

כי יש בזה רעננות. ככל שמזדקנים האנשים בד"כ הופכים להיות יותר קשים, יותר קשה להתחתן.

תלמיד: כשאדם מתחתן עם מישהי שאינה מתאימה לו כי הוא רוצה להתחתן צעיר, יש סכנה שהם יתגרשו?

כ"ק האדמו"ר: נכון, אם אדם מתחתן עם אשה לא מתאימה הוא בסכנה להתגרש. אני רואה הרבה אנשים בעניינים האלה, ואתה צודק שאם הזיווג לא מתאים זו בעיה, אבל אם הזיווג לא מתאים זו בעיה גם אם הוא יתחתן בגיל 30 עם זיווג לא מתאים, זו לא בעיה של גיל. זה לא משום שהם היו צעירים, זה בגלל שזה לא התאים, זה העניין.

תלמיד: אבל כשאדם צעיר, קשה לו להביט פנימה ולהכיר את עצמו. זה קורה בגילאים יותר מבוגרים?

כ"ק האדמו"ר: אתה חושב ככה! יש אנשים שישארו ככה כל החיים. שכל החיים לא יקלטו בכלל... וזה לא מעניין אותם. אני לא אומר שהמלאכה הזו היא קלה. הקב"ה יושב ומזווג זיווגים, זו מלאכה לא קלה. אבל זה לא רעיון שלי שצריך להתחתן בגיל 18, 19. מזה שאנשים התגרשו צעירים זה לא אומר שאתה צריך להתחתן בגיל שלושים בגלל זה, או בגיל 25.

אנשים מתגרשים גם בגיל 90, זה לא משנה. זה לא קשור אחד לשני. זה לא בגלל שלא הכירו את עצמם... יש הרבה עניינים בזה. לפעמים גם מהשמים אדם לא זכה לבת זוגתו בכלל ונתנו לו בת זוג שבכלל לא מתאימה וזוהי בעיה.

לכן הולכים להתייעץ עם רבנים ועם כל מיני אנשים לנסות לראות אם הזיווג הזה יתאים או לא יתאים אבל אפשר להגיע למצב שאדם פחות או יותר מתחיל להכיר את עצמו. ולכן בגלל זה אנחנו כל הזמן מדברים על זה שאדם צריך להכיר את עצמו, את תכונותיו, את מבנהו, מה חשוב לו ואיך היצר תופס אותו.

זה לא צריך להתחיל בגיל 50, זה צריך להתחיל בגיל צעיר שאדם מתחיל להתבונן בתוך עצמו. כשיגיע לגיל 19 הוא כבר יודע מה הוא רוצה, איך הוא רוצה, ומה מתאים לו. אם אדם לא עוסק בפנימיותו, גם בגיל 100 הוא לא ידע דבר. אם הוא עוסק בזה, גם בגיל 19 הוא יכול לדעת הרבה. זו לא מלאכה קלה. צריך תפילה, וצריך סיעתא דשמיא וצריך גם השתדלות גדולה. לא לבזבז את הזמן. גם בפגישות, אם רואים שאין מציאת חן, חבל להיפגש ולהיפגש, לא תהיה מציאת חן.

אם יש מציאת חן צריך לבדוק אם האופי מתאים. אם התדר של הנפש אותו דבר אם זה לא שונה מדי אם זה לא מנוגד מדי, זה משלים. יש הרבה חכמה בזה, זה לא דבר פשוט. אם תקראו את המאמר הזה שיש בספר "נשמת המלכות" שוב ושוב ותתעמקו בו, יהיו לכם כלים.

המאמר על הזיווג, בעיות של שלום בית וזיווג, וצריך להשתדל לבדוק באמת ככל שידו מגעת אם בת הזוג הזאת תעזור לו בעבודה שלו ותשלים אותו או תכשיל אותו ותעשה לו את המוות ויהיה קשה או שהוא יעשה לה את המוות- זה צריך כלל. יש כלל: כשאדם רוצה לעשות רצון ה', רוצה ללכת בחיים רוחניים מסייעים לו מהשמים. אם בחור יחליט להתחתן מטעמים לא אמיתיים הוא יכול להיכשל. מה זה בחור רציני? זו שאלה, אפילו אם הוא רב, השאלה - כמה הוא מתוקן.

זה לא רק כמה תורה הוא יודע. צדיק, אינו רק אדם שיודע את כל התורה. זה אדם שמתקן את עצמו, עובד לשם שמיים, ויש בזה מליון דרגות ועניינים שבעין בלתי מזויינת קשה לדייק.

תלמיד: אם אדם בגיל 18-19 כבר צריך להכיר את עצמו, אז צריך שהחינוך שלו יהיה מתאים. האם נתחיל ללמד עבודת נפש ופנימיות התורה מגיל קטן?

כ"ק האדמו"ר: אני אומר שעבודת נפש צריכים לדעת כולם. אני לא אומר שצריך לשגע את הילדים, מגיל 4 כבר לדעת הכל, אבל בגיל הנערות כבר יכולים לקרוא "יסוד במלכות" ו"תקון המלכות".

מה שיבינו, יבינו. אפשר להסביר להם. להתבונן, להכיר את עצמם, להכיר את היצר, איך הוא תוקף, אותם ולהלחם נגדו. אין אלה דברים אסורים, אין אלה סתרי תורה, אין אלה דברים שאסור ללמד אותם, זו מצווה ללמד אותם, המצב בעז"ה ישתפר.

כמובן בגישה הזו, שלא הכל אתה צריך להבין, אבל אנחנו לא אומרים פה דברים סתומים שמישהו לא יכול להבין. היום להבין תוכנת מחשב יותר קשה מלהבין את הדברים שאני אומר והם שולטים בזה כבר בגיל קטן.

ויודעים את כל הקלקולים של העולם בגיל קטן כבר. לא עלינו, אנשים חשופים לכל הקלקולים הרוחניים. זה מותר, אבל להיות חשוף לפנימיות, אסור? איפה ההגיון? זו התרופה לעניינים האלה. אני לא חושב שצריכים לעשות שטיפות מוח בלתי פוסקות לילד, אבל הוא צריך לדעת שיש לו יצר הרע ואם האבא מבחין שהיצר תופס אותו, יגיד לו, הנה, הנה הוא תפס אותך ככה, תעשה ככה, תלחם ככה שהוא יבין מינימום של דברים, אתה מבין?

תלמיד: מה עוד ללמד ילד?

כ"ק האדמו"ר: "נשמת המלכות" זה יהיה אולי קצת קשה. אבל "יסוד במלכות" ו"תקון במלכות" והקלטות והמאמרים, זה פתח לכל העניינים. לא צריכים להגזים. "חנוך לנער על פי דרכו" אבל שיהיה לו ידע מסוים בעניינים האלה. לא יזיק לו, זה רק יעזור לו, שיכיר את עצמו, את הכשרונות שלו, אם הוא עצלן שידע שהוא עצלן. אם הוא ילד כעסן ועקשן, להגיד לו הנה אתה כעסן ועקשן, תתקן את זה. הדברים המינימליים שאדם ידע מה הוא צריך

לתקן, לא? מה זה אסון? צריך לדעת. ואם זה מעצבן אותם, תלוי איך אומרים את זה, צריך להגיד את זה בדרך כזו שלגייס את הטוב שבהם.

האמת כואבת, אבל לא צריך לצעוק: אתה רשע, אתה כעסן, להכניס לו מכות. קודם כל ליצור קשר בזמן שנעים, לא בפרהסייה, בצד ובאהבה להגיד לו: 'תשמע, אני התבוננתי בך אתה יודע כמה אני אוהב אותך ודואג לך, יש לך איזו מידה שאני מפחד שתכשיל אותך בחיים. אתה קצת כעסן אתה לפעמים כועס על דברים צריך לעבוד על זה, אתה מבין? ככה באהבה.

אבל הוא יגיד לך: 'אבא גם אתה כזה...!' – 'נכון, אני כזה כי לא עבדתי על זה כשהייתי צריך לעבוד מגיל קטן, אז גם אני מנסה. אני לא אומר שאני מושלם. אתה תעבוד על שלך אני אעבוד על שלי. ככה על כל דבר.'

אם יש קנאה אם יש כל מיני דברים. יש נטייה אחרי החיצוניות היום. הילד השני יש לו נעליים כאלה גם הוא רוצה. זו ממש עבודה זרה הדבר הזה. גם בזה צריך להסביר לילדים, זה קשה, הם לא רוצים להיות יוצאי דופן אבל צריך להסביר להם: תשמע זה סתם שיגעון. זה שההוא קנה דבר כזה אתה לא חייב לקנות.

אז מה אם יש לו, שיהיה בריא, אתה לא חייב. הוא נסע לחו"ל אתה לא. כל דבר צריך להסביר הרבה. זה נושא בפני עצמו החינוך. צריכים חוס, אהבה וקשר קודם כל. להיות חברים עם הילדים ולטפסף להם יש מספיק זמן לטפסף להם.

בעניין של התיקון. אפשר לעשות את זה מגיל קטן. הם מבינים והם גם יעבדו על זה וזה גם תלוי. אבל הילד צריך לשמוע, כמו שמרגילים אותו בחינוך בכל דבר אז גם בזה. צריך להרגיל אותו מגיל 3, כשהוא מבין, אפילו לפני זה.

היום ילדים זה עוצמה אדירה. אני רואה ילדים קטנים, איזה שכל ואיזה כח, הם שולטים בהורים כבר מגיל שנה, זה לא צחוק.

תלמיד: מה מלמדים אותם בגיל כזה קטן?

כ"ק האדמו"ר: מותר, אסור, זה אל תעשה, כשאבא מסתכל עליו בעיניים, שיפחד ממנו. זה של אבא. בזה אתה לא נוגע. הוא נוגע עוד פעם - אתה אומר לו לא. הילד קולט הכל. הילדים קולטים. צריך להשקיע בהם. פעם היה חינוך! מישהו היה מתחצף להורים שלו? לא היה חולמים להגיד איזו מילה.

היום, כל יום באים לספר לי שהילדים מרביצים להורים! מכות! מכות רצח גם! במקומות ובבתים שלא הייתם חולמים! מהיכן זה בא? "חוצפה יסגא" טוב, נחמד, אבל צריך לעבוד על זה, לא נעבוד - זה יהיה חורבן נוראי.

כשאני מספר לילדים שכשהייתי ילד לא התחצפו להורים הם לא מאמינים לי. מה, באמת? זה לא יכול להיות. היום זה נהיה כבר דבר כזה שכל אחד מקלל את ההורים שלו, מרביץ לו, גונב לו את הכסף, בועט בו, וזה הכל גידולי פרא.

תלמיד: יש זוג שאני מכיר והם באמת לא מתאימים, אז מה עושים?

כ"ק האדמו"ר: כל דבר לגופו, כל משפחה וכל מקרה צריך לדון אותו לגופו. אבל באופן כללי - תלוי מה הנזק. לעצמו, לאשה לילדים.

לפעמים אם הנזק יותר מדי - מתגרשים. אם אפשר לתקן, מתקנים. זה לא פשוט. אם העולם היה מסודר, לא היתה לנו שום בעיה. זה באמת לא קל. כל מקרה צריך לראות מה אפשר לעשות. יש הרבה אפשרויות.

אני חושב ככה, תראה, אם בן אדם בא ואין לו שום רקע בשום דבר, לא בעבודת נפש ולא מכיר את הספרים ולא מכיר כלום, הוא עכשיו בשניה אחת רוצה שאני אגיד לו להתגרש או לא להתגרש.

"יש לי סיכוי שתשתנה או אין לי סיכוי?" זו בעיה. בטח, אם היא תרצה ואם היא תקרא ואם היא תתחיל לעבוד על עצמה וגם אתה, יש סיכוי גדול, עצום. אם בן אדם יודע שהוא לא בסדר והוא רוצה לתקן, לא יעזרו לו? אבל אם זה לא מעניין אותה והיא לא רוצה לשמוע והיא תמיד צודקת ואין מי שישפיע עליה והיא רק עושה רע כל הזמן, מה אתה יכול להגיד? זאת אומרת יש הבדל בהדרכה שאתה נותן לאדם בהנחה שהוא פגום, אפילו פגום נורא, אבל הוא מוכן לתקן, לבין אדם שלא מוכן לתקן וזה לא מעניין אותו וזה גם לא יעניין אותו ודווקא הוא יעשה. ויש בזה הרבה דרגות של רשעות. תלוי, לכן אני אומר למה אני כל כך לוחץ על העניין הזה של ההפצה? כי אם החומרים האלה יהיו מנת חלקו של כל ילד של כל נער ובכל פינה, אדם נולד - הוא יודע: טוב, אנחנו עם ישראל, תיקון של חטא אדם הראשון. כל אחד יש לו את התפקיד, יש לנו יצר הרע הוא מנסה להכשיל אותנו. יש תחבולות כאלה וכאלה. אני צריך לעשות כך וכך, אלו הדרכים. אם זה יהיה, החומר כמו שיש בספרים האלה שדיברתי עליהם, זה יהיה בהשג ידם של כל ילד של כל נער, ואז יש לך רקע על מה לעבוד.

אתמול היתה פה אשה אחת שלבעלה יש קאזינו בארץ, לא חוקי. היא אומרת שבן אדם, בערב אחד הפסיד מליון שמונה מאות אלף שקל! אתם שומעים את הסכום? והיא כואב לה, וגם לבעלי הקאזינו כואב על בן אדם כזה. אומרים לו תפסיק, תלך הביתה, לא כשהוא הגיע למליון שמונה מאות, כשהוא הגיע לכמה אלפים אומרים לו תפסיק. "לא, אני לא מפסיק, אני ממשיך" עם עקשנות מטורפת. ככה היא סיפרה לי על הנושא הזה, איך זה עובד ומה זה עושה ושזו מחלה ממש.

אנשים שנמצאים בתוך העם כמו שאומרים, עמך, בת"א באיזה מקום שם. אין להם כלום בראש, שום דבר! היא נחרדת מזה. היא ילידת חו"ל. היא עברה דברים נוראים. "שבן אדם יהיה בן אדם - לא בהמה".

ככה היא התבטאה ודיברה על הנוער ודברה על הכל. היא לא אשה דתית כמובן. זה המצב, זה המוחין שיש, מוחין ריקניים, זה מפחיד. זה פשוט מפחיד. אז אם הדברים האלה יהיו חוק אצל כל אדם בבית וידברו על זה וילמדו ויחשבו, הכל יראה אחרת. תמיד יש לאדם בחירה. הוא גם יכול לזרוק את הכל, אבל יש לפחות משהו להתחיל ללמוד. ה' יעזור שנצליח.

חשיבות טהרת המשפחה

מדוע כל כך חשוב לשמור על טהרת המשפחה ולטבול במקווה?

ב"ה בדור הזה זכינו שרוב בנות ישראל שומרות טהרה.

גם בנות שרחוקות עדיין מקיום תורה ומצוות בצורה שלמה נוהגות לטבול במקוה טהרה, ומבינות מעומק נשמתן הטהורה את החשיבות הרוחנית של הטבילה למרות שיתכן שלא למדו זאת מפי ספרים וסופרים.

הנשמה דורשת זאת מהן - אשרי חלקן! בכל זאת יש עדיין יהודים שלא זכו לקיים מצווה זו בחדווה ובמסירות ויצר הרע מסית אותם בכל מיני רעיונות מדוע אין צורך לשמור טהרה כיום, כשכבר קיימים כל אמצעי ההיגיינה ולכל משפחה יש אמבטיה ותכשירי ניקיון אישי, מה להם ולמנהג "הפרימיטיבי הזה", "והדתיים האלה וכל האמונות הטפלות שלהם". "ומה פתאום שיפרשו מן האישה במשך זמן הנידה וכבר נהגו כך במשך דורות ושום דבר רע לא קרה להם", "וכל זה בודאי נובע מיצר כפיה דתית מאת הרבנים ונמאס לנו מכל הכפיה וההשתלטות הרבנית בכל תחומי החיים ועד היכן זה יגיע אם גם על מקווה נצטרך לשמור".

עד כאן מהסתת היצר בענין זה. ולמרות שזה לא מדרכי להטיף בענייני קיום תורה ומצוות ואני מסתפק בהפצת העקרונות על מנת שיכירו ומי שיחפוץ בהן יקיימן, מכל מקום עוררו אותי משמים בחלום הלילה לאמור: "עליך לכתוב בעניין שמירת טהרת המשפחה". ובהקיצותי בדקתי ומצאתי שלמרות שזכיתי, ב"ה, לכתוב על נושאים רבים ביהדות לא השכלתי לכתוב על נושא זה, ואולי זה נבע מפאת הקושי להציג את הדברים באופן נכון ומתקבל על הדעת ולנצח את היצר בטענותיו כי רבו בנושא זה.

ועוד אמרו לי בחלום: "ישנן הרבה נשמות גדולות וחשובות בקרב היהודיות שטרם זכו לשמור תורה ומצוות ומעצם העובדה שהן לא טובלות מצטערים בשמיים על כך מאוד". ולמרות שטעמי המצוות יתגלו רק לעתיד לבוא, אנסה להסביר את חשיבות הענין ויהי רצון שנצליח.

ישנו כלל גדול להבנת כל המצוות: "המצוות באות לתקן - התיקון צריך להעשות במקום אשר נעשה בו פגם". זהו מפתח חשוב בעזרתו אפשר להקיש ולדלות בטעמי התורה ומצוותיה. תפקיד עם ישראל לתקן את חטא אדם וחווה.

נשמותינו הם חלקי נשמתם. אדם וחווה פגמו במספר תחומים:

1. אכלו מעץ הדעת.

2. קיימו את מצוות "פרו ורבו" לפני הזמן, היו צריכים להמתין עד שבת.

3. הנחש בא על חווה והטיל בה זוהמה.

כל מצוות התורה הקשורות לנושא הצניעות וטהרת המשפחה באות לתקן פגמים אלו. מידה כנגד מידה ממש.

מבחינה רוחנית הפגם אז נבע מחוסר רצון להתאפק ולא לעבור על מצוות השם יתברך - ולהתגבר על התאוה לשם שמים! כך אנו נדרשים כיום לפרוש מהאישה ולא לעבור על איסור נידה במשך כשבועיים בחודש! דם שורשו דין, מים שורשו חסד.

כאשר האישה טובלת במקווה גופה ניטהר מהדינים הקשים של הנידה והדין נמתק בחסד, לכן האישה צריכה לטבול דווקא במים! ברור שצריכה להיות כמות מסויימת של מים - כפי שיש במקווה - על מנת שיהיה בכוח המים - החסד - להמתיק את הדין - דם הנידה! ואם יחסר בכמות לא יחול התיקון.

ודווקא חייב שיעבור זמן קצוב ומסויים על מנת שהאישה תהיה ראויה לטבילה ולא יהיו

בה שרידי דין - טיפות דם הנידה - וגורם הזמן קובע וזה תיקון הפגם שפגמו ולא המתינו לשבת! וכל דיני החציצה שהאישה מוזהרת לקיים הם על מנת שהמים יגעו בכל גוף האישה וימתקו הדינים ולא ישארו חוצצים בינה לבין הקדושה! ומובן כבר מהנרמז לעיל שכל דיני הטהרה הם על פי סודות הקבלה העמוקים ביותר.

וטהרה פירושה לא ניקיון - אלא טהרה מטומאה ששניהם הם מושגים רוחניים ולא בניקיון גופני אנו עוסקים כאן, ולא במניעת מחלות אלא בטהרת הנפש ותיקונה, ובתיקון כל העולמות! ומובן שזוג הזוכה לשמור טהרה זוכה למשוך לעולם הזה נשמה טהורה לבניהם ובנותיהם וגוף משורש טהור ואם להיפך, ח"ו, אז להיפך! ומובן שיש לכך תיקון - אבל הוא לא קל! וכל הפוגם במצוות התורה נגרם לו טימטום הלב והמוח מבחינה רוחנית ואין לו דעת נקיה להבדיל בין טוב לבין רע - בדיוק בדומה לפגם שניגרם כתוצאה מאכילת עץ הדעת טוב ורע.

עיקר העול בשמירת המצוות הטהרה על האישה כיוון שחווה - אם כל חי - קילקלה בעץ הדעת תחילה ולאחר שניפקחו עיניה נתנה לאדם, וגם פגמה עם הנחש כמובא. והאישה מוזהרת לא לבוא על אישה נידה, וזאת כתיקון על כך שאדם שמע בקול חוה ואכל גם הוא - והיה עליו להוכיחה ולהתגבר ולא לאכול! ובכל זאת הוא תלוי באמינות אישתו - שהרי היא זאת שבדקת אם כבר מותרת בטבילה! וזאת תיקון לחוה שלא הזהירה אותו ונתנה לו לאכול למרות שהיא ידעה כי טעתה כי נפקחו עיניה - ולכן עליה להזהיר כיום את בעלה שהיא נידה! כדי לתקן את אשר פגמה.

ומצד האדם: הרי הוא פגם בכפיות טובה ואמר על חוה שבגללה הוא חטא: "האישה שנתת לי" האשים אותה - ולכן עליו לסמוך עליה בעניני הנידה וללמד עליה זכות לאמור: "בזכות אישתי הצדקת אני יכול לשמור את מצוות הטהרה".

ויש צורך במי גשמים או במי מעיינות ולא במים שאובים דווקא להורות שהטהרה היא על ידי חסד משמים וכפי שהאדם והאישה נטמאים על פי חוקיה של התורה כך הם מטהרים ולא על ידי היגיון האדם הפשוט שלא מבין בעומקה של תורה והיה סובר שאולי מספיק מים מהברז! ועיקר הקושי בשמירת הטהרה הוא בהתגברות על התאוה וכל שאר התירוצים! הקושי הזה בא לתקן דווקא את אשר לא קיימו אדם וחוה ואשרי הזוכה ומקיים! לא פתחתי במאמר זה ולא ביארתי אלפית ומיליונית מעומקה של שמירת הטהרה אלא רק פתחתי פתח קטן להתעמק ולהבין לאן הדברים מגיעים, ומה גורמת השמירה ומכאן יובן איזה חורבן גורם חוסר השמירה - שלא מספיק שלא מתקנים את אשר למענו נבראנו - תיקון חטא אדם וחוה - אלא שח"ו מוסיפים לפגום עוד! ויצר הרע הכללי יודע כמה חשובה מצווה זו לכן הוא מנסה למנוע לקיימה בכל דרך ופיתוי.

ולכן אין ברירה אלא מסירות נפש! בתמימות ובפשטות ואם יבוא היצר ויאמר לאדם או לאישתו: "מה לך לשמור את כל הדברים המטופשים האלה? מה לך ולמקוה? מספיק אמבטיה", יענה מיד: "אם זה כל כך טיפשי וחסר משמעות - למה אתה כל כך טורח להרחיק אותי ואת אישתי משמירת הטהרה?! " - "לך מפה ואל תחזור!".

תיקון עם ישראל דומה לתהליך ההיטהרות מהנידה. כאשר כנסת ישראל תהיה טהורה ושלמה בתיקונה, אזי יתגלה הקב"ה ויגאל אותנו מהעולם הזה המקולקל ויביאנו ועולם מתוקן כפי שתכנן מראש מקדם! במהרה בימינו, אמן!

דבקות בשורש

הנשמה היא חלק אלוק ממעל.
כפי שאומר הרמח"ל: "אין לאדם מנוחה אלא בשורשו".
הנשמה יכולה להגיע למנוחה רק כאשר היא מקושרת בשורשה. שורש הנשמה בעולם האצילות, שורש נשמת היהודים מעולם גבוה מאוד.
כאשר היא יורדת לעולם הזה היא צריכה להתלבש בלבושים רבים, לעבור דרך מסכים רבים, להיכנס למערכת של צמצומים והסתר פנים, עד שהיא יכולה להיכנס לתוך הגוף הגשמי הגורם לה סבל רב, הירידה היא הדרגתית, דרך לבושים שונים. הנשמה חייבת להתלבש בתוך הצלם, על מנת להכנס לגוף.
הנשמה, כמו הנר, שואפת כל הזמן להתקשר למעלה, זו השאיפה הנשמתית המהותית החזקה של כל אדם ואדם. על הנשמה להיות בתוך הגוף - עובדה הגורמת לה לסבל רב, להסתר גדול מאוד, לירידה גדולה, כניסה לחושך רציני.
גם נשמת האדם וגם נשמת העולם שואפות לעלות מעלה - מעלה. נשמת כל הבריות, נשמת כל העולמות, שואפות להיכלל מחדש באור אין סוף ברוך הוא, שממנו השתלשלו. אבל, לבורא ית' תוכניות שונות ומדויקות, וברור שנוח לאדם שלא נברא, כי לנשמה - טוב לה רק מחוץ לגוף, רק כאשר היא דבוקה במקורה העליון.
בתוך הגוף, היא בגלות! לנשמה טוב לה כאשר היא שוכנת בגוף זך כתוצאה של עבודת האדם, היא מקבלת שליטה על הגוף ומזככת אותו עד כדי כך שהופכת אותו למשכן מתוקן לנשמה. כפי שבית המקדש היה משכן לנשמת העולם, לאור אין סוף ברוך הוא.
לכן יש לנו אחריות גדולה, תיקונים חשובים והסתרים גדולים, מאמצים קשים ומאבקים לא פשוטים. אפשרות הנשמה להשפיע ולהקרין לתוך הגוף, תלויה בבחירת האדם. על האדם מוטלת המשימה להלחם ולגבור על יצרו.
אם האדם לא מתעלה ונלחם קשה מאוד ברמ"ח איבריו ובשס"ה גידיו לקדש עצמו, אין דרך ביניים אלא הוא נמשך למטה, לבהמיות, והנשמה מסתלקת מהגוף, ומאירה אליו כאור מקיף, חופפת מעל לגוף, והגוף נשאר רק בדרגתו הנמוכה, בבחינת נפש בלבד.
בדור הזה שאנו עתידים לראות נפלאות גדולות, ב"ה, אנחנו כבר רואים דברים נפלאים, צריכים להתאמץ מאוד בעבודת השם ית', כדי שנספיק לתקן את כל מה שלא תיקנו עד היום הזה, ונוכל לעשות משכן של קדושה בתוך גופנו, לנשמתנו, שתשרה עלינו.
שיהיה לה טוב אצלנו, שלא יהיה לה שינוי צורה. כתוב בספרי הקודש: "יש השתוות הצורה, וישנו שינוי צורה". השתוות הצורה, פירושו לקבל את השפע על מנת להשפיע, וזו הדרגה המאפשרת לאדם להיות דומה לשם יתברך: "מה הוא חנון - אף אתה חנון".
במידה שהאדם מתרחק מהשוואת צורתו הרוחנית לצורת הבורא ית' - כך הוא רוכש שינוי צורה וריחוק מהבורא ית'. במידה שהשינוי צורה גובר - האדם יותר בחושך, יותר מנותק ויותר סובל. זהו המצב של רבים בדור החשוך הזה.
לעיתים העבודה מאוד שטחית, בדרגה ראשונית בלבד. אין עדיין מספיק בניה רוחנית אמיתית. לצערנו אין לאנשים מושג מה לעשות עם מה שקורה להם בתוך נפשם, בתוך ביתם, בתוך גופם ועוברים את החיים בצורה מאוד בזבזנית, מבזבזים את הזמן, מבזבזים את המתנות היקרות שהשם ית' נתן להם, ולא עושים משכן מקודש שהנשמה תוכל לשרות בו, כך יום עובר ועוד יום ועוד יום, ישנם אנשים רדודים לחלוטין.
חיים את היום יום, חיים את הדקה, איך אומרים? לאכול, ללכת, לבוא וזהו, והלוואי ודיינו שגם בזה נעמוד, הלחצים הולכים וגוברים, הלחצים שיש בדור הזה לפרט ולכלל, באים על

מנת לעורר אותנו. אסור לנו להתפנק!

הנשמה, כפי שאמרתי, מעצם מהותה שואפת לחרות אין סופית. אנחנו, הרי שומעים מדי פעם על מושג הנקרא כפיה דתית. קשה לכפות תיקון רוחני, כי לאדם תמיד יש בחירה חופשית, אי אפשר לכפות תיקון רוחני על אף אחד. תיקון רוחני חייב לבוא מתוך שאיפת האדם, כמה שהשאיפה היא יותר פנימית כך הפירות יותר מתוקים. כך הדינים נמתקים יותר וככה האדם מתעלה יותר ויותר. וזה נובע רק מהתעוררות פנימית עמוקה עמוקה שבתוך עומק הנפש.

מי שלמד האריז"ל יודע שהעולמות מתלבשים אחד בתוך השני, ישנו מושג הנקרא: "מלביש את האור". את אור אין סוף, עולם רוחני הנקרא: א"ק - אדם קדמון, מלביש אותו.

את א"ק מלביש עולם האצילות, את האצילות מלביש עולם הבריאה, ואת הבריאה עולם היצירה, את עולם היצירה מלביש עולם העשיה. תהליך זה נקרא: "התלבשות העולמות". החלקים הפנימיים יותר מלובשים על ידי החלקים החיצוניים יותר.

הפנימיות מאירה לחיצוניות. כך הסדר הנכון. כך גם בתוך האדם: הנשמה מאירה לגוף - והגוף מלביש את הנשמה. לכן עלינו לגרום על ידי עבודתנו, שהחלק הפנימי הנשמתי החשוב, היקר, יוכל להתעורר ולכפות את עצמו בכח, לזכך את הגוף מלמעלה למטה. אין לנו ברירה אחרת. על מנת להגיע לכך אנו זקוקים להתעוררות גדולה.

הנשמה שלנו שואפת לטוב, שואפת לנצח, שואפת לקרבת השם ית', "קרבת אלוקים לי טוב". אך מרוב שעם ישראל נלחם לתקן עצמו ואת העולם מאז ומתמיד במסירות נפש אין סופית - ומרוב התנגדותו של היצר הרע, אנו מותשים, מעולפים.

אנחנו צריכים להתעורר מהעילפון הזה, ולשאוף אל - על, בלי להפסיק, דוקא מתוך החושך ודוקא מתוך הנסיונות, ולמרות הנפילות.

ישנה אפשרות כיום לזכות להתעוררות ולהתעלות גדולה ואמיתית, כיום ההתעלות לא באה רק דרך ספרים, לא רק דרך הלימוד העיוני הרגיל, אלא בנוסף ללמוד העיוני החיוני, השם ית' מצפה למסירות נפש אמיתית בתוך האדם. מצפה לשינוי הלכה למעשה ולא רק לשינוי תאורטי.

הזמן דוחק. למצב של מסירות נפש האדם מגיע תוך עבודה מאומצת במציאות האישית היום יומית, האישית הפנימית, המשפחתית, בכל התחומים: בפרנסה בבריאות, ובכל הנסיונות שהשם ית' שולח לאדם.

על ידי עבודה אמיתית - דווקא מתוך ההסתר פנים שבחיים - האדם יכול לזכות לכך שיפתח לו נתיב חדש בפנימיותו, נתיב של גילוי פנים, נתיב של קרבה לשם ית', קרבה אמיתית. האדם יראה ניסים ונפלאות, יראה השגחות פרטיות מדויקות ונוסף לכל מה שיראה, הוא ירגיש את השם ית' שוכן בתוך לבו.

וזו המתנה הגדולה ביותר: שאור השם ית' - השכינה הקדושה שוכנת בתוך לבו של האדם, ומחממת לו את הלב. דבר מענין: לפני שהבעל שם טוב זי"ע התגלה, הוא היה עוזר לרבי בתלמוד תורה.

היה לוקח את הילדים לתלמוד תורה, ומנשק אותם באהבה עצומה. אומרים שהלואי ואנחנו ננשק ספר תורה באהבה כזו שהוא היה מנשק את הילדים. וגם היה מברך אותם: שיהיה להם לב יהודי חם.

וזו באמת הברכה הגדולה והקדושה ביותר. כיוון שמהחמימות של קדושה שבלב היהודי, כל הרע נשרף, כל הרע נמוג ונעלם. אם יש לאדם את החום הפנימי של הקדושה, היצר הרע לא מצליח לקררו בעבודת השם ית', ונשמת האדם שוכנת לבטח.

הקור בעבודת השם, מקורו בעמלק שמעונין לקרר את היהודי בעבודתו הרוחנית. היצר הרע הופך את האדם קר כמו קרח. הופך אותו רובוט הולך על שניים.

לפעמים מהלך ממש ברע - לפעמים פשוט מאמין בטבע, במקום להאמין בשם ית'. ולפעמים גם בחיי הקדושה מהלך כרובוט: כאשר מקיים מצוות אנשים מלומדה.

כי הוא לא מתעורר לעבוד את השם ית' באמת, אלא כך חינכו אותו, כך תכנתו אותו והוא מבצע כרובוט. השם ית' מעונין שנגיע לדרגה אחרת, הרי כבר כלו כל הקיצים, רק תשובה מעכבת! מה פירוש כלו כל הקיצים? פירושו שכל התאריכים בהם השם ית' קבע לגאולה, ולגילוי פניו ית' - נגמרו.

נותר רק התאריך הסופי. הזמן כבר לא מעכב, אלא רק תשובה מעכבת. בתאריך הסופי יגאל אותנו בכל מיקרה, אך אם ח"ו לא נתקן, יגזור עלינו גזרות קשות עד שנתעורר לעשות תשובה מלאה ואמיתית.

במובן אחר: כלו כל הקיצים, היינו כלו כל הצמצומים: קץ מלשון סוף - צמצום. כל המוגבלויות, צריכים להגיע לבחינת סוף. צריכים להגמר. עבודת השם המצומצמת צריכה לפנות מקומה לעבודת השם ית' מתוך גדלות אמיתית, מתוך מרחבים פנימיים.

שהנשמה תתעורר באמת. שלא תסתפק בחיות אלוהית מצומצמת, אלא תשאף ללא פשרות לאמת. זהו סוד החוצפה שיש בדור זה. החוצפה קיימת כי אנחנו לא מוכנים להסתפק בחצאי אמת, שלשת רבעי אמת, רוצים את השם ית' בעצמו, קשר ישיר עד הסוף.

נמאס לנו מכל הזיופים, נמאס לנו מכל הבלבולים, די, מספיק, רוצים את השם ית', ורוצים להגיע לתיקון האמיתי. לא מוכנים יותר להסתפק בעבודה מדומה ובעבודה דרך ההסתר רוצים את השם, רוצים לחבק את השם ית'.

רוצים עמו קשר חי, נפשי, רוחני, נשמתי, ברמ"ח אברינו, ובשס"ה גידינו: "ישיש עליך אלוקיך כמוש חתן על כלה". לא רוצים פשרות: רוצים אהבת השם! אנחנו רוצים אהבת השם כל כך חזקה, כל כך שורפת, כל כך אמיתית עד שכל אהבה אחרת לא תחשב כלל ותתבטל כנר בפני האבוקה.

כפי שהאדם מעורר מלמטה - כך מעוררים עליו מלמעלה. לכן, אם האדם מתחמם באהבת השם ית' - בודאי שהשם ית' יחזיר לו באהבה בלי גבול!

כאשר האדם זוכה לאהבת השם האמיתית השם ית' מתגלה אליו בדרגות מדרגות שונות, וחייו הופכים למדהימים ונפלאים, חיים של תוכן, בהם האדם חי כל רגע ורגע.

כיום רבים בני האדם שלא יודעים בשביל מה לחיות, לא יודעים בשביל מה התחתנו והקימו משפחה, לא יודעים מדוע הם עובדים דווקא בעבודה מסוימת, לא יודעים בשביל מה לגדל ילדים, חיים כי נושמים! כי אין ברירה וזהו.

אנחנו צריכים להגיע למצב שלא חיים מחוסר ברירה. אלא חיים ומנצלים את החיים באופן אמיתי. הדרך האמיתית לעבוד את השם ית' היא לא להתנתק מן העולם, אלא לחיות בתוך העולם ולקדש אותו, להעלות ניצוצות הקדושה מכל תחומי החיים.

אי אפשר להסתפק בתחום כזה או אחר, גם את חיי הקודש צריכים להעלות לרום כל המעלות, וגם את חיי החול, וגם את חיי הטבע, כל הנתבים, כל השבילים. הנשמה שואפת להתחבר לשם ית' ולתקן את כל העולמות, לא להשאיר שום פינה, כמו שבפסח אנחנו לא מוכנים שתישאר שום פינה בלי לנקותה, כך אנחנו עכשיו לקראת הגאולה שהיא בבחינת יציאת מצרים, בבחינת פסח, לא יכולים להשאיר שום מקום, שום סדק, שום תחום בחיים שלא נאיר אותו באור השם ית'.

אנחנו חייבים לקיים את לשון הפסוק: "בכל דרכיך דעהו". אין לנו ברירה: חייבים לעלות מעלה, מעלה, אין ספק בתוצאה, השאלה היא רק באיזה דרך נעלה: מתוך התעוררות

והתגברות או מתוך ייסורים ר"ל!

היות ואנו בסוף תהליך הברור, האדם לא יוכל עוד לחיות חיים "פרוה", או "בשרי" או "חלבי". או קדושה או להיפך. האדם שירצה לחיות את החיים בצורה פשוטה, שטחית, משמים לא יניחו לו: הוא יובל עד קצה התהום ומשם יתעורר להתבונן עמוק בנפשו ובחיו. בנקודה זו קיימת בחירת האדם: האדם לאחר שמתבונן או שיגיע לאמת ויתמסר אליה או למרות שגילה את האמת ימשיך בדרכו העקומה. אי אפשר לבחור במקום האדם: אפשר להאיר לו את הדרך במסירות ובאהבה אך הבחירה החופשית בידי האם ללכת בה!

האדם חייב להגיע לעצמאות רוחנית: אסור להפוך אותו לתלתי. צריך להכשיר את האדם על מנת שיהפוך בעצמו לחייל מסור במלחמת השם בעמלק. אסור לגרום לנכות רוחנית: יש לבנות את הדור על מנת שיוכל לעבוד את השם ית' בגדלות רוחנית עליונה! אסור לאדם לתלות את תיקונו הרוחני בבני אדם אחרים: האדם צריך להלחם ועל החכמים לתמוך, להדריך, לברך, אך האדם עצמו צריך לעשות את העבודה שלו! כתוב בסוף מסכת סוטה: "אין לנו על מי לסמוך אלא רק על אבינו שבשמים". המבט צריך להיות מופנה אל על: "אשא עיני אל ההרים". מובא במדרש תנחומא: שהשם ית' ציוה את משה רע"ה לעשות את נחש הנחושת, על מנת שהיהודים ירימו עיניהם למעלה, לאביהם שבשמים! מה זה - הנחש הזה ממית או מחיה? אלא כל עוד שישראל היו מסתכלים למעלה, לכיוון השמים הדומה לכיסא הכבוד, היו ניצולים, היו מתרפאים.

כך גם במלחמת עמלק: "וכי הידיים של משה רבנו הם עושים את המלחמה? אלא כשישראל היו מסתכלים על משה רבנו, על הידיים שלו שהיו נשואות אל - על, זה נתן להם את הכוח להתגבר, מבחינת האמונה הפשוטה ומסירות הנפש. לכך אנו צריכים להגיע כיום. כיצד נגיע לדרגה כזו? ישנם כמה שלבים: דבר ראשון: האדם צריך לדעת להפסיק את הנפילה שלו באמצע: ברגע שהאדם נכנס לנפילה מסוימת, עליו לעצור את הנפילה מיד, ולא להמשיך להתדרדר.

שלא יתמכר לרע שלו. שלא יתמכר לשטויות שבראשו. אם הוא באמצע דיבור של לשון הרע, שיפסיק מיד. אם הוא מתעצל לקום ללכת להתפלל במנין: שיקום תיכף ומיד. בכל פעם שהיצר הרע כופה על האדם דבר שלילי, האדם צריך לעצור אותו ולהגיד לו: עד כאן! עד פה עשיתי שטויות, מהשניה הזו, אני לא מאפשר לך, אני נלחם בך! זה השלב הראשון: לעצור את הנפילה באמצע! כאשר האדם עוצר את הנפילה באמצע, יזכה לגילוי פנים! פתאום יראה ניסים של השגחה פרטית מדויקת ומדהימה: תעצרו נפילה באמצע ותראו מה השם ית' ישלח לכם: "והריקותי לכם ברכה עד בלי די".

ככה זה: "כפי שהאדם מעורר מלמטה כך מעוררים עליו מלמעלה". אם ח"ו האדם נפל - יקום מיד! לא להתייאש, לא להתפעל מהנפילה, לקום מהר, להתקשר לשם ית' מחדש, כמו אריה.

הוא הכניס לך 20 מכות? אתה עכשיו מהרגע הזה, קם, ולא נותן לו שימשיך למעוך אותך, זהו, מה שהיה - מת! מתחילים מחדש!

שלב נוסף בבניה הרוחנית האמיתית: לפתח את ההתבוננות הפנימית לתוך הנפש. האדם צריך ללמוד הרבה על העבודה הרוחנית הנפשית, על מנת שירכוש כלים להתבונן בתוך נפשו: שיבדוק מה קורה לו - ולמה זה קורה לו. בלי התבוננות - אין כלום!

אם הנשמה רוצה להגיע לחרותה, לתיקונה, לחיבורה מחדש בשורשה, כיצד תגיע ללא ידיעת הדרכים הרוחניות? ללא להלחם ביצר הרע - כיצד תשתחרר מהכבלים העוטפים אותה ומונעים ממנה זיכוכה?!

"אין הביישן למד". האדם חייב להתבונן חזק ובמבט אמיתי לתוך נפשו, לא לרמות את עצמו, לראות איך היצר תפס אותו, מה עשה לו, ללמוד מזה. על האדם להגיע לשורשו למעלה: לנסות לגלות איזה סוג נשמה יש לו, מה תפקידו בעולם, מה עליו לתקן, במה יוכל לעשות נחת רוח לשם ית'. לכל אלה ניתן להגיע רק אם האדם עושה כלי: "הרחב פיך ואמלאהו". אם האדם רוצה לחדור לפנימיותו על מנת לעשות נחת רוח לשם ית' - משמים יסייעו לו. בודאי שהאדם צריך להשתדל גם במלחמת היצר להכיר בדיוק כיצד היצר תופס אותו: לחדור לשורש חולשותיו ולהבין כיצד היצר משתמש בהן על מנת להחריב לו את החיים בעולם הזה ובעולם הבא ר"ל. עצם השאיפה להתעמקות ולהתעלות הוא הפתח לזכות לקרבת השם ית' ולחבור לשורש.

בִּירוֹר הַחִכְמָה

מצב הדור שלנו, באופן חיצוני ובאופן פנימי, הוא מצב של הסתלקות החכמה. כתוב בדברי חז"ל: "בחכמה יתבררו". שביורר המציאות, פתרון הבעיות, הבחירה של האדם צריכים להעשות בצד הנכון, שהאדם ישתמש בחכמה. מאז חורבן בית המקדש כתוב שהשכינה גלתה ועלתה לרקיע השביעי.

כתוב בזוהר שנפרדו אותיות שם השם י-ה-ו-ה והשפע לא יורד לפי סדר ההשתלשלויות. זאת אומרת שעולמנו מתקיים בזכות סדר של הורדת שפע היורד מלמעלה. הסדר הזה מתאפשר על ידי הקריאה התקינה של השם המפורש: י-ה-ו-ה.

ברגע שהיה חורבן, כתוב בזוהר, שהיוד עלתה למעלה. זאת אומרת שהמפתח, התחלת הצינור, מקור השפע, התנתק מהצינורות האחרים. השפע לא מגיע בצורה תקינה. לא שאין שפע, יש שפע ועובדה שאנחנו מתקיימים, אך הוא שפע סטנדרטי לקיום העולמות.

לקיום הפרט והכלל. יש שפע נוסף, שזה מאפשר את התיקון האמיתי של האדם והוא היעוד האמיתי של הבריאה אך זה כבר שפע ממקור עליון יותר, והוא לא מגיע.

היום אנחנו במצב של חוסר חכמה. יש לכך הרבה ביטויים: "דור של חושך", "פני הדור כפני הכלב" וביטויים אחרים מהסוג הזה, אבל כולם מתכוונים לאותו דבר - מה שחסר לפרט ולכלל זוהי החכמה. החכמה מאחדת את כל כוחות האדם.

זה כמו אדם שנוטלים את ראשו. יש לו גוף אך אם אין לו ראש הוא לא שווה. אנחנו יודעים מהרפואה, שפגיעה קטנה במוח הורסת תפקודים שונים של האדם. חז"ל בקבלה קוראים לזה שבמצבים מסוימים ג' הספירות הראשונות חכמה, בינה ודעת לא משפיעות. יש ניתוק של הספירות העליונות מהספירות התחתונות, אז החכמה האמיתית לא מגיעה אל האדם.

בכל אופן אנחנו לא מרגישים שאנחנו חסרים, יש לנו שכל להחליט כל מיני דברים. מה ההבדל בין השכל הקיים בנו ובין החכמה שאני מדבר עליה? בקבלה זה מתואר בצורה מאוד יפה אפילו פשטנית וברורה, אלא שאחר כך במציאות זה קשה, לא תמיד אנו מאבחנים את מה שלומדים בקבלה אבל התוכן פשוט.

יש מצב שהכלי רוצה לקחת לעצמו את השפע. יש קטרוג, האור מסתלק והחכמה לא מגיעה. יש קיום של הכלי, אך האיכות האמיתית, שצריכה להיות בתוך הכלי הזה, איננה. זה המצב הפרטי היום וזה המצב של הכלל. כי הכלל מורכב מפרטים של העם בישראל וקבוצות שונות של עם ישראל. כך נוצר מצב של אנדרלמוסיה.

כמו שמובא בתנ"ך הרבה פעמים אחרי שנפטר שופט או מלך: "בימים ההם אין מלך בישראל, איש הישר בעיניו יעשה."

"גם היום אין מלך. מה חשוב כל כך המלך? אנחנו הרי רואים בחז"ל, שעם ישראל בקשו מלך, והשם לא כל כך שמח.

יש בזה כמה דרגות של הסברים באופן פשוט המלך הוא המסדר את צינורות ההשפעה. המלך זה מלכות. יש מלכות דקדושה זו הספירה שמקבלת מהספירות האחרות, הכל הולך כתיקון, כשהמלכות דקדושה נותנת את מקומה למלכות שבקליפה, יש מצב של שבירת הכלים, הסתלקות האור, ויש חורבן.

אלה הם מלכי אדום, יש מושג כזה בקבלה, מלכים של אדום שמלכו לפני שהיה מלך בישראל, יש סיפור כזה, שהם מלכו ומתו, מלכו ומתו ולא החזיקו מעמד.

המצב הזה נובע ממשרכת שפע בלי זכות. כשאדם רוצה לקחת לעצמו את כל העונג, כל השפע וכל הכח, נוצר מצב שחוכמתו מרובה ממעשיו ואז אין חכמתו מתקיימת. זה מובא במשנה.

זאת אומרת שאדם רוצה להיות חכם ולפתח את האגו שלו רק לתועלת עצמית, רק לטוב האישי שלו, בסופו של דבר הוא גורם בהכרח לשבירת הכלים ולהסתלקות האור. זוהי החכמה שאיננה מאירה. יש מצב של חכמה מתוקנת, שמאירה לאדם את הדרך, והאדם יודע להסתדר להתפתח, לעזור ולתפקד. ויש חכמה שהורסת, למשל השואה, הגרמנים היו חכמים היו תרבותיים והיו משוכללים, וכמעט הרסו את העולם. אותו מצב היה בחכמת מצרים. עם ישראל ירד לגלות לתקן את הענין של מצרים. שם היו חכמים גדולים, מכשפים גדולים, אבל לא לשם שמים אלא לצורך אגואיסטי, לצורך עצמי. אנו רואים, שבסוף זה הביא חורבן.

זה הסוד, אף שבדרך כלל בחקר המדעים לא בדקו את שורש הענין, היו מעצמות גדולות ודוקא בשיא פריחתן האימפריות נפלו, בשגשוג הגדול ביותר, זהו סוד הענין הזה. כשיש הרבה שפע והכלים לוקחים אותו בלי לעבוד ולתת מעצמם, יש שבירת כלים. הכלי נשבר והאור מסתלק.

זה המצב שלנו היום. המצב של תקופתנו היום הוא, שהגענו למצב שאין לנו השפעה ישירה של החכמה מלמעלה, אלא אם כן האדם יתקן את עצמו. שלמה המלך היה החכם מכל אדם, אומרים חז"ל, שהוא כמעט הביא את הגאולה, שהוא שלט בכל העולם, אפילו על חיות ועופות.

מובא שהוא כמעט הביא את הגאולה, הגיע לדרגה גבוהה מאוד, הוא בנה את בית המקדש הראשון. בסוף נשים נוכריות היטו את לבבו והוא נפל. הוא הרבה לו נשים, ובתורה כתוב, כי למלך אסור להרבות נשים, מותר שמונה עשרה נשים והוא הרבה, הרבה מעבר לזה. הוא חשב, שהוא יכול לעשות זאת ולא יקרה לו דבר. בגלל הדרגה הגבוהה שהיתה לו, חכמה גדולה וגם סיעתא דשמיא - עזרה משמים, בכל דבר שעשה הצליח. הוא חשב שגם בזה יצליח ולא יפול. אך זה הביא את נפילתו.

אחרי זה היתה התפלגות - ממלכת יהודה וממלכת ישראל. מן התוצאות שלה אנו סובלים עד היום. שורש המחלוקות שיש היום בעם, הוא בא מאז. מצד אחד שלמה המלך עלה גבוה מאוד והביא שלום לכל העולם, מצד שני הנפילה היתה קשה מאוד, כשהשלום לא מצליח, יש מחלוקת במקום חוסר שלום.

כשהוא התחיל להתעסק בדברים שהתורה אמרה לא להתעסק בהם: נשים סוסים וזהב, זו היתה נפילה. גם בהבנה הפשוטה שלנו היום ריבוי הנשים, הסוסים והזהב זה ענין של מידות. כל האפשרות שלנו למשוך חכמה ושהחכמה תתקיים, זה אפשרי רק על ידי זיכוד המידות, תיקון המחשבות, תיקון הרגשות.

כשאדם עובד מאוד קשה על כל החלק הפנימי שלו לתקן אותו, רק כך הוא יכול לקבל את החכמה האמיתית מלמעלה. עד שאינו מתקן, לא מאפשרים לו למשוך חכמה בצורה מתוקנת. ואם בכל אופן הוא מושך בזכות אותן מצוות ומעשים טובים, שהוא עושה, זה לא מתקיים בידו.

יכולה להיות עליה מאוד רצינית, מאוד מהירה בהתפתחות שלו, באישיות שלו, אך היא לא תחזיק מעמד.

אולי זה ההסבר שהיו לעם ישראל מה שנקרא "ינוקא" - יש מאמר כזה בזוהר - תופעה כזו של יהודי פלא שמשכו רוח הקודש ונבואה, אך לא החזיקו מעמד בסוף.

זה המצב שלנו היום. זו הסיבה, שאחד לא יכול להסתדר עם השני, ואחד לא יכול להסתדר עם עצמו, וגם העם מפולג, מפוזר, מפורד למרות הכשרונות שנמצאים בפוטנציאל של כל יהודי, אנחנו יודעים, שכל יהודי הוא חלק אלוהי ממעל, אין הראש שיכול לכוון הכל ולתת תנופה אמיתית גם לפרטים בשביל עצמם וגם לכלל בשביל עצמו.

העניין הזה של המלוכה שחסרה היום, זה לא רק ענין פוליטי של דמוקרטיה או מלוכה זה ענין פנימי עמוק, היעוד של עם ישראל- הוא של מלוכה, לעתיד- יבוא מלך המשיח. ולא יהיה, נשיא או ראש ממשלה אלא יהיה מלך. לפי הפנימיות של תפקידו זאת פנימיות של מלך.

יש כח לשלטון מהצד הזה של מלכות דקדושה יש גם כח לסנהדרין של עם ישראל, שזאת ספירת החכמה, שיורדת לעולם על ידי החכמים, ויש תגובה מצד המלכות דקדושה על הדברים, שאדם עושה.

כמו שאנחנו יודעים, למשל, שיש ארבע מיתות בית דין. גם היום זה קיים, אך היום אי אפשר להביא את זה לביצוע בשום פנים מכל מיני סיבות, כשאינן חכמה, אין דרך, אין כח, ואין גם חכמים כאלה, שיכולים לפסוק בעניני פיקוח נפש.

התפקיד שלנו היום בתור פרטים ובתור כלל להגיע לתיקון פנימי, שיאפשר את ההשתלשלות של החכמה לתוך כלי החשיבה של האדם, אל תוך לב האדם, וכך כשנהיה מעוטרים בעטרה הזאת של החכמה נוכל לעבוד את השם בצורה הנכונה, ונוכל לחסוך מאיתנו הרבה מאוד סיבוכים ובעיות.

הסיבה הפנימית, שאנשים הלכו בכל הדורות לשאול חכמים לאו דוקא בעניני הלכה, אלא בכלל איך לנהוג, מה לעשות ומה לא לעשות, כי החכמים האלה משכו חכמה, אחרי שהיו צדיקים.

יש קודם הבחינה של הצדיקות וזה תיקון המידות, האופי והעמידה בנסיונות ובנפילות, ואחרי זה זכו לחכמה ויכלו להאציל מהחכמה שלהם לאחרים, שבאו להתייעץ איתם. זה מצב של יחידי סגולה, שהגיעו לתיקון.

המצב הנדרש היום הוא, שכל אחד יגיע לזה. מדובר בספרים, שלעתיד לבוא כל אחד מישראל יהיה בבחינת נביא. או שזה יבוא מלמעלה בצורה שהשם אומר "וזרקתי עליכם מים טהורים". שהקב"ה יעביר את רוח הטומאה מן הארץ מעצמו, ואז נהיה טהורים ותשרה עלינו נבואה. או שאנחנו רוצים לזכות בכך על ידי מעשה ידינו ונגרום לזה בעצמנו. אז צריך לתקן ותשרה הנבואה שזה בעצם הרצון העליון.

על האדם לתקן את עצמו ולגרום לכך, שתהיה השראת השכינה, ולא שתבוא כמתנת חנם. כל תכלית המצוות, הדרישות שהשם דרש, מרגע שהוא ברא את העולם, בנויות על בסיס רצונו שלא יהיה לחם של בושא.

זאת אומרת שאנשים לא יקבלו שפע כצדקה, כמתנת חנם, כי זה מביא בושא לנשמה. בשביל זה הקב"ה התקין את העולמות כך שאנחנו צריכים לתקן אותם בעצמנו על ידי בחירה, זה שורש הבחירה.

זאת אומרת שהקב"ה מצפה שאנחנו בעצמנו נתקן את מה שצריך. אם לא נעמוד בזה, הוא יתקן את זה, הוא יתן לנו את החכמה. אך המטרה העיקרית, שהוא לא רצה שתהיה לנו בושא פנים.

אנחנו אכזבנו. מה שנשאר לפרט ולכלל לעשות, בזמן שיש לו לחיות, זה לנסות שההתגלות של השם תבוא על ידי המעשים הטובים שלנו על ידי העבודה הפנימית התיקון הפנימי שלנו, של הפרט ושל הכלל, לכן מאוד חשוב, שאדם היום יבדוק את הפגמים שיש לו, ואת חוסר ההתפתחות, שיש לו וינסה להשלים אותם.

לא בשביל ההשלמה האגואיסטית שלו, כדי שהוא יהיה מושלם, אלא בשביל לאפשר השראת השכינה. זאת אומרת שמלכות שמים והתגלות השם בעולם תלויים בבחירה שלנו.

אם שואלים למה בשואה השם לא היה, למה בכל מיני מקומות הוא לא התגלה, הפגם זה לא מבחינת השם, שלא התגלה, הפגם הוא מבחינת הדור, מבחינת הכלים. אולי לא קראו לו מספיק, אולי לא עשו לו כלי מספיק, אולי הם כן ואחרים לא.

הסתר הפנים שהקב"ה לא מתגלה הוא תוצר מעשיו של האדם. גילוי פנים זו תוצאה של מעשי האדם אלא אם כן זאת מתנת חיים.

השאלה היא, איך אדם יכול להגיע לחכמה הזאת. אספר לכם שמצבנו היום הוא כזה, שיש לנו חכמה מקולקלת. וזה גרוע יותר. בהגדה של פסח יש כמה דרגות. יש חכם, רשע, תם ושאינו יודע לשאול.

"כנגד ארבעה בני דברה תורה". החכמה שיש לנו היום שספוגה בתוכנו היא חכמה הרסנית כמו שהזכרנו, חכמת מצרים, חכמת אדום. מה זאת חכמה הרסנית כל כך הרסנית, אנחנו צריכים מאוד לבדוק בתוך התוכנה הפנימית שלנו את מושגי היסוד, שיש לנו בפנים, שאנחנו מאמינים בהם וחינכו אותנו לפיהם. התחנכנו והשתכנענו כך, אך האם הם נכונים? רוב האנשים לא בודקים שום דבר. מעט מאוד אנשים בודקים את מעשיהם. את רגשותיהם, ולאן זה מוביל אותם. עושים, אם יש הרגשה שמה שעושים נכון, הולכים עם זה, לא איכפת להם אם זה נכון או לא נכון.

לא חושבים יותר. ישנם הרבה מושגים בחינוך שלנו שהם הרסניים ביותר, אנו עושים רע לעצמנו בלי לשים לב, ועושים רע לאחרים.

היתה אצלי אישה השבוע, שבאה להתייעץ על בעיות של שלום בית של הרבה שנים. בעיות קשות מאוד. התחלתי לשאול, מהן הבעיות שיש, והיא אמרה, שיש לבעלה ראש אחר ולה יש ראש אחר. המכונה הפנימית פועלת אחרת, הוא רוצה, שהיא תהיה אישה נכנעת, אשת חיל, צנועה וחסודה בתוך ביתה, ותעשה כל מה שהוא רוצה בשמחה, כי העבודה שלו הכי חשובה.

ואצלה זה הפוך, היא אישה משכילה והיא רוצה לפתח את עצמה ולצאת מהבית. היא מוכנה לעשות, מה שהוא אומר, אך היא רוצה שוויון זכויות. היא לא רוצה להתגרש ממנו, כי היא אוהבת אותו. וגם משיקולים אחרים, יש ילד וחיים שהם בנו יחד - הרבה שנים של נישואים.

שאלתי אותה מה הם עשו עד עכשיו? היא היתה בטיפול, הפסיכולוג חיזק אותה שהיא צריכה לממש את עצמה, לצאת מהבית ולהעמיד לבעל גבולות.

ללכת לחוגים וכו'. - את עושה מה שהוא אומר? - כן כבר כמה חודשים. -ומה התוצאות? - זה חורבן. - למה? משום שעכשיו הוא בכלל לא רוצה להסתכל עלי. קודם הוא היה עוד מחייך לפעמים, עכשיו הוא מדבר על גרושין ולא רואה תקוה, נהיה יותר גרוע. - ואת רוצה להתגרש? - לא.

אמרתי לה: - אם תלכי בדרך הזו, זה מה שיהיה. מפני שהיא עושה בדיוק הפוך ממה שבעלה רוצה, הבעל הוא עקשן גדול. אז היא שאלה, ומה עם האישיות שלי? מה עם המימוש העצמי שלי? האם אני צריכה להקריב את כולי בבעל הבעל? זהו הסיפור.

למה אני מקדיש לזה כל כך הרבה? כי זה לא זוג אחד, יש הרבה כאלה, יותר מדי. ממש מחריד כולם מקבלים אותה הדרכה, דווקא במצב הקריטי שהזוג צריך להגיע לתהליך של בריאות, נותנים להם עצה שתחריף את המשבר: "אם הוא כזה פרמיטבי, כזה מרובע ורוצה רק את האוכל חס על השולחן, אל תוותר לך". דבר זה מביא חורבן ולא רק לזוג אחד.

אני עכשיו לא נותן נוסחאות איך לפתור את הבעיות של שלום בית. אני פשוט רוצה על ידי הדוגמא הזאת לנתח את הבעיה של החכמה שכפי שאמרנו היא הרסנית ולא מספיק מאוזנת.

כאן לא מדובר על צדק, אם הבעל צודק או האישה צודקת, אני מדבר כאן רק על החכמה. מה בונה ומה הורס? ברור הרי שהאישה לא רוצה בגירושין והיא מוכנה לעשות מאמצים כדי לא להגיע לגירושין, היא באה לטיפול כדי לעשות מאמצים.

היא גם האמינה, כי המטפל הוא איש מקצוע. איש המקצוע רצה לטובה ולא לרעה. כל איש מקצוע רוצה להצליח. מה קורה פה? מה בעצם העצות האלה. למה זה גרם למה שזה גרם? כי זו בעצם חוכמה מצומצמת מאוד. החכמה ההרסנית. נראית מאוד משכנעת, מאוד אמיתית, היא גם מלבישה את עצמה בכל מיני מושגים של צדק, אבל בסופו של דבר אין היא תופסת את כל התמונה בכללותה, וכשמקבלים חיזוק רק לחלק אחד מתוך כל המרכיבים - זה מביא חורבן.

בזוהר קוראים לזה חכמה שאינה מאירה, יש חכמה מאירה ויש חכמה שאינה מאירה - חשוכה. חכמה מאירה זו חכמה שמלובשת בחסדים. חכמה עם חסדים מתקיימת, מאירה ובונה.

אם יש חכמה בלי חסדים, קל וחומר עם דין - בודאי שזה מביא חורבן. ננתח את המקרה לאט לאט ביחד, אולי נלמד ונחסוך מעצמנו עוד קורבנות. מצד האישה כשלעצמה, מה שבעל המקצוע אמר לה, זה נכון, יש לה שאיפות משלה.

היא לא רוצה לשחק את השפחה כל הזמן, היא סובלת, היא מצפה, שהבעל יבין אותה, יחזק אותה ויתמוך בה. והוא לא עושה זאת, היא צריכה לפתח את עצמה. אם היתה חיה לבד, זה נכון אם המטרה שלה להתגרש, היא תפתח את עצמה ולא תעשה חשבון לדבר, ותהיה משהו מאוד משוכלל, אבל היא תהיה לבד.

זאת אומרת, שהעזרה שהיא קיבלה תמכה בצד אחד של העניין, זה עושה את החלק של ההתפתחות האישית כאידיאל עליון, שאליו האיש צריך לשאוף וללכת בכל מחיר ואם לא הוא יהיה אומלל.

כי באמת, אם האדם לא מפתח את האגו שלו, את כוחות הנפש שלו, בצורה שנראית, זאת אומרת לא ללכת לחוגים ולעשות דברים מאוד יפים ועדינים, אז הוא יהיה אומלל. ואם אומלל אז מה יצא לו שהוא חי עם האיש הזה? אז לוקחים חלק אחד מחייו של אדם, שזה דבר מורכב מאוד, אדם לא רק הולך על פיתוח האישיות וכמה חוגים, כי אם היא תתגרש עם מה היא תשאר? לבד.

למעשה מבחינה סטטיסטית, אינני יודע כמה גרושות מתחתנות שוב. היום לבחורות צעירות אין מספיק בחורים, אז זו אחריות. היא תהיה חכמה אולי תגמור עוד כמה קורסים, אבל מה יהיה איתה? האם המימוש העצמי הזה יביא אותה לידי שמחה? אז מה שלא תתפתח? מה שרציתי להדגיש, שהחכמה שאיננה מאירה, מדגישה חלקים בצורה חלקית, לא מוצאת את הקו האמצעי.

כידוע מאברהם אבינו יצא ישמעאל. זאת אומרת שמהחוסד בלבד יוצא גם קלקול. מיצחק אבינו יצא עשיו, שגם הוא היה מקולקל. מהדין יצא גם כן קלקול. ומיעקב אבינו יצאו שנים עשר השבטים - אומרים שהם היו צדיקים מפני שיעקב מיזג את החוסד והדין. מזה יוצא קו האמצעי.

כשאדם מושך חכמה עם חסדים, זה נקרא קו אמצעי. יש עוד תנאים, אך באופן כללי זה כך. בקו אמצעי יש בניה - זה לא חכמה עם חכמה. זה חכמה עם בניה. אנחנו יודעים שכל אחד מאבותינו קרא לבית המקדש בשם אחר.

אברהם קרא לביהמ"ק - הר - זה ביהמ"ק הראשון. יצחק קרא לו - שדה - זה ביהמ"ק השני. יעקב קרא לו - בית - זה בית שמחזיק מעמד, הוא יוסיף להתקיים לנצח, הבית השלישי שייבנה. זה החכמה עם החסדים.

זו הקבלה עם הנתינה. האנשים שנותנים את היעוץ הזה לא למדו קבלה ולא יודעים את הדברים האלה. לכן אני לא שופט ולא מבקר חס וחלילה, אני רק נותן דוגמא. ראינו איך החכמה יכולה להרוס בן אדם, אם היא לא מאוזנת, ואיך היא יכולה לבנות. אם נחזור למקרה הזה. מהו הפתרון? שתהפוך להיות שפחה? אם כך איפה המימוש העצמי שלה? כאן באה השאלה המהותית, מהו המימוש העצמי שלה? האם זה שהיא תהיה אישה כמו שהבעל רוצה, זה סותר את המימוש העצמי שלה? איזה עצמי אנחנו רוצים לפתח? זה לא מספיק לקבל את התיאוריה הפסיכולוגית, להאמין בה ועם זה ללכת ולהלביש את זה על מישהו אחר ולהרוס לו את החיים.

בואו נבדוק. קודם כל נבדוק את האינטרס של האישה, האינטרס של האישה זה קודם כל לא להתגרש, בשביל זה היא באה להתייעץ. היא רוצה להמשיך. אז כשמתחילים לנתח את המצב צריך לזכור תמיד את המטרות.

המטרה היא שהיא תישאר עם בעלה מצד שני- היא לא יכולה להיות שפחה כי זה רע לה, אבל צריך לבדוק, האם באמת היא שפחה? אולי המימוש העצמי שלה זה לקבל את הבעל שלה קודם כל באהבה, לקבל אותו כמו שהוא.

איך שהתרשמתי הבעל לא בא לייעוץ. הוא ככה וזהו - עם ראש בקיר, אם היא תמשיך להיות עדינה ומתעדתת הוא יתגרש ממנה. הוא לא חושב שהוא לא בסדר, הוא לא רוצה לעבוד, לא מעניין אותו כלום.

רואים פה נוקשות עד הסוף, ככה הוא. הוא אמר לה: "זאת לא האישה שאני ציפיתי". הוא לכאורה צודק, באמת זה לא מה שהוא ציפה הוא לא צודק באופן מוחלט אלא לפי הדמיון שלו לפי מה שהוא חושב שצריכה להיות אישה.

אולי פעם גם הוא יבוא לייעוץ, יכול להיות, אבל בכל השלבים האלה הוא לא בא. עכשיו השאלה מה עושים עם האישה הזאת? מה נקרא אצלה מימוש עצמי ותיקון עצמי. מה יביא אותה למטרה שלה - לשמור על הבית, ומה יביא אותה לעשות חורבן.

אמרתי לה: נכון, היא אמרה לי: "אני השתדלתי, עשיתי לו את כל האוכל כמו שצריך". - עשית מה שצריך. אבל בפנים את ממורמרת, ואת נגדו. כאן יש את הקליפה. היא לא מכניסה את הלב שלה, היא עושה ומתמרמרת.

כמו עבד, שנותנים לו מכות ובשביל זה הוא עובד. אבל אם היא תגיע למסקנה שהיא רוצה לשמור את הבית, והיא רוצה לכבש את לב בעלה, והיא רוצה להציל את הנישואין ואת הילד.

ובשביל המטרה הזאת היא מוכנה להבין מה הוא רוצה, ולהגיש לו את העזרה הנפשית שהוא צריך לא רק את המעשים, היא תיתן את עצמה, זאת אומרת שעכשיו היא מוסרת את עצמה, עושה מסירות נפש, היא נותנת חסד ומושכת חכמה. החכמה הזאת תתקיים.

אם נלך לפי הצדק, ברור שהבעל לא בסדר, אבל הצדק זה לא תמיד מה שנראה באופן פשוט. יש צדק פשטני ויש צדק עמוק. בצדק הפשטני היא צודקת וגם הפסיכולוג צודק, אבל אם אנחנו בודקים מה המטרה, והמטרה היא הקיום ביחד.

הצדק הזה הוא כבר קטן, כמו שאמרו: "את תהיי אישה מאוד צודקת, אבל תהיי לבד". מה עשיתי עם האישה, הפכתי לה את ההשקפה. בררתי בדיוק, אם יש לה רצון ויש לה כח, נתתי לה תכנית איך לעבוד, לא שתהיה שפחה אלא כאשר היא עושה חסד עם בעלה תעשה חסד אמיתי, עם כל הלב ותרגיש שזה טוב, לפי דעתי אחרי שבועיים שהיא תעשה כך היא גם תצא לחוגים ותפתח את עצמה והכל יהיה נכון והבעל יהיה בבית ויהיה מרוצה.

קשה לעשות הכללות אבל במקרה הזה אם הבעל יראה שהאישה משרתת אותו, מכבדת אותו וכל מה שצריך, הוא גם יתן לה, כי הוא בכלל לא אדם רע, גם היא מודה בזה, זאת

אומרת שעם קצת סבלנות ועבודה על המידות שלה והגאווה שלה ועל העבודה העצמית שלה, בהשקעה לטווח ארוך היא יכולה להציל את הילדים שלה והבעל שלה.

וגם אחר כך תממש את עצמה בעניין החוגים והיציאות ומה שתרצה. כמו שאומרים חז"ל: "חכמת אישה -בנתה ביתה". החכמה של האישה זה לבנות את הבית. כמובן שיכול לקרות מקרה בדיוק הפוך. יכול להיות מקרה הפוך שהבעל רוצה לממש את עצמו וכו'. גם זה קורה כל הזמן.

מה שרציתי להסביר זה החכמה והחורבן. לפעמים יש תיאוריה, והתיאוריה מוגבלת. אנשים מאמינים בה וממליצים עליה. אדם שומע והולך בזה ופתאום הכל נעשה גרוע יותר, זו חכמה שמביאה את החורבן, כי היא לא משולבת בחסדים, העצה הזו של תפתחי את עצמך, את צודקת, תהיי אגואיסטית, בעלך לא מעניין אותנו בכלל - את חשובה, את מרכז העולם.

לו הייתה רווקה אולי זה היה נכון. אבל היא כבר אימא ויש לה אחריות לילדים ולבעל. ברגע שהיא ממתקת את החכמה עם חסדים היא תזכה גם לזה וגם לזה. וב"ה הבית יהיה טוב. היום בעולם המדע, הפסיכולוגיה למשל, חדרה לכל התחומים, פסיכולוגיה מכל הצבעים ואדם מאמין להרבה דברים שמוכרים לו, קורא ספר, קורא מאמר זה משפיע, כל מה שאדם רואה או שומע הוא מתחיל ללכת לפי זה. השאלה אם אנחנו לא הורסים את עצמנו ואת האחרים עם זה. הנושא שרציתי שהיום נבין הוא הנושא של החכמה. שיש חכמה שהיא לכאורה נאורה מאוד, מודרנית ומשוכללת מאוד, והיא מביאה חורבן יפה מאוד ומשוכלל מאוד.

אם נסתכל על המצב של החברה, כל כך הרבה מקרים קשים של גירושין של מסכנות ודיכאון. האישה הזאת, יצאה שמחה מהייעוץ שלי. היא הייתה מסכנה כשנכנסה. אחר כך השתנתה לה כל ההשקפה וכל מה שהיא צריכה לעשות.

במקום שתרגיש עצמה שפחה אומללה שהיא צריכה להשתחוות לפני הרודן, היא מרגישה שהיא ככה תשלוט עליו ותוכל גם לשנות אותו בסופו של דבר, היא באה עם חכמה חשוכה, עם מסכנות, ויצאה עם חכמה שיכולה לבנות אותה. כמובן אם היא תעמוד בניסיונות.

עכשיו יש לה כוון. קודם, לא היה לה שום כוון מה לעשות. חוץ מזה שהוא כבר לא סבל אותה. אנו צריכים לבדוק בתוך המערכת הפנימית שלנו, של הפרט ושל הכלל כמה דעות כאלה יש ואולי הם בכלל לא נכונות.

אולי זה רק מביא חורבן?

כשהחכמה באה מלובשת עם עניין הצדק אז יש כבר בלבול. זו כבר לא חכמה טהורה, זה כמו זהב - יש זהב טהור אך יש זהב עם כל מיני סיגים. כך החכמה עם הצדק ביחד איננה שלמה, אם שואלים באופן ספציפי, אם אישה צריכה להגיע למימוש עצמי- בודאי, כל נשמה צריכה להגיע למימוש עצמי ולפיתוח האישיות עד כמה שאדם יכול. אם זה חכמה, רגש או מעשים, הרי אנחנו מעשה ידיו של הקב"ה: "נצר מטעי, מעשי ידי להתפאר". לאישה רוקה זה בודאי נכון, אבל לאישה נשואה עם בעל כזה זה לא פיתוח אלא חורבן.

בכל מקרה שאדם פוגש צריך לבדוק איך החכמה משתלבת עם החסדים. אתן לכם דוגמא נוספת: בא עוד זוג, מבחינה עדתית זה לגמרי שונה. במקרה הראשון שניהם היו מרקע שונה וכאן שניהם מאותה עדה, שניהם משכילים, ושניהם מוצלחים.

אבל הבעל רוצה שאשתו תהיה בבית ותסדר ותארגן את הבית. ואילו האישה רוצה לעבוד בחוץ, יש לה חיות מהמקצוע שלה ומהעבודה שלה בחוץ. כך יוצא שיש מריבות ביניהם הוא טוען למה כשאת יוצאת מהבית יש לך חיות והכל הולך במאה אחוז, ואילו כשאת באה הביתה קשה לך לזוז, ולעשות את עבודות הבית.

אמרתי לו: זה מאוד פשוט בבית אתה מייבש אותה, עושה לה קושי, אתה מקפיד, אתה כועס, ואילו בחוץ היא עושה דברים טובים, ואנשים מודים לה, לכן זה מביא לה חיות. ואז טען: "אבל אישה לפי התורה צריכה להיות בבית". כל כבודה בת מלך פנימה" אמרתי לו: נכון, אבל קודם כל היא צריכה להיות אישה, להיות בן אדם. אם תסגור אותה בתוך תיבה בבית היא לא תהיה אישה, היא תכנס לדיכאון ותצטרך לבקר אותה במקום אחר, חס ושלום.

ב"ה האדם הזה אחרי כמה דקות של שיחה הבין והתחיל לצחוק. מה קרה לאיש הזה? הוא קרא בחז"ל, מה אישה צריכה להיות באופן מושלם, הוא לא קרא מה גבר צריך להיות, עכשיו הוא רואה את זה, ומגלה שאשתו לא עונה על כל הדרישות, הבית לא מסודר בדיוק כפי שהוא רוצה, האוכל לא מוכן תמיד בזמן, כך הוא מתמרמר והולך.

אמרתי לו: הרי היא עושה בחוץ עבודה של חסד חשובה עם זקנים, הצעתי לו במקום להיות ממורמר על אשתו שייקח עוזרת בית, והבית יהיה מסודר, היא ממילא מרוויחה טוב, היא יכולה לשלם לעוזרת, הוא צחק והבין שזה נכון.

גם פה החכמה שלו הייתה חשוכה מאוד, מעורבת באידיאולוגיה, לא בדוקה, ולא מותאמת. הוא כבר היה מוכן לגמור את הכל. כבר כמה חודשים שיש שם מריבות זו דוגמה הפוכה. אדם צריך תמיד לבדוק האם מה שהוא דורש מעצמו מותאם לאפשרויותיו. לפעמים הוא בונה מגדל באוויר, מה הוא צריך להיות. אחר כך הוא לא עומד בציפיות שלו והוא נכנס לדיכאון.

ככה תשימו לב בכל התחומים, בכל הגילאים בכל הסוגים של הבעיות. הבעיה היא הקו האמצעי, הקבלה עם הנתינה - לא מאוזנת, החכמה עם החסד - לא מאוזן. הדין והחסד - לא מאוזן. זה אי הסדר השלם, שנוצר עם הבחירה הלא נכונה, שאלפי שנים אנחנו בוחרים לא תמיד נכון. כך נוצר מצב של בלבול וטשטוש.

התפקיד של הדור שלנו, לקראת סוף התיקון, זה להגיע לברור של כל הדברים האלה. שנתחיל בפנים לבדוק, ובחוץ לנהוג לפי הכללים הנכונים, ואז כל צינורות השפע יהיו פתוחים וזה יאחד את שם ההוי-ה. זה מה שחז"ל אומרים שפמליא של מטה נותנים כח לפמליא של מעלה. זאת אומרת שלפי המעשים שלנו דנים את האדם למעלה, אם האדם דן את עצמו לכף זכות וגם את האחרים לכף זכות, ומחפש תמיד את הנקודה, איפה הוא יכול למנוע את החורבן, ולא איפה הוא יכול לעשות חורבן. אז הוא ימנע גם את החורבן למעלה. ויגרום לזה שהקב"ה יתגלה. זה מה שאומרים שהצדיקים מייחדים ייחודים. יש אמנם ייחודים באותיות שמכוונים בשמות קודש אך יש ייחודים בבירור שמבררים במציאות המעשית.

הדור שלנו הוא דור "עיקבתא דמשיחא" - אנחנו נשמות שנמצאות בסוף הברור. זאת אומרת כל הגוף של אדם הראשון קיבל בירור, כל הנשמות ירדו מהראש ועד הרגלים, אנחנו בעקבים. זאת אומרת שהתיקון שלנו בבחינת יעקב.

י' חכמה- בעקב, בחלק הכי נמוך של הגוף. אנחנו נמצאים במצב של חושך. צריכים להביא את ה-י', את החכמה למעשים הכי פשוטים, פעם אולי היו מספיקים הייחודים המופשטים של הצדיקים.

היום לימוד התורה המופשט-לא מספיק, צריך להגיע למעשים שבמציאות ולהגיע לברור. קודם בנפשו אחר כך הוא זוכה לחכמה אמיתית, שבאה מלמעלה ולא מתוך עצמו, מהשכל הרגיל של האדם.

עם החכמה הזו הוא יכול לפרוס את כל הקשרים של עצמו ואחר כך גם של אחרים. על ידי לימוד שאנחנו לומדים פה והתנסות והשתכללות המושגים, נצליח לעבור נסיונות פה

ובמקומות אחרים נתחיל להרגיש את התיקון ואנשים יתחילו להרגיש שהם יותר חכמים ויכולים לפתור את הבעיות יותר בקלות, ותהיה בהירות. ליצר הרע שהוא מטשטש את הכל יהיה פחות כח וכשיהיה לו פחות כח זה סוף התיקון. זה הסוד של הענין הזה שלפעמים אדם לומד תורה כל היום, לומד זוהר ולומד גמרא והלכות וכל מיני דברים ובקיא בכל הפלפולים בכל הכיוונים, אבל הוא מגיע הביתה ויכול להרוס את אשתו בצעקות ובמכות, על זה שלא הכינה לו כוס תה בדיוק בזמן.

איך זה מסתדר. אנחנו יודעים שאצל כולנו זה כך, פחות או יותר. חוץ מהאנשים המתקנים שזכו. אלו שלא זכו, זה פחד. מצד אחד אדם מתמלא חכמה והתעלות, מצד שני, הוא יכול להיות כמו בהמה תוך שניות, כי השכל שהוא מקבל נשאר רק למעלה ולא מגיע לעקב, לא מגיע לשלב המעשי לתוך הנפש זה לא חודר, זה חיצוני.

השטויות של האדם, התאוריות הלא נכונות, חודרות עד סופו, לזה הוא מכור עד הסוף. אבל החלקים של הקדושה לא חודרים באופן אוטומטי. זה מה שאמרו חז"ל "והשבות אל לבבך".

שאדם צריך להשיב אל הלב. אדם צריך לקחת מה שלמד ולהשיב אל ליבו. אם זה היה נכנס לבד לא היה צריך להגיד את זה. אלא פשוט שהחלק של הקדושה לא נכנס מעצמו, לכן צריך לעשות את העבודה.

לעבודה הזו אנו קוראים עבודת הנפש, לכן צריך שאדם יביא את החכמה שלמד מהספרים ומהמציאות לתוך המצב הנפשי שלו, כאשר זה בתוך הנפש, גם בניסיונות האדם עומד אחרת, לא שהוא כבר סופרמן, אבל הוא מתחיל להבין את הדברים אחרת.

לסיכום: בכל שלב של בעיה שאתם פוגשים, צריך לבדוק איך לפתור את הבעיה מבלי לדרוס אף אחד, בלי לגרום מחלוקת, בלי לגרום פרוד, בלי לגרום חורבן. פשוט, זו חכמה, זו בניה, זה קו אמצעי, זו תפארת כמו שאמרנו בבחינת "בית". שזה מתקיים לנצח.

זו מחשבה פשוטה איך לפתור כל בעיה ולהרוס כמה שפחות, או בכלל לא להרוס, זה הכי טוב. אדם באמת לא יכול כל דבר לפתור תמיד. יש דברים שאינם תלויים בו. לפעמים יש מנהל עבודה קשה, שמוכן להרוס את הכל ולא מבין כלום, והוא נמצא במקום הלא נכון ולא יודעים, איך להיפטר ממנו ובאמת עושים את הכל וזה לא הולך, ואז נשאלת השאלה מה לעשות?

כשאדם חי בטבע בחשך, הוא מתחיל להלחם איתו, ומנסה להרוס לו את החיים, אבל בכיוון כשאדם עובד עבודת נפש, הוא צריך לבדוק, איך לפתור את הבעיה מכל צדדיה, בראיה כוללת.

לא רק איך לפתח את האשה, אלא איך לפתח את הבית, ולהציל את כולם, שגם היא תהיה שמחה, וגם הוא יהיה שמח. והכל ילך לכיוון מתוקן-זה השלב הראשון, חיפוש של חכמה עם בניה. חכמה כללית שתפתור את הבעיה כמה שיותר טוב מכל הצדדים - זהו התיקון הראשון.

לפעמים כשאדם לא יכול להגיע לזה, יש שלב של אמונה, אם האדם בודק את כל הענין ומוצא חלק שלא הולך, שם הוא צריך להתפלל שזה כן ילך.

לא ללכת ולעשות חורבן אלא באותו מקום שהוא נתקע, זה המקום לאמונה. יש חכמה ויש אמונה. הוא צריך להתפלל לקב"ה שיעזור לו לשנות את זה באיזו שהיא צורה. שזה לא יהיה כרוך בהרס.

זה חשוב מאוד: בכל פעם שאנחנו נתקע- יש תפילה. בדרך כלל זה הזמן המיוחד שאדם מתעצבן. למה אני עשיתי את הכל כל כך יפה רק הנקודה הזאת הורסת אותי והורסת את

כולם, למה אני צריך את זה ואז הוא מכניס את כל המידות הרעות שלו והורס את עצמו והורס את האחרים.

יכול להיות ששם אין פתרון בכלל. אז בנקודה הזאת, שאין לו שליטה, הוא לא יכול להשפיע ואין לו אף אחד שיכול ללחוץ על זה, שם יש את הקב"ה. שם יש רחמי שמים שצריך האדם לעורר בתהליך הבעיות שלו.

כאשר יש נקודות שאדם לא יכול לשלוט בהם, האדם הטיפש או שהוא מתייאש או שהוא הורס. אך האדם החכם נכנס לאמונה, מתחיל בתפילה. זה סימן מובהק שהשם רוצה את התפילה במקום הזה.

אם אדם יתעכב בנקודה הזו, יהיה הרבה שפע לו ולאחרים ויכול להיות שבסוף גם ימצא פתרון ממקום אחר שהוא לא ציפה בכלל.

לכן, בסוף התפילה אחרי שגומרים את כל התפילה אנו אומרים: "קוה אל השם חזק ויאמץ לבך וקוה אל השם" זה מצחיק שאחרי תפילת שמונה עשרה, אחרי הכל פתאום מופיע בסידור עוד פעם: קוה אל השם חזק וכו'.

אלא יש נקודות שאדם לא תיקן ושם הוא צריך להתעקש, אבל באמונה ולא בהרס אז תהיה בניה גם בנקודה הזאת.

החזקת האור

אדם העושה מצוות ומעשים טובים, שורה על נשמתו מרכבת הקדושה. האדם הופך בהדרגתיות להיות מרכבה לקדושה. הספירות הקדושות שורות עליו. אך אם האדם עושה עבירות, עושה מעשים שליליים, מרכבת הטומאה שורה עליו. ישנן 10 ספירות דטומאה, כמו שישנן 10 ספירות דקדושה בהתאם למידה שבה זוכה להיות מרכבה לצד הקדושה, במשך היום יום ומשך חיי, כך הולך ומזדכך וכך הופך להיות כלי יקר בעיני השם.

יתכן ואדם מתוקן, יכול בשבריר השניה, פעם ביום, ליפול באיזו מחשבה שלא הצליח לסנן ולתקן אותה. לעומת זאת אדם רגיל נופל לעיתים תכופות. אנחנו צריכים להגיע, והדור הזה מסוגל, למצב שבו תהיה לאדם אהבת השם בלבו ובנפשו.

שיהיה אכפת לו מהשם יתברך וירצה בקרבתו, שירצה קשר איתו. זה מבחינת אהבת השם. מבחינת יראת החטא צריך האדם לפחד לעשות חטא, לא מפני יראת העונש בלבד, אלא מפאת פחד לאכזב את בוראו ית'.

בזמן הזה, בשמים מחפשים בנרות אנשים שיהיו מסוגלים לתקן עצמם, להפוך להיות כלים זכים להשראת השכינה. מהי מטרת הבריאה? נאמר בחז"ל, שהתאוה לו יתברך שתהיה לו דירה בתחתונים. בעולם החומר.

השם יתברך מפני חטאינו הסתתר, ולאחר תיקון חטאינו הוא יתגלה. יותר ממה שעגל רוצה לינוק פרה רוצה להניק. יותר ממה שאנחנו רוצים את גילוי השם, השם רוצה להתגלות! השם יתברך רוצה להתגלות, לכן עלינו לעשות מאמצים. להתחיל לפחות בתיקון. להתחיל להלחם. ואם ח"ו נופלים, לא נורא, קמים.

על האדם ללמוד מכל נפילה: "מכל מלמדי השכלתי". המטרה היא שמכל נפילה האדם ילמד כיצד היצר הפיל אותו, מה הוא עשה לו, מה הוא יכול היה לעשות על מנת למנוע את הנפילה וכיצד להתחסן לעתיד.

עלינו ללמוד וללמוד. לא לבזבז את הניסיונות לשוא. "איזהו חכם? הלומד מכל אדם" כלומר הלומד מכל פעם שהוא היה אדם ונפל, וחזר להיות אדם. כך האדם הופך לחכם. כאשר האדם זוכה במשך היום למספר דקות, או שעות שתשרה עליו רוח הקדושה, הוא הופך למזוכך. יש ורוח הקדושה שורה עליו בזמן התפילה, בזמן לימוד תורה, בזמן שהוא עושה חסד, בזמן שהוא מתבונן, או בזמן שהוא טובל במקוה. כל אחד לפי מעשיו. השראה עראית לא מספקת צריך השראה קבועה.

בדומה לאדם כאשר מתקבל לעבודה נותנים לו קודם כל זמן לנסיון, לא נותנים לו קביעות, רק אדם שמוכיח את עצמו נותנים לו קביעות. כך השם יתברך מחפש אנשים לתת להם קביעות, במטלה הזו של החזקת האור.

תדעו לכם, כאשר האדם זוכה לקביעות מסוימת בקבלת אור השם, אמונתו ודבקוהו הופכות איתנות ופחות חושש מהניסיונות ונפילות ולא נבהל מהחיים החומריים. האדם המתוקן שומר על קדושתו גם בתוך מציאות היום יום, אם אדם מצליח לשמור על קדושתו בכל מקום וזמן, אז מתקיים לשון הפסוק: "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי".

כאשר האדם בכל מצב אינו נופל ממדרגתו, הוא הופך להיות מועמד לקבל "קביעות". בשלב זה בודקים אותו ומנסים אותו כחוט השערה, בדקי דקויות, בודקים כל מחשבה שלו, כל רצון, האם הם לשם שמים, או לא? מפתיעים אותו במחשבות שהוא לא ציפה להן, האם הוא יעשה את השטות או ימנע? האם הוא ידבר לשון הרע או יסגור את פיו? הדרישות

קשות מאוד.

הבדיקות בדקות קשה מאוד. כחוט השערה, עד אלפית השניה. ואם באלפית השניה הזו האדם נופל רוב האור והקדושה שהיו בו מסתלקות. וזה גורם להסתלקות האור גם בעולמות, ומחשיך את העולם.

מצד אחד הרי האדם כשזוכה כל הזמן ואורות של קדושה בנפשו, מתחיל להרגיש טוב, מרוצה מהחיים, אוהב את השם, מה יותר טוב מזה? האדם מרגיש חשוב, חשיבות של קדושה. ואז פתאום הוא נופל באיזה לכלוך הקטן ביותר, פירור קטן של לכלוך, והוא כבר לא אותו האדם, כי האור מסתלק ממנו והוא מרגיש את זה.

היה ניסיון, והניסיון הזה בא כדי שלא תהיה לאדם גאווה לא מתוקנת, זה בא בשביל לטש לו את הגאווה, אבל על האדם להיות זריז, כמו שנפל באלפית השניה גם יקום באלפית השניה. לא צריך לתת ליצר לייאש אותו.

למרות שהוא עלה וטיפס בסולם יעקב, התרסק למטה שיקום פעם נוספת. זו העבודה שלנו, של הדור הזה, לקום ולקום ושוב לקום ולהלחם, כדי שאנחנו נוכל להחזיק את האור עוד שניה. ואין זה דבר פשוט, זה תיקון של כל העולמות.

כי הרי אנו יודעים על פי ספרי האר"י ז"ל שהשם יתברך, ברא קודם את עולם התוהו, והיתה שם שבירת הכלים כמו שאמרתי. כי הכלים קיבלו אור ולא היו ראויים לקבל את האור התרסקו ונפלו.

כל הרע, המוות וכל מה שקורה בעולם הזה הוא תוצאה של אותה נפילה. לצורך מה נברא עולם התיקון? לצורך התיקון של אותה הנפילה בשבירת הכלים, כמו שאמרנו: צריכים לקבל אור מלמעלה, אנחנו יודעים שיש שם "מה" ויש שם "בן".

שם "מה" זה שם י-ה-ו-ה במילוי: יוד-הא-וא-הא = זה השם "מה". השם "בן" זה מילוי של י-ה-ו-ה בצורה: יוד-ה-ו-ה-ה. השם "מה" מתקן את השם "בן", זאת אומרת העליונים מתקנים את התחתונים, מי שיותר עליון מבחינה רוחנית, אור יותר גדול ויותר זך צריך להשפיע על הכלים התחתונים.

והכלים התחתונים מלבישים את האור העליון, כך זה בלשון הקבלה. אם כן, כל הניסיון של הדור ושל הזמן הזה הוא להחזיק את האור ולהחזיק את הקדושה שזכינו לה. השם יתברך מחפש אנשים, לא אדם אחד אלא אנשים כמה שיותר, וכמה שיותר רבדים של העם, שיתחילו לעבוד עבודה אמיתית, ולא ישלימו עם הסתלקות האור ויצעקו להשם בצר להם. זה גורם לישועה. זה יביא משיח. צריך שהאדם ילחם באופן פרטי, והכלל ילחם באופן כללי נגד השחיתות הפנימית ונגד השחיתות החיצונית במסירות נפש. אדם ילחם על כל שריר מחשבה ועל כל נקודה של אור שנסתלקה ממנו, יבכה וירצה שהאור יחזור ויצעק: אבא, אני טעיתי, תסלח לי.

איפה הסתתרת. "הסתרת פניך הייתי נבהל" אמר דוד המלך. כך כל אדם צריך להיבהל כשהשם מסתיר פניו ממנו ולא להתנהג כאילו לא קרה כלום. כשהאדם מרגיש שהאור הסתלק, צריך לצעוק להשם עד שהאור יחזור לנפשו.

ואז לא רק האור הזה חוזר, הוא זוכה לעוד מדרגות. כתוב "איפה שבעלי תשובה עומדים אין צדיק גמור יכול לעמוד", צדיק גמור זה אדם לפני הנפילה. בעל תשובה זה אדם שנפל וקם.

אם כן המדרגה של הצדיק הגמור שלא נפל היא מדרגה מסוימת, חשובה וקדושה. אבל אם קרה חלילה והאדם נפל מאיזו שהיא סיבה, וקם, מתווסף עוד אור לתוך נפשו, ועוד אור בתוך הבריאה, ועוד ניצוצות יוצאים מן העושק של הקליפה כמו שהסברתי, והעולם הולך ומתקן, וזו המלחמה.

המלחמה הזו היא מלחמת חורמה, מלחמת עמלק. אין פשרות בזה. צריכים להיות קיצוניים בעניין הזה. אנחנו צריכים להשתמש בקיצוניות של אבותינו הקדושים, לא קיצוניות חיצונית אלא קיצוניות פנימית, שאדם לא יוותר.

ואם הוא מוותר, שזה יהיה בעורמה, לשם שמים. לפעמים לא כדי להלחם איתו חזיתית. כדי לוותר לו קצת ולתת לו מכה מהכיוון השני, זו אסטרטגיה וטקטיקה, אבל באופן מהותי לא לוותר, לא לוותר.

הוא טימא לך את הנפש, הוא הפיל אותך לרפש, אתה מוותר לו? תצעק! תקטרג עליו! תתגבר! עד שהאור יתגלה יותר ויותר. כמה שיותר מהר יהיו אנשים ונשים שיעסקו יותר בעבודות האלה, ויהיו מסוגלים להחזיק את האור יותר ויותר זמן ויהיו נקיים בנפשם. וזה קשה, ככל שהאדם יותר מתקדם, הטילים מתקדמים יותר, זה כבר לא רובה או טנק. אלה כלים שיוורים במהירות הבזק. הוא צריך איזה חץ שילחם נגדם. עוד לא המציאו את החץ הזה. מה המשמעות הזו בעניין הזה, שבאופן גשמי חסר טיל נגד טילים? אנחנו חשופים.

ויש לזה שורש רוחני. השורש ברוחני זה שעדיין אנחנו חשופים. יש איזה 'פטריוט' או משהו דומה אבל זה לא מספיק. זה יותר בתכנון מאשר משהו שיצא מהכוח אל הפועל. מתי יהיו לנו כלים להלחם באופן אמיתי? כשכללי עבודת הנפש יופצו ברבים, בעם ישראל, והדברים האלה יהיו נחלת הכלל.

אנשים יתחילו ללכת בדרך הזו. זה נקרא שהמערכת כבר רכשה את החץ, הם כבר יהיו בדרגה כזו שצריכים את החץ נגד טילים מתוחכמים, בינתיים אנחנו בדרגה שאפילו נגד סכין אנחנו לא יכולים לעשות דבר, זה המצב.

אם כן עכשיו כשאנחנו בחודש הרחמים, חודש אלול, שזה חודש מסוגל לתשובה. לא רק שאדם ידאג לתקן את מעשיו. אדם חושב שאם הוא הלך לבית כנסת ותיקן כמה מצוות, הוא בסדר ויהיה בסדר, אין לו מה לדאוג.

צריך לתקן את המעשים אבל לא פחות צריך לתקן גם את הנפש, לתקן את המחשבה. להתחיל להלחם. לא חשוב אם אדם נופל או לא נופל, העיקר הוא שהוא נלחם. כל עוד שאדם נלחם יש לו תקוה.

הפסיק להלחם נגמרה התקוה. זוהי המחלה האיומה שמדביקה והורגת אנשים בכל העולם, זה וירוס שפוגע במערכת החיסונית. זאת אומרת שהגוף של האדם לא יכול להתגונן. תוקפים אותו כל מיני יצרים, כל מיני קליפות, כל מיני מחלות, אפילו דלקת ריאות שאדם רגיל מחסל את זה, אותו האדם החולה, המסכן, הפגוע הוא לא יכול, הגוף שלו לא יכול להלחם.

אין מערכת חיסונית, אפילו חיידק קטן הורג. למה אתם חושבים אנשים מתגרשים או חלילה מתאבדים? או נכנסים לדכאון או ליאוש? לא על דברים גדולים. בדרך כלל על דברים קטנים איזה חיידק קטן.

אבל אין להם מערכת חיסונית טובה, כוחנית, ולכן אינם יכולים להלחם ואינם מחזיקים מעמד. זה שהמחלה הזו משתוללת זו השתלשלות של חוסר החיסון הנפשי שלנו הפנימי. אם אנחנו היינו מגבירים מהר וחזק את החוסן הרוחני במלחמה המתוחכמת, היו מוצאים מיד תרופה למלחמה הזו והיא היתה נפסקת. הסיבות של הדברים הגשמיים, על פי הקבלה, הן סיבות רוחניות.

אם מתקנים בשורש, יש סיכוי שיהיה מיד תיקון בעולם הזה. וזה מה שצריך לפתח. רגישות גדולה לכל הסתלקות מינימלית של האור, לא לחשוב שהסתלק וזהו, לא נורא. כמו שאדם הולך ברחוב, ופוגע במישהו ואומר: לא נורא, פגעת בו אז מה? "רימיתי את ההוא",

"איחרתי", "הלכתי לעשות סידורים על חשבון העבודה". "זה שום דבר". כל אחד מרגיש שכל הדברים שהוא עושה זה שום דבר, ולבסוף אנחנו נראים כמו שאנחנו נראים. צריכים לבדוק ולהיות עירניים מאוד לכל תזוזה הקטנה ביותר, ולהבין שהאדם אינו פועל נכון ולתקן אותה.

קל יותר לתקן אותה באופן מידי מאשר מאוחר יותר. אם אדם עשה משהו והאור האלוקי הסתלק ממנו, אם הוא לא יעשה את התיקונים ויחבר את עצמו מחדש האור לא יחזור. אולי מהשמים ירחמו.

יש איזה תהליך שנקרא בטישה - שהאור בוטש בכלי בלי זכות הכלי, וניכנס לכלי. כי השם יתברך רוצה להשפיע בכל זאת, לכן הוא משפיע ומאיר בכלי למרות שהאדם לא מתוקן. זו התעוררות מלמעלה.

זו לא העבודה שלנו. גם זה טוב. אם אדם זוכה גם להתעוררות מלמעלה, שיתפוס את זה, ומזה יעשה התעוררות מלמטה. בשביל לתקן למעלה אנחנו קודם כל צריכים לפתח את הרגישות. להרגיש מתי יש אור בנפשנו, מתי האור מסתלק, ולאן הוא מסתלק, ואיך להרגיש אותו יותר, ואיך להחזיק מעמד בטהרה ובקדושה יותר ויותר זמן במשך היום. לא בשביל להרגיש מרוצה שיש לך אור ואתה טהור וקדוש, זה לא לשם שמים. זה רצון לקבל. רוחני. אלא כדי להיות כלי זך שהשם יתברך יוכל להתגלות דרכך. שאתה תהיה כלי זך ויהיה דרכך קידוש השם.

זה מה שצריך להיות. זו השאיפה היחידה של האדם שצריכה להיות בתוך נפשו. נקוה ב"ה שבמשהו מן המשהו נצליח. עכשיו נלמד מהספר "מפתחות החוכמה" קט"ו. בעניין פסח. כתוב כאן "פגמים שבמאורות" - "עניין הפגמים, שהמאורות העליונים נפגמים על ידי עוונותיהם של ישראל הוא, שכל עוון שאדם עושה למטה גורם שמידה אחת ממידותיו יתברך, אותה המקבילה לעוון שנעשה, תנתן יניקה לקליפות מהמידה ההיא. ובמקום שהמידה תשפיע שפעה הקדוש לענפיה הקדושים, לישראל, הרי יגיע מן השפע טובה וברכה לישראל, ולרגלם לכל העולם כולו. במקום זה ימשך השפע ההוא אל הקליפות, ומן הקליפות יקחו אומות העולם חלקם בראש, ולא יגיע לישראל ממנה אלא התמצית ממה שלקחו אומות העולם לעצמם".

נסביר: השם יתברך אומנם ברא את הטוב ואת הרע. ברא את הקדושה וברא את הטומאה. ברא 10 ספירות דקדושה, 41- עולמות של קדושה, אצילות, בריאה, יצירה ועשיה. ככה גם 10 ספירות 41- עולמות של הטומאה.

מלכתחילה השם יתברך הקציב לטומאה שפע מועט רק כדי חיותו. הרי השם יתברך ברא את הרע לצורך הבחירה של האדם. יש לרע תפקיד זמני לצורך בחירתו של האדם, וזה שהאדם יתקן את הרע שניתן לתיקון ויבטל את מה שלא ניתן לתקן וכך יהיה שותף למעשה בראשית ותיקון הבריאה.

תראו - הרי כל הבריאה הזו נגרמה כתוצאה מחטא אדם וחווה. ואיך נפלה חווה בחטא הזה? שהנחש אמר לחווה: את יודעת למה השם אמר לכם לא לאכול מעץ הדעת טוב ורע?, זה כי הוא לא רוצה שתהיו כאלוקים.

"דבר לשון הרע על השם יתברך. הוא הוציא שם רע, כלומר: אל תאכלו מעץ הדעת כי השם יתברך לא מעונין שתהיו בדרגתו. לא רוצה שתהיו גדולים ושותפים לו. זה בדיוק ההיפך מהאמת. אם כן השם יתברך ברא את הרע כדי שהאדם יתקן את הרע.

יהיה שותף להשם יתברך בקיום העולם. בדיוק ההיפך מדברי הנחש. לכן זה הוצאת שם רע, ולא רק לשון הרע. אם כן לרע יש תפקיד. מפני שיש לו תפקיד במשך 6000 שנה של התיקון, אבל כדי שתהיה לו הרוחה, כדי שהיצר יהיה מרוצה ועולמות הטומאה יהיו שבעים, אין

להם אפשרות למשוך שפע אלא להחטיא את ישראל.

אז היצר מחטיא את האדם, מחטיא את האומה חס ושלום, ואז אחרי שהפיל והחטיא אותם הוא עולה למעלה, מקטרג ואומר: הנה זה הבן שלך, פלוני בן פלוני, תראה מה עשה. היה מגיע לו כך וכך כסף, זה בשבילי.

היה מגיע לו שליטה, זה בשבילי, היה מגיע לו אור, זה בשבילי, לי ולחברים שלי. היצר מקטרג וכך הוא לוקח את השפע מישראל. במצב רגיל מוגזם כמו המצב של הגלות, אנחנו היינו ועדיין חלק גדול של עם ישראל, ממש תחת שלטון אומות העולם.

זאת אומרת שהשפע שהיהודים מקבלים בחו"ל עובר דרך השרים הממונים על אותם הארצות. מלאכים ממונים על אותן ארצות. לכן כל יהודי שלא עולה לארץ בעת הזאת גורם דברים קשים מאוד, מעכב את הגאולה, גורם את המשך הגלות.

גורם שהשכינה תצטרך לפרנס את הקליפות, זה מה שכתוב, שאתם בעוונותיכם הופכים אותי, אומר השם יתברך, לשמש של עבודה זרה, וזאת על ידי כך שלא עולים לארץ ומקבלים את השפע ישירות, כי כאן אנחנו מקבלים ישירות ולא על ידי שר ממונה או מלאך, אלא יש מהשם יתברך.

גורמים שעבוד וחורבן לכל העולמות. והשפע יהיה משועבד תחת הקליפות והשכינה תהיה משועבדת שם בחו"ל. ואילו אותם היהודים היו עולים כמו שהם, בלי שהיו חוזרים בתשובה, תיקונים לא מי יודע מה, כמו שהם, לוקחים ומביאים אותם לכאן, זה גורם בהכרח לקירוב הגאולה וזה מוריד את הכוח מהקליפות והשפע.

ולכן משום שיהודים יוצאים מברית המועצות- ברית המועצות מתפוררת. כמו שלאחר יציאת היהודים ממצרים, מצרים התפוררה. זה כתוב. אם כן גדול הפגם שעושה אדם שלא עולה לארץ, או שחלילה יורד מהארץ, דבר חמור מאוד. אם כן אמרנו שהיצר מקבל תקציב מינימלי ומקטרג על מנת לקבל יותר. יש רמ"ח אברים ושס"ה גידים, בנפש, הגוף, העולמות. וכך יש רמ"ח מצוות ושס"ה מצוות, ביחד תרי"ג. תרי"ג מצוות עשה ולא תעשה ביחד, תרי"ג אברים.

כשאדם עושה מצווה הוא מתקן את אותו צינור, אותו איבר ששייך לאותה מצווה שהוא עשה. בקבלה הדברים מפורטים, איזו מצווה משפיעה על מה. כשהוא עושה עבירה הוא פוגם באותו צינור ששייך לאותו הפגם, וסוגר את השפע, או נותן את השפע לאומות העולם.

זאת אומרת סוגר את השפע לישראל ומעבירו לאומות העולם. בתקופה זו עיקר הניסיון זה להחזיק את האור. היות ואנחנו נמצאים בזמן שלפרט יש הסתר פנים ולכלל יש גילוי פנים בתוך הטבע, בצורה מדהימה, יש צורך באנשים שיהיו מסוגלים לחיות בדבקות ולהחזיק את האור.

את אור השם בתוך נפשם. כמו שאנחנו יודעים על פי הקבלה, כשהכלי פגום האור מסתלק. היות ואנחנו כל כך לא זכים, והכלים שלנו כל כך עבים ולא זכים, אנחנו לא מרגישים כשהאור מסתלק.

אולי כמו אדם שלא מבין, אדם שאין לו שכל, למשל מפגר, לוקחים אותו ומעבירים אותו מהבית למוסד והוא לא בדיוק מבין מה יקרה לו בעוד יום או יומיים, מה יהיו תוצאות המעברים הללו.

כך אנו מפגרים מבחינה רוחנית ולא מרגישים שהאורות מסתלקים, ומה אנו מפסידים. בזמן הזה קל מאוד להגיע לרוח הקודש, כך כתוב, לעומת זאת בזמנים קודמים היה קשה מאוד. כאן במצב של דור חשוך כמו שלנו, מי שמשדל מעט זה נחשב לדבר גדול.

כמו שכתוב על נוח: "איש צדיק תמים היה בדורותיו". אם היה בדורו של אברהם לא היה נחשב צדיק. זאת אומרת שמבחינת הצדיקים ובחינת ההתגלות שהם זוכים בדור, זה תלוי

בעוצמת החושך של הדור.

לפעמים בדור כמו דור המבול, שכל הארץ היתה מושחתת היה אחד שעשה עבודת השם, הוא זכה שכל העולם ינצל בזכותו. זאת אומרת כל הדורות אחריו. אם כן בזמן שפנחס קם והרג את כוזבי, אז כל עם ישראל היה בסכנה, כתוב שפנחס קם מתוך העדה, זאת אומרת שהתעלה מעבר למצב הממוצע של העדה.

עמד לבד בדרגה רוחנית עליונה, במסירות נפש, והוא הצליח בזכות זה לעצור את המגפה ולהציל את עם ישראל. באותו הדור היו צדיקים גדולים עליונים, אבל זו היתה הסגולה המיוחדת של פנחס, שהיתה לו אפשרות להתעלות, למרות שהסביבה לא יכלה להתעלות.

אנחנו רואים שפנחס הוא אליהו הנביא, אליהו הנביא גמר את תיקונו ועלה בסערה השמימה. זאת אומרת עלה בהתעלות גדולה מאוד. התעלה מעל לחומר ומעל למצב. לכן כתוב: "הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא לפני בא יום השם הגדול והנורא".

דווקא אליהו הנביא יבוא לפני ביאת המשיח, כי יש בו את הכוח להתעלות ולעורר את הנשמות של היהודים לקראת סוף התיקון. הרי כתוב שאין עם ישראל עושים תשובה עד שיבוא אליהו.

כזה כוח וכל זה בא מהגלגולים הראשונים ומכל ההתעלויות. אליהו הנביא עמד גם לבד בהר הכרמל. הוא הנביא האמיתי היחיד שעמד מול נביאי הבעל. כתוב בספרי האריז"ל שהתיקון שהוא גרם בעמידה הזו שלו, לא נגרם כזה תיקון בעולמות העליונים מאז צאת ישראל ממצרים.

חישבו כמה זמן עבר מיציאת מצרים עד זמנו של אליהו הנביא, ותבינו מה היה כוחו, מה רב כוחו. אם כן זה כמו שבאותו הזמן היה בחינת אליהו, בדורות האלה שזו הכנה למשיח צריכים להיות חוץ מאליהו עצמו עוד נשמות שיתעוררו בסגנון הזה של אליהו הנביא.

שיוכלו לעשות כלי שבו האור יוכל לשכון. "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בתוכם - בתוך בני ישראל. עשו לי מקדש - זאת אומרת צריכים להקדיש את העולם, את הגוף, את הנפש, את הכסף, את הזמן, את הכח להפוך את כל זה למטרה להשכנת השכינה.

"סולו לרוכב בערבות" - מאז חורבן בית המקדש השכינה הסתלקה. סולו - מבחינת לסלול לו, לפתוח, לפתוח פתח שהשם יתברך יוכל להשרות בו את שכינתו בתוך עם ישראל. הפתח זה כל הקושי.

שנפתח את הפתח המינימלי ושהפתח הזה יחזיק מעמד. היום עיקר הבעיה זה להחזיק את האור ואת הדבקות במשך עשרים וארבע שעות ביממה. שאדם יחיה במהות האלוקית במשך היום וגם בלילה.

גם כשטוב לו וגם כשרע לו, כשטוב וגם כשנהנה. יש אנשים שיכולים להיות עובדי השם רק כשהם טובלים. רק אז הם מרגישים שהם רוצים את השם. יש אנשים שיכולים לעבוד את השם רק כשטוב להם.

הם מרוצים, יש להם כל טוב והם מודים להשם. אנחנו צריכים להגיע למצב: "גם כי אלך בגיא צלמוות לא אירא רע כי אתה עימדי, שבטך ומשענתך המה ינחמוני". גם המשענת וגם השבט, גם כשטוב וגם כשקשה.

גם כשיש גילוי פנים וגם כשיש הסתר פנים. וזו כל המלחמה, תקשיבו טוב, יש אנשים שזוכים לאיזה התעוררות רוחנית. כשאדם עושה פתח ועושה כלי, האור שורה בו, אין חוכמות. אפילו פתח קטן.

"פתחו לי פתחו של מחט". האדם עושה פתח קטן והאור שורה בו. אך זו לא הבעיה. הבעיה היא להחזיק את האור. הבעיה היא שהאדם יהיה מסוגל להחזיק את האור 24 שעות ביממה, כל ימי חייו. זה הקושי הגדול.

קודם כל היצר הרע שהוא זה שמופקד להפריע לאנשים להגיע לשלמות. מופקד להפריע לאנשים להגיע לדבקות עם השם, להפריע גם בכלל, בעולמות כולם, להפריד. ואם אנחנו כאן פמליא של מטה, לא מתקנת את עצמה, אין לה כוח.

היא לא יכולה לתת כוח לפמליא של מעלה. כל מה שאנחנו עושים פה, זה משפיע שם. אם אנחנו פה במקום לעורר, רדומים, למה אנחנו מצפים? שלמעלה יעשו לנו את כל העבודה, וזה בלתי אפשרי.

כי ב-6000 שנות התיקון אנחנו מופקדים על העולם. "ממלכת כהנים וגוי קדוש". שאנחנו נעשה את העבודה ולא שיבוא הכל מלמעלה. השם יתברך יש לו סבלנות. 2000 שנה הוא מעכב את הגאולה רק בגלל זה, שהוא רוצה שאנחנו נתעורר.

עכשיו אם כן בשלב הראשון היצר מנסה להסתתר על מנת שהאדם לא ידע על קיומו פגשתי לא מזמן אישה אחת שאומרת שלה אין יצר, אין דבר כזה. היא הכחישה בכל תוקף. לא יתכן שיש לה יצר.

אבל מה? היצר מדבר עם האדם בקולו של האדם. לכן האדם לא מזהה אותו. אז בשלב הראשון הוא רוצה להזיק מבלי שזוהה אותו. בשלב השני הוא גם מסתיר את השם יתברך. הוא גורם לזה שאנשים יגידו שהשם לא קיים ודברים מסוג זה.

אחר כך הוא מסתיר את ההשגחה שהאדם כבר לא יאמין בהשם ויאמין שגם אין השגחה ממנו. גם בזה יש הסתר שגורם היצר. אם אדם בכל זאת מתגבר ונלחם בשלבים האלה, הוא יוצא מהסתר כפול להסתר פשוט, ומכאן יש דרגות מדרגות שונות.

כמו שאדם נלחם כך הוא עובר עוד שלב ועוד שלב וכן הלאה. רובנו לא נלחמים בכלל, לא יודעים בכלל שיש במה להלחם. רוב עם ישראל לא יודע. דבר שני, אם כבר מתחילים להלחם, מתעייפים, שוכחים, נרדמים או שמאמינים שתיקנו מספיק.

כשאדם כבר גילה את היצר ומתחיל להלחם עמו, הוא שם לו מכשולים שונים. הוא מכניס לו דיכאון, דמיונות ויאוש וגורם לו לעשות טעויות בגוף שיקלקלו את גופו, או טעויות במשפחה שיקלקלו את הקשרים עם המשפחה או טעויות בפרנסה כדי שיהיה טרוד בפרנסה ולא יוכל להרים ראש כל ימיו חיו.

כך הוא גורם לו סיבוכים ככל היותר לטווח קצר, בינוני וארוך, בצורה גלויה, נסתרת או בינונית. הוא עובד כל הזמן ללא הפסקה. אבל עיקר הבעיה שכאשר כבר שורה על האדם קדושה, הוא שואל מה אני עושה עם זה עכשיו? איך אני חי את חיי? מצד אחד זוכה לאיזו שהיא התעוררות לאור שנכנס לנפשו, אבל אז היצר הרע בא לגנוב את האור.

זאת אומרת האפשרות הראשונה באופן כללי היא לעצור את האדם כדי שלא יגיע להתעוררות, לא יגיע לתיקון, ולא יגיע למלחמה על מנת שהאור לא ירד בכלל. כי יש כלל אם הכלי לא זך, הוא לא מתוקן, האור לא יכול לשרות בו.

יש בעיה. זה כמו טומאת נידה, כשלאישה יש טומאת נידה ולא טבלה לבעל אסור לבוא אליה. האישה היא כנסת ישראל, הבעל הוא הקב"ה. השם יתברך לא יכול לבוא בהתגלות וקשר לעם ישראל, כשעם ישראל עוד לא טיהר עצמו במידה מספקת, ולכן אנחנו מתעכבים. עד שהשם יתגלה שזה זמן הגאולה. לכן זה מעכב. אין סיבה אחרת. פשוט הכלים עצמם לא זכים מספיק. אם כן, כשהכלי הזה מתאמץ האור נכנס לכלי. מיד כשהאור נכנס היצר בא, אך כיוון שלא הצליח למנוע את כניסת האור, הוא מעונין עכשיו לסלק את האור לחלוטין.

אז אחרי שעלה באיזו שהיא התעלות, שלמד באיזה שיעור תורה או עשה מעשה טוב וכדו' אז באמצע התפילה או אחרי המעשה, היצר מביא לו איזה שהוא פיתוי, איזו שהיא מלכודת שאדם בשניה אחת יטמא את עיניו ויטמא את אוזניו.

הוא לא ישמור את המחשבה שלו שניה אחת, אלפית השניה, יש קטרוג והאור מסתלק.

כתוב בשער הגלגולים שהאריז"ל אמר לתלמידו הרב חיים ויטאל לעשות יחודים. יחודים זה התבוננות בשמות השם כל מיני חיבורים של אותיות בשמות השם. לצורך תיקון נפשו. זה מתקן את הנפש וזה מזכך. יש ספר שלם שנקרא "שער היחודים" שם מלמדים את ההתבוננויות האלה. כתוצאה מהיחודים האלה ר' חיים ויטאל היה אמור לזכות בעיבור של נשמות צדיקים שיבואו לעזור לו בעבודת השם. כי הרי האדם צריך סיוע. הוא לא יכול לבד. "הבא להיטהר מסייעין אותו". מה זה מסייעין? מתעברים בו צדיקים. נשמתו של ר' עקיבא שהיא מאותו שורש של נשמתו של ר' חיים ויטאל, עמדה להתעבר בו. הלך ר' חיים ויטאל הביתה, התעצבן על בני ביתו, מסיבה מוצדקת, הוא כעס וגם הזניח את ענין היחודים, והמורה שלו גער בו: "אתה רואה, ריחפו מעל ראשך להתעבר בך ובגלל מה שאתה עושה, הן מסתלקות". עכשיו יש כלל, עד שאדם זוכה לעיבור זאת קריעת ים סוף, אדם צריך לעבוד קשה מאוד, וכשהוא כבר זוכה לעיבור אם הוא זוכה עיבור של צדיקים, משום שיש גם עיבור שלילי של רשעים, לא עלינו. אבל אם הוא כבר זוכה לעיבור של צדיק או כמה צדיקים ששייכים לאותו שורש של נשמתו והם באים לסייע אותו והוא חוטא בדיבור, מחשבה, מעשה או רצון ודמיון. הוא מטמא את עצמו בדבר הכי קטן, הנשמות האלה מסתלקות, כי הצדיקים האלה קפדנים. לא יכולים לשהות בכלי פגום, והם מסתלקים ואחר כך להחזיר אותם זה לא פשוט. האדם צריך להשלמת הנר"ן שלו סיוע גדול מאוד, נשמות הצדיקים. כתוב שבדור הזה מתגלגלות נשמות כל הצדיקים הגדולים בשביל לבוא ולעזור לעם ישראל, כתוב שהם ירדו לעומק הקליפות, לעומק הטומאה ולעומק הרע להוציא את עם ישראל מהגלות. אז יש הרבה נשמות שבאות להשפיע ולהשרות קדושה ובשביל זה אנחנו צריכים לעשות כלי. ולכן היצר כמו שאמרתי לא מעוניין. הוא מונע, מונע את האדם לגמרי. היצר משתמש בכל האמצעים העומדים לרשותו. אם זה באמצעי התקשורת, או שהוא גורם פה ושם חילול השם בקרב תלמידי החכמים, כל התחבולות הפרטיות והכלליות, הכל כחומר ביד היוצר. הוא המפקד העליון של כוחות הטומאה. הוא עושה, מתכנן ומפיל. אם כבר יש אדם אחד או שניים או מספר אנשים שזכו להתעוררות רוחנית, הוא ידאג לזה שלא יעלו מעל הדרגה שזכו בה בהתחלה ואם אפשר גם להפיל אותם ושישארו בלי כלום. זה הסוד שהרבה אנשים בדור הזה חזרו בתשובה והרבה חזרו אחרי כן בשאלה. הרבה חזרו בתשובה והיצר נתן להם שכל להתעכב בעיקר בעניינים של הפשט של התורה ולא לעסוק בסוד ולא בתיקון הנפש. הוא הסתייע בממסד הדתי, לפעמים לצערנו, בנושא הזה, כשבעל תשובה זוכה להתעוררות, מגיע לישיבה מלא אור של השם ואש שבוערת בו, אש של קדושה. אומרים לו: ככה לא חיים אדוני, תראה אתה יותר מדי גבוה. בוא תהיה כמונו. הופכים את ההתעוררות הזו האמיתית של הבעל תשובה, הופכים את זה למצות אנשים מלומדה. ככה דואגים שכמה שיותר מהר זמן תהפוך להיות דתי "כמו שצריך". שחלילה לא ירצה התעלות גדולה מדי או תיקון גדול מדי. אומנם יש בזה משהו ממידת הזהירות, כי כשיש ריבוי אור יכולה להיות גם שבירת כלים. שהכלי לא יכול לסבול את עוצמת האור, הוא יכול להישבר. ודאי שלרבנים יש כוונה טובה בסה"כ לשמור על בעלי התשובה שלא יצאו מהגדר. מצד שני לפעמים מרוב ששומרים על הנר מכבים אותו. וזו טעות. אם כן כשאדם כבר זכה לקבל

איזה שהוא אור, מטרת היצר לסלק את האור ולרסק אותו עד כמה שניתן.
אם בהתחלה האדם זכה לאיזו התעלות, אח"כ בא היצר ומפיל אותו באיזו נפילה. נותן לו פתח ליפול, הוא לא יכול להפילו, ואדם נופל, בוחר לא נכון ונופל, מתפתה או משהו אחר. כשהאור מסתלק הוא בא לייאש את האדם ולגמור אותו.
כגודל העליה שהיתה לו, כך גודל הנפילה, האדם מיואש. ואז היצר אומר לו: "לעולם לא תקום מפה, אתה מושחת, אתה מקולקל, אין לך סיכוי בכלל". לכן השלב הראשון זה ליאש את היצר. להתגבר כאריה ולנקות את עצמו.
כמו שאומר דוד המלך: "ארחץ בנקיון כפי... " אדם צריך לרחוץ את כפיו מהנפילה ולקום. ככל שהאדם יקום יותר מהר היצר יסבול יותר.

תהליכי ההשפעה הרוחנית

בזמן הזה חשוב שאנחנו ננסה ללמוד, את התהליכים של ההשפעה הרוחנית, הרבה מהצרות בעולם - כל הצרות בעולם, באו מחוסר התאמה בין ההשפעה הרוחנית לבין הכלי המקבל את ההשפעה, במצב הפרטי וגם במצב הכללי של העולם, זאת אומרת בנפשותיהם של בני האדם וגם בעולם כולו, אנחנו נמצאים היום במצב של חוסר מוחין, נקרא לכך "מוחין דקטנות", אנחנו עתידין להגיע ב"ה למצב בו נזכה ל"מוחין דגדלות", כמו שכבר הזכרנו שכתוב בכתבי האר"י ז"ל.

יש קטנות א', גדלות א', קטנות ב', וגדלות ב'. המוחין שאנו מקבלים במצב של קטנות זה מוחין שבאים משמות של אלוקים, שמות של אלוקים זה בחינת דין. המוחין שאנו מקבלים בזמן של גדלות, מוחין מצד שם הויה י-ה-ו-ה שם הרחמים, עכשיו גם המקור של מוחין דקטנות א' וגדלות א', המוחין הללו באים מפרצוף שנקרא ישראל סבא ותבונה.

אלו הם שני פרצופים זה החלק התחתון של פרצוף אבא ואמא. מוחין של גדלות ב'. זה בא מאבא ואימא עילאיים שהם מקבלים את המוחין מלמעלה. עכשיו כל הבעיה היא כמו שאנו יודעים להתאים את האור לכלי בכל ענין, בכל טיפול ובכל מערכת של נותן ומקבל.

האדם עצמו, גם עם עצמו, צריך לשמוע, צריך ללמוד, צריך לקבל ולהתאים את הדברים לעצמו. יש חוק בקבלה שהשפע והאור והמוחין והחיות יורדים בצורה הדרגתית השם יתברך שמו טרח להקים מסגרת, מערכת שלמה של עולמות פרצופים וספירות כדי שהשפע שיורד לעולם הזה לנפשנו ירד בהדרגתיות, בצורה מותאמת, וגם טרח לברור מסכים למיניהם וצמצומים למיניהם כדי שהכלים יוכלו לקבל את האור.

כיון שכתוב שהעולם לא יכול לעמוד מרוב ברכה ומרוב ההפך מהברכה, מרוב פורענות. אין כח אפילו לטוב לספוג את הטוב מעבר לכוחו של הכלי לקבל. כל החוקים של הנתנה ושל הקבלה זה מובא בתורת הקבלה, לכן זה נקרא תורת הקבלה מלשון לקבל, איך לקבל את השפע בצורה מתוקנת, שתבנה אותנו ולא להפך.

הדברים האלו אולי ברורים באופן כללי באופן תאורטי, הרבה יותר קשה להוריד את זה למציאות. אם המערכת היתה תלויה רק במשפיע או במקבל זה היה יותר קל אבל אנחנו יודעים שיש עוד מערכת שנכנסת באמצע, זאת מערכת הסיטרא אחרא שמנסה לזכות בשפע.

הסיטרא אחרא מנסה להחטיא את האדם לגרום לו לקלקל את הכלי שלו לפגוע בשורש נשמתו, כי דרך שורש נשמתו האדם מקבל את השפע שלו ועל ידי זה שהוא מחטיא את האדם אחר כך הוא מקטרג עליו, והוא לוקח את השפע שהיה מגיע לאדם ולוקח אותו לעצמו, זה תפקידו של היצר.

עלינו לדעת שבכל תהליך של השפעה רוחנית יש שלושה שלבים כפי שמובא בכתבי האר"י ז"ל, עיבור, יניקה, מוחין, ככה בעצם הכל מנוהל האדם וגם החיות, כל העולמות עברו ועוברים את התהליכים האלה של עיבור, יניקה, מוחין.

עיבור הוא תהליך של התהוות שהכלי מתהווה עד למצב בו הוא כולל את כל החלקים, אבל זה עוד מצב של הוצאה מהכח אל הפועל של כל האפשרויות שיש בחלקים האלה, כמו שתינוק בתוך רחם האם אחרי תשעה חודשים יש לו את כל האברים, יש לו את כל הפונקציות אבל בקטן, ועדין לא בשליטה ועדין הוא בתוך הרחם.

אחרי זה יש לידה רק אחרי הלידה מתחיל תהליך של התפתחות עצמאית, נקרא לזה עצמאית למחצה כי הוא עוד זקוק לטיפול של הסובבים אותו אחרת התינוק הזה הרך הנולד לא יחזיק מעמד ומרגע הלידה עד גיל בר-מצוה זה הזמן שאנחנו קוראים לו יניקה,

הוא יונק ביניקה ומקבל שפע חדש מוחין חדשים בעצם הוא מרחיב את הכלי שלו כמו שכתוב "הרחב פיך ואמלאהו", צריך להרחיב את הפה אחרת הוא לא יכול לינוק. מעניין פעם שמעתי על איזה מחקר על ילדים אוטיסטים ובו ראו שלילדים אוטיסטים היתה בעיה בהנקה, יש איזו מחלוקת אם זה נכון או לא, אבל זה מעניין, אנחנו יודעים שילדים אוטיסטים מתפתחים בגוף, מתפתחים בשכל לפעמים גם כן באופן רגיל אבל בנפש הם לא מתפקדים רגיל יש להם הפרעות קשות ואנחנו רואים שהיתה להם כנראה בעיה ביניקה, אם לא מבחינה פיזית מבחינה נפשית.

אחרי היניקה בא הזמן של המוחין כמו שאמרנו. מצב העולם בעקבות חורבן בית-המקדש עד עצם היום הזה, זה זמן של "מוחין דקטנות" זמן של הסתר פנים וחופ מזמני התפילה שיש מה שנקרא קשר בין הפרצופים פנים בפנים שאר הזמן הקשר הוא אחר באחר זאת אומרת אין המשפיע משפיע ואין המקבל יכול לקבל.

כלומר ישנה אי הסכמה בין הנותן למקבל ואנחנו מקבלים רק את השפע המינימלי לקיום העולמות ולא מעבר לזה. כל זה, יש לציין, כשמדובר על הנהגת המשפט, אבל יש הנהגת היחוד.

הנהגת היחוד היא הנהגה אלוקית נסתרת, שתפקידה להביא את העולם לתיקון בכל מקרה עד כדי כך שגם הרע יהפוך להיות טוב בסופו של דבר, למרות כל מה שקורה. לפעמים ישנם תיקונים גדולים, שנעשים בצורה נסתרת מהעין הרגילה של האדם.

יש מצבים בהם יש נשמות מתוקנות באופן פנימי ויש להן רק כמה תיקונים חיצוניים לעשות. לכאורה מבחוף הן מקולקלות אבל מבפנים הן מתוקנות. על פי המובא בספרים זהו המצב של הדור שלנו שיש בו הרבה מאד נשמות בדרגה גבוהה ומתוקנת מהרבה מאד בחינות, אלא שחסר לה בתיקון המעשי התיקון החיצוני להשלמת התהליך.

בזמן הזה אנחנו צריכים לשאוף שהעולם יתחיל להאיר לנו, זה הזמן, אבל כמו בכל תהליך של גדילה יש עליות וירידות יש התקרבויות ונסיגות וכאן כמו שהזכרתי זה לא תהליך חלק אלא יש מי שמעוניין לעצור אותו, וזהו הסטרא אחרא.

אם כן אנחנו נמצאים כרגע בזמן של עיבור, נשמות עם ישראל מוכנות לקבל הארות אלוקיות מלמעלה אבל יש פה תהליך של התקשרות בין התחתונים לעליונים בין עם ישראל לשם יתברך תהליך שיש לו את שלושת השלבים האלה צריך מלמעלה להקפיד ולשמור שהעיבור הזה יתפתח ולא תהיה הפלה חס ושלום, וגם מצידנו בני האדם צריכים לשמור על ההריון הזה.

כל השפעה רוחנית זה בחינת הריון לכן יש הקפדה לא לקבל השפעה רוחנית מאנשים לא מתוקנים או מאנשים שמתוקנים באופן חלקי מאד או מאנשים שאינם שומרים הלכה ואינם הולכים בדרכי השם, כיוון שבהכרח אפילו שיש לאנשים האלה נשמה טובה או כוונה טובה בהכרח מתערבבים דרכם דברים לא טובים.

כיוון שכפי שאדם מתנהג פה למטה ניתן לראות מאין הוא מקבל את השפע, אם האדם הולך פה למטה ע"פ תורת השם בלי חכמות, מנסה, אף אחד לא מלאך אבל מנסה ללכת בדרכי השם ככל שלוקח על עצמו יותר עול מלכות- שמים, אוהב מצוות והולך בדרך התורה, השפע שהוא מקבל מלמעלה בא מצד הקדושה, גם מחשבותיו הולכות ומטהרות, הוא הולך ונקשר למרכבת הקדושה.

אבל אם אדם לא הולך בדרכי השם לא הולך ע"פ התורה כאן בעולם הזה, זה מראה שנשמתו קשורה לצד השני, היא מקבלת מחשבות, הארות והדרכות מכיוון לא נכון, גם אם כתוצאה מהדברים האלה לפעמים יוצאים דברים טובים, או לכאורה טובים, לכן אדם צריך להיות קפדן מאוד וזהיר ממי הוא מקבל השפעה רוחנית, ולבדוק שהשפעה זו היא

ע"פ רוח התורה באופן כללי ובאופן פרטי.

אם כן כפי שאמרתי, אנחנו בזמן של עיבור, וזמן של עיבור הוא זמן חשוב ורגיש מאד. תיראו זוגות נשואים בהריון ראשון איך הם מתרגשים הם שומרים ומתעניינים ולומדים ועושים קורסים, מה לא עושים? ואח"כ אחרי הילד החמישי כבר לא עושים קורסים. תהליך העיבור הוא תהליך מאד עדין. רוב עם ישראל צריך לעבור עיבור של תהליך נשמתי של יניקה ומוחין, ולכן הסיטרא אחרא מנסה, לצערנו, לנתק בין המשפיעים לבין העם, כדי שהמשפיעים הרוחניים לא יוכלו להתאים את האור לכלי, לא יוכלו לבנות את האנשים מבחינה רוחנית, כדי שאנשים לא יהיו בנויים ולא יעשו את העבודה הנכונה, כי ברגע שאנשים יהיו בנויים ויעשו את העבודה הנכונה זה סוף הסיטרא אחרא משיח בא. לכן רוב הספרים סתומים, ספרי קודש סתומים חסומים בפני הציבור הרחב, בגלל העטיפה, בגלל הסגנון הרבני של הספרים, בגלל כתב הרש"י, בגלל האותיות הקטנות, בגלל המושגים, הראשי תיבות, הקיצורים, המושגים של התורה עד כדי כך שמי שלא תלמיד חכם לא יוכל להבין, זה תהליך שגורם לכך שהמשפיעים לא יכולים להשפיע, העם לא יכול לזכות לדבר שצריך לזכות.

דעו לכם שבדור הזה צריך לעשות מאמץ להסביר את עקרונות הקבלה, עבודת הנפש ובכלל כל פרד"ס התורה בצורה פשוטה ושווה לכל נפש עם דגש מעשי, לא רק עם דגש תאורטי אלא לנסות ולהעניק לציבור כלים מעשיים.

מה שאדם צריך לדעת שאם הוא זוכה לשמוע דברי תורה, לשמוע דברי מוסר, לשמוע עקרונות הקבלה זהו עת רצון גדול לנשמתו זה תיקון עצום ורב שהוא לא יוכל לקלוט אותו. כיוון שבזמן לימוד הקבלה יורדים אורות מעולם האצילות לבשם את העולם הזה, ויש הרבה סיכויים שאדם לא יודע את חשיבות העניין, היצר יטה אותו והוא יפספס את תהליך הבניה הרוחנית ויפנה לדברים שאין בהם ממש ויפסיד את ההזדמנות שנתנו לו מהשמים. לכן אדם שזוכה לשמוע שיעור, ללמוד ספר, לקבל יעוץ צריך להתעמק מאד בעניינים שהוא שומע ובעניינים שהוא רואה ולהתאמץ מאד. יש כלל שאי אפשר לתת אור לכלי שאינו מוכן, אפשר לתת בטישה כלומר להאיר בכוח כמה פעמים אבל האור יסתלק, כבר הזכרנו שהאור משאיר רושם, רושם עתיד להתעורר אבל אדם צריך לדאוג להיות כל כך זהיר בעניין הזה כל כך קשוב ומתבונן בתהליך ומעריך את החסד שהשם עושה עמו, שלא יגרום לכך שבעצם אי אפשר יהיה להשפיע עליו, מאיזו שהיא סיבה.

ברור מעל לכל ספק שהתענוגות והחוויות שהעולם הזה מציע לאדם הרבה יותר חריפות ומושכות לכאורה מכל השפעה רוחנית אמיתית. כיוון שהשפעה רוחנית אמיתית דורשת מהאדם מאמצים גדולים, יגעת ומצאת תאמין.

אין מציאות של בניה רוחנית בלי יגיעה עצומה. לכן האדם נמצא במצב מסוכן, הסתר הפנים הוא כזה שהאדם יכול לזכות להזדמנות אך לא ידע להעריך אותה, לא ידע למסור את עצמו ולהתמסר וההזדמנות תחלוף והאדם יישאר בלי תיקון, ויותר גרוע מזה אולי עם קטרוג למה לא עלה על הטרמפ הזה שנתנו לו והדברים הם מדויקים.

זאת אומרת מידת ההשפעה שאפשר להשפיע על אדם זה נקבעת מלמעלה, אי אפשר לומר מה שאדם לא יכול לשמוע ואפילו אם מדובר בפיקוח נפש. אפילו אם המשפיע רואה את הנשמה של האדם בסכנה, יכול לנסות לעורר אותו באיזה שהן דרכים, אבל אם האדם לא קולט את החשיבות של העניין יש קטרוג וההשפעה נחסמת, לא לגמרי אבל עד שהאדם יעשה ויתקן את אטימותו, את טמטום הלב שלו, והמוח יקלוט מה שקורה.

יוצא שהאדם בא לפעמים בשביל איזו שהיא בעיה והוא טרוד בבעייתו, הבעיה שיש לאדם בין אם זו בעיה נפשית, משפחתית, כלכלית, לא משנה היא רק תירוץ. זאת אומרת אם לא

היתה לו בעיה, הוא לא היה בא בכלל, אולי הוא בכלל לא היה מתעורר לחשוב על כלום, היה חי את חייו בלי להתעמק בכלום.

אבל כשיש לאדם בעיה זה כואב לו ובצדק. בעייתו של האדם היא חלק מתיקונו אין מה לזלזל, ההפך, כתוב "מבשרי אחזה אלוה" זאת אומרת שדרך מה שעובר על האדם בבשרו הוא יכול לחזות בנועם השם, הוא יכול להתקרב להשם.

ידוע שרוב האנשים עושים קודם כל תשובה מיראה ואח"כ תשובה מאהבה. אם מדברים על תשובה מיראה בדרך כלל זאת יראה מעונש, אח"כ תשובה מיראה עילאה, אבל כשאדם בא בשל צרה, לא עלינו, יש עת רצון, יכול להיות שמהשמים ירחמו ויתנו לאדם דרך וברכה איך לפתור את הבעיה באופן ספציפי, ואז האדם הרוויח נפתרה לו הבעיה באופן חלקי או לגמרי, אבל אין זאת המטרה.

אדם צריך לבוא לקבל הדרכה רוחנית כיוון שהצרה היתה רק בשביל תיקון מסוים, התעוררות האדם, אבל המטרה היא לתת תיקון לנשמה, תיקון נצחי, לתת לנשמה כלים להתמודד עם זה שבא לעשוק אותה, זו המטרה.

אדם צריך להיות פתוח בנפשו, בשכלו וברצונו לקבל את העזרה הזו שזו העזרה האמיתית החשובה הנצחית. מכאן שלפעמים אדם בא שלא לשמה ומתוך שלא לשמה יבוא לשמה, אבל חז"ל הקפידו להגיד מתי משלא לשמה יבוא לשמה, מתי שהלא לשמה הזה הוא שאדם רצה בכל זאת לבוא לשמה.

אדם שברצונו מעוניין לא רק בפתרון הבעיה הספציפית שמפריעה לו אלא מעוניין להגיע לעבודת השם האמיתית, אפילו אם הוא בא לשם אינטרס, לשם כאב לשם לא משנה מה, אבל יש בו גם אחוז של רצון לתקן, לשנות, לעשות, אז מהשמים מרחמים עליו.

פגשתי לא מזמן בחור עם נשמה גדולה, הוא לא יודע בכלל על נשמתו שהיא נשמה זכה וטהורה מצד החסד, הוא בא מחו"ל בא כתייר ודווקא יש לו חברה לא יהודיה, הוא בא ממקום בחו"ל שלא יודעים שם כמעט שום דבר, והזדמן לו להגיע אלי, מישהו הביא אותו הוא אפילו לא יודע בשביל מה.

ישבנו ודיברנו, יש לנו בהשגחה אותה שפת אם, אנחנו באים מאותו אזור בערך, דיברתי איתו אני חשבתי הבן-אדם הזה עוד מעט נוסע לחו"ל, רחמנא ליצלן, אולי יתחתן גם עם הבחורה הזו, הנה הוא יושב מולך ויש הזדמנות אולי לדבר איתו אולי להשפיע עליו הרי זה פיקוח נפש.

אבל כשאתה רואה את המצב שלו, איך היצר עובד עליו, איך הוא עובד על המידות הטובות שלו, איך ההשקפות שלו מעוותות, אתה רואה שבשיחה של כמה דקות אינך יכול לעשות הרבה. לשנות לו את כל ההשקפות להגיד לו לא לחזור למקום שהוא בא לעזוב את חברתו, האם זה יעזור או שיהיה יותר גרוע? פעם היה מקרה של יהודי אחד שתפס חברה גויה בחו"ל אז שלח שאלה לאיזה רב מה דעתו על הבחורה, הרב הזה אמר לו תישמע הבחורה הזו לא בסדר היא רק מחפשת להתפרפר וכל מיני כאלה דברים, אז כתב האיש הזה לרב, "את הבחורה הזאת אני מכיר אותה ואת משפחתה, כל הכפר מכיר אותה היא גרה בכפר בכלל והיא בת ארבעים והיא צנועה אף פעם לא חיה עם אף אחד, אתה מדבר שטויות" מה יצא מזה? הוא התחתן אתה.

רואים אתם שאפילו היתה כוונה טובה כאן מצד הרב למנוע אותו להתחתן עם גויה מה שהוא אמר גרם את ההיפך, הוא כבר לא שומע בקול אף אחד כי זה אכזב אותו, אז תבינו כמה המצב של הנשמות עדין, וכשבאים להשפיע על נשמה צריך לחדור דרך כל מערכות הנ"מ שלהן, דרך מערכת היצר שאופפת את הנשמה ולא רוצה שתגיע לשם, לפעמים אפשר רק לזרוע איזה זרע קטן ככה שנתפלל בצנעה שהשם יעזור ויתפתח במשך הזמן. אי אפשר

להשפיע באופן פרונטלי גלוי וברור.

אדם צריך לדאוג שלא יהיה במצב כזה שאי אפשר להשפיע עליו. כמו אותו בחור שנתתי דוגמא שבעצם יכולתי לדבר איתו על כל הנושאים שבעולם חוץ מאשר על נשמתו. פה ושם אולי לתת לו כמה עניינים כן, וכך נוצר קשר נוצרה כימיה. אמרתי לו דברים על האישיות שלו והוא שמח, אבל אי אפשר מעבר לזה. לצערי רוב עם ישראל במצב הזה. אם אנחנו רוצים לדבר על דבר מסוים, אנחנו צריכים לעבור באמת מערכת שלמה של שומרים ומכשולים מצד הסיטרא אחרא.

אולי אפשר להקיש מהמדרש על משה רבינו ואהרון הכהן כשבאו לבית פרעה, לארמונו, לדבר עם פרעה שישלח את העם. הם לקחו איתם את זיקני ישראל ובדרך כולם עזבו, אחד כאב לו הגב, אחד כאבה לו הבטן, אחד היתה לו בעיה כזו עד שהגיעו אל פרעה רק משה ואהרון.

היתה מערכת של שמירה על הארמון הזה של פרעה משהו כנראה מדהים, חיות ושומרים ומכשולים, היה מאד קשה להגיע לתוך המקום. ככה נשמת היהודי היום שמורה. ככל שהיא יותר גדולה ויותר חשובה היא יותר עשוקה, היא יותר שמורה.

שומרים עליה כמו על השבויים שלנו שאפילו אנחנו לא יודעים אם הם חיים או לא, איפה הם, מתי יבואו, או אולי לא יבואו, אנו לא יודעים כלום. ככה הנשמות, היצר הרע אוסף אותם על מנת שאי אפשר יהיה להגיע להשפעה.

לכן צריכים לעבוד קשה לזכך ולשפשף את הנפש היטב, לבטל את האגו את כל הדעות הכוזבות או החצי אמיתיות שאדם למד במשך השנים לדעת שבהכרח היצר עובד איתם. יש לנפות היטב בשלוש עשרה נפה את אותן דעות אם יש בהם חלק אמיתי לקחת, כל השאר לזרוק.

צריך ללמוד תורה כמה שיותר, ללמוד ולהגות ולהתבונן עמוק בתוך פרד"ס התורה וכמובן לשמור את התורה כמה שאפשר. גם ככה האדם עדיין בסכנה שלא יוכל לקבל את ההשפעה שאפשר היה כן לתת, "יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק".

משמים יש היום פתיחות גדולה לבנות את הנשמות ולעורר אותם לתת להם כלים מעשיים אמיתיים כדי שהאדם יוכל להתגבר כאריה שיוכל לקום ולהלחם, וחבל מאד אם מצד המקבלים לא יהיו כלים לקבל בגלל הטיפשות, ההרגל, האטימות וכו'.

צריך לדעת שהאפשרויות רבות ואת הכלים אי אפשר לשנות. ככה העולם נברא וככה העולם מנוהל אין מה לעשות. משך הזמן ההשפעה כהרף עין, רגע אפשר להשפיע רגע אי אפשר, זה נחסם ואין מה לעשות.

ככל שאדם יותר קרוב לאור, ככל שאדם מתקרב לקדושה, צריך להיות זריז יותר, זהיר יותר ולהבחין בדקויות. נאמר בשער הגלגולים שהאר"י ז"ל הוכיח את הרב חיים ויטאל, למה הוא כעס או למה הוא לא עשה את היחודים שהוא אמר לו.

הוא אמר לו: "ויש נשמות שרוצות להתעבר בך אך אתה מגרש אותם על ידי ההתנהגות שלך" בדור הזה כתוב, יבואו נשמות של צדיקים גדולים, ירדו לעומק הקליפות לעזור לעם ישראל להתאושש מכל העפר והאבק שנדבק בנו בגלות.

בזכות ההתעוררות הזו נגיע בעזרת השם לסוף התיקון. ככה שיש אפשרות לדור הזה לזכות לעבודת השם אמיתית דברים שלא זכו דורות קודמים. אפילו גילויים של קבלה כתוב שיהיו יותר משהשיגו הקדמונים, אבל זה לא דמיון זה רק אם יש עבודה אמיתית, אם לא נעבוד עבודה אמיתית אין כלום.

אדם צריך לבדוק את נשמתו שמא עדיין יש לו איזה משהו המעכב את ההשפעה מלהשפיע בדרך הטובה ביותר צריך להכין את הכלי בצורה נכונה להשפעה, ולהיות שומרים

מניתוקים, והסתלקות האורות, צריך כל הזמן לדבוק בהשם ולחשוב לא מה אני יכול לתקן, ומה אני יכול לקבל אלא כיצד אני יכול להשפיע נחת רוח לשם יתברך ולדאוג לעם ישראל, צריך שני דברים.

מצד אחד לנסות לתת כוח לפמליה של מעלה, על ידי דבקות בהשם 24 שעות ביממה. מצד שני דאגה לעם ישראל ודאגה לתורה הקדושה 24 שעות ביממה. האדם צריך לדאוג ולהתמסר לכלל יותר ויותר.

עליו לדבר עם השם וליצור קשר איתו יותר ויותר. עליו להיות בקשר עם הקב"ה כשטוב לו וגם כשרע לו, כשהוא מתעלה וגם כשהוא נופל ולא מתנתק ממנו בשום פנים. ככל שיותר אנשים כאלה יהיו, משיח בן דוד יתגלה יותר מהר, כמו שכתוב כפי שאדם מעורר מלמטה ככה מעוררים עליו מלמעלה.

זו הבחינה של דוד המלך ע"ה "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירע רע כי אתה עמדי שבטך ומשענתך המה ינחמוני" זו הבחינה שלו שהוא לא התנתק כשהיה לו קשה וגם כשנפל והיה בהסתר פנים הוא הפך את כל העניינים לתפילות וקשרים עם השם. דבר זה צריך להיעשות באופן פרטי ובאופן כללי. צריך להתפלל על כלל עם ישראל. צריך להתפלל על כלל העולמות שנהפוך סוף סוף כלים ראויים שהשם יתברך יוכל להתגלות "והריקותי לכם ברכה עד בלי די".

והיות ובדורות האלה הרצון לקבל מתגבר עד כדי כך שיהיה רצון לקבל חזק על מנת שנוכל להפוך אותו רצון לקבל על מנת להשפיע חזק בצורה של עוצמה גדולה. הניסיונות הם תכופים מאד ולכן צריך לעשות תיקונים גדולים.

הדבר הכי חשוב זה לדאוג להתפשטות ה"מוחין דקדושה", אם זה חסידות, אם זה מוסר, אם זה קבלה ועבודת הנפש, כל הדברים צריך להפיץ בעם ישראל בצורה יעילה, מהירה ותכופה על מנת שהאורות האלה יתחילו להיכנס לתוך הכלים ולזכך אותם גם אם יש ברוב הכלים עדיין מחסומים וחוסר יכולת לקבל.

צריך להרבות באהבה אם יש אהבת ישראל אמיתית שורפת, היא שורפת הרבה מחיצות, וזה סוד ההשפעה. צריך לאהוב את הנשמה של האדם, ואז אפשר להשפיע עליו, ואז היצר לא יכול לקטרג כיוון שהאדם מתחבר עם נשמתו של השני ועושה גשר מעל היצר.

לכן היצר משתדל לעורר לשנאת חינוס. היצר הכללי רוצה להביא שנאת חינוס בין אנשים כדי שההשפעה לא תוכל לעבור. בשנאת חינוס יש ניתוק, יש קשר אחור באחור, לא פנים אל פנים.

לכן למרות כל הקשיים חילוקי הדעות, חילוקי ההשקפות וחילוקי היצרים צריך לעשות קשר של אהבה בין הנשמות, ולהתפלל על הפגמים של כולנו, שכולנו נזכה לתקן את עצמנו. כולנו צוות אחד, כל עם ישראל.

אחרי שעם ישראל יקבל את ה"מוחין דגדלות" שלו הוא יוכל להשפיע גם על הגויים לתקן את כל אותן הנשמות הקשורות שרוצות ללכת בדרכי השם. מכאן יוצא שאם אנחנו לא עושים את המאמצים, איננו עושים טוב לעצמנו, אנחנו חוסמים את השפע מכל העולמות ועוצרים את התיקון של כל האומות, עד כדי כך האחריות גדולה.

לכן אדם יקח בחשבון להיות מוכן למסירות נפש, לקבל על עצמו שהוא מוכן למסור את נפשו על קידוש השם, למסור את גופו על קידוש השם, מוכן למסור את זמנו וממונו את הכל. יש בדור הזה אפשרות שכל אחד יגיע למצב הזה, אם כי בהתחלה זה יראה מאד מלאכותי, אם מתעקשים אנחנו נגיע לדרגה הזו בזכות רבי עקיבא שהיה בעל תשובה.

סוד הגלות, קטנות דמוחין

כשיבוא המשיח יהיה טוב. מה זאת אומרת "יהיה טוב" וכיצד נגיע לכך? מצב הגאולה הוא מצב של סוף התיקון, כשהרע הקיים בעולם על כל סוגיו יקבל תיקון, מה שאפשר להשתמש בו לקדושה יתקיים ומה שאי אפשר להשתמש יתבטל.

יש לנו הרבה עבודה לעשות, כדי להגיע לרגע המאושר הזה. כדי להבין על מה מדובר נראה הקדמה קצרה מתוך תורת הקבלה. באופן כללי השם יתברך כשהחליט לברוא עולמות הוא ברא עולם דווקא על ידי זה שמנע את התפשטות אור החסדים שלו.

כלומר לעומתנו בני האדם, שכשאנחנו בונים משהו, אנו בונים על ידי זה שאנו עושים משהו אקטיבי על ידי חומר, מצרפים וכו'. הדבר הראשון שהשם עשה זה שהוא הפסיק לעשות. כלומר השם יתברך צמצם את האור שלו, סילק את ההשפעה שלו ונתן מקום לחסרונות. על ידי כך שהוא סילק את האור נהיה חושך, נהיה חסרון, נהיה פגם, נהיה קלקול. הקב"ה לא רק שברא עולם חסר אלא על ידי החסרון של השפעתו נברא העולם.

אחר כך כמובן שהוא האציל ממנו כוחות, כלים, אורות ועולמות, מערכת שלמה. דברים אלה כתובים בכתבי האר"י ז"ל בספר "עץ חיים". האר"י חי לפני ארבע מאות שנה והוא זה שגילה את כל השיטה הקבלית באופן מסודר, לפי שיטה מתמטית, חלק אחרי חלק. עד אז הדברים היו סתומים יותר, מפוזרים יותר. הוא ריכז את החומר הזה. על פי המסורת הוא קיבל את הגילויים שלו מפי אליהו הנביא, בהתגלות על-טבעית. והוא בנה שיטה. כל הקבלה מאז ועד היום בנויה על פי שיטתו של האר"י ז"ל.

אחר כך היו פיתוחים והסברים והתעמקויות ופירוטים אבל הוא עמוד השדרה. אם כן הוא מתאר שם שהשם יתברך צמצם את אורו וברא מין חלל פנוי, זהו השלב הראשון של בריאת עולמות. בשלב שני הוא הכניס קו של אור בתוך החלל הזה, והוא חודר את החלל, עד איזה שהוא מקום שם.

סביב האור הזה שהכניס לתוך החלל הוא ברא עולמות שלמים. יש תהליכים מורכבים שאנסה להסבירם בקיצור נמרץ. ראשית הוא ברא את העולם העליון יותר שנקרא עולם אדם קדמון, א"ק בקיצור, אחר כך סביבו ברא עולמות אחרים היו שם פרוצדורות שונות עד שהגענו לעולמות כפי שזה קיים עד היום שזה ארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה.

ככל שהעולמות יותר עליונים, יותר פנימיים, הם יותר קרובים לקו הזה שהיה בתוך החלל הזה שהסברתי. ואלה שיותר גשמיים, רחוקים, מלבישים אותם. זאת מין פירמידה כזו. העולם שלנו הוא עולם העשיה והוא העולם הגשמי ביותר והוא העולם התחתון של כל העולמות האלה.

כל המערכת הזו נקראת "עשר ספירות דיושר", כך קוראים לה. אחר כך יש עוד מערכת שהשם יתברך ברא, לפי המערכת הזו "עשר ספירות דעיגולים", הוא ברא מין עשרה כדורים, כדור בתוך כדור, כדור בתוך כדור, כל כדור זה עולם שלם והעולם שלנו זה העולם הפנימי, העולם הגשמי הוא הפנימי ביותר, איפה שהפגם, הקלקול, החושך שולט.

חז"ל אומרים העולם הזה רובו רע ומיעוטו טוב. כך שהמציאות הזאת העגומה שאנו מכירים נבראה מלכתחילה על מנת שאנו נתקן אותה ונוכל לקבל שפע בהתאם למעשינו. זהו כלל אחד.

כלל שני אומר על מנת שהאדם יוכל ליהנות מהשפע שהוא מקבל הוא צריך לעבוד בשביל השפע הזה. אם האדם מקבל שפע כמתנת חנם תהיה לו בושת פנים, כמו שאדם מקבל צדקה והוא מתבייש, אלא אם כן הוא אדם מקולקל מאד והוא נהנה לקבל.

אולי הוא נהנה אבל הנשמה שלו באיזה שהוא מקום מרגישה שיש פה איזה פגם, זאת התרחקות מהמצב המתוקן. אם כן המטרה שלנו, שאנחנו נשלים את החסרונות. קודם כל את החסרונות האישיים שלנו אחר כך את חסרונות העולם.

על מנת שאנחנו נוכל למלא את התפקיד הזה של תיקון עולם במלכות ש-ד-י אנחנו צריכים דרך איך לתקן! הדרך לתקן את העולם היא על ידי התורה הכוללת פרדס: פשט, רמז, דרש וסוד. בכלים האלה, בעולמות האלה, שהשם יתברך ברא, יש פנימיות וחיצוניות. כמו שאצלנו יש פנימיות של הגוף ויש חיצוניות של הגוף. יש גם כאן דרגות שונות של פנימיות רוחנית... כן יש חלקים של התורה, שבאים לתקן את הפגמים החיצוניים, ויש חלקים שבאים לתקן את החיצוניות, לכן יש לנו מצוות מעשיות כל מיני מצוות שצריך לעשות.

יש מצוות התלויות בדיבור ויש מצוות שבהם חשובה הכוונה, המחשבה, זהו החלק הפנימי ביותר החלק המחשבתי. אם כן תפקידו של כל אחד מאתנו המקבל כוחות גשמיים ורוחניים, אישיות מה שקוראים לזה, לדעת להשתמש בכוחות הללו על מנת להגיע לתיקונים הנכונים.

אחרי שהשם יתברך ברא את כל העולמות כפי שהסברתי, היו עוד שלבים, שלא אמרתי. באופן כללי הוא ברא את האדם הראשון, אדם וחווה. אדם הראשון היה ענק מבחינה רוחנית, היו בו כל הנשמות, היתה לו נשמה גדולה.

אחרי הפגם שהוא פגם היה תהליך של נשירת איברים, של התפוררות. היו אורות שהסתלקו ממנו, היו חלקים שהשתנו והתחלקו לניצוצות. כל אחד מאתנו בא בשורשו באיזה שהוא מקום בנשמה של אדם הראשון.

כל אחד יש לו אחיזה במקום אחר. לכן האופי שונה מאחד לשני, הפנים שונות, התפקיד שונה, ההרכב הפנימי שונה. כל אחד ואחד יש לו תפקיד מדויק בנשמה של אדם הראשון ויש לו תפקיד מדויק בתיקון של העולם.

יש תפקידים שהם משותפים לכולנו, ויש תפקידים שהם מיוחדים לכל אחד ואחד. תפקידנו הוא לגלות בעצמנו את התיקונים ואנחנו צריכים לגלות ולעזור גם לאחרים להגיע לתיקונים שלהם בצורה טובה בפחות צער ככל האפשר.

הדבר שרציתי להתמקד בו עכשיו הוא מצבנו כיום. מצבנו כיום זה נקרא בלשון הקבלה הסתר פנים. יש גילוי פנים ויש הסתר פנים. הסתר פנים זאת אומרת שהשם יתברך מסתתר, לא מתגלה או שמתגלה בתוך הטבע, בדרך הטבע.

יש כאלה שזוכים והשם מתגלה להם באופן אישי על ידי רוח הקודש או נבואה, כל מיני השגות שיש לצדיקים המיוחדים. באופן כללי השם יתברך מנהל את העולם כרגע במצב של הסתר פנים. הסתר פנים או גילוי פנים תלוי בעבודה שלנו.

השם יתברך התנה שבמשך הזמן הזה שהוא הקדיש לתיקון כל העולמות, לתיקון של פגם אדם הראשון וחווה, המידה של גילוי פנים או הסתר פנים של השם יתברך תלויה בעבודה שלנו, עבודה מעשית ורוחנית שלנו.

אם אנחנו משתפרים אנחנו זוכים גם באופן פרטי, ויש כלל שמשתפר וזוכה לגילוי פנים, כמו שיש בסיפורים בתנ"ך שהיו תקופות שהשם היה מתגלה לעם ישראל במדבר או בגן עדן, הוא התגלה לאבות, ולכל הצדיקים בכל הדורות.

בכל דור ודור יש גלויים ונסתרים. יש צדיקים גלויים שהשם חונן אותם בכל מיני תכונות וישנם צדיקים נסתרים שזוכים לכל מיני דברים ויש להם תפקידים משלהם. מצבנו כיום הוא מצב שיש לנו בתוך הכלים, נקרא לעצמנו כלים, יש לנו בפנים מעט מאד אור, רוב הכלי שלנו ריק.

אנחנו לא מנצלים גם את השכל, אלא אחוז קטן, על אחת כמה וכמה אנחנו לא מנצלים את החלקים הרוחניים. יש לנו אפשרויות לקבל אורות בתוך הכלים, האורות האלה מתחלקים לדרגות שונות: האור הנמוך יותר נקרא נפש, אחר כך יש רוח, נשמה, חיה, יחידה. דרגות של אורות שאנחנו אמורים לקבל. אומר האר"י ז"ל, שרוב רובנו כשנולדים יש לנו רק נפש. זאת אומרת כשאדם נולד הוא מקבל רק נפש, זה המינימום, אחר כך הוא מתחיל לתקן וזוכה בהתאם למה שהוא תיקן גם בהתאם לגיל גם בהתאם לביצועים שלו, למעשים שלו.

כמובן שאם הוא פוגם אז מסתלק האור. אדם למשל זכה לנשמה, לדרגה של גילוי פנים והוא פגם אז האור מסתלק. אם הפגם הוא גדול האור מסתלק לגמרי, נשאר לו רק נפש אחרי שהשיג את כל מה שהשיג.

ואם הפגם קטן אז מסתלק חלק קטן. אם הוא מתקן הוא מקבל את זה מחדש. כולם אמורים להגיע לקבל לפחות נשמה. כל אחת מהדרגות האלה מתחלקת לעשר דרגות. זאת אומרת דרגת הנפש מחולקת גם לעשרה שלבים.

אחרי שאתה מקבל עשרה שלבים של נפש אתה מתחיל לקבל את השלב הראשון של רוח, אז יש לך עשר שלבים של רוח, גומר אותם יש לך עשרה שלבים של נשמה וכו' וכו'. כל זה לפי תורת האר"י.

אנחנו זכינו רק לנפש. והמצב שלנו מבחינת קבלה נקרא שאנחנו נמצאים במוחין דקטנות. יש מוחין דקטנות ויש מוחין דגדלות. גם זה מתחלק. יש קטנות א', גדלות א', קטנות ב', גדלות ב'.

השלב של הגאולה זה שלב שאנחנו נגיע לגדלות דמוחין ב', גדלות שניה. עכשיו אנחנו נמצאים במצב של קטנות א'. זאת אומרת שאנחנו אמורים לעבור מערכת של תיקונים שנוכל בזכות התיקונים האלה לקבל את האור המתאים ובהתאם לאור הנוסף שאנחנו מקבלים נוכל לעשות עבודה "יותר מקצועית" ולמשוך עוד אורות עד למצב שנקבל את כל הדרגות שעלינו לקבל.

כשכתוב בתנ"ך "ממלכת כוהנים וגוי קדוש", ו-"אור לגויים", מתכוונים לזה. אך האדם אינו יכול להאיר אם אין לו אור. המצב שלנו היום, שאנחנו לא מאירים לעצמנו, ואיך נאיר למישהו? אבל בכל זאת עם ישראל תרם הרבה לעולם גם מבחינה מוסרית, התנ"ך התורה, כל הדתות לקחו משם, גם במדע ובכל התחומים.

זה הסוד שהיהודים תמיד הצטיינו. מבחינת הקבלה זה מוסבר היטב, ישראל זה מלשון לי ראש. אם כן, האחריות שלנו מבחינת תיקון הבריאה היא אחריות מרכזית ורצינית. יש הרבה שלבים, יש הרבה עבודה, יש הרבה עיכובים.

יש מערכת שנקראת הסיטרא אחרא, הצד השני, מערכת הטומאה שמתפקדה לעכב את התיקון, להקשות. התפקיד שלה זה להקשות. התפקיד של הסיטרא אחרא זה להפריע כשאנחנו חושבים לעשות דברים טובים, או כשרוצים לעשות דברים טובים היא מונעת אותנו מלעשותם, זה העיקרון.

מובא בספרי הקבלה שאין למערכת הזו של הטומאה שום חיות מעצמה. החיות שהיא מקבלת זה מתוך מה שהיא מצליחה להוציא מאיתנו, ממערכת הקדושה. זאת אומרת שהיא באה בעודה רעבה, והיא צריכה את החיות, אז היא מחטיאה את האנשים ואת הכלל ואותו שפע שהיה צריך לרדת ממערכת הקדושה יבוא למערכת הטומאה עד שהקדושה מתקנת ואז היא מקבלת את השפע מחדש.

נחזור למצב שלנו היום, אשר מבחינה רוחנית נקרא מוחין דקטנות. כל התגלות של אור בתוך הכלי נובעת מאיזה שהוא מקור, יש לו איזה שורש, אם הכלי מקבל אור זה בא

ממקום רוחני.

ישנם למעלה שלושה קווים של השפעות: קו ימין, קו שמאל וקו אמצעי. קו ימין אלו הצינורות הרוחניים של חסד. קו שמאל אלו הצינורות הרוחניים של דין, דין = גבורה. קו אמצעי זה מבחינת רחמים, מבחינת אמת.

אנחנו יודעים מחז"ל למשל, שאברהם אבינו היה מבחינת חסד, יצחק היה מבחינת גבורה, יעקב היה מבחינת תפארת, קו אמצעי. כשאנחנו נמצאים במצב של מוחין דקטנות, שזה המצב שלנו היום אלה שמשפיעים לנו אור, כי בכל זאת בלי אור איננו יכולים להתקיים, אז מעט האור שיש לנו כרגע, אנחנו מקבלים אותו משמות אלוקים.

אלוקים זה מבחינת דין. השורש שלו זה דין. דין זאת הקפדה, זה לחץ, אלו צרות, כל מה שהאדם סובל מזה זה דינים, דינים וצמצומים. כרגע זה המצב. לכן אנחנו לחוצים, לכן אנחנו לא מבינים, לכן יש הסתר פנים, לכן יש ניסיונות ונפילות.

כל הבעיות שיש לכולם באים משורש הדין, מקפידים איתנו. כשאנחנו מקבלים מוחין דגדלות, זאת אומרת כשמתקנים וזוכים להגיע למצב שנהיה ראויים לקבל מוחין דגדלות, מי משפיע לנו במוחין דגדלות? שמות הו-יה, שם השם, י-ה-ו-ה שזה שם של רחמים.

זאת אומרת כשאדם נמצא במצב של מוחין דגדלות, הוא מקבל הרבה אור בתוך נפשו, הוא מקבל השגות, מקבל עזרה מהשמים, הוא אדם של רחמים, יש בו רחמים. אדם שנמצא במצב של מוחין דקטנות יש לו יותר דין, הוא מקנא, הוא כועס, עין צרה, כל הדברים המצמצמים והמצומצמים.

מה ענינה של תורת הקבלה? אי אפשר להבין את הדברים האלה מבלי להתעמק לפחות קצת בראשי פרקים של תורת הקבלה. לא רק זה אלא כמו שאמרתי בתחילת השיעור, תורת הקבלה היא פנימיות התורה, היא נשמת התורה, היא מה שאנו קוראים מוחין דגדלות.

הדרך להגיע אל מוחין דגדלות היא על ידי לימוד של פנימיות התורה. לכן רבי שמעון בר יוחאי אמר שאנחנו נגאל בזכות לימוד הקבלה. למה לא אמר שנגאל בזכות משהו אחר? כי על מנת שיהיו לנו הכלים לעשות את העבודה הנכונה, אנחנו צריכים לדעת איזו עבודה עלינו לעשות ועל מנת לדעת זאת צריך ללמוד את הקבלה שם כל סודות המצוות: למה עושים מצווה כזו, ולמה בצורה כזו ומה צריך לכוון בכל מצוה ומצוה, וזה הסוד, בקבלה יש את הסודות. למה עבירה כזו גורמת לנו כזו תגובה, למה עבירה אחרת גורמת משהו אחר, למה השם יתברך דווקא הקפיד על דבר כזה ולא על דבר אחר, הרי יכול היה לדרוש מה שהוא רוצה, למה בחר בזה. כל הסודות וההסברים של התורה מוסברים בקבלה.

הדרך להגיע לענין של מוחין דגדלות, שנוכל לקבל אור והשגות בתוך הכלים שלנו זה דרך לימוד הקבלה. זה עוד לא מבטיח דבר, זאת רק התחלה, לפחות שיהיו לנו מבחינה שכלית כלים איך להתייחס.

זו הסיבה שבכל הדורות שהיו חכמים שעסקו בקבלה, הם הגיעו להשגות וליכולת מעבר לטבע, לא רק בתוך החומריות אלא מעבר לחושים הטבעיים, לכן בדרך כלל אנשים שיש להם בעיות הולכים למקובל דווקא, שיברך אותם ויתן להם סגולות.

זה בא מכך שהמקובלים זכו למוחין דגדלות בדרגות שונות, והם יכולים על ידי הידע שלהם והיכולת הרוחנית שלהם להשפיע לסביבה ולעזור לאנשים להגיע לתיקון שלהם, הם יכולים לתת דרכים לאנשים לעשות מה שצריכים לעשות.

מי שזוכה ולומד קבלה מתחיל להרגיש איך האור נכנס לנפש. יש, מה שנקרא בעולם המדעי, בעולם החולין, טכניקות. יש כל מיני טכניקות. אנחנו לא קוראים לזה טכניקות, קוראים לזה כלים.

אדם צריך לעשות כלים דרכם הוא יוכל לקבל את האור. יש כל מיני טכניקות בעולם הקבלה איך לפתח את היכולת הרוחנית, איך לזכות לאור ולמדרגות שונות. כל הדברים האלה מפורטים ממש בפרטי פרטים...

יש ספר שנקרא "שער רוח הקודש" ומבוארים בו כל מיני תרגילי התבוננות - יחודים, בכל מיני שמות השם, כשכל אותם התרגילים הם משפיעים.

אלו הם מפתחות לקבלת שפע רוחני, וזיכוך רוחני ויכולת רוחנית מצד האדם. אם אדם עסוק כל היום במחשבות רעות, מה שיש בתוכו אלו מחשבות רעות, איך לעשות רע ומקנא בזה וכו', מה יש בכלי שלו? יש לו טומאה, חושך.

אם האדם מתחיל להתעסק קצת במה שנקרא התבוננות בשמות השם, או בלשון הקבלה ביחודים, בכל מיני שמות השם, והוא מתרכז במשך היום כמה דקות בשם הזה, כמה דקות בשם ההוא בהתאם להדרכה שהוא מקבל מה יש לו בכלי שלו באותו זמן? המינימום שיש לו זה מחשבה טובה וזכה, שם השם, זה כבר רוח, אם פרט לכך אדם עושה דברים נוספים טובים ופועל גם לפי זה, הוא כבר מתחיל להיות כלי מתוקן.

זה כל ההבדל בין הצדיקים לבין אנשים שלא זכו להיות צדיקים. צדיקים אמיתיים עבדו על המחשבות שלהם, על הרגשות שלהם, על המעשים שלהם ועל הדיבורים שלהם, לאט לאט הם הפכו להיות כלים זכים.

ובמקום שהכלי זך שם האור יכול להיכנס. כשהכלי חשוך, אדם עושה דברים רעים למשל ופתאום רוצה להיות משה רבינו. האם אז יתנו לו להיות משה רבינו? לא יתנו לו. זאת אומרת יש מה שנקרא מידת הדין.

מבחינת השם יתברך, מבחינת הרחמים האין סופיים, הוא מוכן להשפיע כל הזמן אור לכולם, מה הבעיה? רק תיקחו. "יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק". השם יתברך רוצה להשפיע, בשביל זה הוא ברא את העולם, כי "הוא רצה להיטיב עם נבראיו". הקדוש ברוך הוא רצה, שיהיו כלים שיוכל להשפיע עליהם עונג. אמרנו שהוא ברא את העולם חסר, על מנת שאותם הכלים ישלימו את החסרון ויקבלו את העונג בזכות העבודה שלהם ולא כמתנת חינם.

השם יתברך רוצה להשפיע עונג, עונג רוחני, עונג גשמי, עונג נצחי ואנחנו צריכים לעשות כלים לקבל אותם, לקבל את האור הזה בצורה מתוקנת. כשאדם לא מתוקן ומבקש אורות, הוא מבקש גילויים הוא מבקש עונג, הוא מבקש שיהיה לו טוב וכל מיני דברים, יש מה שנקרא למעלה מידת הדין והיא מקטרגת על האדם.

היא אומרת מה פתאום פלוני ופלוני יקבל גילוי ויקבל זיכוך או יקבל איזה אור או איזו נשמה או משהו או כסף או יהיה בריא, הרי הוא חסר. מידה זו מקטרגת ולא נותנת לכלי לקבל את האור.

מידה זו מקטרגת לא מעצמה אלא כשצד הטומאה בא ומקטרג לפני מידת הדין. הוא אומר אתה עשית את העולם במשפט והנה לא מגיע להם לקבל דבר כזה, זה מגיע לנו. ואז אם באמת העם כעם או הפרטים כפרטים לא מילאו אחרי מה שהם צריכים למלא, לא מגיע להם.

לא מגיע להם ואז מידת הדין לא נותנת לאורות לרדת. וזאת הבצורת ואלו הצרות למיניהם שיש, זה גם למשל ענין שבמשך הרבה שנים יהודים מהרבה ארצות לא יכלו להגיע, עכשיו צמחה לנו זכות מאיזה שהוא מקום, והשם יתברך יכול להוציא משם ניצוצות ולהעלות אותם לארץ, עליה גופנית ורוחנית בעזרת השם.

אבל במשך הרבה שנים לא היתה אפשרות, מידת הדין לא נתנה. כי לא היתה זכות, וזה התגלגל שבעולם שלנו שאותם מנהיגים לא רצו לתת, למה? ככה. למה עכשיו כן נותנים, מה

ההבדל, האם זה הולך לפי הרצונות של המנהיגים? לא. זה הולך על פי הזכויות אבל זה מתגלגל לתוך הרצונות של המנהיגים.

כך אנו יכולים להסביר הרבה מהתופעות שקורות. עוד נושא שהקבלה עוסקת בו זה נושא של גלגולי נשמות. כל נשמה ונשמה, הרי זה ברור, אם היא צריכה להגיע לכזה גלגול ולכאלה דרגות כדי למשוך את האורות, בשבעים ובמאה שנה מי יספיק? איך נספיק? אז יש את העניין שנקרא גלגולי נשמות, שנשמות שלא הספיקו נותנים להם צ'אנס נוסף. היום כל הנשמות שלנו הן מגולגלות. זאת אומרת שכולנו היינו כבר בגלגולים קודמים. עד שיבוא משיח אין נשמות חדשות. אז יתחילו לרדת נשמות חדשות בדרגות יותר גבוהות מהנשמות שלנו כרגע.

יש ספרים שעוסקים בענין גלגולי נשמות, מי מתגלגל, למה, איפה, כמה פעמים, מה צריך לתקן, במה פגם וכו'. יש כמו שאמרתי, הנהגת המשפט, שכר ועונש וכו', ויש הנהגה של רחמים רבים, שבאה למתק את הנהגת המשפט.

יש ביטוי בקבלה שאומר "גבוה מעל גבוה שומר" זאת אומרת שאם איזה כבש הולך לאיבוד מי אשם? מי אחראי על הכבש? רועה הצאן, נכון! אז אם רועה הצאן היה דואג לצאן, הכבשים לא היו מתפזרים, ולא היה קורה מה שקרה להם.

אבל אם רועה הצאן עצל או חסר כשרון, נרדם או עסוק במשהו אחר, אוכל או דואג לעצמו, הכבשים הולכות. כך שבכל פעם שיש מצב שנשמות התרחקו מעם ישראל, ההתרחקות הזאת נובעת מחוסר כשרונם של אותם מנהיגים רוחניים לתת לאנשים האלה כלים להתמודד עם אותו אתגר שבגללו הם עזבו את היהדות.

הגל הזה של עזיבת היהדות היה בסוף המאה הקודמת ובתחילת המאה הזו, זה נבע מדברים גדולים, לא מדברים קטנים, זה נבע מענין של השכלה, מענין של מדע, או ענין של תיקונים חברתיים, קומוניזם או כל מיני תורות שקמו.

אותה נשמה שיש ביהודי ששואפת לאמת ולשלמות נמשכה אליהם מאיזו שהיא סיבה. אותם מנהיגים רוחניים היו צריכים להיכנס בעובי הקורה, להיכנס לתוך אותן תיאוריות חדשות שבאו, לאותם הגילויים, ולהבין מה טוב בהם, ויש בהם טוב, ומה נכון ומה לא נכון, ועל הטוב והנכון היה צריך להמליץ, ועל הלא נכון להסביר שאיננו נכון, ואותו אדם, שהנשמה שלו נמשכה לכל מיני דברים חדשים, מעניינים וצודקים היה יודע מה נכון ומה צודק ולא היה זורק את הכל בגלל זה.

כיוון שהמנהיגות לא היתה בדרגה זו או שהיתה בדרגה מאד גבוהה, אבל לא היה לה הכוח הרוחני להיכנס לתוך כל הקליפות, להיכנס לתוך כל הכוכים האלה, לברר מה נכון ומה לא נכון.

זאת אומרת חסרה עבודת הבירור הרוחני העמוקה וההתמודדות האמיתית עם אותם הניצוצות שהיו שם עם הקדושה, עם אותם הרעיונות האמיתיים שהיו במדע ובקומוניזם ובכל הדברים שהיו אז. אם גדולי ישראל היו נכנסים בלי פחד, היו לומדים את זה, מתעמקים בלי להיבהל, מה יש להיבהל? הרי ברור שיש דברים של חכמה, שיש דברים שהם נכונים, למה להכחיש אותם. אם היו דואגים לצאן, הצאן לא היה נופל.

הביטוי הזה, נובע מחוסר ידיעה של הדברים לעומקם העמוק על פי הקבלה. מבחינת תורת הנגלה כמובן אותו מנהיג הוא אדם גדול, איפה אנחנו ואיפה הוא? בידע שלו בהלכה, בגמרא ובכל הדברים האלו? אבל אם חסרה התעמקות רצינית מאד בפנימיות התורה ובתיקון הנפש, לאדם יש מוחין דקטנות.

אם לדעת את כל הנגלה, זה רק מוחין דקטנות. אולי גדלות בקטנות נקרא לזה, אבל עדיין קטנות. זה עוד שמות אלוקים. הרי במה עוסקת ההלכה? במותר ובאסור. מה זה? זה דין.

זה משפט.

זה לא רחמים. אם אדם עוסק במותר ובאסור כל הדברים שיתן זה בדרגה הזו של הנהגת המשפט, מה מותר ומה אסור. זה שמות אלוקים. זה קטנות דמוחין. לכן היו מקובלים גדולים ועצומים כמו הבעל שם טוב וכו' והם לימדו זכות על עם ישראל, דווקא על האנשים, דווקא על העם הם לימדו זכות והם נתנו גם כלים ולא רק לימדו זכות.

אלה אנשים שהיו ספוגים בתוך ענין פנימיות התורה כנדרש. הם הבינו את המאורעות שקרו באותו זמן, הבינו מה השם מגלגל, למה הוא מגלגל. הדברים לא קורים סתם, קורים בהשגחה.

אז ככל שאדם יותר מוכשר, ככל שהמנהיגים הרוחניים יותר מתוקנים, העם זוכה. ברור אם ההנהגה הרוחנית שלנו היום היתה מתוקנת כנדרש היה אור עצום בכל העולם. כל אחד יכול היה לבוא ולדבר איתם.

כל אחד יכול היה לבוא וללמוד מהם, ויכול היה להתקרב ויכול היה לצמוח מההדרכה שהיה מקבל. למה זה לא קיים?! התשובה ברורה. אם האדם לא לומד ולא מתעמק ולא לומד כפי שצריך הוא נשאר עם מוחין דקטנות.

הכלי שלו מלא חושך. כל פעם נכנס לו רעיון אחר, כל פעם רוח אחרת נושבת, פעם לכוון ימין, פעם לכוון שמאל ופעם הוא מבולבל, לא מתפתח וכך הוא הולך. אם אדם לומד, גם אם יש לו קשיים ויש לו בעיות אבל לאט לאט האור מתחיל להיות אצלו דרך קבע.

כשהאור נמצא באדם באופן קבוע זה סימן שהוא מצליח לעבוד נכון והאור לא מסתלק ממנו ואין קטרוג שיוכל לקטרג להוציא אותו, ואם יש קטרוג הוא יודע גם איך להשתנות, עובד על המידות שלו, עובד על המחשבות שלו, מבטל את האגו הגס שלו וכך האור חוזר אליו חזרה.

אדם שנמצא במצב כזה שכל פעם מקבל הארות גדולות, הוא מאיר, הוא מרחם על כולם. האם הוא ילך לקטרג על מי שהוא לעשות לו דבר רע? הרי מי המקטרג? הסיטרא אחרא. זה תפקידה. אנחנו צריכים לעזור לה? היא יודעת לעבוד לבד.

אם כן אנחנו יכולים להבין כעת את ענין שלמות התורה. אם חסרה הנשמה של התורה, אתה רק בדינים, רק מה מותר ומה אסור. אבל אם אתה מבין את הפנימיות, אתה מכיר את שמות ההויה, הכל נראה אחרת.

אמנם יש דינים, יש דברים, אבל זה רק על מנת לתקן ולא על מנת להלחיץ. זה הסוד של תנועה הציונות. למה התעורר העם לעלות לארץ? על פי הטבע זה בגלל האנטישמיות, בגלל השואה וכל הצרות.

על פי הפנימיות, לא! על פי הפנימיות, זה האורות שחוזרים לכלים. מה זה גלות? זה הסתלקות האורות. עם ישראל זה נשמות של הקדושה. כשהם נמצאים בתוך ארץ ישראל, האורות נמצאים בתוך הכלים.

כשיש חטא, כשיש פגם, כשיש חוסר יכולת, מה קורה? האורות מסתלקים. כשאדם מת, מה קורה לו? הנשמה עוזבת אותו. האורות מסתלקים. פעם כשיצאנו לגלות, היתה הסתלקות האורות מהכלי.

הכלי שלנו, המלכות דקדושה זה ארץ ישראל. ארץ ישראל לא סתם נקראת ארץ הקודש. זה ארץ הקודש לעם הקודש לפי תורת ישראל. אז יש שלמות העם ויש שלמות התורה ויש שלמות הארץ.

כל זה ביחד זה מביא שלמות לשם השם י-ה-ו-ה. אם חסר אחד מהחלקים או חלקים מחלק אחד מאלה, העולם לא מתנהג כפי שנדרש להתנהג. שם השם לא יכול להתגלות. כמו שכתוב "ביום ההוא יהיה השם אחד ושמו אחד".

אז יש שם השם- י-ה-ו-ה הוא השם הגדול שמשפיע שפע בכל העולמות. השפע יורד מ-י ל-ה', מ-ה- ל-ו', מ-ו- לה'. אם יש פגם, אם חסר אחד משלושת המרכיבים האלה, השפע לא יכול לרדת, נתקע, ויש צרות.

זה הסוד של כל הרדיפות שהיהודים עברו בכל הארצות, דהיינו בגלות, זאת אומרת שהאורות של מלכות דקדושה שזה עם ישראל, האורות האלה הסתלקו לאומות העולם, לחוץ לארץ שזה חוץ לכלי, שם יש את החיצונים כפי שקוראים לזה בלשון הקבלה, והחיצונים יונקים מהאורות האלה.

זה הסוד של ההתבוללות. זאת אומרת כמה נשמות יהודיות יצאו מארץ ישראל לחוץ לארץ והיו פגמים והאורות הסתלקו לחו"ל כמו שכמה נשמות הסתלקו מהנשמה של האדם הראשון בזמן בריאת העולם.

אותן נשמות יהודיות שיצאו לחו"ל אלה אורות שיצאו מחוץ לכלי שלהם וכשהאורות מחוץ לכלי, יש כל מיני ציידים וכל מיני דייגים, שבאים לתפוס את האורות האלה. הם באים ותופסים ויונקים מהם, כי הם צריכים את האורות לחיות שלהם. זה הסוד שהרבה נשמות שלנו שהלכו לגלות, ומצאו בדיוק את החתן הגוי או את האישה הנחמדה הגויה שאיתם התחתנו, ודווקא גויה טובה וגוי טוב ונחמד, וזה בגלל שהנשמה הקדושה הזו הלכה לגלות ושמה בצד השני באו ותפסו אותה ויונקים ממנה וכמובן נותנים לה משהו בתמורה, כי אחרת לא היתה באה.

זה הסוד של ההתבוללות. אם כן איך יוצאים מהגלות? הגלות הגשמית והרוחנית, ולפי ההסבר הזה אנו יודעים שזה קשור אחד בשני? -זה יהיה על ידי כך שנבין את הכללים וננהג על פי הכללים.

כלומר, כשאנו מתפללים ומבקשים שהשם יקבץ נדחי עמו ישראל, בעצם אנו מבקשים שהאורות יחזרו לכלי המתאים להם. אם כן, אדם צריך לפתח פה שלוש נקודות בקשר לעבודה הפנימית שלו.

דבר ראשון, ישתדל להיות בסדר ואז האור לא יסתלק ממנו. דבר שני צריך להתחיל לקבל כלים ולראות מי הם אלה שבאים להוציא לו את האור וההכשלות למיניהן שבאות להכשיל את האדם.

לדוגמה, אותו בחור שבא להרגיז, הוא בא להרגיז, הוא לא אשם, הוא שליח בשביל להרגיז, אם אני אתרגז חלילה, האור מסתלק, אני כבר יודע, שהוא רק שליח ואם הוא רק שליח, אני אוכל להתמודד איתו שלא ירגיז.

אם כן, על האדם לעבוד מספיק בשביל להרגיש את האור בתוך הנפש, דבר שני הוא צריך לראות איך האור מסתלק כשהוא פוגם ומי אלה הגורמים לו לפגום ואז יתחיל לפתח מנגנוני הגנה בטחון ושמירה שלא יוכלו להיכנס, שלא תבוא הסטרא אחרא ותתפוס לנו את האור ואם קרה ובכל זאת נפלנו, עלינו לקום ולהתעודד.

הדבר השלישי האדם צריך ללמוד גם איך לקום מהנפילה שלו ואיך לעלות מחדש. זה אחד הסודות גם של השואה. שאותם הנשמות שלנו שאלפיים שנה היו בחו"ל, אורות שיצאו מהכלים והסטרא אחרא תפסה אותם ובאיזה שהוא שלב ניתנה להם אפשרות משמים לחזור לכאן, לכלי שלהם, ובגלל כל מיני "סירי בשר" וכל מיני פיתויים, שהיצר מפתה, לא היה כוח לאנשים לזוז ולעלות לארץ, חשבו בקטנות דמוחין, חיו בטבע, מה שנקרא, העיקר אוכלים, שותים וישנים, היו כאלה ששכחו אפילו מתורת השם לפעמים.

במקומות רחוקים מי שומע על תורת השם, זה משהו כללי, לא יותר מזה. אותם אנשים, שיכלו לעלות, לא עלו. כלומר אותם האורות, אחרי הנפילה, שצריכים להיכנס מחדש לתוך האדם, לתקן אותו, לחזק אותו ולהשלים אותו לא נכנסו.

כי המטרה של הבריאה, שהשם ישכין שכינתו בנו, כמו שכתוב "ועשו לי משכן ושכנתי בתוכם". השם יתברך רוצה לשכון בנו, האור הזה רוצה להיכנס לשכון בתוך הכלי. היתה אפשרות שהאורות האלה יתחילו להתעורר ולחזור, אך הם לא התעוררו לחזור לארץ הקודש, לא כולם התעוררו, וכמו דור המדבר שמכל מיני סיבות פחדו להיכנס לארץ ולא נכנסו, כך מאותן הסיבות ומסיבות אחרות אותו דור לא זכה ואלה שקמו ועשו מעשה ועלו, ניצלו. פה זה לא קשור לחילוני או דתי, אם גדול או קטן. השער נפתח לעלות לארץ ואותם האורות שלא התעוררו, או אותם אלה שהיו צריכים לעורר אותם, לא עוררו אותם - את האורות שהיו צריכים להתעורר ולבוא. באורות יש דרגות, כמו שיש ראש ויש גוף, מי נותן הוראות? מי אחראי לגוף? כפי שאנו יודעים הראש הוא האחראי.

אם כן, היתה פה חוסר עבודה, חוסר התייחסות, חוסר ידע. לא עלו האורות כנדרש. אם יש אפשרות להחזיר את האורות לכלי ולא עושים את המאמץ, אז יש קטרוג. "מה זה? קודם לא נתנו לך, בסדר. אלפיים שנה מנעו ממך, אבל עכשיו מותר לך, אתה חייב לקחת, למה אתה לא חוזר?" אם אדם לא עושה את המאמץ הזה, יש עליו קטרוג, להפיל אותו עוד יותר. אם כן, נחזור לעבודה הפרטית. אדם צריך לדעת, שאם האור מסתלק ממנו, הוא יתחיל לחוש שהוא עכשיו בחושך. אדם שבחושך חושב שזה המצב הנכון. החושך. אבל זה לא נכון. כשהאדם בחושך, הוא צריך לחפש מיד: אבא, מה קרה? כמו שיש הפסקת חשמל והילדים צועקים אבא, אימא, ולא מחכים הרבה.

לצערנו, אנחנו כבר רגילים לחושך, ומחכים הרבה. היינו אמורים לצעוק אבא, אימא, איפה האור, מה קרה, איפה הסתלקה הנשמה שלי, למה אני נראה ככה? למה אני מרגיש רע? הרבה אנשים מרגישים רע.

יש איזו סיבה. זה לא סתם. הרע שאדם מרגיש, זה שהאור מסתלק. כשהנשמה בתוך הגוף, אדם מקבל את מה שצריך לקבל. לא רע לו. טוב לו. "מה אהבתי תורתך, כל היום היא שיחתיי". אם כן, זה עוד חלק נוסף של העבודה, שאדם צריך לעשות, זה לקום מהנפילות. אם אנחנו נקום מהנפילות שלנו כמה שיותר מהר, שקודם כל ננסה למנוע אותן, או הצלחנו לפחות לעצור אותן ואם לא הצלחנו, לפחות לצאת מזה מהר, כך אנחנו מקימים "שכינה מהעפר". הרי כתוב: "כשגלו ישראל, שכינה גלתה עימהם", כלומר במקום שהקב"ה יתגלה לנו בארץ ישראל, הוא מתגלה בחו"ל. זה הסוד של הצמיחה, של הדתות אחרי החורבן. כל הדתות האלה שפתאום יש להם קוראן וברית חדשה, חוקים ומשפטים והם העם הנבחר וכו'. מה פתאום תפסו דווקא את הדרך שלנו? זה השפע שלנו שאומות העולם התחילו לינוק ממנו. שכינה עימהם. זאת אומרת, אנחנו יצאנו לחו"ל, על ידי שהסתלקו האורות מהכלי ואז השכינה צריכה להאיר לנו, כי הגילוי של השם יתברך חייב להאיר לעם ישראל בתוך הגלות. כתוב "בכל צרתם לו צר", לו- להשם יתברך צר. ועליו להחיות את הנשמות של עם ישראל גם בחו"ל, בארץ העמים, כי אנחנו חלק אלוקה ממעל, יש לנו תפקיד לתקן את העולם מבחינה רוחנית ולהביא אותו לקיום מטרת הבריאה וברגע שהניצוצות, שזה אנחנו, נמצאים בחו"ל, בתוך איזה גיהנום, אנחנו צריכים בכל זאת חיות, אז השם נותן לנו חיות. ומי נהנה מהחיות הזו שהיהודי קיבל? אומות העולם, אותם המארחים שאירחו אותנו שם. פתאום נוצר אצלם כל עניין הדתות וגם עושר כספי. מה אומר עכשיו ראש ה-ק. ג. ב? בריחת המוחות.

הוא מרגיש שהאורות יוצאים משם. אז זה הסוד. עוד כתוב בחומש, שלבן הארמי התעשר וגם התברך בבנים, בזכות יעקב אבינו. יהי רצון שתתקיים בקשתנו שבתפילת העמידה "תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא נס לקבץ גלויותינו, וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ לארצנו" אמן.

ההתגברות על היאוש

המציאות הרגילה של היהודי היא מציאות של שמחה, היהודי במצב רגיל צריך להיות שמח ומלא כח.

אחת הנוסחאות היסודיות של היצר, שבא להכשיל את האדם ואת הכלל היא לחבר לו כל מיני דברים, שלא בהכרח צריכים להיות מחוברים. דברים שנראה מאוד הגיוני שהם חייבים להיות סיבה ותוצאה אך לא בהכרח הם סיבה ותוצאה.

הוא מוכר לנו את כל החבילה ביחד ואנחנו קונים את הכל. לדוגמא, מוכר ירקות, לפעמים מביאים ארגז של עגבניות ולמעלה ישנה שכבה של עגבניות יפות ולמטה הכל רקוב ולא שווה שום דבר, אח"כ מוכרים את הכל ביחד.

כך היצר מכניס את האדם למחשבה אחת ושניה ומחבר את הדברים ונותן לנו ואנחנו קונים. באמת כששואלים אדם למה אתה מתייאש, הוא אומר שיש לו צרות, אך מי אמר שמצרות צריך להתייאש? איפה זה כתוב?

זה שהוא סובל אני מבין, אבל סבל ויאוש זה לא אותו הדבר. השאלה היא באמת, איך אדם למד להתייאש מאיפה בא הדבר הזה? אם אנחנו נבדוק בתוך הנפש של רוב האנשים יש לכולם אחוז לא קטן של יאוש.

בעצם אחד ההבדלים בין אדם צדיק לבין אדם רגיל זה בנקודה הזו. צדיק בדרך כלל יש לו יותר צרות מאשר לכולם יש לו את הצרות שלו ואת הצרות של אחרים אבל מצד שני, יש לו את האמונה אין לו יאוש.

כבר אמרתי לכם שההפך של היאוש זה אמונה. בדרך כלל כשאדם יש לו צרה אז הוא מחבר את זה ישר עם היאוש אך הנוסחה היותר הגיונית היתה צריכה להיות צרה - סבל - סימן שאלה. יאוש זה כבר תשובה, פתרון.

יוצא בפועל שברגע שלאדם יש הרבה צרות יש לו הרבה יאוש. ליאוש יש כמה סיבות זה מתפתח גם כתוצאה מכך שאדם לא מזין את הנפש שלו באוכל שהנפש צריכה לקבל. זאת אומרת הוא לא חי בצורה הנכונה.

כמו אוטו אם במקום לשים לו דלק נשים לו חול אני לא יודע כמה הוא ייסע. בסופו של דבר הוא לא יוכל למלא את התפקיד שלו אם האוטו היה מדבר, היה אומר שהוא לא יכול למלא את התפקיד. חול זה לא מתאים בשבילו והוא נעמד. יאוש זה כשהנפש של האדם נעמדת, הוא לא יכול יותר. אין לו כח, ולא יכול להמשיך. הסיבה לזה היא בדיוק אותה סיבה מפני שהמזון שאדם זה צריך היה לקבל - הוא לא מקבל, הוא מקבל בתוך הנפש משהו אחר.

השאלה היסודית היא: איזה אוכל נפשי אדם צריך? יש באמת הרבה מחקרים על דיאטה, אני חושב שהוציאו על זה מיליארדים בכל העולם. מה יותר בריא לאכול. אחד אומר כך והשני אומר משהו אחר על זה.

השאלה מהו האוכל הטוב ובריא לנפש על זה אין הרבה מחקרים. אם האדם לא היה טיפש, ואחד מיסודות היאוש זה הטיפשות, היה חוקר את עצמו והיה רואה מה טוב לנפש שלו. מה מתאים, מה משמח אותו והיה בוחר בזה, כתוב בתורה "החיים והמות נתתי לפניך, הברכה והקללה, ובחרת בחיים" (דברים ל', יט') לכאורה - איזה מין דבר זה? השם צריך להגיד לאדם לבחור בחיים? אם שמים לאדם משהו רע ומשהו טוב האם הוא יאכל את המאכל המקולקל? מה העניין הזה שהשם צריך להגיד "ובחרת בחיים"? כתוב בחז"ל שאין אות מיותרת בתורה. אפילו קוצו של יוד דורשים אותו, למה נמצא, ומה משמעותו. הייתכן שהתורה תכתוב משפט שלם סתם?

כנראה שבאמת זה לא מובן מאליו שאם יש לאדם משהו טוב ומשהו רע שהוא יבחר בטוב. אם יש אפשרות להיכנס לאמונה או ליאוש זה לא ברור שהוא יכנס לאמונה לכן השם מזהיר. אם הוא מזהיר, סימן שהוא יודע שיש אפשרות שאדם לא יבחר נכון. החיים הרגילים שאנחנו חיים בדרך כלל מוליכים אותנו למצב של טשטוש האישי.

האישיות אינה בנויה רק על אכילה, שינה, הסתובבות, עבודה וזהו. אמנם זה החומר הבסיסי שהמכונה צריכה. אבל זה רק המזון של הגוף. יש מזון של הנפש. אם אדם לא מזין את הנפש במה שהנפש שלו בנויה לקבל, הנפש שלו מתחילה להגיד אני לא יכולה לנסוע חסר לי דלק וזה היאוש.

אם אנחנו מסתכלים במלה יאוש, אנחנו רואים שיש את האות יו"ד בהתחלה ואת האות שי"ן בסוף, וזה ה"יש", זאת המציאות. באמצע המלה יש לנו את האותיות א - ו. אלף - זה השם, אלופו של עולם. ואו- זה הצדיק אדם צריך לדעת שבמציאות ב"יש", במה שהוא חי, יש משהו חוץ מה"יש" הזה, יש את הקב"ה, ויש את הצדיק. צדיק זה נמצא בכל אחד מאיתנו. אל תחשבו שהכוונה היא לאיזה אדם צדיק בירושלים או בלונדון. כתוב בזוהר, שיש בכל אחד בפנים צדיק ויש בכל אחד רשע. יש שתי דמויות שאדם מקבל כשהוא מגיע לעולם הזה. הצדיק יודע שדרך הקושי של המציאות הוא מקבל את האוכל שהוא צריך. אדם רגיל, מהצרות של המציאות הוא נשבר. עושים לו כל כך הרבה צרות לוחצים אותו מכל כך הרבה כיוונים והוא לא יכול להמשיך. אבל הצדיק יודע שהאור שבא לנפש בא רק דרך הסבל ודרך הצרות.

ענייני המציאות הם כעין חומר גלם, כמו שאת חומר הגלם עלי לעבד כדי שאוכל להשתמש בו, כך ענייני המציאות חייבים לעבור עיבוד. אני מקבל משהו בתוך המציאות ואני צריך להפוך את המשהו הזה, דהיינו, עלי לעבד אותו כמו שמעבדים חומר גלם, כמו שאנחנו יודעים שיש מאכלים שאוכלים אותם ישר ויש מאכלים שצריך לבשל.

אם אדם יאכל בשר בלי לבשל אותו יקבל כאבי בטן, ככה האוכל שהנפש שלנו זקוקה, זה עיבוד של המציאות שאנחנו חיים בה, עיבוד נכון. העיבוד הנכון הוא להכניס לתוך ה"יש" את ה"יו" ואת השם - את ה"א".

זאת אומרת האדם צריך להגיע להבין את הקשר האלוקי העמוק שיש בתוך המציאות. ודאי שמעתם שיש מושג פרד"ס שהתורה נדרשת בפשט רמז דרש וסוד, אלו הם הדרגות השונות של פרושי התורה.

עלינו לדעת שגם במציאות יש את הפרד"ס. בכל דבר שקורה לאדם יש בזה עומק ועומק גדול יותר. כל ניסיון, כל צער, כל לחץ שאדם עובר יש לו רבדים של הבנה שאדם צריך להגיע. אם אדם חי רק בפשט, זה כמו אחד שאוכל בשר בלי לבשל, זה בודאי יביא לו כאבי בטן, ובמקרה שאנחנו מדברים פה זה מביא לו יאוש, זה מביא לו חושך.

זאת אומרת שהוא לוקח את כל הנתונים שהשם מראה לו במציאות ולא יודע מה לעשות עם זה. לכן זה מחניק אותו. הוא לא יכול יותר לתפקד ומגיע למצב הזה של דום הנפש, של היאוש. התפקוד הנכון של נפש האדם הוא באמת לקחת את כל מה שקורה לו ולנסות לבדוק מעבר למציאות של הפשט ושל ההסבר הפשוט, בדרך כלל אנו רגילים לתת הסברים פשוטים.

כמו למשל: "אני לא מרגיש טוב בגלל שאין לי כסף. אני עצבני בגלל שאשתי כעסה עלי". בחיי הטבע זה נכון זאת אומרת אם מישהו דורך לי על הרגל, זה כואב לי. בחיים האמיתיים, זאת אומרת בחיים שלוקחים בחשבון חוץ מהפשט הפשוט הזה שמישהו צעק עלי, ועכשיו אני עצבני, לוקחים בחשבון את הסיבות העמוקות יותר שזה במלה יאוש, כמו

שאמרנו יש את ה"יש", את ה"ו", ואת ה"א", את השם, ואת הצדיק, מתחילים לראות שהדברים לא כ"כ פשוטים.

מתחיל להתפתח עיבוד נתונים חדש בדרגה אחרת. בדרך זו האדם מכל פעם מקבל יותר כח. אם אדם פועל נכון כך צריך להיות. יתרו כשבא למשה רבנו אמר לו איך אתה מסתדר? לא יכול להיות, אתה והעם שלך כולכם תלכו לאיבוד ונתן למשה רבנו רעיון טבעי ויפה בסדרי הנהגת המשפט.

יתרו היה באמת איש של עבודה זרה. בעבודה זרה זה לא מסתדר איך מקושי אדם יכול לקבל כח. אבל קבלו את הרעיון שלו. יש לזה סיבות למה קבלו את הרעיון שלו אבל זה לא בא ממקור הקדושה.

עובדה שמשה רבנו הסתדר יפה קודם, לא הייתה לו בעיה, אני חושב שקבלו את הרעיון של יתרו בשביל לתת הזדמנות לעוד יהודים להתפתח, להגיע לדרגה של משה. שלא רק הוא יהיה משה שם למעלה וכל היהודים האחרים יהיו אנשים פשוטים ששואלים שאלות. אלא עשו שרי מאות שרי אלפים שתהיה הזדמנות למנהיגים נוספים לטעום קצת מהצרות של אחרים. המכונה שלנו באופן נפשי פועלת על עיבוד נכון של הלחצים והצרות שקורים לאדם.

העיבוד הנכון הוא חיפוש של הסיבה האלוקית שיש בתוך הצרות. למשל אדם הלוקח מאכל מבשל אותו טוב ואחר כך אוכל ממנו, מקבל כח ולא כאבי בטן. הצדיק חודר כל פעם לשלבים נוספים עמוקים יותר של ההבנה ושל דברים שקורים במציאות. דווקא דרך החושך הוא מגיע לגלוי פנים. כל צרה וצרה שעוברת עליו או על אחרים מקרבת אותו לשם. במקום להביא את האדם לניתוק וחושך הצרה מקרבת אותו יותר ועושה כלי נוסף למשוך כח.

אנחנו יודעים שבלי השתוקקות אין אור. זאת אומרת אם אני רוצה לתת למישהו הנאה, ואני מכין לו עוגת שוקולד שיאכל, אם הוא לא אוהב עוגת שוקולד, לא תהיה לו הנאה. כך, אם אין השתוקקות אם אין כלים אין מקום להכניס את האור.

הכלים שלנו בשביל לקבל את האור האלוקי זה הצרות. זה הלחץ, זה היאוש, זאת אומרת ככל שאדם נתון יותר ביאוש כך יש לו אפשרות לקבל ישועה יותר גדולה, בתנאי שהוא יודע איך להתייחס לזה, ולא, הוא יכול ללכת לאיבוד חס ושלו.

הטבע של האדם הוא לקבל. בכדי לעשות כלי רוחני הוא צריך לתת. אומנם במשמעות הגשמית, אדם עושה כלי כדי לקבל. למשל: אדם רעב אכל עוגה הוא מרוצה, הוא שבע. באופן רוחני זה פועל בדיוק הפוך זאת אומרת שהכלי שאדם עושה, הוא לתת.

בזה שאדם נותן מעצמו, הוא יכול לקבל אור מלמעלה. ההבדל בין אדם מיאוש לבין אדם שמח, באופן רוחני, הוא בפעילות שהוא פועל במשך היום. אם הפעילות שלו היא בכיוון נכון, זאת אומרת שזה הולך בדרך של ביטול, ביטול זה לתת את עצמו להשם, הוא מקבל אור מלמעלה, וזה הולך ומעלה אותו.

אדם שלוקח לעצמו ולא רוצה לתת מגיע ליאוש. לאו דווקא לתת לאנשים, אלא לתת לקדוש ברוך הוא. רצון השם שניתן לו את הנפש, שנהיה מוכנים לקבל כל מה שהוא עושה לנו. זו הסיבה שהוא קודם הבטיח לאברהם אבינו, שמיצחק הוא יתן לו זרע, שיהיו ילדים ליצחק, ואח"כ אמר לו לעקוד אותו, להעלות אותו לעולה. איזה מין ניסיון הוא זה?

אלא כך הוא הניסיון. באמת השם מצפה שלאדם יהיה רצון באיזה שהוא כיוון והשם יבטיח לו שהוא יעזור לו, ובסוף השם כביכול לא מקיים ואז האדם נשבר, הנה, לא הולך לו שום דבר.

אך דווקא שם הוא היה צריך למסור את עצמו, להגיד כמו שאברהם אבינו אמר - "הנני", "ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני". זאת אומרת היה מוכן לתת את עצמו. משום שהיה מוכן לתת את עצמו ואת היקר לו, את יצחק, הוא זכה באמת שהשם יקרא "אלוקי אברהם" אף יצחק אבינו נתן את עצמו וכן יעקב אבינו.

לכן נקרא הקב"ה עליהם "אלוקי אברהם, אלוקי יצחק, אלוקי יעקב" מדוע השם צריך להיקרא דווקא על שם של אדם? אלוקי אברהם, אלוקי יצחק? זה בכלל לא מתאים, אלא מפני שהם ויתרו על האגו שלהם לכן השם הישרה את השכינה עליהם והם הפכו להיות מרכבה, כמו שכתוב שהאבות הם המרכבה.

האבות גילו הזדהות מוחלטת עם הקב"ה, כך הם הפכו להיות כלים קבועים של השראת השכינה. זה בא רק כשאדם מוסר את עצמו ודווקא בזמן של צרות וחושך וחוסר אונים. בתקופה שלנו שזה סוף התיקון לפי מה שאנחנו יודעים מחז"ל, השם נותן לנו הרבה הזדמנויות כדי שנוכל לעבוד אותו דרך היאוש, דרך הלחץ, אך אנחנו עושים בדיוק הפוך. זאת אומרת האדם צריך להיות במצב כזה שככל שיש לו יותר לחצים, עליו להיות שמח יותר ומלא אור. אם אדם יודע להפוך את המיצר שיש לו בטבע לקשר עם השם, הוא הופך, כמו שכתוב בזוהר, את החושך לאור ואת המר למתוק.

היאוש הוא מצב שבו נותנים לאדם הרבה חומר גלם כדי שיוכל לעבוד איתו, בדרך הנכונה. אם הוא במקום זה בועט בייסורים, אין לו אוכל לנפש. והנפש מסכנה. אם תתבוננו, יש לפעמים אנשים שעברו הרבה צרות, אנשים מבוגרים, ואנחנו רואים שיש להם הרבה כח הרבה אור.

תענוג לפעמים להסתכל. לא כולם זכו לזה אבל יש כאלה שכן. ואנו שואלים הרי האדם הזה עבר כל כך הרבה צרות, איך יתכן שהוא נראה כל כך טוב? אלא שבאופן פנימי האדם הזה ידע להכניס את כל החומר הזה שהוא קיבל בכיוון הנכון.

הצדיק מעבד את הנתונים בצורה נכונה. איך עושים את זה באופן מעשי? במקום להיכנס מהלחץ הזה למסקנה הפשוטה שאין פתרון לבעיה שלו שזהו בעצם היאוש, הוא צריך לחשוב, איך להפוך את הבעיה שלו לקשר עם השם, עליו לשאול מה השם רוצה ממנו מה הוא צריך לשנות באישיות שלו, מה הוא בא לרמוז לו מה הקב"ה רוצה ממנו למה הוא עושה לו את זה, ואיך להשתמש בזה.

כתוב בחז"ל שהקליפות יונקות מהקדושה. הקליפה - זאת אומרת הכח השלילי של הבריאה, מקבל חיות דרך הקדושה. אם יהודי עושה איזו עברה, היצר משמין מזה, מקבל כח. כך זה מובא בספרים, אך נאמר עוד בחז"ל, שבאותה מידה ישנה מציאות הפוכה, שהקדושה מקבלת כח מהקליפה.

זאת אומרת ככל שיש יותר קליפות, הצדיק נעשה חזק יותר, מקבל תוספת כח, ולא מקבל חולשה. ככל שיש לו יותר בעיות, הוא מגיע לדרגה גדולה יותר של ביטול, כי בלי ביטול הוא לא יכול לעשות דבר זאת אומרת הוא מרים ידיים, אנחנו יודעים שמשם רבנו שנלחם עם עמלק שזו קליפה כל כך קשה הרים ידיים, לא עשה דבר. הרמת הידיים של משה לא היתה מתוך יאוש, אלא מתוך ביטול. זו בחינת תפילה וקשר. מרים ידיו ופותח כדי לקבל מלמעלה. כתוב בתורה "ויהי ידיו אמונה" זאת אומרת שהאמונה של משה היתה כ"כ חזקה שזה הגיע לכל השלבים אפילו לשלבים המעשיים בלי שכל.

חז"ל כתבו, "הידיים עסקניות" כלומר האמונה שלו הגיעה לכל ההתעסקויות הכי פשוטות. כשאדם מגיע לדרגה כזו, הוא מכניס אלוקות בכל מה שהוא עושה. כל מה שקורה לו, מקרב אותו יותר.

הנוסחה הפשוטה הזו של היצר, שכאשר יש בעיה אדם צריך להגיע ליאוש, זאת באמת נוסחה של היצר וצריכים לשבור אותה. זו אחת מן האקסיומות הרגילות שאנחנו ינקנו, גדלנו והתחנכנו עליה, ובשביל לתקן את העולם צריך להפוך את זה, לשבור את זה, לא להסכים עם זה.

כשבא לאדם לחץ עליו להבין, מה הלחץ הזה. נכון, יש לי בעיה, בסדר, אבל לחץ, מי אמר שזה הפתרון? מי אמר שזאת התגובה שצריכה להיות? לכן בתחילה עליו להוציא את הלחץ הצידה.

הבעיה בדרך כלל עוד מכניסה את האדם לדאגות. צריך לדעת שגם זו, נוסחה לא נכונה. מי אמר שיקבל פתרון דווקא דרך דאגות! הצדיק דואג, אבל הוא דואג בצורה אחרת, הוא מתבונן.

הבחינה של פתרון בעיות על ידי הצדיק היא בדרך של התבוננות. כפי שיכול לצאת לשדה ולהתבונן בנוף, עכשיו הוא מתבונן באיזו בעיה שיש לו או שיש למישהו אחר. הוא לא מכניס את הלחץ ואת הרגש שלו השליליים לתוך העניין.

אלא מקרר את זה הצידה ומתבונן. מה השם רוצה פה, מה התיקון שצריך לעשות, בדרך כלל השם מגלה, אם אדם באמת במקום להיכנס ללחץ עושה כלי, מוסר את עצמו ומתבונן בבעיה בצורה חיובית עם אהבה ולא "אוף", עוד פעם יש איזה צער, מה אני אעשה, נמאס לי", אלא, אומר לעצמו: השם עוד פעם מדבר איתי דרך הלחץ הזה שהוא נותן לי.

אם אדם ככה מסתכל על זה, בדרך כלל הוא מתחיל לקבל בפנים בתוך נפשו רמזים על פתרון הבעיה, וכך הוא מגלגל את זה, עד שהוא מגיע באמת ליישום של זה. שימו לב, כמה רגעים במשך היום אדם מגיע ליאוש, ותראו כמה אדם בעצמו רחוק מהתפקיד שצריך להגיע אליו וכמה שינויים הוא צריך להכניס והכל הולך על הנוסחה הפשוטה הזאת שבתוך היש צריכה להיות המציאות של הצדיק זאת אומרת לאו דווקא שיש איזה צדיק מציאותי, אלא הכוונה לצורת החשיבה של הצדיק.

ההסתכלות של הצדיק במציאות של החיים מביאה אותו לקשר עם הקדוש ברוך הוא, עם האלף, שזה אלופו של עולם, שבתוך מצב היאוש. דרך הפתרון הזה שדברנו עליו ושמגיע לאט לאט לתוך נפש האדם אם הוא מתבונן נכון בבעיה שיש לו דרך זה הוא צריך להיכנס לתפילה.

יכול להיות שהוא צריך לעשות גם צעד מעשי. העולם שלנו זה עולם המעשה. לכן אינני אומר שאין צורך לפתור את הבעיה גם באופן מעשי. השאלה איך הוא מלווה את הפתרון המעשי עם נפשו.

תמיד אנחנו חושבים שאו זה או זה. אין זה נכון, בדרך כלל יש בכל דבר צד מעשי שיש לעשות וחוף מזה יש צד נפשי - שעל האדם ללוות את הפתרון המעשי. הבעיה היא שלפעמים אנו עושים רק משהו מעשי, ללא ליווי נפשי, או מלווים את הפתרון המעשי בליווי נפשי אך לא מתאים, עושים איזה פתרון, מעשי, בליווי של יאוש. שהפתרון לא ילך ולא יצליח.

הליווי הנכון של הצדיק: אחרי שהוא הגיע לאיזו הרגשה, תחושה שבאה מהבינה על בעייתו, הוא מלווה אותה בתפילה. בעצם הצדיק כל הזמן מתפלל. הוא הולך לאכול פרי, מתפלל, נכנס לאיזה מקום לעשות משהו לעבוד, לשתות, פוגש בן אדם, מתפלל, כל הזמן המצב של הצדיק הוא של תפילה, של קשר ובקשה.

מצד אחד פעילות, אפילו פעילות מוגברת, צדיקים לא מבזבזים זמן בדרך כלל, כל זמנם תפוס. ומצד שני - יש את הלבוש של התפילה המתמדת. "אשרי אדם מתפלל תמיד". תפילה זה לאו דווקא להתפלל שיצליח בכל דבר אלא זה ענין של קשר.

באמת, זה בא לתקן, את המציאות של פגם אדם הראשון בגן עדן, שבאותה שעה הייתה לו מציאות של גילוי פנים וקשר עם השם אפילו שהוא לא התפלל, השם כל הזמן דיבר איתו והוא התעלם מזה, ועשה מה שהוא רצה.

עכשיו אנחנו צריכים לעשות מה שהשם רוצה וכל הזמן לדבר איתו. אני חושב שאצל כל יהודי יש את המערכת הזאת של התפילה הרגשית שנובעת מהלב באופן יסודי, זה קיים אצל כל אחד.

זאת הסיבה שאנשים האומרים שהם לא מאמינים בשום דבר, כאשר יש איזו צרה מתחילים להתפלל, פעם שמעתי ממי שהוא שהיה הרבה שנים בבית הסוהר והוא אומר אפילו הפושעים הכי גדולים כשיש להם בעיה מתחילים מיד למלמל משהו, מתפללים.

התפילה הזאת, באופן אוטומטי, טובה מאוד, אבל רצוי שתצא באופן מודע, שאדם יכול אותה ויחיה אותה. עוד פרט חשוב, בכל פעם שעולה לך יאוש ואתה מתחיל להתעמק מה השם רוצה, אל תקבע לקב"ה את הפתרונות.

השם יכול לקבוע לבד מה הוא רוצה. בדרך כלל אדם רוצה שהשם יושיע אותו באיזה שהוא דבר באיזה שהוא כיוון, זה לא נכון, אדם רק יכול להגיד שזה כואב לו שהוא צריך משהו אבל איך ומהיכן תבוא הישועה, אין זה בידיים של האדם.

האדם לא יודע מה שקורה, אמרתי בהתחלה שאחת הסיבות של היאוש היא הטיפשות, כיוון שאנחנו חושבים שאנחנו מבינים מה שקורה ואנחנו יודעים איך השם מנהל את העולם אך האמת היא שאנחנו לא יודעים, אפילו משה רבנו לא ידע בדיוק, הוא ביקש שהשם יגלה לו והשם אמר לו "והנתי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם".

המחשבות של השם זה לא מחשבות של אדם. מי שרוצה להגיע להבין את הדברים באופן עמוק, השלב הראשון הוא, להבין שהוא לא מבין. אולי לפעמים, יכול להגיע לזה ששלבים שונים של ניהול העולם יתגלו לו, אבל באופן רגיל, בדרך כלל, האדם לא יודע בכלל מה שקורה.

הוא לא יודע מה מתכננים לו, היכן ינסו אותו, ומה יהיה לו. באמת בקבלה כתוב שאנחנו לא יודעים על השם שום דבר לא על מהותו ולא איך הוא מתגלה. אנחנו לא יכולים להשיג מהם תכונותיו.

כל הכינויים שיש בחז"ל בכל הספרים שתפגשו, חנון ורחום, איש מלחמה וכל מיני כינויים למיניהם זה רק גילויים איך הוא מתגלה לנו לפי הכלים שלנו, וזה לא על מהותו. אלו הם דרכים שהוא משפיע ומנהל את העולם שהוא קבע והוא רוצה שזה יהיה כך, כשאנחנו מתפללים אנחנו פונים לאותה המהות שאיננו מכירים אותה.

אנו לא מתפללים להתגלותו, למרות שבתפילה משתמשים בביטויים כמו ברוך אתה השם אלוקינו שכל שם כזה מראה על מידה אחרת שבה השם מנהל את העולם, אבל ההתכוונות הפנימית שלנו צריכה להיות דווקא לשם כזה שאנחנו לא מכירים אותו ולא יודעים אותו.

כאשר הקב"ה ביקש לשלוח את משה רבנו למצרים, משה שאל את הקב"ה, מה אענה לעם ישראל אם ישאלו אותי מי שלח אותך? ומה שמו של הקב"ה? הקב"ה ענה לו "ויאמר כה תאמר לבני ישראל, אהיה שלחני אליכם" (שמות פרק ג' י"ד) אנחנו יודעים שהשם א-ה-י-ה זה לא המהות של השם זאת אחת ההתגלויות של השם.

אני חושב שמה רבנו גם הוא היה מופתע שהשם התגלה לו. יש פה שאלות האם הקב"ה מתגלה או לא, האם הוא משגיח על כל הפרטים, האם יש השגחה פרטית, האם הוא מנהל את הדברים, אנחנו יודעים שלפי הפילוסופים הלא יהודיים הקדמונים יש כאלה שבאמת אמרו שהשם ברא את העולם ועזב את העולם והוא לא מתעסק עם הדברים הקטנים האלו.

בניגוד לפילוסופים הנ"ל אחד העקרונות של היהדות הוא שהשם מנהל את העולם בפרטי פרטים, ויש השגחה על כל פרט ופרט ומה שקורה זה ברצונו ואם הוא לא מכריז על זה ואם הוא לא רוצה אין זה מתקיים.

הדברים הם הרבה יותר עמוקים, ומוסברים היטב בתורת הקבלה, אני חושב שכל יהודי באיזה שהוא מקום כשמדברים על השם יודע שהכוונה היא להתגלות של הקב"ה כפי שמופיעה בתורה ובהיסטוריה של עם ישראל.

הקב"ה התגלה ומתגלה בכל מיני דרכים, בכל מיני צורות, בכל מיני צינורות. הוא לא רק מתגלה אלא גם מצפה מאתנו ודורש מאתנו דברים. יש שואלים בעניין הזה של בחירה חופשית והשגחה פרטית אם הקב"ה יודע מה יהיה בעתיד היכן הבחירה? ואיך אתה יכול לשנות משהו?

חז"ל ניסו בכל מיני דרכים לתת תשובות, גם הרמב"ם ניסה וכל מיני גדולי ישראל. אני חושב שזה לא חשוב כל כך לדעת את התשובה לכך כלומר השכל האנושי הפשוט שלנו דל מידי בשביל להתעסק בזה. אדם צריך להתייחס כאילו יש בחירה בכל דבר. אכן מבחינתנו - יש בחירה על כל דבר אני יכול עכשיו לדבר אני יכול לשתוק, אך מבחינת הקדוש ברוך הוא, הדברים הם במישור אחר, אנחנו לא צריכים להתיימר להבין, כי אין לנו סיכוי כתוב בחז"ל "אילו ידעתיו הייתי" בשכל האנושי האדם לא יכול להשיג את הדברים האלה.

אפשר לתת לזה פתרונות ואפשר לסתור את הפתרונות וזה עד אין סוף. מבחינתנו - יש בחירה. זה אחד העקרונות של האמונה היהודית שיש בחירה לאדם במעשה, במחשבה, ברגש, ובדבור. לא רק שיש לו בחירה יש לו גם אחריות.

יש באמת עניין של אמונה ויש עניין של חכמה וידיעה. בשלבים שאנחנו נמצאים היום אדם צריך לחיות באמונה. אם הוא חי באמונה יתכן שיגיע לחכמה ולידיעה שזה הגילוי. ככה זה בנוי.

היום, אדם שרוצה להבין איפה הקדוש ברוך הוא ומה הוא עושה, ולמה הוא עושה ככה ולא עושה משהו אחר, אין לו שום סיכוי להבין, האפשרות היחידה להבין זה להיכנס לאמונה. אמונה זאת אומרת בלי שכל. כשאדם מאמין הוא מאמין, הוא מקבל. בהר סיני עם ישראל אמר "נעשה ונשמע" שאר העמים רצו לדעת מה כתוב שם ומה יצא להם מזה, עליך לקבל את התורה בצורה עוורת, באמונה פשוטה.

המצב המתוקן המהותי של עם ישראל זה נעשה ונשמע כתוב שלעתיד לבא "יהיה השם אחד ושמו אחד". זאת אומרת שכנראה המציאות תקבל אחדות של הבנה שאנשים לא יחשבו שיש חלילה שתי רשויות, יש את הקדוש ברוך הוא אבל הוא רק בירושלים ולא בתל-אביב, אין זה כך.

גם אסור לחשוב שהצרות לא באות מהשם יתברך, זה לא כך. באופן מהותי הכל בא ממנו רק שאדם בשל קטנות הבנתו והשגתו רואה את הדברים מופרדים. לעתיד לבא כנראה יהיה גילוי פנים והכל יהיה יותר ברור.

במציאות שלנו היום, מה שאדם צריך להתעסק באמת זה בתיקון האישי שלו ובתיקון של הכלל, הכיוון שלנו שאנחנו מנסים להבין זה איך אדם יכול להגיע תוך כדי ניסיונותיו וקשייו לחיים שבסופו של דבר הוא יגיע לקשר כלשהו עם השם.

למשל מה עושה איש שיש לו כאבי ראש? יתכן שצריך לקחת כדור, אבל הוא צריך להתבונן מדוע בא לו כאב ראש? זה לא בא לו סתם. אם יתחיל להתבונן יתחיל לגלות שיש לו רשימה גדולה מדוע זה יכול לקרות לו ומתוך הרשימה בסוף יגיע לדבר אחד. הוא יגיע לסיבה שזה קרה לו.

תלמיד : האם ההתבוננות לא סותרת את האמונה הפשוטה?
כ"ק האדמו"ר שליט"א: ודאי שלא. ההתבוננות זה חיפוש אחרי הקשר עם השם. זאת אומרת אם השם עושה לי משהו לא נעים ואני נכנס ליאוש, זה חוסר אמונה.
אם השם עושה לי משהו ואני מבין שהוא לא סתם עושה את זה, יש לו סיבה, אני רוצה לתקן ובשביל לתקן את זה אני מחפש מה עשיתי לא בסדר, מה חשבתי לא בסדר, מה אמרתי לא בסדר, זאת השלמה של אמונה. התבוננות היא מכשיר לבדיקה עצמית.
תלמיד : אם כך זה לא פשוט!
כ"ק האדמו"ר שליט"א: אני לא אמרתי שזה פשוט, יש בזה שלבים, זה תלוי בזיכוכך שאדם מזכך את עצמו וכמה הוא עובד ברצינות.
אבל באופן פנימי יש לכל אחד קול, שמדבר איתו. אם אני אסגור את העיניים ואסגור את הפה, אני אשמע קול שמדבר איתי מבפנים, אם מה שאני עושה טוב או רע. יש בפנים קול של הנשמה הנותנת לאדם רמזים על הדברים שקורים לו ומדוע קורים לו.
אם אדם באמת בחוסר שליטה טוטאלית על המידות שלו וחי את החיים שלו בדרגה מאוד בהמית הרבה מהמסקנות שהוא יכול להגיע אליהם בשלב ראשון, יכול להיות שיש כמה שהן דמיונות והן לא נכונות.
במשך הזמן כשאדם מתחיל לשלוט על אופיו ולשנותו ולהתגבר כל פעם מחדש, השם מוליך אותו מהר מאוד לדעת מה לא בסדר. ואם אדם באמת בדרגה כזו, למשל, כואב לו הראש ואז הוא נזכר שדיבר לשון הרע על מישהו והוא לא אדם שנוהג לדבר לשון הרע, בדרך כלל הוא בסדר.
פתאום באה לו איזו מחשבה והוא עושה תשובה על הלשון הרע שדיבר, כאב הראש צריך לעבור לו. יש דבר כזה. לא רק זה, יש דבר אחר שאדם יכול לראות אצל השני היכן בעייתו שלו, ואחרי שהוא אומר לו מה לתקן וההוא מתקן גם זה עובר, הלחץ עובר.
אומנם בדרגות שמעבר לטבע, וזה לא בדרגה הרגילה של האדם הרגיל המצוי אבל זה קיים, אפשר להגיע לזה. כל יהודי לא רק שיכול אלא חייב באיזה שהוא שלב להגיע. נכון, זה לא פשוט, ברור שיש בזה שלבים אבל אפשר להגיע לכך.
השם אינו מוליך את האדם שולל, אם אתה מחפש בשביל לתקן, הוא מראה לך מה אתה צריך לתקן. זאת פשוט מטרה להגיע להבנה מה אדם צריך לשנות. אם זה לשם שמיים והשם רואה שאדם באמת רוצה לשנות, הוא מראה לו. הוא יותר מעוניין שנשנה מאשר אנחנו מעוניינים לשנות.

סוד הרצון, התכונות והתפקיד

בדרך כלל אדם חי במציאות הטבעית שלו, המציאות הטבעית של האדם היא של בעל חיים משוכלל.

יש כמה דרגות: דומם, צומח, חי, מדבר. כתוב בספרי הקבלה שרוב בני אדם הם מבחינת דומם. אין להם חיות מעצמם, אין להם תנועה מעצמם. אנשים חיים כמו בעלי חיים, אוכלים, ישנים, פרים ורבים וזהו, דואגים לצרכיהם, ולצרכי סביבתם התלויה בהם וגמרנו. מבחינת צומח יש איזו התעוררות רוחנית, אדם מתחיל להתקרב להשם, לקיים תורה ומצוות. מבחינת חי, זה כשאדם לא רק מקיים את המצוות כהרגלים שהורגל בהם אלא יש בו חיות משל עצמו.

מבחינת מדבר, זה כשאדם מקבל הארה מלמעלה ומקיים את המצוות לשם שמים. לזה מעט מאד אנשים זוכים. לזה אנחנו אמורים לזכות כולנו לעתיד לבוא, לא נצטרך ללמוד אחד מהשני אלא כל אחד יהיה לו בליבו לב בשר, לב מבין, כמו שנאמר "ומלאה הארץ דעה את השם כמים לים מכסים". תהיה דעת. דעת זאת בחינת ידיעה, בחינת קשר.

אנשים לא יהיו מנותקים מתוך פנימיותם ולא יהיו מנותקים מהשם יתברך, אלא יהיו מקושרים. רוב בני אדם בעולם הזה חיים ולא יודעים בשביל מה חיים ולא יודעים מה התפקיד שלהם, חיים ולא יודעים מה מיוחד בהם, איך להוציא מהכוח אל הפועל את המיוחד בהם.

כל אחד ואחת יש לו תפקיד מיוחד בעולם הזה. כמו שבספר תורה, אפילו קוצו של י" מכוון ונכנס לכל מכלול התורה, אפילו אם יש מחיקה של חלק מאות, הספר נפסל, כך כל אדם ואדם, כל בריה ובריה, כל דומם, צומח, חי, מדבר יש לו תפקיד, אחרת לא היה חי. יש לו תפקיד אישי ויש לו תפקיד כללי. יש לו תפקיד של חולין, נקרא לזה, שכלול העולם ותחזוק הכלי הגשמי שלו, הגוף, הצרכים של הגוף, יש לו תפקיד של המשכיות, קיום העולם, ויש לו גם תפקיד רוחני.

יש הבדל בין תיקונים שאדם צריך לעשות לבין תפקיד. תיקונים מתיקונים שונים שאדם עושה אלו יעדים בתוך התפקיד הכללי. יש לכל אדם ואדם תפקיד כללי, מיוחד לו, שרק הוא יכול לבצע אותו.

זה הדבר הכי חשוב בחיים והדבר הכי סודי בחיים, כיוון שהאדם חלק מהתפתחותו הרוחנית זה להתבונן, להתעמק, להטהר ולברר את התוך שבפנימיותו עד שיוכל להבין ולהשיג מה תפקידו, מה עליו לעשות, איך עליו לעשות, איפה, מתי וזה חלק מעבודת האדם לגלות, להוציא מהכוח אל הפועל. לכן דבר זה לא נמסר לאדם מלכתחילה.

אם כן איך האדם יכול להגיע לדעת מה תפקידו? אנחנו יודעים שכל העולמות נבראו ומנוהלים על פי סודות של חכמת הקבלה. יש הדרגה והשתלשלות.

קודם כל קיימת כוונת הבריאה, אחר כך הוצאתה מהכוח אל הפועל עד הגעתה אל סוף מטרתה. כמו שלמשל להבדיל יש כוונה לבנות בנין אחר כך יש תוכניות לבנות את הבנין ויש בניית הבנין בפועל.

כך יש הרצון האלוקי שקבע מה מטרת הבריאה ותכנון כל העניינים של הבריאה ואחר כך הביצוע של התוכניות האלה. מבחינת הספירות יש הבדל בין ספירות דראש, ג"ר, מה שנקרא חכמה, בינה, דעת לבין הספירות של הגוף, מהצואר ועד הטבור, ומהטבור ולמטה עד בחינת מלכות, שמה יש את ה-ו קצוות, לכן הראש הוא למעלה והרגליים למטה.

זה מהותי. כשהבורא ברא את האדם, ברא אותו בצלמו, בתדמית, בתבנית בה נבראו כל העולמות העליונים וכמו שלפני המעשה מחשבה, ואחר כך יש מעשה, מבלי לחשוב אי

אפשר להוציא לפועל, ככה הראש הוא למעלה והרגליים שהם המוליכות את האדם, המוציאות מהכוח אל הפועל, הם למטה.

אם כן, כשהאדם רוצה לדעת מה תפקידו האלוקי, הוא צריך לחקור בתוך פנימיותו את התבנית של ההתגלות האלוקית. זאת אומרת: רצון, מטרה, מחשבה, תכנון ומעשה, הוצאה מהכוח אל הפועל.

איך האדם יגלה מה תפקידו? כל הסודות של האדם טמונים בתוך האדם. זה הסוד של חכמת הפרצוף. חכמת הפרצוף זה שיכולים לקלוט את כל תכונת הפרצוף. פרצוף, בלשון הקבלה זה קבוצה של ספירות שעובדת ביחד לתכלית מסוימת.

"כפי שפרצופיהם שונים, ככה דעותיהם שונות", אומרים חז"ל. יש את הפנים שמעידים על הפנים של האדם. דרך הפנים אפשר לחדור לתוך הפנים. כל סודות האדם נמצאים בתוכו. ואם האדם מזדכך מספיק ועובד בצורה נכונה, הוא לבסוף יגלה אותם.

באה קצינת משטרה לייעוץ, נוצרה אצלה בעיה, והתחלתי להסביר לה מה הבעיה שלה, היא חשבה שהבעיה שנוצרה היא כתוצאה מענין שקרה, והיתה בטיפול פסיכולוגי במשך שנים, זה לא עזר.

אני אמרתי לה שהבעיה שלה לא בעיה, זה מבנה אישיות, זאת הנפש שלה מלידה, אפילו מלפני הלידה, זה סוג הנפש שיש לה והבעיות שיש לה אילו התיקונים שהיא צריכה להתמודד איתם, זה לא משום שקרה דבר זה או דבר אחר, זה חלק שיכול להוסיף, אבל יש חלק יותר מהותי.

היא נדהמה, כיצד אני יכול לדעת עליה כל כך הרבה דברים למרות שהיא לא אמרה שום דבר. היא אומרת שבאסטרוולוגיה, להבדיל, נותנים תאריך ואילו כאן היא לא אמרה כלום. אמרתי לה שפשוט אפשר להתקשר עם הפנימיות של האדם ולדעת על האדם את הכל, הפנים הם הפתח לנפש.

לו היתה מביאה תמונה או אחר היה מביא תמונה זה היה אותו דבר. כל הסודות של האדם נמצאים בתוכו, וצריך את הדרך לדלות אותם, כמו שכל סודות הבריאה נמצאים בתוך האדם. המקובלים כשמסתכלים על מבנה גוף האדם, יודעים את מבנה העולמות העליונים כי האדם נברא בצלם אלוקים.

אם כן מה יעשה האדם בשביל לגלות את תפקידו? הנה דרך פשוטה, בדוקה, ברורה. האדם צריך לעשות בירור הרצון ובירור התכונות. בירור הרצון: יקח דף ועט וירשום את כל הרצונות שיש לו את כל סוגיו, רצונות פשוטים, מורכבים.

אחר כך כשהוא רשם על דף שלם את כל סוגי הרצונות שלו: יש לו רצון לבנות וילה, להיות מנהל, להיות פועל, לעבוד את השם, להקים משפחה, ליישב את הארץ, לאכול גלידה, כל הרצונות שיש לו לרשום אותם, אחר כך ימייין אותם לפי קבוצות של עוצמה: מה יותר חשוב, מה בינוני, מה פחות חשוב, על מה הוא היה יכול לוותר.

איך הוא מדרג את הרצונות ראש, תוך וסוף. ראש, תוך הגוף עד הטבור, כמו שאמרנו, וסוף. ככה הוא יודע את דירוג הרצונות שלו. בתוך הקבוצה של ראש, של הרצונות הכי עיקריים ומהותיים שלו, גם שם יחלק לשלוש דרגות עד שימצא את הראש שבראש ואז הוא ידע איזה רצונות מהותיים, חזקים שולטים בו.

אותו דבר יעשה עם תכונות האופי שלו, ירשום את כל התכונות שהשם נתן לו, טובות ושליליות, אם הוא בעל חסד, ירשום בעל חסד, אם הוא קמצן ירשום קמצן, כל הדברים, וגם ימייין אותם לשליליים ולחיוביים וידרג אותם: ראש, תוך וסוף, ובתוך קבוצת הראש ידרג שוב לראש, תוך וסוף וככה הוא יגיע לג"ר דג"ר, ג"ר ראשי תיבות גימל ראשונות, של התכונות שלו, התכונות הדומיננטיות.

ועכשיו ינסה לנתח את הרצונות הדומיננטיים שהוא הגיע אליהם בעינין בירור הרצון, וינסה להעמיד אותם מול התכונות ואז הוא יראה כיצד התכונות שהשם נתן לו באים ככלים תואמים את הרצון הפנימי ביותר שלו.

לאחר שזיהה את הרצון הפנימי שלו ואת התכונות החזקות ביותר שלו, עכשיו הוא כבר יכול להתחיל להבין מה תפקידו, ואיך לבצע אותו בפועל. כאשר אדם פועל בצורה כזו, ומכוון בעבודה הזו לשם שמים, זאת אומרת שהוא רוצה לדאוג לצרכי שמים, כלומר לא רוצה להגיע לכל העניינים האלה רק מתוך סקרנות ואגואיזם, אינטרסנטיות, אלא על מנת לעשות נחת רוח לשם יתברך, הוא יגלה את תפקידו, זה יתבהר, ואז גם הוא יתחיל להבין איך להוציא מהכוח אל הפועל בפרטי פרטים. אז הוא כבר ידע איזה מקצוע הוא צריך ללמוד ואיפה הוא צריך לחיות, עם מי הוא צריך להתחתן, הכל. איך הוא ידע אם זה תואם את התפקיד שלו? למשל: אם אדם מגיע אחרי כל הניתוח הזה למסקנה שרצונו המהותי זה לעבוד בחקלאות, זה השיא של החיים שלו, ויש לו תכונות של חקלאי כמובן, ידיים טכניות, לב חולם, כל מה שצריך חקלאי, לבסוף הוא צריך להחליט איפה? והוא הולך לישב את הארץ, אז האשה שתבוא להתחתן איתו, צריכה להיות אחת כזו שתואמת את הרצון הפנימי ואת התכונות שלו ומוכנה ללכת להתיישב.

אם היא טיפוס עירוני, אז או שיפתח את כישוריו בתוך המסגרת העירונית כגון: לפתוח חנות פרחים בעיר, להיות גנן בעיר או שיהיה קשה. אם כן, זהו מפתח לעזור לאדם להגיע להחלטה.

הרבה אנשים באים לשאול שאלות. הם לא יודעים להחליט, להתחתן עם זה, זה מתאים לי או לא מתאים לי, מקצוע זה מתאים או לא. כל השאלות האלה נובעות מחוסר בירור פנימי, חוסר הכרה פנימית של התפקיד, של התכונות, חוסר חיבור עם הפנימיות.

לו האדם היה מחובר, הדברים היו זורמים, והיו מקבלים כיוון חזק, חד, והכי חשוב: אף אחד לא היה מצליח לטשטש את ההחלטות שלך. יש הרבה אנשים שמחליטים החלטות, אחר כך הולכים לעבודה, לסבתא, לחותנת, לדודה או לחברים, כל אחד מתחיל להגיד מה שהוא חושב על זה, האדם מטושטש, מבולבל וההחלטה שלו כבר איננה.

לא שאסור לשמוע בקול אנשים, זה דווקא יכול להיות מעניין. לפעמים עצותיהם יכולות לסייע במילוי תפקיד האדם, אבל אין להם הכלים לחדור לתוך פנימיותו ולדעת מה תפקידו. באופן מעשי, כאשר האדם מתאר לו ומתבהר לו מה תפקידו, אף אחד לא יוכל למנוע ממנו לבצע את תפקידו, על ידי טשטוש.

כשאדם שומע אנשים שונים, עליו להבין שהם מטושטשים ומדברים מתוך הנסיון האישי שלהם, לא מתוך האמת, לא מתוך האמת האבסולוטית כמובן ולא מתוך האמת היחסית לתפקיד שלך.

אולי מה שהוא אומר מתאים לתפקיד שלו לנסיון שלו, לנפשו, לכליו, לתכונותיו, לרצונותיו, למזלו, ולא מתאים לך. זה דבר חשוב ויקר. וכאשר האדם מתחבר לתפקידו ומתחיל להוציא אותו מהכוח אל הפועל, מתחיל לזרום השפע, והוא מתחיל לקבל גילויים אלוקיים מלמעלה, על ידי התגלויות כאלה או אחרות.

על ידי חלום או במציאות, הוא רואה ציוני דרך, הוא רואה תמרורים שההשגחה העליונה מאירה לו את הדרך כדי שידע באיזו דרך ללכת, כמו עמוד האש והענן, ענני הכבוד שהוליכו את עם ישראל והורו להם את הדרך.

מובן, שאם ישנם צדיקים אמיתיים שמתפקידם להדריך ולהאיר את נשמות עם ישראל, וודאי שהשם מגלה להם באילו שהן צורות גם אודות התפקידים של האנשים שבאים לשאול, אבל המטרה אינה שאדם יהיה תלוי תמיד במישהו אחר, אלא שהוא בעצמו יוכל

להגיע לבירורים האמיתיים שלו.

כל אדם ואדם צריך לעבוד ולהתאמץ באופן רוחני ולא לסמוך על מישהו אחר כל הזמן ולכן נתתי בראשי פרקים את הדרך בה אדם יכול להגיע לחקר תפקידו, נפשו, נטיותיו ולכוון אותן לשם שמים.

כאשר האדם הגיע לסוד תפקידו, שלא יחשוב שהכל ילך חלק כיוון שכאשר האדם סוף סוף מתחיל להתחבר עם פנימיותו, היצר יבוא להפריע כמו שלמדנו במדרש על אברהם אבינו שכשהוא קיבל גילוי מהשם אמר לו ללכת לעקוד את בנו, הוא התחיל ללכת והש.ט.ן התחפש לזקן, לצעיר, לנהר, מה הוא לא עשה על מנת למנוע ממנו.

היצר בהתחלה מונע מהאדם בכלל להתפתח, הוא רוצה להשאיר אותו מבחינת דומם, כשאדם מתחיל להתפתח, מתחיל לחקור, להתאמץ, ובסוף גם מגלה, הוא מנסה למנוע ממנו את הביצוע על ידי חברים, על ידי קרובים ועל ידי שונאים ובכל מיני תחבולות.

אדם צריך להיות מחובר, להתחבר יותר ויותר. אומר רבי נחמן מברסלב שהעיכובים בביצוע התפקיד האלוקי, הם בשביל הגברת החשק. תראו איזה יופי! מבחינת היצר הרי זה בשביל למנוע את האדם מתיקון, מבחינת הקדושה הרי זה כדי שהעיכובים, והמכשולים יגבירו את החשק של האדם להוציא מהכוח אל הפועל את התוכנית שלו, בקדושה.

האדם צריך להגביר את החשק שלו ולהמשיך ולבדוק אולי באיזה שהוא פרט הוא טעה, אולי צריך להתאים את התוכנית קצת יותר למציאות, אולי השלבים לא נכונים. בכל ענין וענין צריך לבדוק, כמו במשחק שחמט, יכולה להיות לך תכנית מאד טובה אבל אם אתה מבלבל בה שלבים ומהלכים זה יכול להכשל כמו בכל ענין.

אדם צריך קשב פנימי לרמזים שהשם יתברך רומז לו מהשמים. אם אדם הולך בשדה מוקשים, ממשמש את המציאות, והוא עם "היד על הדופק", מבחינת ההשגחה, אז בדרך כלל הוא ילך נכון.

אחרי שאדם נכנס חזק לתוך תפקידו, ומתחיל להוציא מהכוח אל הפועל, הוא מתחיל לקבל אור גדול בתוך נפשו, שמחה עצומה, כוח ועוצמה שאנשים אחרים לא יכולים להבין מאיפה זה בא. זה בא מהשמים כיוון שהאדם הופך להיות מרכבה לתוכנית האלוקית האמיתית שקשורה אליו.

הוא עושה רצון שמים, עושה את התכנון הנכון הולך בדרך הנכונה. כמובן שמהשמים יעזרו לו. זה סוד שאמרנו: "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו". זה הפנימיות שבפנימיות שבאדם.

אחרי שהאדם כבר נמצא בדרך שלו, באופן רציני, מתחילים כל מיני נסיונות. זהו עיקר הנסיון של הדור. אחרי שהאדם מוסר את נפשו במלחמת היצר, להתגבר, להוציא מהכוח אל הפועל ועשה את כל ההשתדלויות שיכול היה לעשות בצורה הטובה ביותר, אז הוא מגיע לשלב שיש לו נסיונות ונפילות שקשה לו מאד להתגבר עליהם ואם השם לא עושה לו נס, הוא לא יכול להתגבר.

כשמגיעים לשלב הזה, אסור לאדם להבהל ולחשוב: "מה זה? אתה רואה כי יגעתי עד עכשיו היו דברים שהייתי מתגבר עליהם מהר בלי שום בעיה, ועכשיו שאני כבר התמסרתי והגעתי להוציא מהכוח אל הפועל את כל התכנית, איך זה שיש דברים שאני נופל ולא יכול להתגבר, מה קורה פה?" כאשר אדם רואה שישנם דברים, נסיונות שהוא מנסה ומנסה ולא מצליח, צריך להבין שיש לזה מספר סיבות:

א. יכול להיות שהוא לא עובד בצורה נכונה, לא עושה את הבירור הנכון.

ב. יכול להיות שזה ניסיון מרכזי אצלו.

ג. יכול להיות שהוא כרגע מועמד בנסיון כדי לעזור לנשמה אחרת להתמודד באותו ניסיון,

אולי ישנו מישהו ששייך לאותו שורש נשמה שלו, שהוא בכלל לא עומד בנסיונות ונותנים לו עכשיו כרגע את העבודה של חברו על מנת להתגבר ובזכות עבודתו יוציא את חברו מעושי הקליפות.

ד. יכול להיות שמשמים רוצים שעכשיו יהיה לו כל כך קשה להתגבר ולהבין שאם אתה השם לא עזרת לי "כמעט שכנה דומה נפשי", שאם השם יתברך לא מציל אותך אתה לא יכול להציל את עצמך, כי "אין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים". זה מביא את האדם לשיפלות, לשיברון לבב, לתפילה, לקשר, לאמיתיות, לדעת את גודל שיפלותו, את חוסר תיקונו, שאחרי שעשה ועשה, בעצם הכל בידי שמים והוא צריך רחמי שמים גדולים.

אילמלא השם לא היה עוזר לאדם, הוא לא יכול היה להתגבר על שום דבר. היום יש הרבה סוגים של עבודה זרה, לא עבודה זרה שעשו פעם שהשתחוו לפסל, אבל עבודה זרה שאנשים מאמינים בכל מיני דברים שזה לא אמונת השם. למשל אנשים מאמינים בכסף, זה עגל הזהב. אנשים מאמינים בכל מיני השתדלויות, כל מיני תיאוריות, של פסיכולוגיה, של אסטרולוגיה, של כל מיני כוחות ריפוי, כל מיני דרכי ריפוי, כל מיני עינינים ושוכחים שמי שמנהל את העסק זה השם יתברך ולא אף אחד אחר, לא הכוכבים מנהלים לא המנהלים מנהלים ולא ההילינג מנהל ולא אף אחד. רק השם יתברך. כמוכן שאם תשאל כל אחד ואחת יגידו לך שהכל תלוי רק בהשם יתברך. אבל בתוך החיים לא חיים לפי זה, מאמינים בטבע ובדברים אחרים, זה נקרא לפסוח על שני הסעיפים, מאמינים בהשם וגם בעבודות זרות למיניהן.

צריך תיקון גדול לדבר הזה. לצערנו, בזמן הזה עולם כמנהגו נוהג ונותנים פתח לכל פתי להאמין באיזה עגל שרוצה להאמין, אחד רוצה להאמין בשכל שלו, אחד בכסף, אחד בגאווה שלו, כל אחד מוזמן להיות מנהל העולם, איך שטוב לו ומה שהוא רוצה הוא יכול לעשות.

עלינו לדעת כמה שהאדם יותר ויותר נכנס לתפקידו האמיתי ומתמסר צריך להזהר, להמשיך להיות מאמין ולהיות בבחינת ביטול האגו כלפי שמים. צריך לדעת שהכל בידי שמים. נניח למשל שאדם רוצה לבנות את בית המקדש, מה רע בזה? לכאורה, זה הדבר הכי קדוש, ועוד בשביל מה אנחנו חיים אם לא בשביל בית המקדש? והנה דוד המלך שהיתה מחשבתו לשם שמים, אחרי שהוא בנה לעצמו בית הוא רצה לבנות בית בשביל השם, והוא התחיל לבנות את בית המקדש והשם לא נתן לו לבנות. שלמה בנו זכה. זאת אומרת שאפילו צדיק גדול כמו דוד, החליט לבנות בית מקדש, אך משמים מחליטים מי יבנה את בית המקדש לא אדם מחליט.

כך גם אם אדם מחליט זה לא עוזר בכלום. אפילו כשיש בחירות על הנהגת העם בארץ, בסופו של דבר ההנהגה הנבחרת נקבעת משמים. לכן להשמיץ ולדבר לשון הרע, לעשות שנאת חנם, מחלוקת, כל זה מיותר. הכל נקבע משמים.

תלמיד: האם אין ענין לדעת כל מיני דברים דרך האסטרולוגיה כדי לדעת מהו התיקון של האדם הפרטי?

כ"ק האדמו"ר שליט"א: קודם כל אין מזל לישראל. מספיק שיהודי עושה מצווה אחת, הוא יכול לקרוע גזר דין של שבעים שנה.

זה דבר אחד. דבר שני ענין האסטרולוגיה מוזכר בתורה, חרטומי פרעה וכו' והאסטרולוגיה של היום זה לא מה שחכמינו עסקו. חכמינו ידעו את סודות שמות ההו-יה השולטים על הכוכבים ועל המערכות.

לפי זה, שמות ההו-יה זה שם השם, על פי הקבלה, הם ידעו באופן מדויק דברים. לא כן

אומות העולם שהסוד הזה לא נמסר להם הם יודעים רק מה שמתחת לשמש וגם באופן מוגבל, למשל הם ידעו שנולד מושיעם של ישראל ועתיד ללקות במים אז הם זרקו את כל התינוקות ליאור.

ובאמת משה לקה במים אבל לא במי היאור, אלא במי מריבה שהיכה בסלע. לא רק זה, אלא שפרעה עם כל החכמה שלו הוא גידל אותו בתוך ביתו וככה יש סיפורים הרבה. באופן עכשווי, אני פגשתי כמה וכמה אסטרולוגיות שיש להן קליניקה וגובות כספים טובים על יעוץ אסטרולוגי, הן באו ליעוץ, והן לא ידעו שום דבר על עצמן, וראיתי פה ושם על אסטרולוגיה, על אופי של בן אדם לפי כל מיני כוכבים, וזה לא מדויק בכלל.

מה עוד כשמדברים על יהודים. יהודי אפילו שנולד בתאריך מסוים, יכול להיות שיש לו ארבע נפשות בפנים, ארבע נשמות שונות מארבע שורשים שונים לגמרי ויכול להיות שבמשך החיים הוא זוכה להרהורים כאלה ואחרים וכן מסתלקים ממנו הרהורים כאלה ואחרים אז מי יכול לצפות ולהגיד, לאפיין אפילו אי אפשר.

אלה הם דברים שטחיים לחלוטין והיצר עושה שכולם יאמינו בזה, יחשבו שזה משהו מדויק.

כשבן אדם רוצה לדעת מה התיקון שלו? הרי כל מה שחסר לו בעבודת השם זה התיקון שלו, בין אם זה במחשבה, בדיבור או במעשה, כל מה שלא הצליח עדיין לתקן צריך לתקן, אם הוא כעסן, אם הוא שונא אנשים, אם הוא עצלן, קמצן, רכלן, גרגרן, תאוותן, וכי חסר מה לתקן? האם בשביל זה צריך אסטרולוגיה? מספיק שאדם יסתכל בתוך פנימיותו וכבר יש לו רשימה שהלואאי ויספיק לתקן משהו מתוך זה.

גם מה שחסר לו בעומק של עבודת השם, ובדבקות בהשם, שיחשוב כמה פעמים ביום הוא נזכר בהשם יתברך, כמה תורה הוא מבטל, אלו הם התיקונים שצריך לתקן. בשביל זה צריך לדעת תורה, הלכה, פנימיות התורה ואז אדם רואה מה הוא מי הוא, ובאיזה מצב הוא נמצא. בשביל זה לא צריך אסטרולוגים.

תלמיד: בעניין ההילינג שזה סוג של אנרגיה, באיזה שלב זה נקרא עבודה זרה? ובאיזה שלב זה נקרא השתדלות?

כ"ק האדמו"ר שליט"א: כמו שבעניין של רפואה, אדם חייב להשתדל, גם לקחת תרופה, לקבל דיאטה מתאימה וכל מיני דברים, זה לא בגלל שהרפואה מרפאה, זה בגלל חובת ההשתדלות, שאדם צריך להשתדל, אחרי חטא הדעת, האדם צריך להשתדל בטבע, לעשות משהו, אחד צריך לשתות את התרופות, מישהו אחר צריך לקנות אותן.

היה צדיק אחד ששלח את ילדיו לקנות את התרופות שהרופא אמר, הביאו לו את התרופות והוא זרק אותן לזבל ונהיה בריא, למה? כי הוא לא היה צריך לשתות את התרופות. אנחנו לא במצב כזה, ואנחנו צריכים פה ושם לשתות את התרופות ולעשות טיפולים כמו כל בן אדם.

אדם צריך לדעת את דרגתו. בקשר להילינג עצמו, לצערי הדבר הזה נובע מתורות סיניות. תורות סיניות אלה נובעות בעיקרן מאברהם אבינו שנתן לבני קטורה, מתנות. אומרים חז"ל: שמות טומאה מסר להם.

זה כל חכמת הודו, סין, יפאן, הכל בא מאברהם אבינו. אבל במשך השנים פיתחו מזה עבודה זרה. הם מאמינים בכוחות הטבע, מאמינים בכוחות השמים ומשתחווים לפסלים. התיאוריה שקוראים לה הילינג מבוססת על כך, שיש כוח שלילי וחיובי, יוצא מזה שחלילה יש שתי רשויות: כוח שלילי וכוח חיובי בעולם, וזו כפירה.

אנחנו יודעים שהשם יתברך הוא הכוח היחיד. הוא בורא את הטוב ואת הרע. הוא מחליט ועושה, בונה והורס כרצונו, על פי תוכניתו. אז ענין זה הוא מסוכן. עכשיו בענין האנרגיות,

אני חושב שמה שיכול להועיל זה להתפלל להשם, לפעמים עיסוי בגוף יכול להועיל כי אם יש איזה שריר תפוס או משהו זה יכול לעזור.

בענין ההילינג, בלי לגעת בגוף של האדם, יש מקרים שאומרים שזה עזר. אם לא עושים מזה עבודה זרה אז זה בסדר, אם עושים מזה עבודה זרה זה אסור.

תלמיד: מה הכוונה לעשות עבודה זרה?

כ"ק האדמו"ר שליט"א: אני מתכוון שבן אדם צריך להיזהר ממה הוא לומד, ממי הוא לומד, על מה מתבסס מה שהוא לומד.

אם זה משהו שמתנגד לתורה, לא ללמוד אותו ולא לעסוק בו. אם זה דבר נטראלי כזה אז אפשר. אם אדם חושב שהיד שלו מרפאה את האנשים או האנרגיה שלו, מי אמר שהאנרגיה שלו כל כך חיובית? אסור להאמין בזה.

צריך להאמין רק בהשם. צדיקים מברכים, רק עם ברכה אנשים מתרפאים. אם אדם שייך לעם ישראל, יש בו את הסגולה, "ועמך כולם צדיקים", גם הוא יכול לברך. "לעולם אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך".

אפילו השם יתברך ביקש שיברכו אותו. אפשר להתפלל, לברך. עצם הרצון שאדם רוצה שהשני יהיה בריא זה טוב. זה משהו ממצוות ביקור חולים. אדם צריך לבקש שהשם יתן לחולה את השפע שחסר בו.

גדולי ישראל לא עסקו בהילינג, הם בירכו את האנשים וזהו זה. מקסימום נתנו להם קצת מים שיהיה לזה התלבשות בטבע וזהו זה. אסור להאמין בהילינג באמונה עיוורת. גם ברפואה הרגילה, הרבה פעמים מנתחים אדם והוא מת.

הניתוח היה מאד מוצלח אך הפציאנט מת. כיון שמי שנותן כוח לרופאים לרפא זה השם יתברך, צריך להשתדל ללכת לרופא טוב וכי אבל להתפלל שיהיה שליח, שאנשים לא יעשו מעצמם אלוהים, זה אסור. רק השם יתברך הוא זה שמשפיע ועושה, למרות האנשים שחושבים אחרת.

תלמיד: היום החילוניים מתחילים קודם כל ללמוד קבלה, הם מתחילים מהסוד אל הפשט ולא מהפשט אל הסוד מכיוון שהיום מחפשים איזה שהוא עומק. האמנם יתכן למוד תורה שלא על פי הסדר המקובל?

כ"ק האדמו"ר שליט"א: הדור הזה צריך להגיע לתשובה מאהבה. תשובה מאהבה זאת הדרגה הכי גבוהה. תשובה מאהבה אי אפשר לעשות בלי פנימיות התורה.

גם בגלות מצרים בליל הסדר, כתוב באר"י ז"ל שהשם יתברך הכניס אורות לא לפי הסדר, לא מקטן לגדול, אלא קודם כל את האורות הגדולים ואחר כך את הקטנים כיוון שאם היה מכניס את הקטנים הם היו נבלעים שם בתוך הטומאה שהיתה במצרים. לכן קודם הכניס שוק כזה של שפע והתגלות ואחר כך את הדרגות הקטנות, הפוך מהסדר הרגיל. אז אם אדם נולד דתי, יש לו סדר שצריך ללכת לפיו, קודם כל הפשט ואחר כך כשהוא מגיע לגיל מסוים ויודע את התורה, יכול להמשיך בסוד.

אבל אם אדם נולד רחוק אז מה שיקרב אותו להשם הרי זה תרופתו, זה תיקונו, ואת זה הוא צריך לעשות קודם כל. אם אדם נמשך לפנימיות התורה, ורוב בני האדם היום, החילוניים, הסיכוי היחידי שלהם להתקרב זה על פי פנימיות התורה, כיוון שזה עמוק, רחב, מעניין, מרתק, אישי, כללי, וזה נותן טעם למצוות המעשיות, כשמבינים את טעמי המצוות, מוכנים לעשות, וזו הדרך שבה אפשר לקרב בתנאי שהכוונה היא לשם שמיים. ואז מתוך שלא לשמה, יבוא לשמה.

הוא יכול להתחיל ללמוד קודם את כללי האמונה היהודית, שזה בעצם הבסיס של הקבלה, ואחר כך הוא ירצה ללמוד גם הלכות. וזו עובדה שאלפי נשמות חזרו כך בתשובה ואם היית

מתחיל איתם בדרך הפשט היו אומרים: תודה רבה, יש לי מספיק חוקים ומשפטים בשביל מה אני צריך עוד.

תלמיד: בעניין בירור הרצון וברור התכונות כדי להגיע לבירור התפקיד. אם אדם מתבונן, ורואה שהתכונה העיקרית אצלו זה להיות אדם ישר ומצד שני הרצון שלו זה להיות מנהל, איך זה משתלב?

כ"ק האדמו"ר שליט"א: קודם כל אם האדם יתבונן עוד קצת, הוא יראה שהרצון שלו זה לא רק להיות ישר ומנהל אלא יש לו עוד כמה וכמה עניינים ועוד כמה וכמה תכונות, אבל נניח שזה ככה וזוהי התכונה הבולטת.

אז אם התכונה הבולטת אצלו זה להיות ישר, זה סימן שזה המסר שלו בעולם הזה להעביר לאנשים וזה יתבטא על ידי זה שהוא ילמד את ההלכה וידע מה זה להיות ישר עם בני אדם מה זה להיות ישר עם השם וילמד מוסר וידע את כל התכונות הנכונות הוא ילמד את זה, ילמד הלכות ילמד מוסר וילמד את זה בפועל במקום העבודה עם חברים, יטיף לזה, יתחבר לזה לא בצורה מיסיונרית וקשה אלא בצורה סימפטית ומתאימה, שהוא ירגיש מתחבר עם זה.

זה מה שהיה עם אברהם, יצחק ויעקב. אברהם אבינו היה מבחינת מידת החסד, הוא התמסר לחסד, הוא פתח פונדק, הלך ועשה, גייר אנשים, עשה חסד בגוף ובנפש, הוא היה מחובר לתפקיד שלו, הוא הפך להיות מרכבה למידת החסד.

אותו דבר יצחק, ואותו דבר יעקב. אותו דבר כל אחד מגדולי ישראל. ככה האדם הפרטי. אם אדם מגיע למסקנה שאצלו היושר והצדק זה המיטב שבו, זה הכוח המרכזי שבו, הוא צריך לבשם את הבריאה על ידי העניין הזה.

לחקור בזה להתבונן בזה, להתפלל לזה, לתת צדקה בשביל זה. כמו שהחפץ חיים מסר עצמו על שמירת הלשון, למה הוא ולא צדיקים אחרים, כי זה התפקיד שלו. אצלו הוא ראה שזו הנקודה, שזה הצורך של הציבור, על זה הוא הלך. כל אחד צריך להתבונן. אם זה להיות מנהל, החיבור פה יכול להיות מנהל ישר לעומת מנהלים אחרים שהם לא ישרים, ויש לא מעט שהם עקלקלים ומכלכלים את צעדיהם שלא בצדק ופוגעים בבריות ונוהגים איפה ואיפה בבריות ובצורה לא יפה.

אם אדם יכול להגיע להיות מנהל וגם להיות צודק וישר זה קידוש השם. אבל כל דבר צריך לכוון לשם שמים. אם אדם רוצה להיות מנהל שלא ירצה להיות מנהל בשביל האגו שלו אלא כיוון שהוא יודע שיש לו תכונות טובות לניהול, להפעלת צוות, שיש לו שאיפות בתחום מסוים שהוא רוצה לקיים ועל ידי זה שהוא יהיה מנהל הוא יוכל להביא אותם. הכל צריך להיות בנוי על לעשות את רצון השם ולהאיר בבריאה, לא סתם להיות מנהל בשביל הכסף, הכבוד, או הנוחיות.

תלמיד: אם עשה בירור ויצא לו שהתכונה הדומיננטית ביותר שלו לא משתלבת עם הרצון הכי חזק שלו, האם זה סימן שלא עשה בירור נכון?

כ"ק האדמו"ר שליט"א: צריך להתבונן עוד ועוד. עד שבסוף הדברים יתאימו ויהיו ברורים. מה שצריך עוד להוסיף הוא שהרצונות הפחות דומיננטיים הם משרתים ומלבישים ומשמישים את הרצונות הדומיננטיים. כמו כן התכונות הפחות חשובות, הפחות מתאימות הן משרתות ומלבישות את התכונות היותר עיקריות. זה לא שהאדם צריך לבטל את שאר הכשרונות שלו אלא הן צריכות לשרת את העניין המרכזי, המהותי, החשוב של התפקיד שלו.

תלמיד: האם לאחר הבירור הזה היצר ינסה עדיין להיכנס?
כ"ק האדמו"ר שליט"א: יש כלל: במקום שיש אור, היצר בורח.

במקום שיש בהירות, הוא מנסה לטשטש או להכניס דמיון או יתן לאדם לגלות ואחר כך יהרוס לו את השלבים. לכן אם האדם מתחיל בענין הזה, הוא צריך יעוץ לראות אם הדברים מתאימים או דמיונים וכן על האדם להסתכל במציאות. למשל: אדם רוצה לתת צדקה לכל עניי העולם והוא אישית אין לו מה לאכול בכלל. אז האם זה מתאים?! אמנם יכול להיות שיש בו תכונה של חסד וצריך לארגן מוסדות צדקה ולתת צדקה, יכול להיות שזה יסתדר גם עם זה שהוא עני, כי ככה מבשרו הוא למד מה זה להיות עני, אבל יש הרבה שלבים עד שהוא יתחיל לחלק צדקה לכל העולם, לכן לא יקפוץ ויגיד טוב אם אני צריך לתת צדקה לכל העולם אני אפרוץ בנק ויהיה לי כסף. האדם צריך ללכת לפי השכל הישר וגם לפי ההלכה ולא לעשות דברים לא נכונים על פי הדמיון ומנותקים מהמציאות.